

18. VMTDK–REZÜMÉKÖTET
2 0 1 9

Szerkesztette:
Csányi Erzsébet
Novák Anikó
Grabovac Beáta

A 18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia társszervezője
az Újvidéki Egyetem Technológiai Kara

18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia
18. Vojvođanska mađarska naučna konferencija studenata
18. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2019. november 21–24.

18. VMTDK–REZÜMÉKÖTET

2 0 1 9

**Magyar Tudományos
Akadémia**

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium
Újvidék, 2019

18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia

18. Vojvođanska mađarska naučna konferencija studenata

18. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2019. november 21–24.

Újvidéki Egyetem, Rektorátus (dr. Zoran Đinđić 1.)

Technológiai Kar (Újvidék, Lazar cár sugárút 1.)

A 18. VMTDK PROGRAMJA

2019. november 21. (csütörtök)

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Rektorátus, üvegpavilon (Újvidék, dr. Zoran Đinđić 1.)

5

VMTDK ART – MŰHELYMUNKA

- 9.00–19.00 A KIÁLLÍTÁSI ANYAGOK FELRAKÁSA AZ ÜVEGPAVILONBAN ÉS AZ ELŐCSARNOKBAN
12.00 ÉRTÉKDISZKURZUSOK (PHILOS MŰHELYKONFERENCIA)

2019. november 22. (péntek)

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Rektorátus (Újvidék, dr. Zoran Đinđić 1.)

VMTDK ART – MŰVÉSZETI KONFERENCIAPROGRAMOK

- 12.00–14.00 KÉPZŐMŰVÉSZETI KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS AZ ÜVEGPAVILONBAN
(A kiállító művészekkel **dr. Palásti Andrea** fotóművész és **Gubik Korina** képzőművész beszélget.)
- 19.00–20.00 VMTDK KÖZÖS TÁRLAT AZ ÜVEGPAVILONBAN ÉS AZ ELŐCSARNOKBAN
- Tárlatmegnyitó: **dr. Csányi Erzsébet**, **mgr. Lázár Tibor** festőművész és **Gubik Korina** képzőművész
 - Zenei megnyitó: **Brezovszki Gergő** (Újvidék), hegedűszóló: Niccolò Paganini: 16. és 20. caprice
 - Koktélparti

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSOK

Csatlós Asztrid (Pécs): Hypathia topológiai deformációi II.

Dankó Boglárka (Pécs): Raszter

Monyov Glória (Újvidék): Eltart a föld, csak legyen, aki művelje

Ótos Annabella (Újvidék): A 7. csoda

Rác Gyöngyike (Újvidék): 10080, Archívum

Szabados Zsófi (Újvidék): GEW – The Way

Szabó Kornélia (Újvidék): Porból lettél, porrá leszel

Szenti Lilla (Újvidék): Föld

Törteli Réka (Újvidék): Fordított symposion

Turkály Emma (Újvidék): Föld előttem föld utánam/KÖRÜLÖTTEM

Varga Emília (Újvidék): 4 ELEM

Varga Valentin (Újvidék): Exist-Um

Zombori Dóra (Pécs): Erdő közepében járok

EGYÉB MŰVÉSZETI PROGRAMOK

20.00–22.00 Helyszín: a Rektorátus amfiteátruma

SZÍNHÁZMŰVÉSZET

Csuvárdity Tamara (Szabadka), mesemondás: Mese a halálról és a szegény emberről

Tóth Johanna (Újvidék), performansz: „A semmi ágán ül szívem...”

Verebes Andrea (Újvidék), performansz: A játék öröme

Albert Éva, Gavran Emma, Major Evelin, Móricz Virág Kinga, Rasztovác Henrietta, Rózsa Viola,

Pap Rebeka, Petro Éva, Turi Orsolya (Újvidék), performansz: Gaia

ZENEMŰVÉSZET

Bajusz Krisztina (Újvidék), ének zenekari kísérettel: A Jazz

Györe Szabolcs (Újvidék), csellószólo zongorakísérettel: Johannes Brahms F-dúr cselló szonáta (No. 2, Op. 99)

VMTDK ART – MŰVÉSZEK KÖZÖS FOTÓJA

A 1 8 . V M T D K P R O G R A M J A

2019. november 23. (szombat)

TUDOMÁNYOS KONFERENCIAPROGRAMOK

Helyszín: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar (Újvidék, Lazar cár sugárút 1.)

- 8.00–9.30 REGISZTRÁCIÓ
- 9.30–9.40 ZENEI MEGNYITÓ
(**Kiss Tamás**, ének, zongorakíséret: **Jenován Flórián**)
- 9.40–9.50 VMTDK FILMMONTÁZS
- 9.50–10.00 A KONFERENCIA MEGNYITÁSA
(**Vass Szabolcs** Kristálygömb Díjas köszöntője; **dr. Csányi Erzsébet** elnök megnyitóbeszéde)
- 10.00–10.30 **PLENÁRIS ELŐADÁS**
Elnöklő: Dr. Csányi Erzsébet, a tudományos bizottság elnöke
Huszár Rudolf (Washington University, USA) akadémikus,
az MTA köztestületi külső tagja, Martonos–USA
A LÉGMŰRI AEROSZOL GLOBÁLIS FORRÁSAI, ELTERJEDÉSE ÉS KLÍMÁRA GYAKOROLT HATÁSA
- PLENÁRIS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI ÜLÉSSZAK** (amfiteátrum)
Elnöklők: **Szeles Réka** (Újvidék), **Oláh Tamás** (Magyarkanizsa–Budapest)
- 10.30–10.50 **Deák Iréna** (Újvidék):
SZÜLŐFÖLDEDEL KAPCSOLATOS ASSZOCIÁCIÓK KOGNITÍV NYELVÉSZETI ELEMZÉSE
- 10.50–11.10 **Orsós György** (Pécs):
A MI FÖLDÜNK – NACIONALIZMUS ÉS LOKÁLIS IDENTITÁS A PÉCSI ÉS A SZARAJEVÓI UTCANE-
VEK VÁLTOZÁSAINAK TÜKRÉBEN
- 11.10–11.30 **Reéb Zsófia** (Szabadka–Budapest):
AMYGDALAMAGOK LOKÁLIS KAPCSOLATRENDSZERÉNEK STRUKTURÁLIS VIZSGÁLATA
- 11.30–11.50 **Pletikoszity Árpád** (Újvidék):
AUTONÓM ROBOT TERVEZÉSE AZ EUROBOT 2019 NEVŰ VERSENYRE
- 12.00 *S a j t ó t á j é k o z t a t ó*
- 12.00–13.30 *E b é d*
Helyszín: A Technológiai Kar előcsarnoka

A 18. VMTDK PROGRAMJA

- 13.30–18.30 **TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI SZEKCIÓÜLÉSEK**
Helyszín: a Technológiai Kar termei (Újvidék, Lazar cár sugárút 1.)
- 18.30–19.30 **MENTORI ÉRTEKEZLET** (tanácsterem)
- 19.30–20.30 **A KRISTÁLYGÖMB DÍJ ÁTADÁSA OLÁH TAMÁSNAK** (amfiteátrum)
KONFERENCIAKIÉRTÉKELÉS, OKLEVÉLKIOSZTÁS (amfiteátrum)
- 21.00–01.00 **TDK-BULI**
Helyszín: Zeppelin hajó – Cafe Zeppelin (Újvidék, A fasizmus áldozatainak útja sz. n./Kej žrtava racije b. b.)

2019. november 24. (vasárnap)

Helyszín: Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Tudósklub (Újvidék, Vojvode Mišića 1., udvari szárny)

- 10.00–14.00 **SZERVEZŐI KEREKASZTAL**

8

T E R E M B E O S Z T Á S

2019 18. VMTDK szekciós terembeosztás

ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK (Technológiai Kar, amfiteátrum)
ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI Tudományok
(Technológiai Kar, földszint, 12-es tanterem)
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I. (Technológiai Kar, földszint, 26-os tanterem)
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II. (Technológiai Kar, földszint, 10-es tanterem)
HUMÁN I. (Mezőgazdasági Kar, földszint, P-5)
HUMÁN II. (Mezőgazdasági Kar, földszint, P-4)
HUMÁN III. (Mezőgazdasági Kar, földszint, P-3)
MŰVÉSZETEK (Technológiai Kar, új épület, 1. emelet, kék terem)

RÉSZLETES TUDOMÁNYOS KONFERENCIAPROGRAM

PLENÁRIS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI ÜLÉSSZAK

(amfiteátrum)

Elnöklők: Szeles Réka (Újvidék), Oláh Tamás (Magyarkanizsa–Budapest)

- 10.30–10.50 **Deák Iréna** (Újvidék):
SZÜLŐFÖLDDEL KAPCSOLATOS ASSZOCIÁCIÓK KOGNITÍV NYELVÉSZETI ELEMZÉSE
- 10.50–11.10 **Orsós György** (Pécs):
A MI FÖLDÜNK – NACIONALIZMUS ÉS LOKÁLIS IDENTITÁS A PÉCSI ÉS A SZARAJEVÓI UTCANE-
VEK VÁLTOZÁSAINAK TÜKRÉBEN
- 11.10–11.30 **Reéb Zsófia** (Szabadka–Budapest):
AMYGDALAMAGOK LOKÁLIS KAPCSOLATRENDSZERÉNEK STRUKTURÁLIS VIZSGÁLATA
- 11.30–11.50 **Pletikoszity Árpád** (Újvidék):
AUTONÓM ROBOT TERVEZÉSE AZ EUROBOT 2019 NEVŰ VERSENYRE

SZEKCIÓBEOSZTÁS

ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

(Technológiai Kar, amfiteátrum)

- Növénytermesztési és kertészeti tudományok • Agrártudományok
- Klinikai orvostudományok • Egészségtudományok • Multidiszciplináris természettudományok
- Gyógyszertudományok • Biológiai tudományok • Multidiszciplináris orvostudományok
 - Erdészeti és vadgazdálkodási tudományok
 - Állattenyésztési tudományok • Multidiszciplináris agrártudományok
 - Elméleti orvostudományok • Orvostudományok • Állatorvosi tudományok
 - Környezettudományok • Élelmiszertudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Barak Ottó egyetemi tanár, ŰE, Orvostudományi Kar, Újvidék

Dr. Horák Rita docens, ŰE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Kastori Rudolf akadémikus

Dr. Lengyel László címzetes egyetemi docens, Szent István Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest

Dr. Pajić Mária egyetemi tanár, ŰE, Mezőgazdasági Kar, Újvidék

Dr. Sörös Zita egyetemi tanár, ŰE, Technológiai Kar, Újvidék SZÓVIVŐ

Elnöklők: Sass Judit (Újvidék), Mihalek Nóra (Újvidék)

- 13.30–13.45 **Zabos Diana** (Újvidék):
A FOKHAGYMAROTHADÁST ELŐIDÉZŐ FUSARIUM OXYSPORUM GOMBA MORFOLÓGIAI ÉS TENYÉSZETI JELLEMZŐI
- 13.45–14.00 **Resnyák Krisztina** (Újvidék):
A CUKORIPARI SZENNYVÍZ TISZTÍTÁSA MIKROSZŰRÉSSSEL
- 14.00–14.15 **Koós Csilla** (Újvidék):
A CUKORRÉPAROSTOK FIZIKAI-KÉMIAI ÉS MIKROBIOLÓGIAI TULAJDONSÁGAI
- 14.15–14.30 **Nemesszeghy-Nagy Enikő** (Szeged):
A BÚZACSÍRA MINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TÁROLÁSI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT
- 14.30–14.45 **Reckecki Tibor** (Újvidék):
AZ ERDEI FÜLESBAGOLY TÉLI TÁPLÁLKOZÁSA TÖRÖKKANIZSÁN
- 14.45–15.00 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Réthi-Nagy Zsuzsanna (Szeged), Rekecki Tibor (Újvidék)

- 15.00–15.15 **Dupák Valentina** (Újvidék):
A LOVAK SZEMÉLYISÉGTÍPUSAINAK MEGHATÁROZÁSA
- 15.15–15.30 **Sass Judit** (Újvidék):
A SZÉLENERGIA MINT MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS KIHASZNÁLTSÁGA VAJDASÁGBAN,
ILLETVE SZERBIÁBAN
- 15.30–15.45 **Erdős Ágnes** (Újvidék):
A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉS A SZÜLETÉSI HELY HATÁSA A KÉTÉLTŰEKSEL KAPCSOLATOS
ATTITŰDŐKRE
- 15.45–16.00 **Molnár Tamás** (Újvidék):
A FRANCIA BULLDOG KUTYAFAJNÁL JELENTKEZŐ BŐRBETEGSÉGEK
- 16.00–16.15 **Olexó Tünde** (Budapest):
ÚJ FITTSÉGI JELLEMZŐK KERESÉSE OMEGA-3 ZSÍRSAVAK HATÁSAINAK ELEMZÉSÉRE
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*

11

Elnöklők: Erdős Ágnes (Újvidék), Resnyák Krisztina (Újvidék)

- 16.30–16.45 **Lőrincz Diána** (Belgrád):
AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI
KARÁNAK HALLGATÓI KÖRÉBEN
- 16.45–17.00 **Holpert Csilla** (Újvidék):
BIOKALCIFIKÁCIÓS POTENCIÁLLAL RENDELKEZŐ SPOROGÉN, ALKALOFIL BAKTÉRIUMOK
IZOLÁCIÓJA KÜLÖNBÖZŐ FORRÁSOKBÓL ÉS AZOK JELLEMZŐI
- 17.00–17.15 **Réthi-Nagy Zsuzsanna** (Szeged):
A NAGY SPECIFICITÁSÚ mAb1 ELLENANYAG FEHÉRJÉK JELÖLÉSÉRE ÉS TISZTÍTÁSÁRA TÖRTÉNŐ
FELHASZNÁLÁSA
- 17.15–17.30 **Lajkó Flórián** (Újvidék):
A HYPOPHYSISADENOMÁK TRANSSPHENOIDALIS MŰTÉTI KEZELÉSE
- 17.30–17.45 **Mihalek Nóra** (Újvidék):
A LIPID AKKUMULÁCIÓS TERMÉK ÉRTÉKE ÉS A NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ KIALAKULÁSA
KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS METABOLIKUS SZINDRÓMÁVAL ÉLŐ BETEGEKNÉL
- 17.45–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI Tudományok

(Technológiai Kar, földszint, 12-es tanterem)

- Fizikai tudományok • Földtudományok • Kémiai tudományok
 - Matematika- és számítástudományok
- Agrár műszaki tudományok • Anyagtudományok és technológiák • Építészmérnöki tudományok
 - Építőmérnöki tudományok • Gépészeti tudományok • Informatikai tudományok
- Katonai műszaki tudományok • Közlekedéstudományok • Multidiszciplináris műszaki tudományok
 - Vegyészmérnöki tudományok • Villamosmérnöki tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Csanádi János egyetemi tanár, ÚE, Természettudományi-Matematikai Kar, Újvidék SZÓVIVŐ
Huszár Rudolf akadémikus, (Washington University, USA), az MTA köztestületi külső tagja, Martonos–USA

Dr. Kaszás-Lažetić Karolina docens, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Lendák Imre rendkívüli tanár, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Pintér Róbert főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka

Dr. Simon Vilmos egyetemi docens, BME, Újvidék-Budapest

Dr. Takács Márta egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Weiszbürg Tamás egyetemi docens, ELTE, Budapest

Elnöklők: B. Varga Emese (Újvidék), Molnár Aurél (Szabadka)

- 13.30–13.45 **Vajagić Viola** (Újvidék):
A BORO K NMR-ES VIZSGÁLATA
- 13.45–14.00 **Sárkány Krisztina** (Újvidék):
ÚJ, KOLESZTERIN ALAPÚ HETEROCIKLUSOS SZÁRMAZÉKOK ELŐÁLLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA
- 14.00–14.15 **Szollár Krisztofer** (Újvidék):
MATEMATIKAI MODELLEK A TOMOGRÁFIAI KÉPALKOTÁSBAN
- 14.15–14.30 **Kiss Mária** (Újvidék):
RADON TRANSZFORMÁCIÓ ÉS ALKALMAZÁSA A KÉPALKOTÁSBAN
- 14.30–14.45 **Szabados Noémi** (Újvidék):
ARCFELISMERŐ MEGOLDÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA
- 14.45–15.00 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Kiss Mária (Újvidék), Kancsár Zsolt (Újvidék)

- 15.00–15.15 **Wiandt Péter** (Szeged):
SZUBKRITIKUS GALTON-WATSON FOLYAMATOK BEVÁNDORLÁSSAL
- 15.15–15.30 **Molnár Aurél** (Szabadka):
ÚJSÁGCIKK GENERÁLÁSA NEURÁLIS HÁLÓZATTAL
- 15.30–15.45 **Csuvik Viktor** (Szeged):
SZOFTVERHIBÁK AUTOMATIKUS JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK TOVÁBBALAKÍTÁSA
- 15.45–16.00 **Hévízi Márton** (Budapest):
Q-LEARNING ALAPÚ KÖZLEKEDÉSI LÁMPA VEZÉRLÉSE
- 16.00–16.15 **Polyák Gabriella** (Újvidék):
RÁDIÓKOMMUNIKÁCIÓ ÉS INFORMÁCIÓÁRAMLÁS A FORMULA-1-BEN
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*

Elnöklők: Polyák Gabriella (Újvidék), Szollár Krisztofer (Újvidék)

- 16.30–16.45 **Bošković Oliver** (Újvidék):
A KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGSZINTJÉNEK JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEI LOZNICA KÖZSÉGBEN
- 16.45–17.00 **B. Varga Emese** (Újvidék):
LÁTOK, HALLOK, ÉRZEK – EGY INKLÚZÍV ÓVODA TERVE
- 17.00–17.15 **Kancsár Zsolt** (Újvidék):
SZOLÁRIS FŰTÉSSZABÁLYZÓ
- 17.15–17.30 **Bertók Izabella** (Újvidék):
INTERNETES ZAKLATÁS
- 17.30–17.45 **Vojvodić Stefan** (Újvidék):
A DIÓDÁK SZEREPE AZ EGYENÁRAMÚ TÁPEGYSÉGEKBEN
- 17.45–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.

(Technológiai Kar, földszint, 26-os tanterem)

- **Állam- és jogtudományok**
- **Gazdálkodás- és szervezéstudományok**
- **Közgazdaságtudományok**
- **Multidiszciplináris társadalomtudományok**
 - **Sporttudományok**
 - **Szociológiai tudományok**

Szekcióvezetők:

Dr. Dobay Beáta egyetemi tanár, Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Testnevelés Tanszék, Komárom, Szlovákia

Dr. Dudás Attila egyetemi tanár, ÚE, Jogi Kar, Újvidék

Dr. Gábrity Molnár Irén egyetemi tanár, ÚE, Közgazdasági Kar, Szabadka

Dr. Lázár Zsolt egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék

Dr. ifj. Muhi Béla egyetemi tanár, Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Újvidék SZÓVIVŐ

Elnöklők: Molnár Viktória (Pécs), Kopunović Dávid (Szabadka)

- 14

- 13.30–13.45 **Lócz Eszter** (Újvidék):
AZ ELEKTRONIKUS FOGYASZTÓI SZERZŐDÉSEK JOGI SZABÁLYOZÁSA
- 13.45–14.00 **Francia Edina** (Újvidék):
FÖLDÜNK FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK JOGI FELTÉTELRENDSZERE SZERBIÁBAN AZ UNIÓS CSATLAKOZÁS TÜKRÉBEN
- 14.00–14.15 **Korhecz Réka** (Újvidék):
A BIOGAZDÁLKODÁS JELLEMZŐI, FEJLŐDÉSE ÉS VERSENYKÉPESSÉGE A VAJDASÁGBAN
- 14.15–14.30 **Lackó Ármin** (Újvidék):
A KISTERMELŐK SZÖVETKEZETEINEK LÉTREHOZÁSA – PRO ET CONTRA
- 14.30–14.45 **Farkas Athéne** (Szabadka):
HATÁRON ÁTNYÚLÓ GAZDASÁGFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉSZAK-BÁCSKÁBAN
14. 45–15.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Ágh Barbara (Komárom), Lackó Ármin (Újvidék)

- 15.00–15.15 **Kenéz Endre** (Szabadka):
TRANSZNACIONÁLIS OLAJIPARI CÉGEK ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIA

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.15–15.30 **Fiser Annamária** (Szeged):
AZ EURÓPAI UNIÓHOZ VALÓ CSATLAKOZÁS LEHETŐSÉGEI ÉS FOLYAMATA –
KÖZÉPPONTBAN A VAJDASÁGI MAGYARSÁG
- 15.30–15.45 **Nagy Ilona** (Budapest):
AZ ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK LAKOSSÁGI MEGÍTÉLÉSE
- 15.45–16.00 **Molnár Viktória** (Pécs):
FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓ NŐK ÉS A GYERMEKVÁLLALÁS A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
KULTÚRATUDOMÁNYI PEDAGÓGUSKÉPZŐ ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KARÁN
- 16.00–16.15 **Kapás Mónika** (Pécs):
A VAJDASÁGI CIGÁNY/ROMA TANULÓK TANULÁSI MOTIVÁCIÓJA NÖVELÉSÉNEK
FONTOSSÁGA
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*
- Elnöklők: Kapás Mónika* (Pécs), *Kenéz Endre* (Szabadka)
- 16.30–16.45 **Ágh Barbara** (Komárom):
A MAGYARORSZÁGI ÉS SZLOVÁKIAI NETFIT MÉRÉSEK EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHOSONLÍTÁSA
ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN
- 16.45–17.00 **Pénzes Lilla** (Újvidék):
A VAJDASÁGI MAGYAR EGYETEMISTÁK FIZIKAI AKTIVITÁSA ÉS TÁPLÁLTSÁGI INDEXE
- 17.00–17.15 **Kopunović Dávid** (Szabadka), **Tóth Izabella** (Szabadka):
AZ OBEZITÁS JELENLEGI ÉS PROGNOZTIZÁLT HELYZETE AZ ÉSZAK-BÁCSKAI ALSÓS TANULÓK
KÖRÉBEN
- 17.15–17.30 **Botos Mihály Bálint** (Szeged):
A VESZÉLYES ÜZEMI FELELŐSSÉG JOGTÖRTÉNETI ASPEKTUSAI
- 17.30–17.45 **Horváth Kornél** (Szeged):
AZ 1848 UTÁNI MAGÁNJOGI SZABÁLYOZÁS ÁTALAKULÁSÁNAK VIZSGÁLATA 1861-IG
- 17.45–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.

(Technológiai Kar, földszint, 10-es tanterem)

• Neveléstudományok • Pszichológiai tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Grabovac Beáta docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Horváth Futó Hargita egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék SZÓVIVŐ

Dr. Ivanović Josip egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Námesztovszki Zsolt docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Elnöklők: **Huszka Noémi** (Szeged), **Urbán Dorottya** (Eger)

- 13.30–13.45 **Simonyi Fekete Gabriella** (Szeged):
A FILMBELI FŐSZEREPLŐVEL VALÓ AZONOSULÁS VISZONYA A FILMÉLVEZETHEZ
NYOLCADIKOS DIÁKOKNÁL
- 16 13.45–14.00 **Bali Cintia** (Pécs):
TÁRSAS KAPCSOLATOK EGY FIKTÍV VILÁGBAN – RAJONGÁSRÓL A SZOCIÁLIS SZORONGÁS
TÜKRÉBEN
- 14.00–14.15 **Pataki Rebeka** (Újvidék):
CSALÁD VAGY BARÁTOK? – A KISKAMASZOK KAPCSOLATAINAK, ILLETVE ÉRDEKLŐDÉSI
KÖRÉNEK JELLEMZŐI
- 14.15–14.30 **Šelemba Aleksandra** (Szabadka):
KÉTNyelvűség és Empátia
- 14.30–14.45 **Huszák Eszter** (Pécs):
A VALLÁSSÓSSÁG ÉS A SPIRITUALITÁS KAPCSOLATA A KOHERENCIAÉRZÉSEL,
ILLETVE PROTEKTÍV SZEREPE A KIÉGÉSSEL SZEMBEN
- 15.45–15.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: **Bali Cintia** (Pécs), **Boros Orsolya** (Szabadka)

- 15.00–15.15 **Huszka Noémi** (Szeged):
ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÍTÓK MEGLÁTÁSAI A PEDAGÓGUS-TANULÓ KAPCSOLATRÓL
ÉS A KUTATÁS KITERJESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI A TANULÓKRA
- 15.15–15.30 **Benák Andrea** (Szabadka):
KÉPI ADATBÁZISOK ÉS ÉRZELEMELŐHÍVÁS VAJDASÁGBAN

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.30–15.45 **Szitás Teodóra** (Nagybeckerek–Szeged):
ÉRZELEM FELISMERÉS VAJDASÁGI ÓVODÁS ÉS ISKOLÁSKORÚ GYERMEKEKNÉL ÉS FELNŐTTEKNÉL
- 15.45–16.00 **Váli Boglárka** (Pécs):
A MESEPEDAGÓGIA ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI GYERMEKEK KÖRÉBEN
- 16.00–16.15 **Szabó Beatrix** (Szabadka):
AZ ALSÓ OSZTÁLYOS TANULÓK NÖVÉNYISMERETE
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*
- Elnöklők: Szitás Teodóra* (Nagybeckerek–Szeged), *Pataki Rebeka* (Újvidék)
- 16.30–16.45 **Torma Bence** (Szeged):
PERMUTÁCIÓS JÁTÉKOK HASZNÁLATA A FÜGGVÉNYEK TANÍTÁSÁBAN
- 16.45–17.00 **Urbán Dorottya** (Eger):
AZ ONLINE OKTATÁSI KÖRNYEZET SAJÁTOS SÁGAI
- 17.00–17.15 **Horvát Krisztina** (Szabadka):
MOBILMATEMATIKA A GYAKORLATBAN
- 17.15–17.30 **Boros Orsolya** (Szabadka):
21. SZÁZADI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE ROBOTOK JÁTÉKOS PROGRAMOZÁSÁVAL
- 17.30–17.45 **Huszka Noémi** (Szeged):
A TANÍTÓ-TANULÓ RELÁCIÓ ÉS A GYERMEK ISKOLAI TELJESÍTMÉNYE KÖZÖTTI KAPCSOLAT
- 17.45–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

HUMÁN TUDOMÁNYOK 1.

(Mezőgazdasági Kar, földszint, P-5)

- Nyelvtudományok
- Irodalomtudományok
- Néprajz és kulturális antropológiai tudományok
- Művészeti és művelődéstörténeti tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Andrić Edit egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Halupka-Rešetar Szabina egyetemi tanár, ÚE, BTK, Angol Tanszék, Újvidék SZÓVIVŐ

Dr. Kovács Rácz Eleonóra egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Molnár Csikós László ny. egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Pápista Zsolt tanársegéd, ÚE, BTK, Német Tanszék, Újvidék

Dr. Pásztor-Kicsi Mária egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Szedmina Livia főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka

Dr. Toldi Éva egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Szobonya Tamara (Újvidék), Kész Barna (Debrecen)

- 13.30–13.45 **Szilágyi Donáta** (Újvidék):
A SZÁJ ÉS USTA VEZÉRSZAVÚ FRAZÉMÁK A MAGYAR ÉS A SZERB NYELVBEN
- 13.45–14.00 **Bálizs Ágnes** (Újvidék):
A SZÍVVEL KAPCSOLATOS FRAZEOLÓGIKUSOK ÖSSZEVETŐ VIZSGÁLATA
MAGYAR-ANGOL-SZERB VISZONYLATBAN
- 14.00–14.15 **Serfőző Réka** (Újvidék):
A FÖLD NYELVI KÉPE A MAGYAR ÉS AZ ANGOL NYELVBEN
- 14.15–14.30 **Pásztor Livia** (Újvidék):
MAGYAR AJKÚ DIÁKOK BOCSÁNATKÉRÉSI STRATÉGIÁI AZ ANGOL NYELVBEN
- 14.30–14.45 **Kovács Edina** (Újvidék):
AZ IGE, FŐNÉV ÉS MELLÉKNÉV SZEREPE A MAGYAR ÉS KÍNAI MONDATOKBAN
- 14.45–15.00 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Serfőző Réka (Újvidék), Kész Réka (Debrecen)

- 15.00–15.15 **Kiss Virág** (Újvidék):
ÚJONNAN ENGEDÉLYEZETT ÉS KÉRELMEZETT MAGYAR UTÓNEVEK
- 15.15–15.30 **Szobonya Tamara** (Újvidék):
ISMERETLEN EREDETŰ JÖVEVÉNYSZAVAK
- 15.30–15.45 **Borsits Alex** (Szabadka):
NYELVÜNK AZ ELVÜNK – A ROVÁSÍRÁS TANÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI SZÁMÍTÓGÉPES
KÖRNYEZETBEN
- 15.45–16.00 **Kész Barna** (Debrecen):
A SZOVJET HADSEREGBEN SZOLGÁLÓ KÁRPÁTALJAI MAGYAROK ALKALMAZKODÁSI STRATÉGIÁI
- 16.00–16.15 **Fekcs Emese** (Újvidék):
SZABADKA KÖZSÉG NYELVI TÁJKÉPE VENDÉGLÁTÓIPARI VONATKOZÁSBAN
(CSANTAVÉR, NAGYFÉNY, ÚJNAGYFÉNY, GYÖRGYÉN, MEGGYES, ZENTAÖRS)
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*

Elnöklők: Bálizs Ágnes (Újvidék), Borsits Alex (Szabadka)

- 16.30–16.45 **Kész Réka** (Debrecen):
„AMIT CSAK ÓHAJT, VELEM MEG TUDJA OLDANI”: MAGYARORSZÁGON IDŐSÁPOLÓI MUNKÁT
VÉGZŐ KÁRPÁTALJAI ASSZONYOK TÁPLÁLKOZÁSKULTÚRÁJÁNAK VIZSGÁLATA
- 16.45–17.00 **Fenyő Dániel** (Pécs):
HAJAS TIBOR ANTISZEMITIZMUSA A NEOAVANTGÁRD ÉS A KÁDÁR-KORSZAK KULTÚRÁJÁNAK
TÜKRÉBEN
- 17.15–17.30 **Pásztor-Kicsi Gergely** (Újvidék):
„ISTENTŐL IHLETETT ÉS HASZNOS A TANÍTÁSRA”. ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉS PÁL APOSTOL
LEVELEINEK KÉT REFORMÁTUS FORDÍTÁSÁRÓL
- 17.30–17.45 **Cséby Flóra Hanna** (Budapest):
TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET PIER LUIGI NERVI ÉPÍTÉSZETÉBEN
- 17.45–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

HUMÁN TUDOMÁNYOK II.

(Mezőgazdasági Kar, földszint, P-4)

- Irodalomtudományok
- Multidiszciplináris bölcsészettudományok
- Művészeti és művelődéstörténeti tudományok

Szekcióvezetők:

Dr. András Csaba óraadó oktató, PTE, BTK, Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti, Tanszék/vezetőtanár,
PTE, BTK, Kerényi Károly Szakkollégium, Pécs SZÓVIVŐ

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Hózsza Éva egyetemi tanár, ÚE, MTTK, Szabadka-ÚE, BTK, Magyar Tanszék Újvidék

Dr. Samu János Vilmos docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Elnöklők: Tóth Teodóra (Újvidék), Csondor Soma (Pécs)

20	13.30–13.45	Csikós Emese (Szabadka): SZÁZ ÉV MAGÁNY, AVAGY ÓKORTÓL A POSZTMODERNIG
	13.45–14.00	Mák Ivett (Újvidék): A FÖLD MÁGIKUS SZEREPE (GARCIA MARQUEZ ÉS BODOR ÁDÁM PRÓZÁJÁNAK ÖSSZEVETŐ ELEMZÉSE)
	14.00–14.15	Gandis Csongor (Szabadka): (KI AZ) ÚJ DETEKTÍV?
	14.15–14.30	Hovanyec Judit (Újvidék): A NYELV KÉRDÉSE ORCSIK ROLAND FANTOMKOMMANDÓ CÍMŰ MŰVÉBEN
	14.30–14.45	Fehér Miklós (Újvidék): LÉTÁLLAPOTOK ORCSIK ROLAND FANTOMKOMMANDÓ CÍMŰ REGÉNYÉBEN
	14.45–15.00	<i>S z ü n e t</i>

Elnöklők: Rétfalvi P. Zsófia (Pécs), Molnár Norbert (Újvidék)

15.00–15.15 **Kecskés Ildikó** (Újvidék):
A FORDÍTÁS FUNKCIÓJA A NYELV- ÉS IRODALOMTANÍTÁSBAN

15.15–15.30 **Oláh Tamás** (Magyarkanizsa–Budapest):
EGY PROFÁN PASSIÓJÁTÉK MINT AZ IDENTITÁS SZÍNREVITELÉNEK MÉDIUMA

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.30–15.45 **Csondor Soma** (Pécs):
„MEGYÜNK ÉS HALLGATUNK.” A TRAUMAELBESZÉLÉS LEHETŐSÉGEI BORBÉLY SZILÁRD
NINCSTELENEK CÍMŰ REGÉNYÉBEN
- 15.45–16.00 **Szeles Réka** (Újvidék):
AZ ÉPÍTKEZÉS SZIMBÓLUMRENDSZERE CELLER KISS TAMÁS ANYAMÉH ÉS ZÁVADA PÉTER
MÉSZ CÍMŰ MŰVEIBEN
- 16.00–16.15 **Radnai Dániel Szabolcs** (Pécs):
„SZÁRAZ MÉG A FÖLD” – NEMZETI NARRATÍVÁK A SZÖRÉNYI-BRÓDY SZERZŐPÁR
MUNKÁSSÁGÁBAN
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*
- Elnöklők: Gandis Csongor* (Szabadka), *Mák Ivett* (Újvidék)
- 16.30–16.45 **Rétfalvi P. Zsófia** (Pécs):
„MI FELFORDULT VILÁG EZ ITT?” PETŐFI SÁNDOR ÉS MADÁCH IMRE TÜNDÉRÁLOM CÍMŰ
MŰVEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA
- 16.45–17.00 **Tóth Teodóra** (Újvidék):
TÁGULÓ UNIVERZUMOK
- 17.00–17.15 **Molnár Norbert** (Újvidék):
A FÖLD SZEREPE A SZIGETREGÉNYEK BEN
- 17.15–17.30 **Csikos Dániel** (Újvidék):
AZ ALAKÍTÁS KIHÍVÁSAI SZÍNHÁZBAN, IRODALOMBAN – TÉREY JÁNOS KÁLI HOLTAK CÍMŰ
MŰVÉSZREGÉNYÉNEK HIPERREFLEKTIVITÁSA
- 17.30–17.45 **Ristić Anita** (Újvidék):
DRÁMAJÁTÉK ÉS MŰÉRTELMEZÉS A MAGYARÓRÁN
- 17.45–18.00 **Fekecs Emese** (Újvidék):
TOLNAI OTTÓ KÉKÍTŐGOLYÓ CÍMŰ KÖTETÉNEK VIZSGÁLATA A FÖLD, A HOMOK, A POR
ÉS A SÁR VONZÁSÁBAN
- 18.00–18.30 *V i t a , o k l e v é l k i o s z t á s*

HUMÁN TUDOMÁNYOK III.

(Mezőgazdasági Kar, földszint, P-3)

- Filozófiai tudományok
- Történelemtudományok

Szekcióvezetők:

Dr. Beke Ottó tanársegéd doktorátussal, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka SZÓVIVŐ

Dr. Dévavári Zoltán egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Gherdán Katalin adjunktus, ELTE TTK, Budapest

Pfeiffer Attila tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Tanszék, Újvidék

Elnöklők: Varga Tímea (Pécs), Bordás Bertalan (Pécs)

- 22
- 13.30–13.45 **Daradics Boglárka** (Pécs):
A DRÁMAI SZOCIOLÓGIA, AVAGY LUKÁCS GYÖRGY DRÁMAELMÉLETÉNEK SZOCIOLÓGIAI RELEVANCIÁJA
- 13.45–14.00 **Vida Tamás** (Pécs):
SCHREBER ÉS A POLITIKA: A FASIZMUS PSZICHOANALITIKUS ELMÉLETÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA
- 14.00–14.15 **Ónya Balázs** (Pécs):
AZ IGAZSÁGALKOTÓK PLURALIZMUSA
- 14.15–14.30 **Csabay István** (Pécs):
A KORAI UTILITARISTA SZEMLELETMÓD BEMUTATÁSA AZ »IL CAFFÈ« CÍMŰ FOLYÓIRATON KERESZTÜL
- 14.30–14.45 **Kömüves Dániel** (Pécs):
BIZALOM ÉS ELDOLOGIASODÁS
- 14.45–15.00 *S z ü n e t*

Elnöklők: Daradics Boglárka (Pécs), Németh Roland (Pécs)

- 15.00–15.15 **Bordás Bertalan** (Pécs):
HISTORIOGRÁFIAI ÖSSZEFOGLALÓ GRÓF ANDRÁSSY GYULA BALKÁN-POLITIKÁJÁRÓL HÁROM PERSPEKTÍVÁBÓL
- 15.15–15.30 **Ignác Ágoston** (Pécs):
KÖZÉPKORI KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁK EGY PÉLDÁJA: MEINHARD VON BAMBERG LEVELEI

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 15.30–15.45 **Radakov Alen** (Újvidék):
DÉLVIDÉK ÉS SZABADKA AZ 1848/49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC IDEJE ALATT
- 15.45–16.00 **Varga Tímea** (Pécs):
EGYENES VONALAK A HOMOKBAN: AZ IRAKI MANDÁTUM ÖNKÉNYESEN MEGHÚZOTT HATÁRAI
- 16.00–16.15 **Raposa Vivien** (Pécs):
A PÉCSI EGYETEMISTA IFJÚSÁG HANGJA – BAJTÁRSI EGYESÜLETEK A PÉCSI ERZSÉBET TUDOMÁNYEGYETEMEN A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*
- Elnöklők: Raposa Vivien* (Pécs), *Radakov Alen* (Szabadka)
- 16.30–16.45 **Kedves Tamás Róbert** (Kolozsvár):
A MOGYE HELYZETE 2019-BEN
- 16.45–17.00 **Nagy Tamás** (Pécs):
ELÁM POLITIKAI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA AZ ANTI-ASSZÍR KOALÍCIÓN BELÜL
- 17.00–17.15 **Németh Roland** (Pécs):
POLITIKAI ÖNREKLÁM, AVAGY PROPAGANDA A KORA CSÁSZÁRKORI ÉRMEKEN
- 17.15–17.30 **Pálfi Máté** (Pécs):
LABDARÚGÁS ÉS GLOBALIZÁCIÓ (A FUTBALL GLOBALIZÁCIÓJÁVAL JÁRÓ JELENSÉGEK LEKÉPZŐDÉSE FUTBALL-DOKUMENTUMSOROZATOK TÜKRÉBEN)
- 17.30–18.30 *Vita, oklevélkiosztás*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

MŰVÉSZETEK

(Technológiai Kar, új épület, 1. emelet, kék terem)

- Film- és videoművészet • Képzőművészet
- Multimédia • Színházművészet • Tánc- és mozdulatművészet • Zeneművészet

Szekcióvezetők:

- Crnkovity Gabriella** színművész, Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Újvidék
Danyi Zsuzsanna zenetanár, Európa Kollégium, Újvidék
Gombos Dániel színművész, Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Újvidék SZÓVIVŐ
Gubik Korina képzőművész, Bolyai Gimnázium, Zenta
Kapitány Attila grafikusművész, Művészeti Akadémia, Újvidék
Mgr. Lázár Tibor festőművész, Bolyai Gimnázium, Zenta
Dr. Novák Anikó docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Dr. Palásti Andrea docens, ÚE, Művészeti Akadémia, Újvidék

Elnöklők: **Otos Annabella** (Újvidék), **Csatlós Asztrid** (Pécs)

24

- 13.30–13.40 **Bajusz Krisztina** (Újvidék):
A JAZZ
- 13.40–13.50 **Török Noémi** (Újvidék):
VAJDASÁGI NÉPZENEI GYŰJTÉSEK
- 13.50–14.00 **Brezovszki Gergő** (Újvidék):
NICCOLO PAGANINI: 16. ÉS 20. CAPRICE
- 14.00–14.10 **Verebes Andrea** (Újvidék):
A JÁTÉK ÖRÖME
- 14.10–14.20 **Albert Éva, Gavran Emma, Major Evelin, Móricz Virág Kinga, Rasztovác Henrietta, Rózsa Viola, Pap Rebeka, Petro Éva, Turi Orsolya** (Újvidék):
GAIA
- 14.20–14.30 **Dankó Boglárka** (Pécs):
RASZTER
- 14.30–14.40 **Törteli Réka** (Újvidék):
FORDÍTOTT SYMPOSION
- 14.40–14.55 *S z ü n e t*

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

Elnöklők: Verebes Andrea (Újvidék), Varga Valentin (Újvidék)

- 14.55–15.05 **Ótos Annabella** (Újvidék):
A 7. CSODA
- 15.05–15.15 **Zombori Dóra** (Pécs):
ERDŐ KÖZEPÉBEN JÁROK
- 15.15–15.35 **Turkály Emma** (Újvidék):
FÖLD ELŐTTEM FÖLD UTÁNAM/KÖRÜLÖTTEM
- 15.35–15.45 **Csatlós Asztrid** (Pécs):
HYPATHIA TOPOLOGIAI DEFORMÁCIÓI II.
- 15.45–15.55 **Szenti Lilla** (Újvidék):
FÖLD
- 15.55–16.05 **Tóth Johanna** (Újvidék):
„A SEMMI ÁGÁN...”
- 16.05–16.15 **Monyov Glória** (Újvidék):
ELTART A FÖLD, CSAK LEGYEN AKI MŰVELJE
- 16.15–16.30 *S z ü n e t*

Elnöklők: Dankó Boglárka (Pécs), Petro Éva (Újvidék)

- 16.30–16.40 **Varga Valentin** (Újvidék):
EXIST-UM
- 16.40–16.50 **Szabó Kornélia** (Újvidék):
PORBÓL LETTÉL, PORRÁ LESZEL
- 16.50–17.00 **Rác Gyöngyike** (Újvidék):
10080
- 17.00–17.10 **Varga Emilia** (Újvidék):
4 ELEM
- 17.10–17.20 **Szabados Zsófi** (Újvidék):
GEW – THE WAY
- 17.20–17.30 **Csuvardity Tamara** (Szabadka):
MESE A HALÁLRAÓL ÉS A SZEGÉNY EMBERRŐL

R É S Z L E T E S T U D O M Á N Y O S
K O N F E R E N C I A P R O G R A M

- 17.30–17.40 **Györe Szabolcs** (Újvidék):
JOHANNES BRAHMS: F-DÚR CSELLÓSZONÁTA (No. 2, Op. 99)
- 17.40–17.50 **Rác Gyöngyike** (Újvidék):
ARCHÍVUM
- 17.50–18.30 *Vita, oklevélkiosztás*

A VMTDK FÖLDJE

Tizennyolc éves lett a VMTDK. E komoly, felnőtt korhoz illően az idén a földről, az anyaföldről, a szülőföldről, hazáról, a lábunk alatti talajról, iszapról, sárról, ingoványról, porról, homokról szólnak a művészeti szekció alkotásai és egyes kutatások. A plakátunk pedig egy földcsuszamlást ábrázol, amely a FÖLD szóból bomlik ki, a képen kibontakozik a föld anyaga, struktúrája, belseje, mondhatnánk: a föld gyomra, bele.

A föld jelenti számunkra a szilárd pontot, de szörnyetegként ellenünk is fordul, ha lavina zúdul ránk és életünk végén is föld temet be bennünket.

A világteremtés kezdetére a görögök Uranoszt, az eget és Gaiát, a földet helyezték. A reneszánsz tudósok pedig felfedezték, hogy a föld nem lapos tányér, hanem gömb alakú és mozog, forog... Csodálatos világ vesz bennünket körül, emberi ésszel szinte felfoghatatlan, hogy amit szilárdnak hiszünk, az állandó körforgásban van, mégis megtart bennünket...

Az idei VMTDK-zók közül néhányan olyan kutatási témát találtak, ami a föld kérdését közelíti meg a sajátos szakterület irányából, ilyen például a szülőfölddel kapcsolatos asszociációk kognitív nyelvészeti elemzése, a föld nyelvi képe, a nyelvi tájkép, Földünk fenntartható fejlődésének jogi feltételrendszere, a dalszövegek nemzeti narratívái, vagy a pécsi és a szarajevói utcanévek változásai, amelyek a nacionalizmus és a lokális identitás függvényében alakulnak.

A tizennyolc év sok mindenre kötelez is bennünket. Ennek jegyében kezdeményeztük a konferencia szellemi védnöki testületének, a VMTDK Pro Scientia et Arte-nak a létrehozását, amelynek tagjai az eddigi plenáris tanár-előadók és a Kristálygömb Díjasok, jelképesen is tükrözve azt, hogy a VMTDK-n a junior és senior tudományosság összefonódik, örökös körforgásban van, akárcsak a Föld...

A 18. VMTDK ismét bevonzotta a Kárpát-medence fiatal kutatóinak sokaságát, a mintegy 100 vajdasági hallgató mellett jelen vannak a magyarországi, a romániai, a szlovákiai és a kárpátaljai résztvevők is. Külön ki kell emelnünk azokat a szak-kollégiumokat, amelyek segítik a sikeres együttműködést: az újvidéki Európa Kollégiumot, a Pécsi Tudományegyetem BTK Kerényi Károly Szakkollégiumát, a Szegedi Tudományegyetem Eötvös Loránd Kollégiumát.

Köszönjük a Technológiai Karnak, hogy az idén is vállalta a házigazda szerepét, védnökeinknek a támogatást, és kívánunk sikeres konferenciázást minden résztvevőnek, tudományos bizottsági tagnak a 18. VMTDK-n! A Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium nevében ezennel megnyitom a konferenciát!

Csányi Erzsébet

A TDK-dolgozatok összefoglalói

SZÜLŐFÖLDDDEL KAPCSOLATOS ASSZOCIÁCIÓK KOGNITÍV NYELVÉSZETI ELEMZÉSE

Szerző: **DEÁK Iréna**, IV. évfolyam (deak.irena@gmail.com)

Témavezető: ma **PÁPISTA Zsolt**, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A Szerbia északi részén elhelyezkedő Vajdaság egy multietnikus közeg, amelyben a magyar a legnagyobb nemzeti kisebbség. A vajdasági magyarság és szerbség hozzáállása a szülőfölddel kapcsolatban eltérhet, hiszen az egyik nemzeti kisebbségként él az országban, a másik viszont többségi nemzetként. A jelen kutatás során a SZÜLŐFÖLD fogalmával kapcsolatos asszociációkat gyűjtöttünk, kategorizáltunk és elemeztünk.

A kísérletben a vajdasági magyarok szülőfölddel kapcsolatos asszociációit hasonlítjuk össze szerb vajdasági adatközlők, valamint magyarországi magyar adatközlők asszociációival. Az adatgyűjtés magyar és szerb nyelvű internetes kérdőív segítségével történt. Ezen kérdőív segítségével az adatközlők szülőfölddel kapcsolatos attitűdjeit vizsgáltuk, és ezeket két típusú feladattal gyűjtöttük be: egy elicitációs teszttel, melynek keretén belül asszociációkat gyűjtöttünk, valamint egy olyan feladattal, amelyben (várhatóan metaforikus) hasonlatot kellett alkotni valamilyen forrástartomány párosításával a SZÜLŐFÖLD céltartományhoz, majd az ezen fogalmak közti kapcsolatot el kellett magyarázni, illetve a forrástartomány választását indokolni.

Az elemzés kimutatta, hogy az adatközlők túlnyomórészt pozitív tartalmakat asszociálnak a szülőföld fogalmával kapcsolatban a nemzeti hovatartozásuktól függetlenül. Továbbá az asszociációk természete a feladat típusától is függ: az elicitációs teszt elsősorban olyan asszociációkat eredményezett, amelyek rész-egész viszonyban állnak a szülőföld fogalmával, míg a hasonlaton alapuló feladat túlnyomórészt metaforikus asszociációkat. Mindhárom csoport asszociációi arra utalnak, hogy régióinkban a szülőföld fogalmának legjelentősebb tényezői az otthon, a család és különböző meghittséget sugalló érzelmek.

Kulcsszavak: **szülőföld, attitűdvizsgálat, asszociációk, kognitív nyelvészet**

COGNITIVE LINGUISTIC ANALYSIS OF ASSOCIATIONS RELATED TO THE CONCEPT OF *HOMELAND*

Author: **Iréna DEÁK**, fourth-year student (deak.irena@gmail.com)

Supervisor: **Zsolt PÁPISTA**, teaching assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of German Language and Literature, Novi Sad;
Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Vojvodina, the northernmost part of Serbia, is a multi-ethnic region, with Hungarians being the largest national minority. The attitudes regarding the idea of a homeland may differ for Hungarians and Serbs in Vojvodina, because one group lives as an ethnic minority in the country, while the other represents the majority. The current research aims to collect, categorize and interpret associations that relate to the concept of homeland.

In the framework of this research, we analyse the homeland-related associations of Hungarians from Vojvodina, and compare them to those of Serbs from the region, as well as to those of Hungarians from Hungary. The data collection tool for this research was an internet questionnaire in Serbian and Hungarian. The associations were collected using two types of tasks: an elicitation test within which associations were collected, and a task in which the participants had to make an (expectedly metaphorical) simile by pairing a source domain of their choice to the target domain homeland, while also explaining the connection between these two, i.e. justifying the choice of the source domain.

The analysis showed that the participants had mostly positive associations regarding the concept of homeland, independent of their nationality. Furthermore, the type of the associations also depended on the type of task: the elicitation test resulted in associations that are primarily in a part-whole relationship with the concept of homeland, while the simile creation task resulted mostly in metaphorical associations. The associations of all three groups suggest that, in our region, one's home, one's family and other feelings that imply a sense of belonging, represent the most central elements of the concept of homeland.

Keywords: **homeland, attitude research, associations, cognitive linguistics**

A MI FÖLDÜNK

Nacionalizmus és lokális identitás a pécsi és a szarajevói utcanevek változásainak tükrében

Szerző: **ORSÓS György**, V. évfolyam (orsosgyorgydvk@gmail.com)

Témavezető: **Dr. REMÉNYI Péter**, egyetemi docens, Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Politikai Földrajzi, Fejlődési és Regionális Tanulmányok Tanszéke, Pécs

Az előadás célja Szarajevó és Pécs utcanév-változásainak vizsgálata. A földrajzi toponímiák – így az utcanevek is – olyan szimbolikus térstruktúrát hoz(hat)nak létre, amely mindennapiságából fakadóan alkalmas politikai identitás létrehozására. A kutatás történeti szempontú, a változásokat az utóbbi száz év keresztmetszetében vizsgálja két tetszőlegesen kiválasztott, a vizsgálat szempontjából könnyen hozzáférhető városban. Az elemzés során levéltári anyagok, szekundér irodalom és a Szarajevó Kanton Információs és Statisztikai Intézetének adatbázisa került felhasználásra. A kutatás elméleti szempontból legmarkánsabb kérdésfelvetése az, hogy a hagyományosan nacionalistának tekintett politikai rendszerek erősítik-e a lokális identitást. A kérdés megválaszolásához a kutatás összeveti a nacionalista rendszerek által használt utcaneveket az internationalistaként felfogott szocialista korszakban használatosakkal.

Kulcsszavak: **nacionalizmus, lokális identitás, szimbolikus tér**

OUR TERRITORY

Nationalism and local identity trough the street name changes of Pécs and Sarajevo

Author: **György ORSÓS**, fifth-year student (orsosgyorgydvk@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Péter REMÉNYI**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Science, Department of Political Geography, Development and Regional Studies, Pécs

This paper investigates the changes of the street names in Pécs and Sarajevo. The geographical toponyms can establish symbolic space structures, which can create political identity. The analysis uses archive sources, secondary literature and the database of the Institute of Sarajevo Kanton Informatics and Statistics. The most important question is if there is any correspondence between the nationalist regimes and the strengthening of local identity. To answer the question, the investigation compares the street naming customs of so-called internationalist socialist regimes and the nationalist ones.

Keywords: **nationalism, local identity, symbolic space**

AMYGDALAMAGOK LOKÁLIS KAPCSOLATRENDSZERÉNEK STRUKTURÁLIS VIZSGÁLATA

Szerző: **REÉB Zsófia**, PhD-hallgató, I. évfolyam (reeb.zsofia@koki.mta.hu)

Témavezető: **Dr. VERES Judit** tudományos munkatárs;

dr. HÁJOS Norbert tudományos tanácsadó

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Biológia Doktori Iskola és Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, Hálózat-Idegelettan kutatócsoport, Budapest

Az amygdala az agy temporális lebenyében található amygdaloid komplex részeként a laterális (LA), a bazális (BA), a bazomediális (BMA), valamint a centrális magokat (CeA) foglalja magába. Szerepe, több másik agyterülettel együttműködve, a félelmi emléknymok kialakításában jelentős, amelyet a neurobiológia főként rágszálómodellen, a pavlovi félelmi kondicionálás keretében vizsgál.

Jelen munka célja az amygdala kapcsolatrendszeréről alkotott kép finomítása volt, amelynek során retrográd nyomjelzős kísérleteket, valamint *in vivo* juxtacelluláris technika segítségével történő sejtjelölést és -rekonstrukciót alkalmaztam. Előbbi módszer az egymással közvetlen összeköttetésben lévő agyterületek kapcsolatának kimutatására, míg utóbbi az elektrofiziológiai jellemzők elvezetése mellett egyedi sejtek 3D-s megjelenítésére ad lehetőséget, megőrizve az intakt agyban elfoglalt pozíciójukat. E módszerek egymást kiegészítve kiválóan alkalmasak az olyan kicsi és egymáshoz közel álló magok kapcsolatainak feltárására, mint amilyenek az amygdala magjai is.

Eredményeink alapján egyrészt megerősítést nyert az irodalomban több helyen is leírt kapcsolatok, pl. az LA és a BMA közötti reciprok kapcsolat, valamint az LA, BA és BMA irányából a CeA-ba tartó egyirányú, a hálózat polaritását meghatározó kapcsolat jelenléte, másrészt detektáltuk a BMA és BA közötti kétirányú kapcsolatot, amelynek megjelenése az irodalomban nem következetes. Elmondhatjuk továbbá, hogy a BA mag esetében a CeA-val alkotott kapcsolata alapján megkülönböztethetünk a CeA-ba vetítő és nem vetítő BA régiókat. Utóbbi állítást előzetes eredményeink kontextusában elhelyezve elmondhatjuk, hogy a BA mag heterogenitása nagyobb az eddig leírtaknál: a CeA-val alkotott, valamint a mag anterior és poszterior része közötti intraamygdaláris kapcsolatok, továbbá az mPFC-vel és inzuláris kéreggel alkotott extraamygdaláris kapcsolatok alapján két jól elkülönülő funkcionális egységet különböztethetjük meg. Javaslatunk szerint a továbbiakban ezek a funkcionális egységek szolgálhatnak alapjául a BA részekre történő felosztásának, az eddig alkalmazott, főként sejt nagyság alapján elkülönített anterior és poszterior BA megkülönböztetése helyett. A centrális amygdalával kapcsolatban nem álló középső terület jelenléte új információáramlási útvonalat feltételez az amygdalán belül, és új elemmel bővíti a döntően lateromedialis irányú processzási útvonalat a félelmi kondicionálás során.

Kulcsszavak: amygdala, internukleáris kapcsolatrendszer, nyomkövetés, sejtreakstrukció

ANALYSIS OF THE LOCAL CONNECTIVITY AMONG AMYGDALA NUCLEI

Author: **Zsófia REÉB**, first-year PhD student (reeb.zsofia@koki.mta.hu)

Supervisors: **Judit VERES**, PhD, senior research fellow;

Norbert HÁJOS, PhD, DSc, group leader

Institution: Eötvös Loránd University, Doctoral School of Biology, and Institute of Experimental Medicine,
Hungarian Academy of Sciences, Budapest

As a part of the amygdaloid complex in the temporal lobe of the brain, the amygdala comprises the lateral (LA), basal (BA), basomedial (BMA) and central (CeA) nuclei. Together with several other brain regions, the amygdala is involved in the formation of fear memories, a process which is mainly investigated in rodent model, in the context of Pavlovian fear conditioning.

The aim of this work was to refine the image formed of intraamygdaloid connectivity, using retrograde tracing experiments corroborated by single cell reconstruction based on *in vivo* juxtacellular recording-labelling technique in mouse brain. The former is a method for detecting the relationship between brain areas that are in direct connection with each other, while the latter provides the possibility of displaying single cells in 3D, preserving their position in the intact brain. Together, these methods are ideal for mapping the connections between small and closely related brain regions, such as the nuclei of the amygdala.

According to our results, connections described several times in scientific literature (e.g. the reciprocal link between the LA and BMA, and the unidirectional connection from the LA, BA and BMA to the CeA determining the polarity of the network) have been confirmed, while on the other hand, a reciprocal connection has been detected between the BA and BMA, that has not been consistently reported on in literature so far.

As a result of our examination, based on its relationship with the CeA, two isolated regions can be distinguished within the BA: one projecting to the CeA, the other not. In the context of our previous results, we can conclude that the heterogeneity of BA is greater than it was previously thought. It can be divided into two distinct functional units based on the intraamygdaloid connections with the CeA, between the anterior and posterior parts of the BA nucleus, and the extraamygdaloid afferents coming from the mPFC and the insular cortex. We suggest that these functional units could serve as the basis for the division of the BA into subdivisions, rather than distinguishing between the anterior and posterior BA, which have been separated so far by cell size. The presence of a central area of the BA unrelated to the CeA assumes a new information flow pathway within the amygdala, and adds a new element to the mainly lateromedial processing path during fear conditioning.

Keywords: **amygdala, internuclear connectivity, retrograde tracing, single-cell reconstruction**

AUTONÓM OBJEKTUM MANIPULÁCIÓN LAPULÓ ROBOT TERVEZÉSE AZ EUROBOT 2019 NEVŰ VERSENYRE

Szerző: **PLETIKOSZITY Árpád**, mesterhallgató, I. évfolyam (pletiarpad96@gmail.com)

Témavezető: **Dr. TARJÁN László** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Mechatronika, Robotika és Automatizáció Tanszék, Újvidék

A mai világban szándékunk ellenére is körül vesszük magunkat a legkülönfélébb robotokkal, legyen szó háztartási gépekről, vagy esetleg önvezető járművekről. Már a kétezres évek elején alig volt olyan háztartás, amely mentes lenne a kényelmünket és igényeinket kiszolgáló robotoktól. Ez a tendencia az ipari világba hozott elsőként változásokat, mégpedig a sorozatgyártások terén, majd később az igen egyedi és legkevésbé sem megszokott területeken is, mint pl. a nukleáris erőművekben. Ezt megfigyelve egy Eurobot Association nevű francia független szervezet évek óta megszervezi az Európai robotbajnokságot, így 2019-ben is. Ebben a munkában az említett versenyre készített objektum-manipuláción alapuló félautonóm platform tervezéséről és kivitelezéséről lesz szó.

34

A munka kitér az egyes folyamatok részletes bemutatására, a felhasználásra szánt motorok vezérlésére, és az egyes modulok betanítására, programozására. A munka célja, betekintést nyújtani az olvasónak az iparilag használható autonóm robotok prototípusának megtervezésébe, illetve a valós világban megtalálható nehézségek és akadályok legyőzésének kihívásaira. A tervezett autonóm platform képes egyenetlen felületeken való haladásra, objektum manipulációra, előre programozott pályák mentén való haladásra, objektum detektálásra és önálló döntéshozatalra, a nem előrelátható helyzetek megoldására.

Kulcsszavak: **eurobot, autonóm robotok, önvezetés**

DESIGN OF AN AUTONOMOUS OBJECT MANIPULATION BASED ROBOT FOR THE EUROBOT 2019 COMPETITION

Author: **Árpád PLETIKOSZITY**, first-year student (MSc) (pletiarpad96@gmail.com)

Supervisor: **Laslo TARJAN**, PhD, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Chair of Mechatronics,
Robotics and Automation, Novi Sad

In the 21st century, whether one likes it or not, people are surrounded by robots, which come in all kinds of shapes and sizes, such as household appliances or self-driving vehicles. Since the beginning of the millennium, almost every household is equipped with a number of robots serving our everyday comfort and needs. This trend first appeared in the industrial world, especially in the field of serial production, and later on, it extended to other unique areas, such as nuclear power plants.

Responding to the current trends, the Eurobot Association, a non-profit organization created in France, has been organizing the International Students Robotic Contest for the last two decades. This paper will focus on the design and implementation of a semi-autonomous platform based on object manipulation created by our team for the 2019 competition.

The first part of the paper will present a detailed description of the different processes, such as the control of the used motors and the programming of each module. The purpose of this work is to provide the reader with a thorough insight into the prototype design of autonomous robots for industrial use. In addition to these, the possible obstacles and challenges which should be kept in mind during the development will be introduced. The presented autonomous platform is capable of navigating on uneven surfaces, object manipulation, moving along pre-programmed paths, object detection, and autonomous decision making to resolve unforeseen issues.

Keywords: **Eurobot, autonomous robots, self-driving**

A FOKHAGYMAROTHADÁST ELŐIDÉZŐ *FUSARIUM OXYSPORUM* GOMBA MORFOLÓGIAI ÉS TENYÉSZETI JELLEMZŐI

Szerző: **ZABOS Diana**, III. évfolyam (dianazabos@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BAGI Ferenc** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Növény- és Környezetvédelmi Intézet; Európa Kollégium, Újvidék

A dolgozat a *Fusarium oxysporum* növénypatogén gombafaj laboratóriumi jellemzését tartalmazza. A fokhagymáról izolált *Fusarium* törzseket két különböző táptalajra oltva vizsgáltam meghatározott időperiódusban és környezeti feltételek mellett, azzal a céllal, hogy meghatározzam a gomba tenyésztési és morfológiai jellemzőit.

Az első táptalaj a burgonya-glükóz-agar- PDA (potato dextrose agar) volt. Erre oltottam az izolátumokat, majd szobahőmérsékleten 20°C-on és termosztátban 25-27°C-on tenyésztettem. A második táptalaj a szegfűlevél-agar-CLA (carnation leaf- agar) volt, melyen az izolátumokat fekete fény alatt (black light) és termosztátban 25-27°C-on tenyésztettem.

A PDA táptalajon tenyésztett gombák gazdag micéliumokat képeztek, ez alapján meghatároztam, majd dokumentáltam a morfológiai tulajdonságaikat. A CLA táptalajon tenyésztett gombák szaporítóképleteit mikroszkóp segítségével azonosítottam és meghatároztam a konidiumok, valamint a konidiomartók jellemzőit.

Kulcsszavak: Allium sativum, Fusarium oxysporum, táptalaj

THE CULTURAL AND MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF *FUSARIUM OXYSPORUM* ISOLATES FROM GARLIC

Author: **Diana ZABOS**, third-year student (dianazabos@gmail.com)

Supervisor: **Dr Ferenc BAGI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Department for Plant and Environmental Protection; “Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

My work is based on the laboratory research of the *Fusarium* species, more precisely the *Fusarium oxysporum* isolates from garlic. Isolates obtained from garlic with symptoms of bulb rot were grown on two different artificial media and incubated under different conditions. The goal was to describe their cultural and morphological characteristics.

Firstly, isolates were grown on a potato dextrose agar (PDA) that were cultured under room temperature (20°C) and in thermostat (25-27°C). The second growing media agar was carnation leaf agar (CLA). In this case, the isolates were placed and incubated under black light and in thermostat under 25-27°C. As a result, the fungus cultured on PDA generated rich aerial mycelia which was described and the morphological characteristics were documented. The fungi incubated on CLA was analysed under microscope and the characteristics of conidia and conidiophores were described.

Keywords: Allium sativum, Fusarium oxysporum, artificial media

A CUKORIPARI SZENNYVÍZ TISZTÍTÁSA MIKROSZŰRÉSSEL

Szerző: **RESNYÁK Krisztina**, II. évfolyam (kristinaresnjak@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SÖRÖS Zita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Élelmiszeripari Szénhidrátok szakirány, Újvidék

Az élelmiszeriparból eredő szennyvizek nagyon eltérőek, főleg a termelés jellegétől és az alkalmazott technológiai folyamatoktól függenek. Az **élelmiszeripari szennyvíz** közös jellemzője a magas kémiai oxigénigény, a magas lebegőanyagtartalom, a magas foszfor- és nitrogéntartalom és a zavarosság. Bár a **cukorgyárak** évente csak száz napig működnek, ebben az időszakban rengeteg erősen szennyezett szennyvíz keletkezik (KOI 5000-20000 mg/l). A cukorgyárakban főleg ülepítők működnek víztisztító berendezés, bár manapság a víztisztításnak már számos eljárása van. Egyik megoldás a membránszeparációs műveletek alkalmazása, az ülepítés és szűrés után. A **membránszeparáció** egy szétválasztási eljárás, mely egy kerámiamembrán segítségével választja szét a részecskéket és a különböző molekulatömegű anyagokat a víztől a membrán pórusainak nagyságától függően. Jelen kutatás keretében megvizsgáltuk cukorgyári szennyvíz szűrési lehetőségét a legújabb generációs kerámiamembránon keresztül. A kísérletben a Hellenic Sugar zsabylai cukorgyárból származó szennyvizet szűrtük 200 nm pórusméretű kerámiamembránon a térfogatáram és a transzmembrán nyomás függvényében. Az alkalmazott módszerrel sikerült a zavarosságot 99%-kal csökkenteni, valamint a lebegőanyagtartalom is 50%-kal csökkent. Az alkalmazott cső alakú kerámiamembránnal 1 bar transzmembrán nyomáson és 50 L/h térfogatáram közben a szennyvíz permeátum fluxusa 8-szor kisebb a desztillált víz fluxusától, ami 185 L/m²h –t tesz ki.

Kulcsszavak: élelmiszeripari szennyvíz, cukorgyár, víztisztítás, membránszeparáció

A CUKORRÉPAROSTOK FIZIKAI-KÉMIAI ÉS MIKROBIOLÓGIAI TULAJDONSÁGAI

Szerző: **KOÓS Csilla**, IV. évfolyam (csilla997@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SÖRÖS Zita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Élelmiszeripari Tanszék, Újvidék

A kutatás célja, a cukorréparostok tulajdonságainak vizsgálata fizikai-kémiai (víz megtartó kapacitás, a_w érték, szín, az összes oldódó és nem oldódó rostok tartalma) és mikrobiológiai (baktériumok száma, aerob baktériumok, spórás baktériumok, *Enterobacteriaceae*, *Clostridium* és *Bacillus* fajta baktériumok, penész- és élesztőgombák) szempontból. A kísérlet során a vákuum, a konvektív és mikrohullámú szárítás hatását vizsgáljuk a rostok minőségének fizikai-kémiai és mikrobiológiai tulajdonságaira.

Korábban a cukorrépa extrahált szeleteit állati takarmányként vagy hulladékként használták fel. A múlt század húszas éveiben új felfedezések kerültek napvilágra, amelyek lehetővé tették az extrahált cukorrépaszeletek felhasználását élelmiszeripari rostokként, valamint enzim- és papírgyártásához való felhasználását.

Az oldható élelmiszeripari rostok hányada, a kevés zsírmennyiség és az alacsony energiatartalom révén a cukorréparost kiváló élelmiszeripari és élettani tulajdonságokkal rendelkezik. Tökéletesen megtartja a nedvességet, jó textúrával rendelkezik és kellemes érzést nyújt a fogyasztás alkalmával. Könnyen előállítható, különböző méretű részecskékkel és könnyen keverhető más összetevőkkel. A cukorréparostok piaci értéke más oldható rostokhoz képest jóval alacsonyabb, és a nem oldódó rostok értékének felel meg.

Kulcsszavak: cukorrépa, rost, fizikai-kémia, mikrobiológia, szárítás, minőség, tulajdonság, extrahálás, takarmány, előállítás, feldolgozás

PHYSICO-CHEMICAL AND MICROBIOLOGICAL PROPERTIES OF SUGAR BEET FIBERS

38

Author: Csilla KOÓS, fourth-year student (csilla997@gmail.com)

Supervisor: Dr. Zita SÖRÖS university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technology, Department of Food Industry, Novi Sad

The aim of the research was to investigate sugar beet fibre in terms of physico-chemical (water retention capacity, a_w value, colour, all soluble and insoluble fibre content) and microbiological (bacterial count, aerobic bacteria, spore bacteria, Enterobacteriaceae, Clostridium and Bacillus species bacteria, molds and yeasts) properties. In this experiment, the effect of vacuum, convective and microwave drying on the physico-chemical and microbiological properties of fibre quality was investigated.

Previously, the extracted beet slices were used as animal feed or as waste. In the twenties of the last century, new discoveries were made, which made it possible to use the extracted beet slices as fibre for food and for enzyme and paper production.

With a high proportion of soluble food fibre, low fat and energy content, beet fibre has excellent food industrial and physiological properties, both for the producer and consumer. It retains moisture perfectly, and has good texture and gives a pleasant feeling when it is consumed. It's easy to prepare with particles of various sizes and to mix with other ingredients. The market value of sugar beet fibres is much lower than that of other soluble fibres and corresponds to the market value of insoluble fibres.

Keywords: beet, fibre, physical-chemistry, microbiology, drying, quality, property, extraction, feed, production, processing

A BÚZACSÍRA MINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TÁROLÁSI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

Szerző: **NEMESSZEGHY-NAGY Enikő**, IV. évfolyam (nagy.eniko94@gmail.com)

Témavezető: **BAKOS Tiborné** mesteroktató

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Mérnöki Kar, Szeged

A célom az volt, hogy megvizsgáljam a búzacsíra főbb minőségi jellemzőinek, azaz nedvességtartalmának, savszámának, peroxidszámának és antioxidáns-kapacitásának változását különböző tárolási körülmények között. A kísérletek során papír-, PE- és vákuumcsomagolást alkalmaztunk. A tárolási körülmények között volt világos és sötét hely, illetve háromféle hőmérséklet (-18 °C, 10°C és 25°C). A tárolás időtartama 5 hónap.

Az 5 hónap alatt lényeges változásokon estek át a minták. Jellemzően növekedett a savszámuk, peroxidszámuk, és csökkent az antioxidáns-tartalmuk.

A csíraminták többsége, valamint a bolti csírák is avasnak tekinthetők voltak. Az avasodás mértékében voltak jelentős különbségek nemcsak a tárolási módot, hanem a mintákat illetően is. A tárolási módok közül a hűtve tárolás bizonyult legkedvezőbbnek, a vákuumcsomagolásnál volt legmagasabb az antioxidáns-tartalom, viszont érzékszervi tulajdonságok és avasodás szempontjából nem volt megfelelő.

A legcsekélyebb savszámnövekedést a hűtve tárolt mintáknál mértük. Így megállapíthatjuk, hogy a hűtés csökkenti a savszám növekedését.

Peroxidszám értékeknél nem tudtunk egyértelmű következtetést levonni az eredmények alapján, de az valószínűsíthető, hogy a magasabb zsírtartalom valószínűleg fokozza az avasodási hajlamot.

Az antioxidáns-tartalom mérése által megállapítható, hogy a vákuumcsomagolás védte meg a legjobban a búzacsírát. Illetve minél magasabb a kiindulási antioxidáns-tartalom, annál magasabb értékeket fogunk mérni 5 hónap múlva is, vagyis egyenes arányosságot véltünk felfedezni a kezdeti és a végső mérések között. Befolyásoló lehet még a csíra egyedi összetétele, a nedvességtartalma, hamutartalma és zsírtartalma is.

Érzékszervi minősítésük által egyértelműen érezhető volt a minőségbeli romlás, amely mind az íz, mind a szag értékelésénél számottevő volt. Színben nem mutatkoztak jelentős változások a sorozatokon belül. A legrosszabbnak a vákuumcsomagolt mintákat értékeltük. A PE-zacskóban, hűtött, sötét helyen tartott minta kapta a legjobb értékelést, amennyiben figyelembe vesszük, mint a három minőségi tényezőt.

Tehát amennyiben egy fogyasztó búzacsírát vásárolt, és szeretné azt a minőség-megőrzési idő végéig eltartani, célszerű azt PE-zacskóban, sötétben, hűtve vagy fagyasztva tartani fogyasztásig. Illetve nem érdemes szín alapján döntenie, mivel ez nem megfelelő indikátor a minőségbeli eltérések megállapítására.

Kulcsszavak: búzacsíra, minőségi jellemzők, minőség megőrzése, tárolás

AZ ERDEI FÜLESBAGOLY TÉLI TÁPLÁLKOZÁSA TÖRÖKKANIZSÁN

Szerző: **REKECKI Tibor**, III. évfolyam (tibor927@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PAJIC Maria** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Állatorvosi Szak, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A baglyoknak évezredek óta különleges helyük van az emberi kultúrában. Az erdei fülesbagoly (*Asio otus*) különösen érdekes a telelőhelyeken való gyülekezése miatt. Viselkedése lehetővé teszi, hogy többet tudjunk meg az erdei fülesbagoly téli táplálkozásáról.

Jelen munka célja az erdei fülesbagoly téli táplálkozásának a kutatása azzal a szándékkal, hogy több adatot szerezzünk a Törökkanizsa környéki apró rágcsálók populációjáról.

A minták a törökkanizsai telelőhelyen lettek összegyűjtve, amelyet a városi színház körüli 39 fa képezi. A köpetek összegyűjtését öt alkalommal végeztük el, minden második hét vasárnapján 2018. december 2-tól 2019. január 27-ig. Minden alkalommal véletlenszerűen gyűjtöttünk össze 40 köpetet. A préda analizálására száraz módszert alkalmaztunk, ez a technika magába foglalja a osteológiai és odontológiai maradványok kézzel való elkülönítését a szőr- és tollmaradványoktól pincetták, ecsetek és tűk segítségével (vö. Mikuška és többiek, 1977). Az összegyűjtött minták biológiai sokszínűségének a kiszámítása a Simpson biodiverzitás index és a Berger–Parker dominancia index szolgált. Az adatok statisztikai feldolgozást a Százalékos gyakoriság – dominanciás művelettel végeztük. Az összegyűjtött összesen 200 köpetben 489 prédát sikerült felismerni, amelyeket 10 Taxonba soroltunk. Az átlagos prédaszám köpetenként 2,44 prédát tett ki. Főzsákmányként az emlősök emelkednek ki. Az erdei fülesbagoly leggyakoribb prédája a mezei pocok (*Microtus arvalis*) volt. Utána következnek a *Sylvaemus* csoportból származó egerek (*Apodemus sylvaemus*) és a pirokegér (*Apodemus agrarius*). A törökkanizsai erdei fülesbagoly populáció ebben a kutatásban mérsékelt specializációt mutatott a táplálkozásában ($d=0,55$), mint ahogyan ezt a Simpson index is alátámasztja ($1-D=0,63$).

A kapott eredmények alapján arra lehet következtetni, hogy Törökkanizsán az erdei fülesbagoly leggyakoribb prédája a mezei pocok, amelynek a száma ebben a kutatásban kisebb, mint az európai kutatásokban, ami azt mutatja, hogy a mezei pocok populációjának a létszáma alacsony volt ezen a területen. Az egerek száma a szokásosnál magasabb volt, ami arra utal, hogy az erdei fülesbagolyok nyílt területek mellett mozaikus területeken is vadásztak.

Kulcsszavak: erdei fülesbagoly, bagoly, madarak, pocok, rágcsálók

A LOVAK SZEMÉLYISÉGTÍPUSAINAK MEGHATÁROZÁSA

Szerző: **DUPÁK Valentina**, III. évfolyam (dupakvalentina@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PAJIC Mária** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Állatorvos-doktor Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A lovaskultúra fejlődésével a lovak kiképzési módja sokféleképpen történik. Az egyik olyan módszer, amely a lovak érdekeit szolgálja és a lovak pszichológiájával foglalkozik, a Parelli-féle természetes lókiképzés. Ahogy az embernél meg lehet különböztetni személyiségtípusokat, úgy a lovaknál is megfigyelhető ez a jelenség, amit a dolgozat részletesen ismertet. A dolgozat célja e személyiségek feltárása. A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a kiképzési módszer és a lovakhoz való közeledés nagyban befolyásolja az állat viselkedését. Az energiák nem megfelelő használata és a személyiségtípusok figyelmen kívül hagyása a konfliktusok kiindulópontját jelenti ló és lovas közt.

Kulcsszavak: **lovak, személyiségtípusok, kiképzés, viselkedés**

DETERMINING A HORSE'S "HORSENALITY"

Author: **Valentina DUPÁK**, third-year student (dupakvalentina@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Mária PAJIC**, docent

Institution: University of Novi Sad, Department of Agriculture, Novi Sad;
"Europa" Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

With the development of equestrian culture, the training of horses has become more and more diverse. A technique that serves the horse's interest and pays attention to its psychological aspect is the Parelli Natural Horsemanship. This study presents the variable personality types of horses, similar to the ones that could be recognized in humans. The purpose of this study is to demonstrate these personalities. The results of this study showed that the method of training and also approaching the horse greatly affected animal behaviour. The misuse of the horse's energy and the ignorance of its personality was the initial point of conflict between the horse and its rider.

Keywords: **horses, horsenality, training, behaviour**

A SZÉLENERGIA MINT MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS KIHASZNÁLTSÁGA VAJDASÁGBAN, ILLETVE SZERBIÁBAN

Szerző: **SASS Judit**, IV. évfolyam (judit.sass97@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SÖRÖS Zita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Öko-energetikai Mérnöki Tanszék, Újvidék; Európa Kollégium, Újvidék

Manapság komoly követelmény, hogy a kapott energia minél elenyészőbb vagy lehetőleg semmilyen káros hatást ne gyakoroljon az élővilágra, ez pedig a szélenergia megfelelő kihasználásával javarészt kivitelezhető. Minden egyes kWh villamos energia, melyet szélenergiából nyerünk a kőszénből, lignitből előállított villamos energiatermeléssel szemben 0,9 kg extra szén-dioxid kibocsátás megtakarítását teszi lehetővé, jelentősen hozzájárulva ezzel az éghajlatváltozást (globális felmelegedés) okozó szén-dioxid csökkentéséhez. E munka célja szemléltetni az Európai Unióban és Szerbiában, azon belül is Vajdaság területén a szélenergia alkalmazásának hatásait és mértékét. Európában 2009 végére 76,1 GW szélerőmű volt üzembe helyezve, ami átlagos szélviszonyok között 166 TWh villamos energia termelését teszi lehetővé. Vajdaságot tekintve a villamosenergia-fogyasztás évi 10.000GWh-nak felel meg. A tartományban a 2007-es év végén állították fel az első pillért a szélpotenciál mérésére. Szerbia egészét figyelembe véve a meglévő energiaszükséglet felét megújuló energiaforrás felhasználásával fedezni lehetne, viszont a jelenlegi helyzet alapján a zöld energiáknak mindössze 18%-át használja ki az ország.

Kulcsszavak: szélenergia, megújuló energiaforrás, Vajdasági régió, Szerbia

THE USE OF THE WIND AS A RENEWABLE SOURCE OF ENERGY IN VOJVODINA AND SERBIA

Author: **Judit SASS**, fourth-year student (judit.sass9@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Zita SÖRÖS**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Department of Technology; "Europe" Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Nowadays it is a serious requirement that the process of received energy should have little or no adverse effect on wildlife, and this can be accomplished by making good use of wind energy. Each kWh of electricity generated from wind power, compared to coal, lignite, generates 0.9 kg of extra carbon dioxide emissions, making a significant contribution to reducing carbon dioxide (global warming). The purpose of this work is to illustrate the effects and extent of the use of wind energy in the European Union and Serbia, and in Vojvodina in particular. In Europe, by the end of 2009, a wind turbine of 76.1GW was commissioned, generating 166 TWh of electricity in average wind conditions. With regard to Vojvodina, electricity consumption equals 10,000 GWh per year to measure wind potential. Taking into account Serbia as a whole, half of the existing energy needs could be covered by renewable energy sources, but in the current situation, only 18% is used for green energy.

Keywords: wind energy, renewable energy source, Vojvodina region, Serbia

A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉS A SZÜLETÉSI HELY HATÁSA A KÉTÉLTŰEKSEL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖKRE

Szerző: **ERDŐS Ágnes**, IV. évfolyam (emagnet05@gmail.com)

Témavezető: dr. HORÁK Rita egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Biológiai és Ökológiai Intézet, Ökológiai Tanszék, Újvidék

A világon élő körülbelül 8000 ismert kétéltű fajnak legalább egynegyede veszélyeztetett és kihalás fenyegeti őket. A kétéltűek osztályáról aránylag kevés információval rendelkezünk, az ismert fajok több mint 55%-ának még felmérés alatt van a veszélyeztetettség szintje. Ebből következik, hogy a leírt 2000 veszélyeztetett faj nem fedti a valóságot és ez a szám jóval nagyobb lehet. Az is tény, hogy az emberiség érdekeltségi szintje ezen élőlénycsoport sorsa és megóvása iránt más élőlénycsoportokhoz viszonyítva igen alacsony.

A környezettudatoság alapjait, a környezetszeretetet, a természet tiszteletét és az ehhez fűződő attitűdöket még gyermekkorban kellene kialakítani, mert ezek később csak részben, illetve nehezen formálhatók.

A munka célja, hogy felmérje összefüggésben van-e a környezettudatosság és a születésünk helye a kétéltűekkel kapcsolatos attitűdjeinkkel. Anonim kérdőív segítségével különböző nemű, korosztályú és származású alanyokat kérdeztünk igaz-hamis, valamint Likert-skálás kérdőívvel. A kérdőív három kérdéskört foglalt magába: így tartalmazta a környezettudatosságra vonatkozó kérdéseket, vizsgálta a kétéltűekkel kapcsolatos attitűdöket, valamint a kétéltűekkel kapcsolatos általános ismeretek szintjét is.

Kulcsszavak: kétéltűek, környezeti attitűd, környezettudatosság

THE INFLUENCE OF ENVIRONMENTAL AWARENESS AND BIRTHPLACE ON ATTITUDES TOWARD AMPHIBIANS

Author: **Ágnes ERDŐS**, fourth-year student (emagnet05@gmail.com)

Supervisor: Dr Rita HORÁK, docent

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Institute of Biology and Ecology, Department of Ecology, Novi Sad

At least a quarter of the approximately 8,000 known amphibian species in the world are endangered and threatened with extinction. We have relatively little information on the class of amphibians with more than 55% of the known species still under assessment, meaning that the 2,000 described endangered species do not reflect reality and that number may be much higher. It is also a fact that humankind has a lower level of interest in the fate and conservation of amphibians compared to other living beings.

The foundations of environmental awareness, love for the environment, respect and attitude toward nature should develop in childhood, as later they can only be partially formulated or they can hardly be formulated at all.

The purpose of this research is to statistically assess whether environmental awareness and our place of birth are related to our attitudes toward amphibians. With the help of an anonymous questionnaire, subjects of different genders, ages and origins have been interviewed with true-false and Liker-scale questionnaires. The questionnaire covered three sets of questions, including: environmental awareness, attitudes toward amphibians, and the evaluation of general knowledge of amphibians.

Keywords: **amphibians, environmental attitude, environmental awareness**

A FRANCIA BULLDOG KUTYAFAJNÁL JELENTKEZŐ BŐRBETEGSÉGEK

Szerző: **MOLNÁR Tamás**, III. évfolyam (molnar.t.28@citromail.hu)

Témavezető: **Dr. PAJIĆ Mária** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Állatorvos-doktor Szak, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

44

Az allergiás bőrgyulladás és a demodikózis a francia bulldog kutyafajnál igen jelentős gondot okozó, a kutyák kültakaróján jelentkező betegségek. A kutatás célja bemutatni e bőrbetegségek megjelenési módjait, tüneteit és összehasonlítani a megállapításukhoz alkalmazott három módszert. A kutatást a zentai Vitulus állatorvosi állomás és a szabadkai Panvet állatorvosi klinika segítségével végeztem. A házi kutatási módszer, intradermaler bőrteszt és a bőrkaparékpróba segítségével megállapítható a legtöbb bőrfelületen jelentkező megbetegedés. A gyorsabb és utólagos tünetmentes gyógyuláshoz ki kell küszöbölni azon faktorokat, amelyek elősegítik a betegség létrejöttét.

Kulcsszavak: **francia bulldog kutyafaj, bőrbetegség, allergia, demodikózis**

CUTANEOUS DISEASES IN FRENCH BULLDOGS

Author: **Tamás MOLNÁR**, third-year student (molnar.t.28@citromail.hu)

Supervisor: **Dr Mária PAJIĆ**, docent

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Veterinary Studies, Novi Sad;

“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Allergic dermatitis and demodicosis are the two cutaneous diseases of major concern affecting the French Bulldog dog breed. The purpose of this research was to demonstrate the ways of appearance of these diseases, their symptoms, and

to compare the three methods that were used for their determination. The research was carried out with the help of the Vitulus veterinary clinic based in Senta, and the Panvet veterinary clinic based in Subotica. The at home research method, intradermal skin test and skin scraping were helpful in the diagnosing of cutaneous diseases. The factors that contribute to the diseases' development have to be eliminated for a faster and asymptomatic recovery.

Keywords: **French Bulldog, dermatosis, allergy, demodicosis**

ÚJ FITTSÉGI JELLEMZŐK KERESÉSE OMEGA-3 ZSÍRSAVAK HATÁSAINAK ELEMZÉSÉRE

Szerző: **OLEXÓ Tünde**, V. évfolyam (tunde.olexo@gmail.com), (olexot@math.bme.hu)

Témavezető: **Dr. KOMKA Zsolt** egyetemi tanársegéd, kardiológus szakorvos, sportorvos

Intézmény: Testnevelési Egyetem, Sport- és Egészségtudományi Intézet, Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszék, Budapest

A kutatás célja annak alátámasztása vagy cáfolása, hogy az Omega-3 zsírsavbevitel kimutathatóan hat a sportolók fittségi állapotára. A kutatási módszer spiroergometriai – vita maximális és szubmaximális – terheléses méréssel nyert adatokon statisztikai eszközökkel megvizsgálni az Omega-3 zsírsav hatását az emberek fittségi állapotára. A kísérletben résztvevő 19 fős csoport kétféle (kapszulás, illetve tejszó oldott) Omega-3 készítményt szedett 9:10 fős megoszlásban. A tanulmány a szedés előtti és utáni szubmaximális mérés adatait hasonlítja össze. Ehhez olyan mutatószámok bevezetésére volt szükség a sporttudományban általánosan elterjedt módszerek helyett, melyek az adatsor elemeinek hosszától (időtartamtól) függetlenek. Ezek statisztikai módszerekkel kerültek meghatározásra. A dolgozat ismerteti a spiroergometriai terheléses mérési vizsgálat folyamatát, a résztvevők és az adathalmaz leíró statisztikáit. Leírja a szükséges statisztikai előmunkálatokat: anonimizálás, standardizálás, outlier detektálás és okok elemzése matematikusi és orvosi szempontból. Bemutatja a változást legjobban magyarázó respirációs hányados (RER) elméleti hátterét, kémiai egyenleteit. Az elemzés a maximális oxigénfelvételt (VO₂max) is figyelembe veszi. Ismerteti a használt matematikai és ábrázolási módszereket. Összefoglaló ábra mutatja be a mérés alap- és származtatott értékeit. Bevezeti a respirációs hányados geometria interpretációján alapuló súlypontmódszert mint új fittségi mutatószámot és alkalmazza az adatsorra MATLAB segítségével. A kutatás eredményeként megállapítható, hogy az Omega-3 zsírsav (típustól függően) kimutathatóan hat az emberek (sportolók) fittségi állapotára.

Kulcsszavak: **fittségi mutató, omega-3 zsírsav, respirációs hányados (RER), statisztika**

DEFINING NEW FITNESS CHARACTERISTICS TO ANALYSE THE EFFECTS OF OMEGA-3 FATTY ACIDS

Author: **Tünde OLEXÓ**, fifth-year (second-year MSc) student (tunde.olexo@gmail.com), (olexot@math.bme.hu)

Supervisor: **Dr. Zsolt KOMKA**, assistant professor, cardiologist, sports medicine physician

Institution: University of Physical Education, Institute of Sport and Health Sciences,
Department of Health Sciences and Sports Medicine, Hungary

The aim of the research is to confirm or refute that Omega-3 fatty acid intake has a detectable effect on athletes' fitness. As a research method, the dissertation analyses the effect of Omega-3 fatty acid (in a capsule and in milk-soluble form) on human fitness using statistical methods on the dataset obtained by the vita maximal and submaximal stress test (measurements of spiroergometry). A group of 19 people took two types of Omega-3 products in a 9:10 split. The study compares the submaximal measurement data before and after the people in the research consumed the two types of products with Omega-3 fatty acid. This required the introduction of indices that are independent of the length of the dataset's elements (time interval) instead of methods commonly used in sports science. These were determined by statistical methods. The dissertation describes the stress test (spiroergometry measurement process) and the descriptive statistics of both the participants and the data set. It describes the necessary statistical pre-work: anonymisation, standardisation, outlier detection and causal analysis from a mathematical and medical point of view. It presents the theoretical background and chemical equations of the respiratory exchange ratio (RER), which explains the change the most efficiently. The analysis also takes into account the maximum oxygen intake (VO₂max). The dissertation describes the mathematical and graphical methods used in the research. The summary chart shows the base and calculated values of the measurement. The study introduces the centre of gravity method based on the geometric interpretation of respiratory exchange ratio as a new fitness index and applies it to the data set using MATLAB. As a result of the research, it can be stated that the Omega-3 fatty acid (depending on type) has a measurable effect on the fitness status of people (athletes).

Keywords: **fitness index, Omega-3 fatty acid, respiratory exchange ratio (RER), statistics**

AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI KARÁNAK HALLGATÓI KÖRÉBEN

Szerző: **LÖRINCZ Diána**, V. évfolyam (dianalerinc@yahoo.com)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH Olga** rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Belgrádi Egyetem, Orvostudományi Kar, Belgrád;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Bevezetés: Szerbiában jelentős hagyománya van az antibiotikumok nagymértékű és helytelen használatának, és ennek következtében sajnos Szerbia az európai országok között a legnagyobb százalékban rendelkezik rezisztens baktériumokkal. Mivel az antibiotikum-rezisztencia részben az egészségügyben dolgozók hiányos ismereteivel függ össze, az orvostan- és fogorvostan-hallgatókra szükséges összpontosítani, mert ők lesznek az antibiotikumok jövőbeni felírói.

Cél: A kutatás célja, hogy megvizsgálja az Újvidéki Egyetem orvostan- és fogorvostan-hallgatóinak körében az antibiotikumokkal kapcsolatos ismereteket és az antibiotikumok használatát, annak érdekében, hogy felmérje az oktatás hatását a hallgatók antibiotikumokkal kapcsolatos tudására és hozzáállására.

Anyaggyűjtés és módszerek: A kutatást 2018. december 15. és 2019. január 30. között, véletlenszerű mintán végeztük el. A kutatásban az Újvidéki Egyetem Orvostudományi Karának hallgatói vettek részt: 196 hallgató az integrált orvostudományi tanulmányok (V. és VI. éves) hallgatója, 100 hallgató pedig az integrált fogorvostudományi tanulmányok (IV. és V. éves) hallgatója volt. Ők részletes ismertetés után írásos beleegyezésüket adták a kutatásban való részvételhez, és kitöltötték a kérdőívet. A kutatást az Orvostudományi Kar Etikai Bizottsága jóváhagyta. A kutatás során használt kérdőívben szereplő kérdések Buke és munkatársainak kérdőívén alapult. A kérdőív 3 részből állt. Az első rész magába foglalta az alanyok demográfiai jellegzetességeit és egyéb általános kérdéseket. A második rész az alanyok antibiotikumokhoz fűződő ismeretein alapult. A harmadik rész felmérte az antibiotikumok használatát a hallgatók körében. A kérdőívből kapott adatok statisztikai feldolgozásra kerültek a Microsoft Excel 2007. programban, valamint az IBM SPSS, 22.0 verziójának felhasználásával is.

Eredmények és következtetések: A kutatás során azt vizsgáltuk, hogy a hallgatók antibiotikumokhoz fűződő ismeretei kölcsönös összefüggésben vannak-e az antibiotikumok helyes használatával, valamint jellemző-e az antibiotikumokkal való öngyógyítás a hallgatók körében, annak ellenére, hogy e gyógyszereket nem lehet szabadon, vény nélkül megvenni.

Kulcsszavak: antibiotikumok, racionális alkalmazás, rezisztencia

KNOWLEDGE AND USE OF ANTIBIOTICS IN STUDENTS OF THE FACULTY OF MEDICINE AND DENTISTRY

Author: **Diana LÖRINCZ**, fifth-year student (dianalerinc@yahoo.com)

Institution: University of Belgrade, Faculty of Medicine, Belgrade

Supervisor: **Dr. Olga HORVÁTH**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Pharmacology, Toxicology and Clinical Pharmacology, Novi Sad;

Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Introduction: Serbia has a long tradition of widespread and inappropriate use of antibiotics and, unfortunately, has the highest percentage of resistant bacteria among European countries. Since antibiotic resistance is partly due to the lack of knowledge among health professionals, it is necessary to focus on students of medicine and dentistry as they will be the prescribers of antibiotics in the future.

48

Aim: The purpose of this study is to investigate the knowledge and use of antibiotics among medical and dental students at the University of Novi Sad in order to assess the influence of education on students' knowledge and attitudes towards antibiotics.

Materials and Methods: The Research was conducted on a random sample between 15.12.2018 and 30.01.2019. The students of the Faculty of Medicine of the University of Novi Sad participated in the research, of which 196 students were students of integrated medicine studies (years 5 and 6) and 100 students were students of integrated studies of dentistry (years 4 and 5). After being given a detailed description, they gave their written consent to participate in the research and completed the questionnaire. The research was approved by the Ethics Committee of the Faculty of Medicine. The questionnaire consisted of 3 parts. The first part included the subjects' demographic characteristics and other general questions. The second part was based on the subjects' knowledge of antibiotics. The third section assessed the use of antibiotics by students. The data obtained from the questionnaire was statistically processed in Microsoft Excel 2007, using IBM SPSS version 22.0.

Results and Conclusions: During the study, we investigated whether students' knowledge of antibiotics is interrelated with the correct use of antibiotics and whether self-medication with antibiotics is common in students, despite the fact that these drugs cannot be bought without a prescription.

Keywords: antibiotics, rational application, resistance

IOKALCIFIKÁCIÓS POTENCIÁLLAL RENDELKEZŐ SPOROGEN, ALKALOFIL BAKTÉRIUMOK IZOLÁCIÓJA KÜLÖNBÖZŐ FORRÁSOKBÓL ÉS AZOK JELLEMZŐI

Szerző: **HOLPERT Csilla**, IV. évfolyam (holpert.csilla@gmail.com)

Témavezető: **ŠOVLJANSKI Olja** egyetemi kutató; **Dr. MARKOV Siniša** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Biokémiai-mérnöki Szak, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Az utóbbi évtizedekben a mikrobiológiailag indukált karbonát precipitációt (MICP- microbiologically induced carbonate precipitation) alaposan tanulmányozták a mérnöki alkalmazásnak köszönhetően. A biokalcifikációs potenciállal rendelkező baktériumok nagyobb figyelmet kapnak, mivel fel lehet őket használni a kisebb repedések „gyógyítására” a történelmi műemlékek, régi épületek falain vagy az öngyógyító biobeton fejlesztésére. A mikroorganizmusok befolyásolhatják a széntartalmú ásványok, különösen a kalcium-karbonát (CaCO_3) anyagcsere-folyamatait, mint például a karbamid-hidrolízist és a denitrifikációt. Az összes talaj- és iszap-mikroorganizmus, -baktérium biokalcifikációs potenciálja abban nyilvánul meg, hogy módosítja a talaj jellemzőit a MICP-folyamattal. Jelen tanulmány célja a különböző forrásokból származó alkalofil sporogén baktériumtörzsek izolálása és jellemzése, valamint biokalcifikációs aktivitásuk vizsgálata.

A talaj-, az iszap- és a vízmintákat forrásai a következők voltak: a Duna, a cementgyár szennyvize, mészkőlerakat a Bešenovo-tónál, és a Fruška Gora Beli Majdan barlangja. Az négy izolációból csak 43 törzs maradt meg a teljes elkülönítési eljárás után. Az izolált telepeket módosított R_A agarlemezekon tisztítottuk, a törzsek jellemzése Gram-festési, KOH-teszt-, méret-, alak-, mobilitási-, kataláz- és oxidáz-próbával, valamint a sporuláció vizsgálatával történt. Csak néhány baktériumtörzs mutatott ureolízis és/vagy denitrifikációs tevékenységet, jelezve a biokalcifikációs potenciál jelenlétét. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a tesztelt baktériumtörzsek nagy potenciállal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy meghatározott környezeti körülmények között öngyógyító anyagokként használják őket.

Kulcsszavak: **baktériumok, ureolízis, denitrifikáció, biokalcifikáció**

SCREENING OF NEW ALKALOPHILIC BACTERIAL STRAINS FROM SOIL

Author: **Csilla HOLPERT**, fourth-year student (holpert.csilla@gmail.com)

Supervisor: **MSc Olja ŠOVLJANSKI**, university researcher; **Dr. Siniša MARKOV**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technology, Novi Sad; “Europe” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

In recent decades, microbiologically induced carbonate precipitation (MICP) has been extensively studied, due to its application in various engineering practices. The bacteria with biocalcification potential receive more attention as they

may be used for the healing of minor cracks in historical monuments, old buildings or for the development of self-healing bioconcrete. Microorganisms can influence the precipitation of carbonaceous minerals, specifically calcium carbonate (CaCO_3) through metabolic processes such as urea hydrolysis and denitrification. Among all microorganisms from soils and sludge, bacteria with biocalcification potential are the ones that can modify soil characteristics through MICP. The aim of the present study was the isolation and characterization of alkalophilic sporogenic bacterial strains from different sources and the investigation of their biocalcification activity.

The samples of soil, sludge and water were collected from various locations: the Danube river, cement factory waste water, deposit of limestone near the Bešenovo lake, and the Beli Majdan cave on the Fruška Gora mountain. Out of the total number of isolates, only 43 passed through the complete isolation procedure. The isolated colonies were purified on modified R_2A agar plates and characterised on the basis of Gram staining, KOH test, size, shape, mobility, ability to form endospores, catalase and oxidase test. Only a few bacterial strains showed ureolytic and/or denitrifying activity, indicating the presence of carbonate precipitating potential. Based on the results, it can be concluded that the tested bacterial strains have great potential to be used as self-healing agents for cementitious materials in different environmental conditions.

Keywords: **bacteria, ureolysis, denitrification, biocalcification**

A NAGY SPECIFICITÁSÚ mAb1 ELLENANYAG FEHÉRJÉK JELÖLÉSÉRE ÉS TISZTÍTÁSÁRA TÖRTÉNŐ FELHASZNÁLÁSA

Szerző: **RÉTHI-NAGY Zsuzsanna**, PhD-hallgató, I. évfolyam (nzsuzsanna18mail.com)

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, természettudományi és Informatikai Kar, Biológia Doktori Iskola, Szeged;
Szegedi Biológiai Kutatóközpont, Biokémia Intézet, Lendület Sejtciklus Szabályozás csoport, Szeged

A sejtek életük során fehérjéket termelnek, ezek a fehérjék olyakor csak rövid ideig látnak el funkciót, vagy a szintézisük során akár sérülhetnek is, rosszul tekerednek fel. A rövid életidejű, valamint sérült fehérjéket a sejt visszafordíthatatlanul lebontja. A folyamatban kulcsfontosságú szerepe van a p54 poliubiquitin receptornak. Laboratóriumunk munkatársai az 1980-as évektől foglalkoznak a p54 fehérje funkcionális vizsgálatával, ezért több olyan monoklonális ellenanyagot (mAb) készítettek, amelyek a p54 fehérjét képesek felismerni. Ezek közül az egyik rendkívüli specificitással működik, ezért összehasonlítottam a kitisztított anti-p54 mAb-ot egy széleskörben használt, kereskedelmi forgalomban kapható, szintén 9 aminosavnyi epitópot felismerő mAb-gal, az anti-FlagM2-vel.

Korábbi munkák során kiderült, hogy e mAb-nak az epitópja a p54 karboxil-terminális felében található, de pontos helyét és aminosav összetételét nem ismertük. Munkám során rekombináns DNS és fehérjebiológiai technikákat alkalmazva meghatároztam az epitóp pontos helyét és 9 aminosavra szűkítettem annak szekvenciáját. GST modellfehérje karboxil-

terminálásához fuzionáltatva az epitópot kimutattam, hogy ez a 9 aminosavnyi címke szükséges és elégséges a fúziós fehérje immundetektálásához.

Ezt követően különféle eukarióta (pl. muslica, emlős sejtek, stb.) expressziós vektorok készítettetem és annak teszteltem, hogy az epitóppal megjelölt N- vagy C terminálison jelölt fehérjék alkalmasak-e immunoprecipitációra, Westren-blot analízisre vagy egyéb immunológiai jelölésre.

Kulcsszavak: **monoklólis ellenanyag, fehérje jelölés, fehérje tisztítás**

APPLICATION OF THE GREAT SPECIFICITY MAB1 ANTIBODY FOR PROTEIN LABELING AND PURIFYING

Author: **Zsuzsánna RÉTHI-NAGY**, first-year PhD student (nzsuzsanna18mail.com)

Institution: Doctoral School in Biology, Faculty of Science and Informatics, University of Szeged, Szeged Biological Research Centre, Institute of Biochemistry, Lendület Cell Cycle Regulation group

51

Over the past years our laboratory has produced several monoclonal antibodies (mAb) that specifically recognize the p54 protein, the polyubiquitin receptor subunit of the 26S proteasome. We found that anti-p54 mAb1 recognizes the C-terminal region of the protein with unusually high specificity. Preliminary results suggested that the epitope of the antibody is relatively short; thus, it can be used to generate an epitope-tagging system for protein labelling, detection or purification. Therefore, we mapped the epitope of anti-p54 mAb1 and found that a 9-mer sequence localized in the carboxyl-terminal half of the p54 protein serves as the epitope of the mAb1.

Then we started to examine model proteins tagged with the 9-mer epitope either on their N- or C-termini. We found that the 9-mer epitope served as an immuno tag since all chimeric model proteins were recognized by the anti-p54 mAb1 in Western-blot experiments. During this study we generated plasmid vector systems in which any gene of interest could be fused to the 9-mer epitope (N- or C-terminally) and expressed in bacteria or Eukaryotic cells in a constitutive manner or under the regulation of inducible promoters. Such expression system would allow us to label proteins with the 9-mer epitope for immuno-detection, staining or purification from bacteria to tissue culture cells.

Keywords: **monoclonal antibody, protein labeling, protein purification**

A HYPOPHYSISADENOMÁK TRANSSPHENOIDALIS MŰTÉTI KEZELÉSE

Szerző: **LAJKÓ Flórián**, III. évfolyam (iskolaiskola@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GYÜLVÉSZI Gyula** egyetemi docens

Intézmény: Vajdasági Klinikai Központ, Idegsebészeti Klinika, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar,
Sebészeti Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Bevezetés: A hypophysisadenomák az agyalapi mirigy jóindulatú daganatai, amelyek az összes agydaganat mintegy 10%-át teszik ki. A hypophysis endokrinológiai szabályzásban betöltött központi szerepének következtében nagymértékű elváltozásokat idézhetnek elő. Kezelésük egyik alappillére a transsphenooidalis műtéti úton, endoszkóppal történő daganateltávolítás.

Célkitűzés: A kutatás a Vajdasági Klinikai Központ Idegsebészeti Klinikáján endoszkóposan elvégzett transsphenooidalis hypophysisadenoma műtétek elvégzésére, annak sikerességére a mikroszkópos műtéttípushoz viszonyítva, a beavatkozáson átesett betegek (nemre, életkorra való tekintettel) illetve az eltávolított adenoma immunohisztokémiai tulajdonságára irányult.

Módszerek: A retrospektív analízis 52 endoszkóppal történő transsphenooidalis műtéti kezelésem átesett páciens egészségügyi dokumentációján alapul.

Eredmények: A páciensek kora 15 és 79 életév közötti tartományba tehető (átlagéletkor: 55,32 év), enyhe női tendenciát mutatva. Az adenomaeltávolítás mértékére való tekintettel az ablatióval végzett műtétek 76%-os aránnyal bírnak a reductióval szemben. Az esetek többségében hormonálisan inaktív daganat volt jelen (58%). A hormonálisan aktív daganatok közül leggyakrabban (61,5%) GH – hormon termelő adenoma került eltávolításra. Egy műtét átlagosan 150 percig tartott, a betegek kórházban töltött napjainak száma pedig 6,4. Korábban a Vajdasági Klinikán is végzett mikroszkópos műtéttípushoz viszonyítva az endoszkóposan végzett transsphenooidalis műtétek esetében csökkent a műtét elvégzésének ideje, illetve növekedett a műtéti terület beláthatósága. Mindezek mellett a betegeknek pedig gyorsabb felépülést tesz lehetővé, rövidebb kórházi kezeléssel.

Következtetés: A hypophysisadenoma transsphenooidalis műtéti kezelése kitűnő körülményeket biztosít mind az orvos, mind a beteg számára, így ma hatalmas gyakorlati alkalmazásnak örvend.

Kulcsszavak: hypophysisadenoma, transsphenooidalis műtét, endoszkóp, mikroszkóp

TRANSSPHENOIDAL SURGERY FOR PITUITARY ADENOMAS

Author: **Flórián LAJKÓ**, third-year student (iskolaiskola@gmail.com)

Supervisor: **Asst. Prof. Gyula GYÜLVÉSZI**, assistant professor

Institution: Clinical Centre of Vojvodina, Clinic of Neurosurgery, University of Novi Sad, Faculty of Medicine,
Department of Surgery, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Introduction: Pituitary adenomas are benign tumours, which make up 10% of all brain tumours. They may cause significant changes in the regulation of the pituitary gland and the endocrine system. Surgical removal of adenomas by transsphenoidal approach with an endoscope is one of the major ways of treatment.

Aim: The objective of this study was to determine the efficacy of endoscopic surgical interventions performed in the Clinical Centre of Vojvodina compared to microscopic surgery, taking into account differences in age and gender of the patients and the immunohistochemical properties of different adenomas.

Method: The retrospective study was based on the medical documents of 52 patients who had endoscopic surgical intervention.

Results: The interval of the ages of the patients was between 15 and 79 years old (with an average of 55.32 years old) showing a slight female tendency. With regards to the extent of the adenoma removal, ablation rate was 76% in contrast to interventions with reduction. Most cases occurred with hormonally inactive adenoma (58%). The most common active tumours were GH – somatotroph adenomas (61.5%). Surgical interventions lasted an average of 150 minutes. The patients were hospitalized for 6.4 days on average. In contrast to former microscopic surgical interventions, endoscopic interventions are advantageous in terms of the decrease of duration of surgery with increased insight of the surgical area. In addition, this method ensures faster postsurgical improvement of patients with less time of hospital treatment.

Conclusion: Transsphenoidal surgery of pituitary adenomas grants adequate conditions for surgeons as well as for patients, and that provides for significant practical use of this method.

Keywords: pituitary adenoma, transsphenoidal surgery, endoscope, microscope

A LIPID AKKUMULÁCIÓS TERMÉK ÉRTÉKE ÉS A NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ KIALAKULÁSA KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS METABOLIKUS SZINDRÓMÁVAL ÉLŐ BETEGEKNÉL

Szerző: **MIHALEK Nóra**, V. évfolyam (noramihalek@gmail.com)

Témavezető: **Dr. EREMIĆ KOJIC Nevena** tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Kórélettan és Laboratóriumi Medicina Tanszék, Újvidék

Bevezető: A nem alkoholos zsírmáj (ang. *non-alcoholic fatty liver disease* – *NAFLD*) a metabolikus szindróma szövődését képezi. A *NAFLD* meglétének megállapításában a képalkotó diagnosztikai eljárások játszanak fő szerepet, azonban bizonyos korlátozásaik miatt indokoltá vált új algoritmusok vizsgálata, amelyek alkalmasak lehetnek a szteatózis korai felismerésére. Ezek közül egy a lipid akkumulációs termék (ang. *lipid accumulation product* – *LAP*).

Cél: A kutatás célja a *LAP* emelkedett értéke és a *NAFLD* kialakulása között fennálló statisztikailag számottevő összefüggés meglétének, illetve hiányának a megállapítása metabolikus szindrómával élő betegeknél.

Anyag és módszerek: Keresztmetszeti kísérleti kutatásként 77 hastájékon elhízott páciens egészségügyi dokumentációja és klinikai adata került elemzésre. A hasi ultrahangvizsgálat eredményei alapján a vizsgált személyeket két csoportra osztottuk: a betegek csoportjára, akiknél jelen volt a *NAFLD* (45 személy), és a *NAFLD* nélküli páciensek csoportjára (32 személy). A *LAP* kiszámítása a szérumban mért trigliceridszint és a derékbőség értéke alapján történt. A változók normál eloszlása, valamint a *NAFLD* ultrahangvizsgálat során megállapított megléte, illetve hiánya és a *LAP* értéke közötti összefüggés elemzése *Student T* teszt, *Man Whitney U* teszt és *Spearman* korrelációs teszt alkalmazásával történt.

Eredmények: A *NAFLD* diagnózisával élő betegek csoportjában a *LAP* átlagértéke $86,17 \pm 43,7$ volt, a *NAFLD* nélküli betegeknél viszont $70,54 \pm 80,6$, így megállapítható a statisztikailag számottevő különbség a *LAP* értékeiben a vizsgált személyek két csoportja között ($p = 0,008$). A korrelációs elemzés eredményeképpen megállapítható, hogy statisztikailag jelentős, közepes mértékű, pozitív irányú összefüggés ($r = 0,302$; $p = 0,008$) áll fenn a *LAP* emelkedett értéke és a *NAFLD* kialakulása között a metabolikus szindrómával élő betegeknél.

Következtetés: A kapott eredmények alapján statisztikailag számottevő összefüggés áll fenn a *LAP* emelkedett értéke és a *NAFLD* előfordulása között, így kiemelve a *LAP* a májszteatózis korai diagnosztizálásában játszott lehetséges szerepét.

Kulcsszavak: lipid akkumulációs termék, nem alkoholos zsírmáj, metabolikus szindróma, hipertrigliceridémia, derékbőség

CORRELATION BETWEEN THE VALUE OF LIPID ACCUMULATION PRODUCT AND THE PRESENCE OF NON-ALCOHOLIC FATTY LIVER DISEASE IN PATIENTS WITH METABOLIC SYNDROME

Author: **Nóra MIHALEK**, fifth-year student (noramihalek@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Nevena EREMIĆ KOJIĆ**, teaching assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Pathophysiology and Laboratory Medicine, Novi Sad

Introduction: Non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD) represents a complication of metabolic syndrome. Imaging methods have the main role in assessing the presence of NAFLD but they have their limitations, and due to this fact it is valid to search for an algorithm, which would be appropriate in predicting hepatic steatosis. One of the possibilities is lipid accumulation product (LAP).

The aim: The goal of the study is to estimate whether there is a statistically significant correlation between the elevated values of LAP and the incidence of NAFLD in patients with metabolic syndrome.

Material and methods: A cross-sectional pilot study was conducted by analysing medical documentation and clinical data of 77 abdominal obese individuals. According to the ultrasound examination of the abdomen, individuals were arranged in two groups: a group of patients with the diagnosis of NAFLD (45 patients) and a group of examinees without NAFLD (32 patients). LAP was calculated based on serum triglyceride levels and values of waist circumference. Presence or absence of NAFLD obtained by ultrasound was analysed in correlation with the values of LAP. The Student T test, Man Whitney U test and Spearman correlation test were used to process all the data.

Results: The average value of LAP in patients with NAFLD was 86.17 ± 43.7 , but in individuals without NAFLD it was 70.54 ± 80.6 , therefore there is a statistically significant difference in the values of LAP between the two groups of examined subjects ($p = 0.008$). According to the correlation analysis, we can conclude that there is a statistically important positive correlation in a moderate degree ($r = 0.302$, $p = 0.008$) between the elevated values of LAP and the presence of NAFLD in patients with metabolic syndrome.

Conclusion: According to our results, there is a statistically significant correlation between the elevated values of LAP and the incidence of NAFLD, therefore suggesting the possibility for the utilization of LAP as an appropriate algorithm in predicting hepatic steatosis.

Keywords: lipid accumulation product, non-alcoholic fatty liver disease, metabolic syndrome, hypertriglyceridaemia, waist circumference

A BOROK NMR-ES VIZSGÁLATA

Szerző: **VAJAGIĆ Viola**, IV. évfolyam, (vajagicviola@gmail.com)

Témavezetők: **Dr. CSANÁDI János** egyetemi tanár; **ŠKORIĆ Dušan** tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Szerves Kémiai Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A kutatás célja a különböző borok kémiai összetételének meghatározása mágneses magrezonancia spektrometria (NMR) segítségével, valamint ezek összehasonlítása. A dolgozat röviden ismerteti a borok különféle csoportosítását cukortartalom és szín szerint, valamint beszámol a kémiai összetételükről. A bor minőségének legfontosabb befolyásoló tényezője a kémiai összetétele. A bor mintegy 200 szerves és szervesetlen vegyület oldata. Legnagyobb mennyiségben megtalálható alkotó része a víz, azonban számos egyéb összetevő, mint az alkoholok, szénhidrátok, szerves savak, a szín-, íz- és aroma anyagok, valamint az egyéb vegyületek is fontos szerepet játszanak jellegének kialakításában.

A kutatás folyamán egy édes vörös (Felix Solis Tempranillo Garnacha Soldepenas) és egy száraz fehérbor (DžervinDubravka) összetételét vizsgáltuk ^1H - és ^{13}C -NMR spektroszkópiai módszerekkel. A mintákat kétféle módon állítottuk elő: a nyers bor közvetlen összekeverésével a D_2O -val, valamint a palackból származó nyers bor szárazra párlásával, amit a szilárd maradék DMSO-d_6 -ban történő feloldása követett.

A végeredményként kapott spektrumok a továbbiakban felhasználhatók különböző szoftveres analíziseknél és kemometriai vizsgálatoknál. A spektrumok segítségével megállapítható, hogy a vizsgált borok esetében a vörösbor szerves vegyületekben gazdagabb a fehérnél.

Kulcsszavak: **bor, NMR-spektroszkópia**

NMR ANALYSIS OF WINES

Author: **Viola VAJAGIĆ**, fourth-year student (vajagicviola@gmail.com)

Supervisors: **Dr. János CSANÁDI**, professor; **MSc Dušan ŠKORIĆ**, assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Organic Chemistry, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The aim of the research study is to determine the chemical composition of different wines by nuclear magnetic resonance spectrometry (NMR) and to compare the selected samples.

The work briefly describes the classification of the wines depending on their sugar content, colour and their chemical composition.

The most important factor influencing the quality of the wine is its chemical composition. Wine is a solution of about 200 organic and inorganic compounds. Water is the most common ingredient, but many of the ingredients such as alcohols, carbohydrates, organic acids, dyes, flavourings and other compounds also play an important role in shaping its nature.

During the research, the composition of a sweet red (Felix Solis Tempranillo Garnacha Soldepenas) and a dry white wine (Džervin Dubravka) were examined by ^1H and ^{13}C -NMR spectroscopy. The samples were prepared in two ways: by mixing crude wine with D_2O and by evaporation of wine followed by dissolution of residue in DMSO-d_6 .

The resulting spectra can now be used in a variety of software analyses and hemometric analysis. According to the spectra of the analysed wines, red wine is richer in organic compounds than white wine.

Keywords: wine, NMR-spectroscopy

ÚJ, KOLESZTERINALAPÚ HETEROCIKLUSOS SZÁRMAZÉKOK ELŐÁLLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA

Szerző: **SÁRKÁNY Krisztina**, IV. évfolyam, (srkny.krisztina@gmail.com)

Témavezetők: **Dr. CSANÁDI János** egyetemi tanár;
ŠKORIĆ Dušan tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Szerves Kémiai Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A munkám során a koleszterinváz A-gyűrűjéhez kondenzált heterociklusos származékot állítottunk elő öt lépésben. A szintézisek kiindulási anyaga a koleszterin volt, amelyet a már ismert Oppenauer-oxidáció szerint alumínium-izopropoxid, valamint ciklohexanon jelenlétében alakítottunk a megfelelő oxovegyületté. A kapott koleszt-4-en-3-on vegyületet oszlop-kromatográfias módszerrel áttisztítottuk, epoxidáltuk, majd Eschenmoser-fragmentációnak vetettük alá. Továbbá a keletkező szeko-származék hármas kötésén dipoláris cikloaddíciós reakciót hajtottunk végre új, nitrogén tartalmú szteroid heterociklusok előállítása céljából. Az újonnan előállított származékok szerkezetét, áttisztítás után, infravörös, valamint ^1H - és ^{13}C -NMR spektroszkópiai módszerekkel tervezzük elemezni.

Kulcsszavak: szteránváz, Oppenauer-oxidáció, Eschenmoser-fragmentáció

SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF NEW HETEROCYCLE DERIVATIVES FROM CHOLESTEROL

Author: **Krisztina SÁRKÁNY**, fourth-year student (srkny.krisztina@gmail.com)

Supervisors: **Dr. János CSANÁDI**, professor; **Dušan ŠKORIĆ MSc**, assistant

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Organic Chemistry, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

In my work, a heterocycle derivative condensed to the A-ring of the cholesterol backbone was prepared in five steps. The starting material for the syntheses was cholesterol which was converted to the corresponding oxo compound in the presence of aluminium isopropoxide and cyclohexanone according to the known Oppenauer oxidation. The resulting cholest-4-en-3-one compound was purified by column chromatography, epoxidized and then subjected to Eschenmoser fragmentation. The resulting triple bond of the *seco* derivative was further subjected to a dipolar cycloaddition reactions in order to obtain new steroidal heterocycles with nitrogen atoms. We plan to analyze the structure of the newly synthesized compounds, after purification, by infrared and 1H - and ^{13}C -NMR spectroscopy methods.

Keywords: **steroid backbone, Oppenauer oxidation, Eschenmoser fragmentation**

MATEMATIKAI MODELLEK A TOMOGRÁFIAI KÉPALKOTÁSBAN

Szerző: **SZOLLÁR Krisztofer**, V. évfolyam (krisztiszebi@gmail.com)

Témavezető: **Dr. LUKITY Tibor** rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Gépészeti Tanszék, Újvidék

A tomográfia olyan képalkotó tudományok közé tartozik, ahol az előre ismert adatok (vetületek) segítségével általában szürkeárnyalatos képeket állítanak elő. A képek előállítását (rekonstruálását) matematikai modellek alkalmazása teszi lehetővé. A dolgozat rövid bevezetőjében kifejtésre kerül a képkészítési eljárás folyamata és alkalmazási területe. Ezt követően rátérünk olyan vetítési módszerek megismertetésére, amelyek a továbbiakban fontos szerepet kapnak a fejlesztésben, ide soroljuk a párhuzamos vetítő geometriára épülő eljárásokat, amelyek a munka központi része. Továbbá bemutatásra kerülnek azon optimalizációs módszerek, amelyek jelentős szerepet töltenek be a rekonstruáló eljárások működése során. A képrekonstrukciós folyamat fontos tényezői közé tartoznak a képminőség, a futási idő és a szükséges sugárzási dózis mérsékelése. Az orvosi tomográfiai alkalmazás (CT diagnosztika) legfőbb célja a csökkentett vetületi számból előállított minőségű kép, így a röntgensugárzás káros hatásainak minimalizálása. A dolgozat tárgyalásában bemutatásra kerül a szakirodalomban újonnan megjelent visszavetített projekciós módszer (angolul: Backprojection). A gyakorlati részben a módszerek által nyert

képeket összehasonlítjuk más képfeldolgozó eljárásokkal, feltüntetve a javulás eredményeit, illetve hátrányok megoldásainak lehetőségét. A dolgozat a további célok felvázolásával zárul.

Kulcsszavak: alkalmazott matematika, képfeldolgozás, tomográfia képalkotás

MATHEMATICAL MODELS IN TOMOGRAPHY IMAGING

Author: **Krisztofer SZOLLÁR**, fifth-year student (krisztiszebi@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Tibor LUKITY**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad

Tomography is such an imaging science, where given data (which are usually projections) is used for the reconstruction of grayscale images. The image producing (reconstruction) process is often based on the application of mathematical models. In the introduction part of the presentation the imaging reconstruction process and its application field will be discussed. Our focus will be devoted to parallel beam projection geometry. Further, we will analyse several optimization methods, because they play a significant role in the operation of the reconstruction procedure. Regarding the image reconstruction process, important factors include image quality, running time and the required reduction of the radiation doze. One of the main goals in medical applications (CT diagnostics) is to reproduce a high-quality image by using a smaller projection number, which aims to minimize the harmful effects of X-ray. Backprojection is a commonly used technique in X-ray computed tomography – therefore, we will analyse it in detail. The practical part of the study contains compared images obtained by these methods, but also by other ones, stated improvement results, and the possibility of solving disadvantages. Finally, the presentation concludes with the discussion of further aims and planned research steps.

Keywords: applied mathematics, image processing, tomography imaging

RADON TRANSZFORMÁCIÓ ÉS ALKALMAZÁSA A KÉPALKOTÁSBAN

Szerző: **KISS Mária**, PhD-hallgató, 1. évfolyam (kiss.mari.21@gmail.com)

Témavezető: **Dr. LUKIĆ Tibor** rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Matematika és Informatika Tanszék, Újvidék

Az előadás fő témája a Radon transzformáció matematikai definíciója, tulajdonságai és alkalmazásának lehetőségei. Bemutatjuk a Fourier transzformáció és a Radon transzformáció közötti összefüggéseket. A Radon transzformáció manapság széles körben alkalmazott a tomográfiai képalkotás területén. Ezzel kapcsolatban néhány experimentális eredményt mutatunk be, valamint megvitatjuk a rekonstrukciók minőségjavításának lehetőségeit.

Kulcsszavak: Radon transzformáció, tomográfiai képalkotás, alkalmazott matematika, Fourier transzformáció

RADON TRANSFORM AND ITS APPLICATION IN IMAGE RECONSTRUCTION

Author: **Mária KISS**, first-year PhD student (kiss.mari.21@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Tibor LUKIĆ**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Mathematics and Informatics, Novi Sad, Novi Sad

We examine the mathematical definition and properties of the Radon transform. We present the connection between the Radon and the Fourier transforms. The application of the Radon transform in tomographic image reconstruction represents a relevant and widely researched topic. We also discuss and present several experimental results.

Keywords: **Radon transform, tomographic image reconstruction, applied mathematics, Fourier transform**

ARCFELISMERŐ MEGOLDÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA

Szerző: **SZABADOS Noémi**, I. évfolyam, mesterképzés (nomisabi@gmail.com)

Témavezető: **LENDÁK Imre**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Szoftvermérnök és információs technológiák, Újvidék

A gépi tanuláson alapuló arcfelismerő algoritmusok pontossága ugyan jelentősen nőtt az elmúlt években, de vannak olyan területek, amelyeken jelentősen optimalizálni lehet őket.

A dolgozat célja kevésbé jól működő arcfelismerési megoldások optimalizálása. Ilyen célra elsősorban egy saját mosolyfelismerési algoritmus, a fejpóz felismerésnél szemgolyó irányának figyelembevétele, a szemüveg észlelése, sapka, kalap, egyéb fejfedő detektálása, tárgyak illetve kéz felismerése, ha az arc előtt vannak és kitakarják annak egy részét, mosolyon kívül más érzelmek és arcprofil felismerése.

A felsorolt optimalizációkat Python programozási nyelven írtam. *Kulcsszavak:* arcfelismerés, gépi tanulás, neurális hálók, klasszifikáció

SZUBKRITIKUS GALTON–WATSON-FOLYAMATOK BEVÁNDORLÁSSAL

Szerző: **WIANDT Péter**, mesterhallgató, I. évfolyam (wpeti88@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KEVEI Péter**

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, TTIK, Bolyai Intézet, Szeged

A dolgozat a sztochasztika egyik ágával, az elágazó folyamatokkal foglalkozik, azon belül is a Galton–Watson-folyamatokkal. Olyan többszörös diszkrét idejű folyamatokat vizsgál, amelyekben az egyedek egymástól függetlenül véletlen számú és típusú utódot hoznak létre, valamint minden generációba véletlen számú bevándorló érkezik. Feltesszük, hogy az utódeloszlás szubkritikus, ami azt jelenti, hogy bevándorlás nélkül a folyamat nagy valószínűséggel elhal. A bevándorlás azonban stabilizálja a folyamatot és általános feltételek mellett létezik stacionárius eloszlás. A stacionárius eloszlás létezésére régóta ismertek szükséges és elegendő feltételek, azonban a stacionárius eloszlás momentumainak végessége meglepő módon a mai napig nyitott kérdés, melyet korábban csak kis egész momentumokra vizsgáltak. A dolgozatban optimális elegendő feltételt adunk tetszőleges, nem feltétlenül egész momentum létezésére. Először a könnyebb átláthatóság miatt kéttípusos folyamatokat vizsgálunk, és találunk elegendő feltételt egy tetszőleges 1-nél nagyobb momentum létezésére. A dolgozat második fele ezt általánosítja n -típusos esetre. A bizonyítás valószínűségszámítási és lineáris algebrai módszereket kombinál. További cél annak megmutatása, hogy a kapott feltétel szükséges is, valamint annak vizsgálata, hogy hasonló állítás igaz-e az 1-nél kisebb momentumra is.

Kulcsszavak: sztochasztika, Galton–Watson-folyamatok, momentumok, stacionárius eloszlás

ÚJSÁGCIKK GENERÁLÁSA NEURÁLIS HÁLÓZATTAL

Szerző: **MOLNÁR Aurél**, III. évfolyam (aurelm1113@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PINTÉR Róbert** főiskolai tanár

Intézmény: Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka

A dolgozat fő témája egy újságcikk generáló neurális hálózat létrehozása, kiképzése, majd pedig a kiképzett hálózat által újságcikk generálása. A cél olyan újságcikk generálása, amelynek szövege, nyelvtana és formátuma nem különbözik az ember által írt cikktől. A neurális hálózat tanítását főként a 2015–2017 között megjelent cikkekkel valósítottam meg. A munkában bemutatott neurális hálózat többfajta réteget használ fel, és ismétlődő neurális hálózaton (LSTM-hálózaton) alapul. A neurális hálózat kiképzése felügyelt tanulás által történik, maga a hálózat pedig egy szekvenciálisból a szekvenciálisba hálózat. A dolgozatban Python programozási nyelvet és Google colab felhő alapú számítási platformot használunk. A neurális hálózat létrehozásához a tensorflow könyvtár és a keras api-t használtunk.

Kulcsszavak: gépi tanulás, neurális hálózatok, újságcikk generálása

NEWS ARTICLE GENERATION USING NEURAL NETWORKS

Author: **Aurél MOLNÁR**, third-year student (aurelm1113@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Róbert PINTÉR**, college professor

Institution: Subotica Tech College of Applied Sciences, Subotica

The main topic of the dissertation is a news article generating neural networks creation, its training, and the trained networks' use to generate news articles. The goal is to generate a news article that seems real, uses proper grammar, and has the right format. The training of the network is done on articles from mostly between 2015 and 2017. The network uses multiple types of layers, but is mostly based on a recurrent neural network, specifically on the LSTM network. Neural networks training is done by supervised training, and the network itself is a sequential to sequential network. The dissertation is written in the Python programming language. Besides this, the Google Colab cloud computing platform is used. The neural network is built using the tensorflow library and the keras api.

Keywords: **machine learning, neural networks**

SZOFTVERHIBÁK AUTOMATIKUS JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK TOVÁBBALKÉPZÉSE

Szerző: **CSUVIK Viktor**, mesterhallgató, I. évfolyam (csuvikv@gmail.com)

Témavezető: **Dr. VIDÁCS László** tudományos főmunkatárs, MTA-SZTE Mesterséges Intelligencia Kutatócsoport

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Informatikai Intézet, Szeged

Bár a szoftver minőségmérés egy igen jól kutatott terület, nem tudjuk biztosítani, hogy egy program hibamentes legyen. A minőség meghatározása persze elég szubjektív, mégis manapság egy jól bevett gyakorlatnak számít a szoftvertesztelés a kitűzött cél eléréséhez. A tesztelés elsődleges célja a defektusok felismerése, hogy később ezeket a hibákat ki tudjuk javítani. Mindazonáltal a hibák javítása emberi erőforrást igényel és általában időigényes feladat, így igen költséges. Az automatikus programjavítás pontosan erre próbál megoldást kínálni azáltal, hogy a tesztelés során lokalizált hibákat emberi beavatkozás nélkül javítja ki. A javítás általános menete három részből áll: (1) tesztesetek alapján a hiba lokalizálása, (2) javítás elkészítése, és (3) a potenciálisan javított program ellenőrzése, melyek közül az (1) és (3) pontok a TDK-dolgozat fő témái. A tesztesetek kritikus jelentőségűek az egész folyamatban, hiszen egyrészt ezek segítségével lehet megtalálni a hibát, másrészt nagy szerepet játszanak a javítás során is. Egy nagy szoftverrendszer több ezer tesztesettel is rendelkezhet, melyek célja az idő során feledésbe merülhet. A dolgozatban bemutatok egy megközelítést, mely kideríti a teszt- és kódosztályok közötti kapcsolatot, ezáltal azok szerepe érthetőbbé válik. A mai programjavító eszközök kimenetei még elég bizonytalanok, abban az érte-

lemben, hogy a javított programok gyakran kézi ellenőrzésre szorulnak. Mivel a cél eleve az emberi tényező kivonása volt a folyamatból, ez nem túl előnyös. A dolgozat másik felében azt mutatom be, hogy a potenciálisan javított programok közül hogyan lehet kiszűrni a nagy valószínűséggel helytelen szoftvereket. A két megközelítés nagyban épít a forráskódon mért szöveges hasonlóságra, melynek mérésére több technikát is bemutatok. A dolgozatban három gépi tanulási algoritmus kerül bemutatásra, melyek mindegyike a programok három különböző reprezentációján dolgozik. A két technikát nyílt forráskódú adatbázisokon értékeltem ki, ahol igen jó eredményeket értek el. Az eredmények újszerűségét bizonyítja a témában írt nemzetközi publikáció is, mely elfogadásra került és jelenleg megjelenés alatt áll.

Kulcsszavak: **automatikus programjavítás, gépi tanulás, mesterséges intelligencia, szöveges hasonlóság**

DEVELOPING THE POTENTIAL IN REPAIRING SOFTWARE BUGS AUTOMATICALLY

Author: **Viktor CSUVIK**, first-year Computer Science MSc student (csuvikv@gmail.com)

Supervisor: **László VIDÁCS**, PhD, senior researcher, MTA-SZTE Research Group on Artificial Intelligence

Institution: University of Szeged, Faculty of Science and Informatics, Institute of Informatics, Szeged, Hungary

Although Software Quality Assurance is a well-researched area, we cannot ensure that a program is error-free. Naturally, quality can be perceived from many viewpoints; nowadays software testing is considered to be good practice to achieve this goal. The primary purpose of testing is to detect defects so that we can fix them later. However, repairing errors requires human resources and is usually a time-consuming task, so it is very expensive. An automatic program repair attempts to repair localized errors during testing without human intervention, thus reducing the total cost of software maintenance. The general repair process consists of three main parts: (1) one based on test cases, localization of the error; (2) another on generation of the correction, and, finally, (3) on checking the potentially repaired program, of which (1) and (3) are the main topics of this paper. Test cases are critical in the whole process, as they are used to find the fault and to play a major role in making the repair. A large software system can consist of thousands of test cases, whose purpose could be forgotten over time. In this paper, an approach that explores the relationships between test- and code classes will be presented, making their purpose more understandable. The output of today's automatic program repair tools is uncertain, in the sense that fixed programs often require manual supervision. Since the goal in the first place was to remove the human factor from the process, it is not very advantageous. In the second half of the work, I will show how the potentially repaired programs can be filtered out. The two approaches rely heavily on textual similarity measured on the source code, for which three techniques will be presented. These machine learning algorithms were trained on three different representations of the programs. The two separate techniques were evaluated on open source databases where they achieved very good results. An international publication on the subject confirms the novelty of this paper, which has been accepted and is currently being published.

Keywords: **automatic program repair, machine learning, artificial intelligence, textual similarity**

Q-LEARNING ALAPÚ KÖZLEKEDÉSI LÁMPA VEZÉRLÉSE

Szerző: **HÉVIZI Márton**, IV. évfolyam (mhevizi@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HUSZÁK Árpád** egyetemi tanár

Intézmény: BME Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszék, Budapest

A közlekedési dugók kialakulása sok problémát jelent a városokban, és a növekvő számú autók a helyzetben csak rontanak. A sorban állás során az autók sokszor megállnak és elindulnak, amelynek hatására több üzemanyagot égetnek el, de a károsanyag-kibocsátás is növekszik ezáltal, ami a globális felmelegedéshez járul hozzá. A nem egyenletes vezetés az autó kopásához és megnövekedett üzemanyag-használathoz vezet, növelve így az autótulajdonosok költségeit. Az autóban eltöltött idő nem hasznos idő, és a forgalom kiszámíthatatlansága miatt a legtöbben korábban indulnak el, ezzel is több időt veszítve.

Utak bővítése segíti a növekvő igények kiszolgálását, de a városokban a korlátozott hely miatt ez sokszor nem kivitelezhető. A megoldást az utak jobb kihasználása jelenti, amelynek egyik módja a kereszteződésekben a közlekedési lámpák megfelelő vezérlése. A közutakra elhelyezett detektorok segítségével rengeteg adatot lehet gyűjteni a forgalomról, és az adatok felhasználásával jobb jelzőlámpavezérlést lehet megvalósítani, mint a ma használatos fix idejű vezérlések. Azokat a rendszereket, amelyek a forgalomhoz igazodva határozzák meg a lámpák vezérlését, adaptív rendszereknek hívjuk. Ezeket az adatokat felhasználva okosabban tudjuk a zöld és piros lámpák hosszát állítani, hogy azok a forgalomhoz jobban illeszkedjenek.

Egy öntanuló algoritmussal egy modell nélküli rendszert hozhatunk létre, amely nem egyszerűsített modellekkel számolja a lámpaidőket, hanem a saját tapasztalatai alapján tud döntéseket hozni. Ez a rendszer betanulás után képes a változó forgalomhoz igazodni és a céloknak megfelelő döntéseket hozni.

A megerősítéses tanulás egy öntanuló algoritmus, amelyben egy ügynök, jelen esetben a lámpa és a szenzorok, érzékelik a környezetet, és ez alapján hoznak döntést. A döntésre a környezet jutalommal válaszol és az ügynökünk célja, hogy minél több jutalmat halmozzon fel. Eleinte a vezérlés nem lesz optimális, de az ügynökünk próbálgatásokkal megtanulja, hogy milyen helyzetben melyik döntés fogja a legtöbb jutalmat hozni. Az ügynököt nehéz lenne egy valós kereszteződésen betanítani, ezért egy szimulált környezetet alkalmazunk, amelyet az algoritmus irányíthat.

Kulcsszavak: megerősítéses tanulás, szimuláció, közlekedés

Q-LEARNING BASED TRAFFIC SIGNAL CONTROL

Author: **Márton HÉVIZI**, fourth-year student (mhevizi@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Árpád HUSZÁK**, university professor

Institution: BME, Budapest

Traffic congestion causes a lot of problems in cities, and the increasing amount of vehicles worsens the conditions. Standing in traffic means frequent starting and stopping for cars, which increases fuel consumption, which has a negative

effect on global warming. Uneven driving wears down parts, and growing maintenance and fuel costs are bad for car owners. Time spent driving is not productive for most people and the unpredictable nature of traffic makes us leave earlier, wasting even more time. Expanding roads could solve these issues, but limited space in cities makes this expensive and hard to do.

One solution would be the more efficient use of roads, and one option is the smarter controlling of traffic signals.

With more and more cameras and detectors installed beside roads, we can gather a lot of data which could be used to make better controllers than the fix-timed programs used in signals today. We call systems that make decisions based on the current traffic adaptive systems.

We could use the data to set the length of green and red times more smartly.

With self-learning algorithms we can make model-free systems, which do not rely on simplified models but use their own observations to make decisions. After learning, these systems can adapt to the traffic.

Reinforcement learning is a self-learning algorithm. An agent, in our case, the junction itself, observes the environment and makes a decision based on this observation. The environment replies with a reward, and the agent tries to maximize the cumulative reward. In the beginning the controller won't be optimal, but it learns with trial and error to make the best decision for every situation.

It would be hard for the algorithm to learn on an existing junction, so we use a simulated environment.

Keywords: **reinforcement learning, simulation, traffic**

RÁDIÓKOMMUNIKÁCIÓ ÉS INFORMÁCIÓÁRAMLÁS A FORMULA–1 -BEN

Szerző: **POLYÁK Gabriella**, III. évfolyam (gabriellapolyak8@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. PÓTH Miklós** főiskolai tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Közlekedési Szakirány,

Postaforgalom és Telekommunikáció Szak, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Munkámban arra törekedtem, hogy minél részletesebben kielemezzem és elmagyarázzam a különböző Formula–1-es rádiókommunikációs eszközök működését és fejlődését, illetve hogy milyen szerepük van az egész „száguldó cirkusz” működésében, valamint egy hasonló elven működő rádióadó is építék, amely segítségével bemutathatom a működési elveket.

A verseny folyamán az adatátvitel több különböző csatornán történik, többek közt a versenyző és a csapat között. Az általam készített rádióadó szemlélteti a hangátvitel hagyományos módját analóg frekvenciamodulációval (FM). A sugárzott jel SDR (ang. Software-defined radio – Szoftveres rádió) vevő segítségével lesz demodulálva, így a jel formáját is megjeleníthetjük.

A hozzáértő mérnökök kiküszöbölték a különböző problémákat, amelyek megakadályozták a tiszta és zajmentes kommunikációt. Az eszközök és a kommunikációhoz szükséges felszerelés folyamatosan fejlődik, az információs technológiák fejlődése pedig lehetővé teszi a folyamatos és valós idejű információáramlást, s így minden adódó problémára gyorsan

lehet reagálni. A kommunikáció hatékonysága e sportágban döntően fontos szerepet játszik és megkérdőjelezhetetlen mivel akár eldöntheti a verseny menetét és a végeredményét is.

Egy dinamikusan fejlődő ágazatról van szó, amelynek mindig lesz jövője, hiszen a jelen embere állandóan a technológia és a telekommunikáció legújabb vívmányait keresi és használja.

Kulcsszavak: **Formula-1, rádió, információ, kommunikáció, FM rádió adó**

RADIO COMMUNICATION AND INFORMATION EXCHANGE IN FORMULA 1

Author: **Gabriella POLYÁK**, third-year BSc student (gabriellapolyak8@gmail.com)

Mentor: **Mr Miklós PÓTH**, college lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Transportation Field, Postal Traffic and Telecommunications Major, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The goal of this project was to analyse the evolution and understand the working principles of the radio communication devices used in Formula 1. To help illustrate the purpose of these devices in the “speeding circus”, a simple radio transmitter was built to showcase the working principle. Information is transmitted using various techniques on numerous different channels during the race. This transmitter uses the classic (analogue) frequency modulation, to transmit sound from the headset of the driver. On the other end, in this example, the signal is received using an SDR (Software-defined radio) device, and can be demodulated and displayed on a computer screen.

Skilled telecommunication engineers lived up to the challenge of designing and building equipment that can maintain clear and uninterrupted communication. The communication devices are constantly improving, and the ever-advancing information-technology can provide uninterrupted, real-time information exchange, reducing the reaction time to any potential problems. The reliability of radio communication is crucial, considering that the smallest delay or errors can decide the final result of the race.

This is a rapidly improving field that will always be popular, since there is always a need for faster and better communication. Modern people rely on the technology of telecommunication in their everyday lives, therefore it is a very rich and interesting topic.

Keywords: **Formula-1, radio, information, communication, FM radio transmitter**

A KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGSZINTJÉNEK JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEI LOZNICA KÖZSÉGBEN

Szerző: **BOŠKOVIĆ Oliver**, IV. évfolyam (oliversniper@gmail.com)

Témavezető: **Dr. TARJÁN László** egyetem docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Újvidék; Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A közlekedésbiztonság szintjének javítása szempontjából fontos a jelenlegi helyzet felmérésre, amit a közlekedésbiztonság abszolút mutatói (balesetek, a balesetek következményei, elhunyt személyek száma, sérült személyek száma) segítségével végzünk. Ebben a dolgozatban ezek az abszolút mutatók kerülnek feldolgozásra a baleset körülményei alapján, melyek grafikus módon kerülnek bemutatásra. Ennek az a célja, hogy megismerjük a baleset körülményeit, elemezzük őket és a közlekedési balesetek faktorainak segítségével (ember–jármű–út–környezet) megismerjük a baleseteket és azok helyszínét. Ezután felmérjük a közlekedésbiztonság relatív mutatóit, melyek lehetővé teszik a közlekedés biztonságszintjének összehasonlítását más településekével. A közlekedésbiztonság relatív mutatói közé tartoznak a közlekedési kockázat és a nyilvános kockázat. Segítségükkel felmérjük Loznica község közlekedésbiztonságának a szintjét, és ezáltal meg tudhatjuk, hogy az ország közlekedésbiztonságának a szintjéhez képest ez a község biztonságos-e vagy sem. Ezek után néhány útkereszteződés véleményezésére kerül sor a közlekedésbiztonság szempontjából.

Kulcsszavak: közlekedési balesetek, közlekedési áldozatok, közlekedésbiztonság

TRAFFIC SAFETY IMPROVEMENT OPTIONS IN LOZNICA COUNTY

Author: **Oliver BOŠKOVIĆ**, fourth-year Traffic and Transport Engineering student (oliversniper@gmail.com)

Supervisor: **Dr. László TARJÁN**, PhD, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences; “Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

For the improvement of traffic safety, it is important to know its current state, which we assess by determining the absolute indicators of traffic safety (accidents, consequences of accidents, number of deceased and injured persons). This work presents the absolute indicators analysed based on the circumstances of the accidents, which are presented graphically. The aim of this work is to understand the circumstances of the accidents, to analyse them with the help of the traffic factors (person-vehicle-road-environment) to determine the accidents and their sites. After that, the relative indicators of road safety were analysed, which allow for the comparison of the level of traffic safety of Loznica county and other cities. Relative indicators of road safety include the traffic and the public risk. With these two indicators, it is possible to determine the level of traffic safety in Loznica county, and to compare it with the national level of traffic safety, while determining if the city is safe or not. After that, certain Loznica county intersections’ traffic safety judgements are presented.

Keywords: traffic accidents, traffic victims, traffic safety

LÁTOK, HALLOK, ÉRZEK — EGY INKLUZÍV ÓVODA TERVE

Szerző: **B. VARGA Emese**, IV. évfolyam (emesebvarga96@gmail.com)

Témavezető: **Dr. SZILÁGYI Mária** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Építészet és Várostervezés Szak, Újvidék

A kutatás azon az elven alapszik, hogy egy-egy gyermek fejlődését nemcsak a szakemberek munkája és a módszertani foglalkozások minősége, hanem maga az óvoda épületének terve és felépítése is befolyásolja, pozitív vagy akár negatív irányban.

A dolgozat témája egy inkluzív óvoda tervének részletes kidolgozása, mely olyan elemeket és installációkat foglal magába, melyek lehetővé teszik a hallássérült, néma és világtalan gyermekek egészséges és egyenrangú fejlődését társaikhoz képest.

A kutatás az elméleti háttér tanulmányozásán kívül további módszereket is alkalmaz (kérdőívek és személyes beszélgetések), melyek alanyai sérült gyermekek, az előbb említettek gondviselői, szülei, és tanárai.

Az épület alapkövetelményeit az így szerzett információkra építjük, és továbbfejlesztjük őket különböző modern technikáknak és installációknak köszönhetően. Az elméleti és gyakorlati háttér ötvözésével, a kutatás eredménye egy olyan inkluzív óvoda terve, mely sok szempontból kielégítő és nagy mértékben hozzájárul a sérült gyermekek egészséges és egyenrangú fejlődéséhez.

Kulcsszavak: **inkluzív óvoda, terv, sérült gyermekek**

SZOLÁRIS FŰTÉSSZABÁLYZÓ

Szerző: **KANCSÁR Zsolt**, IV. évfolyam (kancsar98@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. PÓTH Miklós** főiskolai tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Energetika, Elektronika és Telekommunikáció Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A megújuló energiaforrások kihasználása régóta foglalkoztatja az embert. A dolgozat részletesen ismerteti egy olyan egyedi, innovatív hőszenzor kialakítását, amely ezen energiaforrások kihasználását nagyban elősegíti. A munkában a működési elv mellett, dokumentálva van minden egyes lépés, amely a tervezéstől a megvalósításig történt. Mindemellett a kialakításban használt komponensek is részletesen szemléltetve vannak. A készülék két független hőmérsékletet mér. Az egyik a szoláris panel hőmérséklete, a másik viszont a lakótéré. A készülék központi egysége az Arduino nano kísérleti és fejlesztői modul, mely össze van kötve egy LCD kijelzővel, melyre a mért értékek vannak kiírva. Az Arduino nano vezérlőegység fő

része a mikrovezérlő, amely programozható, és az egész készülék működéséért felelős. Ez az egység összehasonlítja a mért hőmérsékleteket, majd annak függvényében melyik a nagyobb, ventilátort indít. Amennyiben a szoláris panel hőmérséklete a nagyobb, egy esetleges csőrendszeren keresztül, a meleg levegő könnyen a lakótérbe juthat. Ez fűtési problémákat oldhat meg az év azon szakaszaiban, amikor kint melegebb van, mint a lakótérben. A készülék igen hasznos, és kisebb átalakításokkal a háztartások többsége használhatja. Többletenergiához juthatunk általa, ami hozzájárulhat a kiadások csökkentéséhez. A készülék tökéletesen működik, de mivel prototípusról van szó, bővítési lehetőségek is rendelkezésre állnak. Erre a munkában lévő továbbfejlesztési ötletek adnak választ.

Kulcsszavak: **megújuló energiaforrások, szoláris panel, hőszensor, mikrovezérlő**

SOLAR HEATING CONTROLLER

Author: **Zsolt KANCSÁR**, fourth-year student (kancsar98@gmail.com)

Supervisor: **Mgr. PÓTH Miklós**, lecturer

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, Energetics,
Electronics and Telecommunications, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

People have long been interested in the use of renewable energy sources. The dissertation details the development of a unique, innovative heat sensor that greatly facilitates the utilization of these energy sources. In addition to the principle of operation, every step from the idea to its implementation is documented in the work. The components used in the development are also illustrated. The device measures two independent temperatures. One is the temperature of the solar panel and the other one is the temperature of the room. The central unit of the device is the Arduino Nano experimental module, which is connected to the LCD display which displays the measured values. The main part of the Arduino Nano is a microcontroller, which is programmable and responsible for the operation of the whole device. This unit compares the measured temperatures and, whichever is greater, starts the cooler. If the temperature of the solar panel is higher, with the help of a possible pipe system, the warm air can easily be transferred to the living area. This can solve heating problems during periods of the year when it is warmer outside than it is in the living area. The device is very useful and with some small modifications, it can be used by most households. We can get more energy, which can help reduce costs. The device works perfectly, but because it is a prototype, there are still many possibilities to extend its functionality. Ideas for further improvements and developments are given in the dissertation.

Keywords: **renewable energy sources, solar panel, heat sensor, microcontroller**

INTERNETES ZAKLATÁS

Szerző: **BERTÓK Izabella**, IV. évfolyam (bertoki97@gmail.com)

Témavezető: Dr. LENDÁK Imre egyetemi tanár

*Intézmény: Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Matematika és Informatika Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék*

Jelen munka az előző évben bemutatott Adatgyűjtés a szociális hálókön című kutatás zaklatással foglalkozó részeit bővíti ki. A zaklatás fogalmának kifejtését után egy összefoglaló következik azokról a lépésekről, amelyekkel lehetőségként élhetünk, ha gyermekünket zaklatják. Nagyon fontos, hogy gyermekünk valóban feldolgozza érzelmileg a történetet, különben kihatással lehet az egész későbbi életére, párcapcsolataira. Általánosan minden negyedik gyermeket zaklattak már az interneten.

A dolgozat kitér a szervezett zaklatás fogalmára, előfordulásaira és céljaira is, foglalkozik a szűrőszoftverek által nyújtott lehetőségekkel, amelyekkel sokat tehetünk gyermekünk internethasználatának biztonságosabbá tételéért. A munka részét képezi egy online kérdőív eredményeinek tárgyalása is, amelynek az internetes zaklatás és a gyermekek közösségi oldalakon lévő jelenléte és használata a témája. Igazán érdekes adatokat tudhatunk meg belőle például azokra a kérdésekre, mint „Szerinted a felnőtt tartalmakat tartalmazó reklámok zaklatásnak számítanak?”, vagy „Mernél-e segítséget kérni, ha téged zaklatnának interneten?”.

Az internet terjedésével egyre inkább mindennapossá válik az internetes zaklatás, ezért nagyon fontos foglalkozni vele, mert akár komoly következményei is lehetnek. Igaz, hogy teljes mértékben nem megelőzhető, de kellő odafigyeléssel csökkenthetjük a támadások esélyeit.

Kulcsszavak: internetes zaklatás, szervezett zaklatás, szűrőszoftverek, megelőzés

CYBERBULLYING

Author: Izabella BERTÓK, fourth-year student (bertoki97@gmail.com)

Supervisor: Dr. Imre LENDÁK, university professor

*Institution: University of Novi Sad, Faculty of Science, Department of Mathematics and Informatics, Novi Sad;
“Europe” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad*

In this work I will expand my project “Data collection on social networks” from last year, and within that I’ll concentrate on cyberbullying. I will explain the meaning of the term “harassment” and address some possible steps we can take if our child is being bullied through social networks. It’s really important that our children fully process the harassment emotionally, or it could have an impact on later life and relationships. Generally, every 4th child has already been harassed through the internet.

On the other hand, organized bullying is the second term that is going to be discussed. The use of filtering software will be presented, and we'll discuss what opportunity is provided by the use of the software. They can be a big step forward in making surfing for our children as safe as possible. I have made an online questionnaire about cyberbullying and the presence of children on community sites. We get answers to questions like: Do you think contents containing adult content are considered harassment, or Would you ask for help if you thought that you were being harassed on the internet?

With the spread of the internet, cyberbullying is becoming more and more present, so it's very important to deal with it, because it can have serious consequences. We can't fully prevent bullying, but with due care we can minimise the chance of attack.

Keywords: cyberbullying, organized bullying, filtering software, prevention

DIÓDÁK SZEREPE AZ EGYENÁRAMÚ TÁPEGYSÉGEKBEN

Szerző: VOJVODIĆ Stefan, II. évfolyam (vojvodic.stefan@gmail.com)

Témavezető: Dr. TARJÁN László egyetemi docens

*Intézmény: Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Elektroenergetika,
Energetikai Elektronika és Elektromos Gépek Tanszék, Újvidék*

71

Manapság az egyenáramú tápegységek minden körülöttünk lévő berendezésben megtalálhatóak, mivel háztartásainkban a villamos erőművektől váltóáram érkezik, a működésükhöz pedig túlnyomórészt egyenáram szükséges. A diódáknak nagy szerepük van a váltóáram egyenárammá való alakításában, és ahhoz hogy minél effektívebb tápegységet tudjunk tervezni, szükséges ismerni az alkotóelemek tulajdonságait és működési elvét. Az hatékonyság nemcsak az energiafelhasználás szempontjából fontos, ami a direkt energiaköltségekre hat ki, hanem arra is figyelni kell, hogy az energia takarékosan használódjon és minél kevesebb olyan mellékterméke legyen, amely szennyezi a környezetünket és evvel hozzájárul Földünk ökoszisztémájának felborításához.

A dolgozat elemzi a manapság használt tápegységeket, azok tulajdonságait és részeit. Betekintést ad a transzformátorok és diódák, valamint más fontos komponensek, működési elvébe. A diódák és tranzisztorok képezik a modern elektronika alapjait, pedig egyenként mindegyikük egyszerű elem. Külön-külön nem nagy a jelentőségük, de összekötve szinte csodákra képesek: a tápegységekben az egyenirányításban szerepelnek, ilyen pl. a Greatz-híd, amely a munka fő részét képezi. A munkában elemzésre kerülnek a lineáris és kapcsolóüzemű tápegységek közötti különbségek és ez a két típusú tápegység experimentális összehasonlítása is.

Kulcsszavak: tápegységek, egyenirányítók, diódák, váltóáram, egyenáram

WORKING PRINCIPLE OF DIODES IN DC POWER SUPPLIES

Author: **Stefan VOJVODIĆ**, second-year BSc student (vojvodic.stefan@gmail.com)

Supervisor: **Laslo TARJAN**, PhD, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Department of Power,
Electronic and Telecommunication Engineering, Novi Sad

These days, DC power supplies can be found in all devices around us. We use them because power plants provide us with alternating current and most devices need direct current. Diodes play a big role in the AC to DC conversion, and to be able to design the most effective power supplies, it is necessary to know the properties of used components and their working principles. Effectiveness is not only important for energy usage, which directly affects energy costs, but also for using energy wisely and having less energy dissipation which can pollute our environment and harm ecosystems on Earth. This work analyses modern power supplies, their properties and components. It gives insight into the working principle of transformers and diodes, and also other important components. Although diodes and transistors are the basis of modern electronics, they are simple components by themselves. While separated, they don't do much, but when combined they are miraculous: they play a big role in DC power supplies, such as the full-wave bridge rectifier (Graetz rectifier), for example, which is the main part of the essay. The differences between linear and switch mode power supplies are analysed and they are experimentally compared in this work.

Keywords: **power supply, rectifier, diodes, alternating current, direct current**

AZ ELEKTRONIKUS FOGYASZTÓI SZERZŐDÉSEK JOGI SZABÁLYOZÁSA

Szerző: **LÓCZ Eszter**, III. évfolyam (esterloc.97@gmail.com)

Témavezető: **Dr. DUDÁS Attila**, rendkívüli egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Jogtudományi kar, Újvidék

Napjainkban igen elterjedtek az elektronikus fogyasztói szerződések, ugyanis segítségükkel a mai rohanó világban könnyű és kényelmes módon juthatunk különböző javakhoz és szolgáltatásokhoz. Gyakoriságuk miatt azonban nem ritkák a különböző visszaélések sem. A kérdés, milyen jogi védelmet élvez a károsult fogyasztó.

A szerbiai Alkotmány magába foglalja a fogyasztóvédelmi jog alapjait, ami szerint a fogyasztó védelmet élvez egészségére, biztonságára és magánéletére való tekintettel. A felvázolt jogi normát különböző törvények konkretizálják. A Fogyasztóvédelmi törvény tartalmazza a fogyasztó alapjogait, melyek között megtalálható a jogi oltalomra való jog is. Az Elektronikus kereskedelemről szóló törvény pedig részletesen szabályozza az elektronikus fogyasztói szerződéseket. Azokra a kérdésekre, amelyeket e két külön törvény nem szabályoz, a Kötelmi viszonyokról szóló törvény rendelkezései alkalmazandók.

A kutatás feltárja mindazokat a jogi normákat a szerb jogban, amelyek védelmet nyújtanak a fogyasztónak az interneten megkötött szerződéseknél, valamint tartalmazza ezek kritikai elemzését.

Kulcsszavak: **jogi szabályozás, fogyasztóvédelem, fogyasztó, fogyasztói szerződések, elektronikus szerződések**

THE LEGAL REGULATION OF ELECTRONIC CONSUMER CONTRACTS

Author: **Eszter LÓCZ**, third-year student (esterloc.97@gmail.com)

Supervisor: **Attila DUDÁS**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad

Today, electronic consumer contracts are rather recurrent, since we can access various goods and services more easily with their help in this fast-paced world. As a consequence of their frequency, their abuse is also a common phenomenon. The question to consider concerns the legal protection the injured parties have.

The Constitution of the Republic of Serbia includes the principles of the Consumer Protection Law, according to which consumers have legal protection regarding their health, safety, and privacy. The legal norms are concretized by different laws. The Consumer Protection Law includes the consumers' fundamental rights, involving the right to legal protection as well. The Law on Electronic Commerce regulates electronic consumer contracts thoroughly. In the case of issues that are not regulated by the aforementioned two laws, the provisions of the Law of Obligations Act should be applied.

This research work includes those legal norms in Serbian legislation that protect the consumers who have concluded a contract on the Internet, as well as the critical analysis of the norms.

Keywords: **legislation, consumer protection, consumer, consumer contracts, electronic contracts**

FÖLDÜNK FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK JOGI FELTÉTELRENDSZERE SZERBIÁBAN AZ UNIÓS CSATLAKOZÁS TÜKRÉBEN

Szerző: **FRANCIA Edina**, IV. évfolyam (edinafrancia@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BERETKA Katinka**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Általános szak, Újvidék

A dolgozat fő témája a környezetvédelem szabályozása Szerbiában és az aktuális normatív állapot uniós követelményekhez történő igazítása a csatlakozás tükrében, melyet egy, a szerbiai fiatalok körében végzett nem reprezentatív véleménykutatás egészít ki az Európai Unió Szerbiával szemben támasztott környezetvédelmi elvárásairól.

A modern világban talán az egyik legnagyobb problémát, amivel az emberek és egyben az országok is szemben találják magukat a környezetszennyezés jelenti. A hirtelen technológiai fejlődés hatására visszafordíthatatlan károk keletkeznek, amit az államok és a nemzetközi szervezetek sem hagyhatnak figyelmen kívül. Éppen ezért az Európai Unió tevékenységének egyik legfontosabb alappillére a környezetvédelem, valamint a környezetminőség javítása lett. Mindezek érdekében az Unió olyan jogszabályokat hozott, ajánlásokat fogalmazott meg, illetve stratégiákat dolgozott ki, amelyek a tagállamok kiegyensúlyozott fenntartható fejlődését szolgálják. Szerbiának, mint csatlakozni kívánó tagjelölt államnak, össze kell hangolnia a jogszabályait az uniós normákkal, amely folyamat még 2012-ben vette kezdetét. A tárgyalások során az országnak kétségtelenül a környezetvédelmi elvárásokra vonatkozó 27. fejezet jelenti az egyik legnagyobb kihívást, amely magába foglalja a víz- és levegő minőségének javítását, a hulladékgazdálkodást, a természetvédelmet, az ipari szennyezés- és kockázatkezelést, a vegyi anyagok és genetikailag módosított anyagok felhasználását és az erdészetet.

A dolgozat célja a jogtudomány módszereivel bemutatni, hogy a hazai (szerbiai) és az uniós környezetvédelmi előírások és alkalmazott szabványok között milyen mértékű eltérés mutatkozik 2019-ben, mely területen (a környezetvédelem kérdéskörén belül) ért el Szerbia látható eredményt a jogszabály-összehangolásban, és mely kérdésekre kell nagyobb hangsúlyt fektetnie a jövőben a sikeres csatlakozás feltételeként.

Kulcsszavak: környezetvédelem, Szerbia, Európai Unió, 27. fejezet, csatlakozási tárgyalások

LEGAL CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF OUR EARTH IN THE LIGHT OF SERBIA'S EU ACCESSION

Author: **Edina FRANCIA**, fourth-year student (edinafrancia@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Katinka BERETKA**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Law, Novi Sad

The paper focuses on the legal regulation of environmental protection in Serbia and the harmonization of the valid legislation with the normative requirements of the EU in light of Serbia's accession, completed with a non-representative opinion survey of young people in Serbia about expectations of the EU regarding environmental protection in the country.

In the modern world, environmental pollution is perhaps one of the most urgent problems we face. As a result of rapid technological progress, irreversible damage has taken place which states and the international community cannot ignore anymore. Because the environment as such and improvement of its quality have become one of the most important pillars of the European Union's recent activities, the EU has enacted rules, adopted recommendations and developed strategies that all together serve as balanced sustainable development of its member states. Serbia, as a candidate state wishing to join, a process which began in 2012, should harmonize its legislation with EU standards. During the negotiations, Chapter 27, which is about expectations towards Serbia regarding the environment – including quality of water and air, waste management, nature protection, industrial pollution control and risk management, chemicals and genetically modified organisms (GMOs) and forestry – undoubtedly seems to be a big challenge for the country.

The goal of the paper is to present, relying on scientific methods of law, the degree of discrepancy between the domestic (Serbian) and the EU environmental regulations and standards in 2019, and to answer the question about which areas (within the scope of environmental issues) Serbia has reached visible results in, in its normative harmonization, and which issues it should put greater emphasis on, in the future.

Keywords: **environmental protection, Serbia, European Union, negotiating Chapter 27, accession negotiations**

A BIOGAZDÁLKODÁS JELLEMZŐI, FEJLŐDÉSE ÉS VERSENYKÉPESSÉGE A VAJDASÁGBAN

Szerző: **KORHECZ Réka**, II. évfolyam (rkorhecz@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KISS Ferenc**, tudományos munkatárs

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Közgazdasági Kar, Szabadka, Agroökonómia és agrobiznisz Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A modern orvoslásnak és neves szakembereknek köszönhetően egyre elterjedtebb a hosszú élet titkát ígérő egészséges táplálkozás. Ennek egyik fő alkotóeleme a vegyszermentes – az ökológiai gazdálkodás szabályai szerint előállított – termékek fogyasztása. A dolgozat ezen termékek előállítását, fejlődését, jelenlegi piaci helyzetének bemutatását tűzte ki célul. A tudományos munka kardinális részét képezi a két Észak-Vajdaságban végzett kutatás, ami egyfelől összehasonlító elemzést mutat be egy organikus és egy konvencionális termelésből származó búza jövedelmezőségéről, másrésztől egy baráti kört megcélzó felmérést mutat be, ami reprezentálja a jelenlegi bioélelmiszerek piaci versenyképességét. Az elemzések célja feltérképezni a biogazdálkodás kifizetődését, a szerbiai piacok befogadóképességét az ebből származó nyersanyagok és késztermékek iránt. A komparatív kutatáshoz szükséges adatokat két saját tulajdonban lévő első osztályú földterületen végzett termelés biztosította, míg a piaci szereplők feltérképezését az organikus gazdálkodásból származó búza feldolgozott termékei (liszt és tészta) tették lehetővé. A kutatás alapján megállapítható, hogy a biogazdálkodás egyértelműen rentábilis lehet régiókban is, bár hazánkban még mindig nem eléggé fejlett az organikus termékek piaca, így a vevők felkutatása akadályokba ütközhet, ezáltal nem elhanyagolható nagyságot öltenek az alternatív költségek, amelyek természetesen csökkentik a vállalkozás profitabilitását.

Kulcsszavak: **organikus, gazdálkodás, versenyképesség**

CHARACTERISTICS, DEVELOPMENT AND COMPETITIVENESS OF ORGANIC FARMING IN VOJVODINA

Author: **Réka KORHECZ**, second-year student (rkorhecz@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ferenc KISS**, research fellow

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Economics in Subotica; Agrarian economy and agribusiness, Novi Sad;
“Europe” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Thanks to modern medicine and raising the awareness of health care professionals, a healthy diet is recognized as one of the determinants for quality of life. One of the main requirements of a healthy diet is the consumption of chemical-free

and safe food, produced according to the principles of organic farming. The aim of this paper is to describe how to produce and develop these products and to present their current market situation. In the main part of the research paper, results from two research studies carried out in Northern Vojvodina are presented. One of them presents a comparative economic analysis of wheat produced from organic and conventional production, while the other presents the results of a survey aimed at demonstrating the competitiveness of organic food on the local food market. The purpose of the analyses is to determine the profitability of organic farming and the receptiveness of the Serbian markets towards raw materials and final products from organic production. The data needed for comparative research was provided by production on two privately owned first-class lands, while the mapping of market participants was made possible by wheat products (flour and pasta) from organic farming. Based on the results of the research, it can be stated that organic farming can be profitable in our region; however, the market for organic products is still small and underdeveloped in Serbia, and finding customers for organic products may be hindered, because these products are still not well-known in our country. As a result, there are significant opportunity costs associated with organic production in Serbia, which, of course, also reduce its profitability.

Keywords: **organic, management, competitiveness**

A KISTERMELŐK SZÖVETKEZETEINEK LÉTREHOZÁSA – PRO ET CONTRA

Szerző: **LACKÓ Ármin**, III. évfolyam (arminlacko@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BAGI Ferenc**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat egy közvéleménykutatást tartalmaz a szerbiai falvakban élő mezőgazdasági termelők szövetkezetekbe való csoportosulásának lehetőségeiről. A résztvevők egy 14 kérdésből álló kérdőívet töltöttek ki, mely két részből áll: az első részben általános kérdésekre válaszoltak (nem, kor, iskolai végzettség), a kérdőív további része pedig a szövetkezéshez való viszonyulással foglalkozott. Az eredmények azt mutatják, hogy nagy a bizonytalanság a termelők körében, ám többségük hajlandó lenne szövetkezetekbe tömörülni, valamint megerősítik azt a tényt, hogy a fiatal gazdák nem látják jövőt ebben az ágazatban a kis földterület és a munkaerőhiány miatt. A befejező részben az újonnan megalakult szövetkezetek működési formáival foglalkoztunk.

Kulcsszavak: **szövetkezet, összefogás, mezőgazdasági termelők**

THE CREATION OF SMALL FARMERS' COOPERATIVES – PRO ET CONTRA

Author: **Ármin LACKÓ**, third-year student (arminlacko@gmail.com)

Supervisor: **Ferenc BAGI**, PhD, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

This paper contains a public opinion about the possibility of grouping into cooperatives. This questionnaire was conducted among farmers living in Serbian villages. The subjects filled in a questionnaire, which included 14 questions, in two parts. In the first part, the subjects gave answers to general questions about gender, age, level of education. The other part of the questionnaire deals with attitudes towards cooperation. The outcomes (results) show that there is a big uncertainty among the producers, but most of them are ready to form cooperatives, and confirms the fact that young farmers do not see a future in this sector due to a scarcity of land and labour shortages. At the end of the work, I dealt with newly formed cooperatives.

78

Keywords: **cooperative, cooperation, farmers**

HATÁRON ÁTNYÚLÓ GAZDASÁGFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉSZAK-BÁCSKÁBAN

Szerző: **FARKAS Athéne**, I. évfolyam, mesterképzés (athenej@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MUHI Béla**, egyetemi tanár

Intézmény: Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Üzleti gazdaságtan szak, Kamanc

A dolgozat bemutatja az észak-bácskai régiót, amely Vajdaság Magyarországgal határos része, majd részletesebben bemutatja Palicsot, amely mintegy 20 kilométerre van a szerb-magyar határátkelőtől. A település a róla elnevezett tó partján fekszik, kiemelt üdülőhely, ahol jelenleg több ipari és turisztikai nagyberuházás is folyamatban van.

Szabadka város, peremterületeivel együtt – tehát Palics is, 2019 júniusában első kategóriás turisztikai státuszt kapott a szerbiai Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Távközlési Minisztériumtól. Ezzel olyan szerbiai városok és helységek közé került, mint a főváros Belgrád, a vajdasági székváros Újvidék, vagy a Zlatibor-hegység.

A településen egy határon átnyúló program keretében Magyar Művelődési Ház épül, továbbá egy olyan nagyszabású program valósul meg németországi támogatással, amelynek célja a Palicsi- és a Ludasi-tó biodiverzitásának megőrzése. Ennek részeként bővítik a szennyvízelvezető csatornahálózatot is, amely gazdasági szempontból is jelentős. Emellett a

magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programja által számos palicsi termelő, vállalkozó nyert támogatást beruházásai megvalósításához.

Palics fejlesztése tehát a határon átnyúló fejlesztési célok megvalósításának egyik fontos helyszíne, amely által új munkahelyek jönnek létre, fejlődnek a kis- és középvállalkozások, és további befektetők érkeznek a térségbe.

Kulcsszavak: **településfejlesztés, gazdaságélénkítés, határon átnyúló együttműködés, Palics, Vajdaság**

CROSS-BORDER ECONOMIC DEVELOPMENT OPPORTUNITIES IN NORTH-BAČKA

Author: **Athéne FARKAS**, first-year MA student (athenej@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Béla MUHI**, professor, Educons University, Novi Sad

Institution: Educons University, Faculty of Economics, Business Economics, Novi Sad

The dissertation introduces the region of North Bačka, which is a part of Vojvodina bordering Hungary, then presents the town of Palić in greater detail – a town, which is about 20 kilometres from the Serbian-Hungarian expressway border crossing. The settlement is located on the shore of Lake Palić, an emphasized resort, where many major industrial and tourist investments are in progress.

In June 2019, the city of Subotica, along with its peripheral areas – including Palić, received first-class tourism status from the Serbian Ministry of Commerce, Tourism and Telecommunications. As a result, Subotica is now among such Serbian cities as Belgrade, the capital of Serbia, Novi Sad, the capital of Vojvodina or the Zlatibor mountains.

In the settlement, a Hungarian Cultural Centre is being built as part of a cross-border program; furthermore, a large-scale German program is being realized with the aim of preserving the biodiversity of Lake Palić and Lake Ludas. As a part of this, the sewage network will be expanded, which is economically significant. In addition, the Hungarian Government's economic development program in Vojvodina has also provided support to a number of farmers and entrepreneurs from Palić, with the aims of realizing their investments.

So the development of Palić is an important place for the realization of cross-border development goals; new jobs are being created, small and medium-sized enterprises are developing, and more investors are coming to the area.

Keywords: **settlement development, economic recovery, cross-border cooperation, Palić, Vojvodina**

TRANSZNACIONÁLIS OLAJIPARI CÉGEK ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIA

Szerző: **KENÉZ Endre**, IV. évfolyam (endrekenez@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MUHI Béla**, egyetemi tanár

Intézmény: Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Kamanc

A dolgozat ismerteti a transznacionális olajipari cégek és a megújuló energia felé irányuló törekvések kapcsolatát. A kezdeti feltevésünk az, hogy az olajipari vállalatok átállása az alternatív energiára jelenleg kezdetleges szakaszban van, illetve ezek a cégek energiatermelését kicsi arányban teszik ki a megújuló energiával működő rendszerek. A dolgozat első felében részletesen ismertetésre kerülnek az olajipari cégek, történetük, helyzetük, környezeti hatásaik. Ezen kívül szó lesz a megújuló energiával működő energiaforrásokról, erőművekről, ezek történetéről, gazdasági hatásaikról. A dolgozat második részében ismertetésre kerül az olajipar és a megújuló energia kapcsolata. Vajon hajlandóak-e ezek a multinacionális cégek „áttérni” a megújuló energiával működő rendszerekre és mik voltak az eddigi ezzel kapcsolatos törekvéseik, megvalósításaik? A dolgozat végén kitérünk a hipotézisünk részletes alátámasztására.

80

Kulcsszavak: **olajipar, transznacionális cégek, megújuló energia**

TRANSNATIONAL OIL COMPANIES AND RENEWABLE ENERGY

Author: **Endre KENÉZ**, fourth-year student (endrekenez@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Béla MUHI**, professor

Institution: Educons University, Faculty of Business Economics, Sremska Kamenica

The essay explains the relationship between the transnational oil companies and their efforts towards renewable energy. The assumption is that the oil companies' "migration" to alternative energy sources is still in an early stage. In addition, these companies gain only a small share of their energy production from renewable energy systems. In the first part of this essay, I would like to present the oil companies and their history, current status and environmental effects. I will also talk about renewable energy sources, power plants, their history and economic impact. In the second part of the essay, I would like to discuss the relationship between the oil industry and renewable energy. Are these multinational companies willing to make the switch to renewable energy systems? What have they done in order to achieve this? At the end of this essay, the confirmation of the hypothesis and the necessary details will also be presented.

Keywords: **oil industry, transnational companies, renewable energy**

AZ EURÓPAI UNIÓHOZ VALÓ CSATLAKOZÁS LEHETŐSÉGEI ÉS FOLYAMATA – KÖZÉPPONTBAN A VAJDASÁGI MAGYARSÁG

Szerző: **FISER Annamária**, okleveles közgazdász pénzügy szakon, mesterszak (fiser.annamaria@gmail.com)

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Gazdaságtudományi Kar, Szeged

Vajdaságban a 2011. évi népszámlálás adatai alapján a magyar ajkú lakosság száma több mint 250.000 fő volt, viszont számuk évről évre csökken.

A tanulmány az Európai Unió felé irányuló lehetőségekről és folyamatról szól, taglalja Szerbia EU-s kapcsolatainak alakulását és a további kilátásokat. Kitér arra, hogy milyen út vezette Szerbiát, ezen belül a vajdasági magyarságot az Európai Unióhoz való csatlakozás kapujába, és a történelem hogyan befolyásolta ennek a folyamatnak az alakulását. Röviden összefoglalja az ország gazdasági helyzetét, megemlítve a GDP és infláció alakulását, az államadósságot, a munkanélküliséget, a bérek alakulását és a külkereskedelmi kapcsolatokat. A korábbi felmérések alapján a vajdasági magyarság számára a biztonságosabb élet reményében a csatlakozás jelentené a mentsvázat. Hogy erre mikor kerül sor, az még a jövő titka. Addig is, a vajdasági magyarok számára a magyar állampolgárság felvétele szabadabb mozgást biztosít munkaszerzés tekintetében, mely a jobb megélhetéshez nagymértékben hozzájárul.

Kulcsszavak: **Európai Unió, csatlakozás, gazdasági helyzet, harmonizáció**

FOCUS ON THE HUNGARIAN COMMUNITY IN VOJVODINA

Author: **Annamária FISER**, economist in finances (MA) (fiser.annamaria@gmail.com)

Institution: University of Szeged, Faculty of Economics and Business, Szeged

According to the 2011 census results, the number of the Hungarian-speaking population was more than 250,000 in Vojvodina, but this number decreases every year.

This study is about the possibilities and the process regarding accession to the European Union, reflecting on the evolution of Serbia's EU relations and its prospects. It analyses the way that led Serbia – including the Hungarian community in Vojvodina – into the gateway of the European Union, and how history has influenced the development of this process. It also summarizes the country's economic situation, the trends of the GDP, inflation, government debt, unemployment, wages and foreign trade relations. Based on previous surveys, it can be concluded that, in order to have a safer life, accession would mean a solution for the Hungarian community in Vojvodina. When will this happen? It is still an open question. Until then, for the Hungarians in Vojvodina, the acquisition of Hungarian citizenship would provide freer movement in terms of gaining employment, which would greatly contribute to a better livelihood.

Keywords: **European Union, accession, economic situation, harmonization**

AZ ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK LAKOSSÁGI MEGÍTÉLÉSE

Szerző: **NAGY Ilona**, IV. évfolyam (nagyilona4918@gmail.com)

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalomtudományi Kar, Statisztika Tanszék, Budapest

Témavezető: **Dr. LENCSÉS Gyula**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szociológia Tanszék, Szeged

A településfejlesztésben érdekes kérdés, hogy a lakosok vajon tisztában vannak-e azzal, hogy milyen szolgáltatások tartoznak egy önkormányzat feladatkörébe, illetve rendelkeznek-e kellő tájékozottsággal az egyes feladatok ellátásáról ahhoz, hogy a közszolgáltatási feladatok szervezését és végrehajtását valóban meg tudják ítélni.

Feltételezhető, hogy a közszolgáltatási feladatokról az érintett lakosságnak különböző a megítélése és eltérő mértékű aktivitással jellemezhető aszerint, hogy mennyire kapcsolódnak ezek a szolgáltatások a városlakók mindennapi életéhez.

A Szegeden évente lefolytatott kérdőíves felmérés-sorozat legfrissebb adatait megfelelő statisztikai módszerekkel elemezve a dolgozat körvonalazza, hogy a lakosok milyen közszolgáltatásokat sorolnak az önkormányzat feladatkörébe; vizsgálja a közszolgáltatási feladatokról a lakossági vélemények különbségeit, valamint a helyi önkormányzati tervezésben a lakosság részvételét is, hangsúlyt fektetve a szociológiai háttérváltozók és a térbeliség szerepére.

Kulcsszavak: **közszolgáltatás, lakossági részvétel, kérdőív, térbeliség**

PUBLIC OPINIONS ON ROLES OF LOCAL GOVERNMENT

Author: **Ilona NAGY**, fourth-year student (nagyilona4918@gmail.com)

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Social Sciences, Department of Statistics, Budapest

Supervisor: **Dr. Gyula LENCSÉS**, senior lecturer

Institution: University of Szeged, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Sociology, Szeged

In urban planning, it is an interesting question to consider whether inhabitants know which services belong to the responsibilities of the local government, and whether they have adequate information on the role provided to judge the organization and realization of public services. Supposedly the effected local society has different opinions on public roles, and they have different levels of activity according to the role these services play in the daily life of citizens.

Based on analysis with proper statistical methods on the last database of yearly survey in Szeged, the paper describes which public services belong to local government according to the residents, and searches the differences in the opinions of citizens on public roles and participation of local society in urban planning, particularly the effect of sociological variables and spaciality.

Keywords: **public service, participation, survey, spaciality**

FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓ NŐK ÉS A GYERMEKVÁLLALÁS A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM KULTÚRATUDOMÁNYI PEDAGÓGUSKÉPZŐ ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KARÁN

Szerző: **MOLNÁR Viktória**, szociális munka szak, IV. évfolyam (molnarviktoria0502@gmail.com)

Témavezető: **FARKAS Éva**, tudományos segédmunkatárs

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar,
Kultúra- és Társadalomtudományi Intézet, Szociális Tanulmányok Tanszék, Pécs

A legtöbb európai országban problémát jelent a népesség fogyása és az elöregedés. A kedvezőtlen demográfiai folyamatok kihatnak a fiatalok családalapítási és gyermekvállalási terveire is. Magyarországon is emelkedett a nőknél az első gyermek vállalásához kapcsolódó életkor, különösen igaz ez a felsőoktatásban tanulóakra. A gyermekvállalás a meghosszabbodott tanulmányok miatt kitolódik, így a tervezetthez képest sokkal kevesebb gyermek születik. Kutatásunkban a fertilitás témakörét kérdőíves módszer segítségével vizsgáltuk hallgatótársaim körében. Hipotéziseink a következők voltak: a PTE KPVK nappali tagozatos női hallgatóinak gyermekvállalási kedvét az, hogy párkapcsolatban vannak-e, valamint ennek stabilitása jobban befolyásolja, mint a karrierépítés vagy a családtámogatási rendszer erősítése.

Sok hallgató nem tájékozott az esetleges kedvezmények, támogatások területén, melyet igényelhetnének családalapítás és gyermekvállalás esetén.

A női hallgatók többsége konkrét tervekkel rendelkezik a jövőjét, valamint a családalapítást és gyermekvállalást illetően.

Kulcsszavak: **nők, felsőoktatás, gyermekvállalás**

WOMEN IN TERTIARY EDUCATION AND THEIR CHILDBEARING AT THE FACULTY OF CULTURAL SCIENCES, EDUCATION AND REGIONAL DEVELOPMENT OF THE UNIVERSITY OF PÉCS

Author: **Viktória MOLNÁR**, fourth-year social worker student (molnarviktoria0502@gmail.com)

Supervisor: **Éva FARKAS**, research assistant

Institution: University of Pécs, Faculty of Cultural Sciences, Education and Regional Development, Pécs

Population decline and aging is a problem in most European countries. These unfavourable demographic trends have effects on family forming and on the childbearing plans of youth. Even in Hungary, the age of women has increased for the

bearing of a first child. This is particularly true among students in higher education. Because of the longer study period, childbearing is pushed further in time and this causes less childbirth than initially planned. I examine the fertility among my university mates with the use of questionnaires.

My hypotheses: The existence and the stability of relationships influence the desire to have a child among the full-time female students of UP CSERD more than building their carriers or having a strengthened family support system.

Students do not have adequate information about the possible supports which are provided for family founding and childbearing.

Most of the female students have concrete plans about their future, family founding and childbearing.

Keywords: women, higher education, childbearing plans

A VAJDASÁGI CIGÁNY/ROMA TANULÓK TANULÁSI MOTIVÁCIÓJA NÖVELÉSÉNEK FONTOSSÁGA

Szerző: **KAPÁS Mónika**, doktorandusz (kapasmonika7@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HÍVES-VARGA Aranka**

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi
Doktori Iskola, Nevelésszociológiai Program, Pécs

A kutatásunk azt hivatott megvizsgálni, hogy melyek azok a tényezők, pontosabban oktatási módszerek, amelyeket alkalmazva a roma tanulók motivációját növelni tudjuk az iskolai életben és a hozzá szorosan kapcsolódó tudásszerzést hogyan lehetne érdekesebbé, érthetőbbé és nem utolsó sorban szerethetőbbé tenni e gyermekek számára.

A kutatás elsődleges célja, hogy olyan országokat mutasson be pozitív példaként, ahol a kisebbséget (ebben az esetben a romákat) az általános iskolákban olyan szinten oktatják, hogy annak az eredményessége az időben befejezett nyolc osztályon keresztül is tükröződik, méghozzá olyan eredményekkel, melyek dicséretesek és kimagaslóak. Ehhez természetesen több komponensre is szükség van, kezdve a támogató családi környezettől, a megfelelően képzett és elhivatott pedagóguson át, egészen az adott ország megfelelően működő kisebbség-oktatási politikájáig.

A releváns szakirodalom áttekintése mellett munkánkban hivatalos dokumentumelemzésre (országos statisztikai adatok) és a törvényekről szóló szövegek összehasonlítására került sor.

Az egyik megfogalmazott hipotézisünk feltételezi, hogy Szerbia kisebbség-oktatási politikája nem szentel elegendő figyelmet a roma tanulók általános iskolai sikerességének, ezen belül nem nyújt számukra elég motivációt a jobb eredmény elérése érdekében, ami megmutatkozik a roma tanulók gyengébb iskolai eredményében, főként a nem roma tanulókkal szemben.

További kutatási célunkként azt tűztük ki, hogy az adott témát a pedagógusok és a roma tanulók szemszögéből is körüljárjuk.

Kulcsszavak: cigány/roma tanulók, motiváció, tanulás, kisebbség-oktatás politika

THE IMPORTANCE OF RAISING GYPSY/ROMANI STUDENTS' MOTIVATION FOR LEARNING

Author: **Mónika KAPÁS**, doctorate student (kapasmonika7@gmail.com)

Supervisor: **Dr. habil. Aranka HÍVES-VARGA**

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Pécs

The main topic of the present research is to examine which factors, e.g. educational methods could raise Romani students' motivation for learning, thereby increasing their capabilities of acquiring knowledge, or, how education could be made more interesting, easy to understand and not least, more enjoyable for them. The primary goal of this research is to represent countries, as positive examples, where minorities (in this case the Romani) are taught in elementary schools, resulting in the completion of eight grades of the elementary school on time, and, what's more, with commendations and high marks. To achieve the mentioned results, many components are needed, starting from a supportive family environment, through a sufficiently trained and committed teacher, ending with a sufficiently efficient policy concerning the education of minorities in the country in question.

As methods of research, the use of relevant professional literature, the analysis of public documents (state-wide statistical data) and the comparison of law stipulations was chosen.

Arising from the research, a hypothesis is stated, which supposes that the minorities' educational policy in Serbia does not allocate enough attention to achieve success in educating Romani pupils in elementary schools. Furthermore, it does not provide them with much motivation for achieving better results, which shows in the lackluster performance of the Romani pupils in elementary education, in comparison with their non-Romani schoolmates. As further goals for research, the present topic should be examined from the aspect of teachers and Romani pupils alike.

Keywords: **Gypsy/Romani pupils, motivation, studying, educational policy for minorities**

MAGYARORSZÁGI ÉS SZLOVÁKIAI NETFIT MÉRÉSEK EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN

Szerző: **ÁGH Barbara**, II. évfolyam (hannabarbara93@gmail.com)

Témavezető: **Dr. DOBAY Beáta**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Testnevelés Tanszék, Komárom, Szlovákia

A testmozgás különleges értéket hordoz magában és a testnevelésnek a gyermekek életében egészségmegőrző szerepe van. Munkánk célja a komáromi és a révkomáromi alapiskolák alsó tagozatos tanulói (3. és 4. évfolyam) motoros képessé-

geinek és fittségének felmérése és a kapott eredmények ismertetése. Kutatásunkhoz a magyarországi NETFIT programot használtuk. Feltételezéseink szerint: a magyarországi tanulók több mint 50%-a normál BMI kategóriába sorolható; a két országban a tanulók kézi szorító ereje átlagban eléri az 50%-ot; a magyarországi tanulók 20%-kal többen tartoznak majd az egészségzónába, mint a szlovákiai tanulók, legalább két fittségi teszt alapján. A külföldi és belföldi szakirodalom áttekintése után az adatgyűjtéshez OMRON BF511 mérőeszközt használtunk a testösszetétel mérésére – BMI, WHR (n=139); a testmagasságot cm-ekben határoztuk meg (n=139); EH 101 elektronikus kézdinamométert a kézi szorítóerő mérésére (n=139); továbbá hajlékonyság, helyből távolugrás és törzsemelés mérésére alkalmas eszközöket (n=139); valamint NETFIT hanganyagot alkalmaztunk (az ütemezett hasizom-teszt, ütemezett fekvőtámasz méréséhez) (n=139). Végül Microsoft Excel programmal értékeltük az eredményeket.

Az első feltételezésünk beigazolódt, mivel a magyarországi tanulók több mint 50%-a normál BMI kategóriába tartozik mindkét évfolyamon. A második feltételezésünk nem igazolódt be, mivel a szlovákiai tanulók átlagban nem érik el az 50%-ot a kézi szorítóerő tesztben az egészségzónában. A harmadik feltételezésünket alátámasztottuk, mivel a magyarországi tanulók közül többen tartoznak az egészségzónába: az ütemezett fekvőtámasz tesztben 47,5%-kal, a helyből távolugrás tesztben 21,75%-kal. Javaslatunk az lenne, hogy a tanulók minél többet mozogjanak, sportoljanak, mivel így javul az egészségi állapotuk és a gyermekkorban megalapozott sportolási szokásokat felnőttkorukban is valószínűleg megtartják.

Kulcsszavak: **motoros képességek, NETFIT, tanuló, mozgásfejlődés**

A COMPARISON OF HUNGARIAN AND SLOVAKIAN NETFIT MEASUREMENTS IN LOWER-ELEMENTARY STUDENTS

Author: **Bc. Barbara ÁGH**, second-year student (hannabarbara93@gmail.com)

Supervisor: **Paed Dr. Beáta DOBAY**, PhD., adjunct

Institution: Selye János University, Teacher Training Faculty, Department of Physical Education, Komarno

Exercising carries a special value. Physical Education aims to maintain the health of children. The aim of our work is to measure the motor skills of primary schoolchildren in Komarno and Révkomárom – in 3rd and 4th grades – and to present the results. In our work we measured Komarno and Révkomárom primary schoolchildren's – in 3rd and 4th grades – motor skills and fitness using the Hungarian NETFIT program. We suppose that more than 50% of Hungarian schoolchildren fall into the normal category. We suppose that in both countries the children's handgrip reaches 50% in the health zone on average. We suppose that at least in two fitness tests 20% more Hungarian schoolchildren belong to the health zone than Slovakian ones. To carry out our work we used the following methods: foreign and domestic literature, OMRON BF511 device to measure body composition – BMI, WHR (n=139), height measurement device – cm (n=139), EH 101 electronic hand dynamometer for Handgrip strength test (n=139), flexibility – Back Saver Sit and Reach test, Standing Long Jump and Trunklift (n=139); devices used for measurement included: NETFIT soundtrack to Paced Curl up test and Paced Push-up

test (n=139); the Microsoft Excel program to assess the results. Our first presumption proved to be true, as more than 50% of Hungarian schoolchildren belong to the normal BMI category in both grades. Our second presumption didn't prove to be true since the Slovakian schoolchildren don't reach 50% in handgrip strength on average. Our third presumption proved to be true, as more Hungarian schoolchildren belong to the health zone: in the paced push up test, 47.5% more and in the standing long jump test 21.75% more. I suggest that schoolchildren should move more and do more sport, as by doing so their health state improves and exercising in childhood is carried on to adulthood.

Keywords: **motor skills, NETFIT, second childhood, movement improvement**

A VAJDASÁGI MAGYAR EGYETEMISTÁK FIZIKAI AKTIVITÁSA ÉS TÁPLÁLTSÁGI INDEXE

Szerző: **PÉNZES Lilla**, IV. évfolyam (lilla.penzesb97@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HALASI Szabolcs**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Sport- és Testnevelési Kar, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

87

A rendszeres és intenzív, erőteljes fizikai aktivitás hosszú évekredekken keresztül őseink mindennapi életének a részét képezte. Az élelemszerzés vagy szálláshely készítés mellett a fizikai aktivitás nagy szerepet játszott a kultúrában, hitben és vallásban is. Napjainkban már ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk. A fizikai munkát egyre inkább gépek helyettesítik (különböző munkagépek földmégmunkálásra, épületek felépítésére alkalmas eszközök, stb.), a gyaloglást felváltják a gépkocsik, órákat töltünk a TV vagy számítógép előtt és mindez fizikai inaktivitáshoz vezet (Pavlik, 2015).

A mozgásszegény életmód komoly egészségügyi kockázattal jár, következménye lehet az elhízás, a helytelen testtartás, emellett számos olyan betegség kialakulásában is szerepet játszik, mint például az érrendszeri megbetegedések vagy a cukorbetegség. Ezek kezelésében a rendszeres testmozgás a terápia egyik eszköze lehet.

Tanulmányom célja, hogy bemutassam a vajdasági magyar egyetemisták fizikai aktivitásának szintjét, minél pontosabb képet mutassak arról, hogy hanyadéves hallgatók a legaktívabbak/ leginaktívabbak, van-e különbség a fizikai aktivitásban a nemek között, illetve milyen a hallgatók tápláltsági indexe. Kutatásom alapeszköze a fizikai aktivitást mérő nemzetközi IPAQ-kérdőív (International Physical Activity Questionnaire) volt, amelyet 152 hallgató töltött ki, közöttük 93 nő és 59 férfi. A kutatási eredményeim feldolgozásával releváns információkat kaptam a vajdasági magyar egyetemisták fizikai aktivitáshoz való hozzáállásáról, illetve arról, hogy jelen van-e az elhízás veszélye körükben.

Kulcsszavak: **fizikai aktivitás, elhízás, egyetemisták**

THE PHYSICAL ACTIVITY AND NUTRITION INDEX OF HUNGARIAN UNIVERSITY STUDENTS IN VOJVODINA

Author: **Lilla PÉNZES**, fourth-year student (lilla.penzesb97@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Szabolcs HALASI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Sport and Physical Education, Novi Sad
“Europe” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

88

Regular and intense, vigorous physical activity has been a part of our ancestors’ daily lives for thousands of years. In addition to food gathering or shelter building, physical activity also played a major role in culture, faith, and religion. Nowadays we experience the opposite. Physical work is increasingly being replaced by machines, such as various work machines, agricultural machines, building construction, etc.; walking is replaced by cars, we spend hours in front of the TV or computer, all of which lead to physical inactivity (Pavlik, 2015). A sedentary lifestyle poses a serious health risk and can lead to obesity, poor posture, and it also plays a role in the development of many diseases, such as vascular disease and diabetes. Regular exercise can be one means of therapy in the treatment of these. The aim of my study is to present the physical activity of Hungarian students in Vojvodina, to give a more accurate picture of the most active / inactive students of the age group, whether there is a difference in physical activity between the sexes and the students’ nutrition index. The basic tool of my research was the International Physical Activity Questionnaire (IPAQ), which was completed by 152 students, including 93 women and 59 men. Using my research results, I gained more relevant information about the attitude of Hungarian students in Vojvodina towards their physical activity and about whether there is a risk of obesity among them.

Keywords: **physical activity, obesity, college students**

AZ OBEZITÁS JELENLEGI ÉS PROGNOZTIZÁLT HELYZETE ÉSZAK-BÁCSKAI ALSÓS TANULÓK KÖRÉBEN

Szerző: **TÓTH Izabella**, okleveles tanító; **KOPUNOVIĆ Dávid**, III. évfolyam (kopikadavid@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HALASI Szabolcs**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A fizikai aktivitásunkkal szoros kapcsolatban áll többek között az egészségünk, illetve az életmódunk is. A testmozgás minden ember napi rutinjának a részét kellene, hogy képezze, mert fontossága manapság jelentősebb, mint valaha, figyelembe véve a túlsúly jelenségének elterjedését, s az azt kísérő betegségeket (cukorbetegség, szív- és érrendszeri megbetegedések, némely daganatos betegségek). Ezen problematika jelentőségét mutatja az a tény is, hogy az Egészségügyi Világszervezet

1998-ban a túlsúlyt a betegségek közé sorolta. Minden korosztályt érintő globális gondról beszélünk tehát, amely nem csak felnőttek, hanem egyre elterjedtebben a gyermekek körében is jelen van.

Kutatásunban az Észak-bácskai gyermekeket mértük fel, azzal a céllal, hogy testtömegindexszük (BMI) alapján megállapítsuk tápláltsági szintjüket, lakhelyük függvényében. A kutatás 152 személlyel valósult meg – 84 fiú és 68 lány felméréssel – a Majsai Úti Általános Iskola, valamint a hajdújárasi Petőfi Sándor Általános Iskola 1.-3. osztályos tanulóival. A t-teszt két független csoporton való alkalmazásával megállapíthattuk, hogy statisztikailag jelentős különbség áll fenn lányok és fiúk esetén a BMI tekintetében ($t = 0,58$; $p \leq 0,05$). A BMI kategóriákat illetően nem jelent meg jelentős különbség a szabadkai és hajdújárasi gyerekek között. Az eredmények azt mutatják, hogy az Észak-bácskai Körzet gyermekei BMI tekintetében nem különböznek lakhelyük alapján, valamint, hogy itt kevesebb a túlsúlyos gyermek a Szerbia más területein és Magyarországon kapott eredmények átlagához viszonyítva.

Kulcsszavak: gyermekek, BMI, túlsúly

THE PRESENT AND PROGNOSTIC POSITION OF OBESITY OF LOWER-PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE NORTH-BAČKA REGION

Authors: Izabella TÓTH; Dávid KOPUNOVIĆ, third-year students (kopikadavid@gmail.com)

Supervisor: doc. dr. Szabolcs HALASI, university professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Teacher Training Faculty, Subotica

Physical activity has a strong connection with health and a healthy lifestyle and should be included in everyone's daily routine. If we consider the increase in cases of obesity and other accompanying diseases like diabetes, cardiovascular diseases and malignant diseases, we can conclude that physical activity is more important than ever before. The significance of this problem is also indicated by the fact that the 1998 World Health Organization characterized obesity as a disease. Obesity occurs in all age groups, due to hypokinesia, inadequate and excessive nutrition, stress, urbanization, etc. Trends indicate that more and more children are overweight. The goal of the research was to test the children in the North Bačka district in Vojvodina, to determine their nutrition based on body weight index (BMI), depending on their place of residence.

The survey was conducted on a sample of 152 respondents, 84 boys and 68 girls, of 1st to 3rd grades, at the *Majsanski put* and *Petefi Sandor* elementary schools in Hajdukovo. Using the test for two independent groups, it was found that there were statistically significant differences between boys and girls in BMI ($t = 0.58$; $p \leq 0.05$). In the BMI categories, there were no statistically significant differences between the children of Subotica and Hajdukovo.

The results based on BMI indicate that children in the North Bačka district do not differ depending on the place of residence and that the number of obese children is lower than the average in Serbia and Hungary.

Keywords: children, BMI, obesity

A VESZÉLYES ÜZEMI FELELŐSSÉG JOGTÖRTÉNETI ASPEKTUSAI

Szerző: **BOTOS Mihály Bálint** IV. évfolyam (botosmisi25@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. HOMOKI-NAGY Mária**, tanszékvezető egyetemi tanár

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar – Magyar Jogtörténeti Tanszék, Szeged

Az objektív felelősség a mai napig aktuális kérdése a magánjogi felelősség rendszernek. A jogirodalomban is eltérő álláspontok vannak arra nézve, hogy a jelenlegi hatályos rendszerünk szubjektív vagy objektív alapokon nyugszik-e. A kártérítés tana a magánjognak az egyik legszínesebb, ezáltal az egyik legellentmondásosabb területe, ugyanis számos jogtudós eltérő véleményét, javaslatát olvashatjuk e témában. Ugyanakkor folyamatosan felvetődnek olyan kérdések, amelyek új nézőpontba helyezik a felelősségi rendszereket.

A dolgozat célja az objektív, tárgyi felelősségen belül bemutatni a veszélyes üzemi felelősség elvi alapjainak kialakulását, a tételes jogi megvalósulását, valamint ennek a bírói gyakorlatát a hazai jogrendszerben. Kutatásomat a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltárában folytattam, ahol a Szegedi Királyi Ítéltábla 1930 és 1940 közötti joggyakorlatát dolgoztam fel.

Szerkezetileg a dolgozat két részre osztható. Az első fejezetben az objektív felelősség elméleti alapját mutatom be, kitérek a tárgyi felelősséget magyarázó elvekre, röviden utalok az európai jogfejlődésre, valamint az 1874. évi XVIII. törvénycikk jelentőségére. A második fejezetben a konkrét joggyakorlatot elemzem, miként reagált a bírói gyakorlat a veszélyes üzemi felelősség bevezetésére.

Eredményként elmondható, hogy a vizsgált időszakban a bíróságok a „klasszikus” veszélyes üzemknél a tárgyi felelősséget rendkívül szigorúan alkalmazták. A dolgozatban bemutatásra kerülő jogesetek alapján látható, hogy akkor, amikor esetenként kellett megállapítani egy adott foglalkozás, tevékenység veszélyes üzemi jellegét, a joggyakorlat eltérő volt.

Kulcsszavak: **veszélyes üzem, jogtörténet, bírói gyakorlat, üzembentartó**

THE LEGAL HISTORIC ASPECTS OF THE LIABILITY FOR HAZARDOUS ACTIVITIES

Author: **Mihály Bálint BOTOS**, fourth-year student (botosmisi25@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Mária HOMOKI-NAGY**, department head, university professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Law and Political Sciences, Department of Hungarian Legal, Szeged

Objective liability is still an actual question of the system of liability in private law. There are different points of view in legal literature about whether the current system is based on subjective or objective liability. The doctrine of remedy is one

of the most colourful and most antimonious areas of private law, since several scholars' opinion or proposals can be read on this topic. However, questions that put the systems of liability into new perspectives emerge constantly.

The aim of the study is to present the formation of the liability for hazardous activities, its legal realisation and its judicial practice in the national legal system. I did my research in the Hungarian National Archives, in its Archive of Csongrád County, where I studied the practice of the Royal Regional Court of Appeal of Szeged between 1930 and 1940.

Structurally, the study may be divided into two parts. In the first part, I present the theoretical basics of objective liability; I touch upon the principles interpreting it, referring shortly to the legal development in Europe and the importance of Act XVIII of 1874. In the second chapter, I examine the legal practice, how the courts reacted to the introduction of the liability for hazardous activities.

In conclusion, the court applied objective liability for the 'classic' hazardous activities very strictly in the examined period. By right of the presented cases, it can be seen that when the hazardousness of an activity had to be stated from case to case, the legal practice was divergent.

Keywords: **liability for hazardous activities, legal practice, courts reacted**

AZ 1848 UTÁNI MAGÁNJOGI SZABÁLYOZÁS ÁTALAKULÁSÁNAK VIZSGÁLATA 1861-IG

Szerző: **HORVÁTH Kornél** (kornelhorvath96@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. HOMOKI-NAGY Mária**, tanszékvezető egyetemi tanár

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar – Magyar Jogi Történelmi Tanszék, Szeged

Az 1848-as forradalom nagy változást hozott Magyarország történelmébe. Megannyi orvosolandó probléma mellett megoldást kellett találni a tulajdonszerzés nehézségeire is, hiszen az emberek eltérő jogosultságokkal rendelkeztek olykor a magánjog meghatározó jogintézményei tekintetében is. Az 1848-as törvények eltörölték az ősiséget, ezáltal lehetővé vált, hogy az összes állampolgár ugyanolyan feltételek mellett szerezhessen tulajdont.

Habár ezekre a jogszabályokra a szabadságharc leverését követően nem hivatkoztak, mindezek ellenére a császári pátensek és a hatályba léptetett OPTK által az előbbi szabályok végrehajtása mégis megtörtént. Ugyanakkor az ITSZ hatályon kívül helyezte az OPTK-t, de a magántulajdonra vonatkozó rendelkezéseket hatályában fenntartotta. A jogrendszerünk egységessége és átláthatósága egyértelműen megkérdőjelezhető volt, a kodifikáció szükségessége vitathatatlannak bizonyult.

A jogintézmények átláthatósága olykor embert próbálónak tűnt, hiszen az ország több olyan régióból állt, melyekben eltérő kódexeket használtak, az egyetlen alkalmazható jogi norma nem bírt törvényi erővel és a magántulajdonra vonatkozó szabályokat egy félig hatályon kívül helyezett külföldi törvény tartalmazta.

Kulcsszavak: **1848, magánjogszabályozás, ősiség törlése, tulajdonszerzés**

A FILMBELI FŐSZEREPLŐVEL VALÓ AZONOSULÁS KAPCSOLATA A FILMÉLVEZETTEL NYOLCADIKOS DIÁKOKNÁL

Szerző: **SIMONYI FEKETE Gabriella**, I. évfolyam, doktorandusz (fekete.gabriella@gmail.com)

Témavezető: **Dr. D. MOLNÁR Éva**, egyetemi tanár

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

A munka első, elméleti fejezetében a nézők filmbefogadásának taxonómiája kerül bemutatásra a művészetpszichológia, filmről szóló és elméleti munkák, az irodalmi esztétika empirikus eredményei, az empátia és mentalizáció pszichológiai értelmezésének szemszögéből. Kutatásunk célja, hogy alátámasszuk azt az elméletet, hogy a beleélés és az affektív befolyás nagyobb a film főszereplőivel intenzívebben azonosulni tudó nézőknél. További céljaink is voltak: a karakterrel történő azonosulás hatásainak kielemezése, valamint az azonosulás és az empátia közötti viszony tanulmányozása. Vischa és Tana (2009) eredményei alátámasztják, hogy az érzelmi élményt jelentősen meghatározza a film műfaja. A begyűjtött adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy statisztikailag jelentős különbségek vannak jelen a műfajok között a férfi főszereplővel történő azonosulás szempontjából, és a film hőseivel való azonosulás erősebb azoknál az egyéneknél, akik thrillert néztek.

Kulcsszavak: **film, főszereplő, azonosulás**

THE RELATIONSHIP BETWEEN IDENTIFYING WITH THE MAIN CHARACTER OF A FILM AND THE FILM'S ENJOYMENT IN EIGHTH-GRADE STUDENTS

Author: **Gabriella SIMONYI FEKETE**, first-year PhD student (fekete.gabriella@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Éva D. MOLNÁR**, university professor

Institution: University of Szeged, Faculty of Arts, Szeged

In the first theoretical chapter of the work, the taxonomy of the viewer's film acceptance from the perspective of art-psychology, film and theoretical works, the empirical results of literary aesthetics, and the psychological interpretation of empathy and mentalization is presented. The aim of our research is to support the theory that perception and affective influence are greater in the viewers who are more likely to identify with the film's main characters. Further aims were to analyse the effects of identifying with a character and to study the relationship between identification and empathy. The empirical results of Vischa and Tana (2009) confirm that the emotional experience is significantly influenced by the genre of film. Looking at the data collected, we find that there are statistically significant differences between genres in terms of identifying with a male protagonist, and identifying with a movie hero is stronger in individuals who have watched a thriller.

Keywords: **movie, protagonist, empathy**

TÁRSAS KAPCSOLATOK EGY FIKTÍV VILÁGBAN – RAJONGÁSRÓL A SZOCIÁLIS SZORONGÁS TÜKRÉBEN

Szerző: **BALI Cintia**, II. évfolyam (bali.cintia@gmail.com)

Témavezető: **Dr. TELEKI Szidalisz Ágnes**, egyetemi tanársegéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs

Kutatásunk középpontjában a rajongással kapcsolatban álló személyiségvonások, továbbá a rajongói viselkedés és a szociális szorongás lehetséges összefüggéseinek a vizsgálata állt. A vizsgálatban résztvevőknek egy, a specifikusan a kutatási kérdések vizsgálatához összeállított kérdőívcsomagot kellett kitölteniük, melyben többek között a Big Five személyiségvonásokra és a társas helyzetekben átélt szociális szorongás mértékére kérdeztünk rá.

Az adatok elemzése során arra a következtetésre jutottunk, hogy a rajongó személyek szignifikánsan nagyobb szorongást élnék át szociális helyzetekben, ami összefüggésben állhat az extravertió és a barátságosság skálákon elért alacsonyabb pontszámokkal is. Mindez fokozottan jellemző a fandomon belüli alkotótevékenység szempontjából önmagukat aktívnak valló tagok esetében. Eredményeink alapján feltételezhető, hogy a fokozott szociális szorongást átélő személyek valós társas interakciók helyett rajongói viselkedéssel kompenzálják a szociális szükségleteik kielégítetlenségéből fakadó hiányt, valamint a fandom jelentheti számukra a biztonságos társas közeget.

Kulcsszavak: **szociális szorongás, személyiségvonások, Big Five, fandom**

SOCIAL RELATIONSHIPS IN A FICTIVE WORLD – 'BEING A FAN' IN THE CONTEXT OF SOCIAL ANXIETY

Author: **Cintia BALI**, second year student (bali.cintia@gmail.com)

Supervisor: **Dr Ágnes SZIDALISZ TELEKI**, assistant lecturer

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Psychology, Pécs

The aim of our study was to investigate the relationship between the Big Five personality traits and social anxiety in the context of fan behaviour. The participants were asked to fill out questionnaires related to the topic; then, we analysed the data using IBM SPSS Statistics.

The results of the data analysis revealed that the fans may experience an increased level of social anxiety during social situations, which can be correlated to lower scores on the extraversion and agreeableness scales; furthermore, these people usually prefer lonely activities above social events. Based on these results we can assume that participants with an increased level of social anxiety can use fan activities to compensate for their social needs.

Keywords: **social anxiety, big five, fandom, personality traits**

CSALÁD VAGY BARÁTOK? A kiskamaszok kapcsolatainak, illetve érdeklődésének jellemzői

Szerző: **PATAKI Rebeka**, IV. évfolyam (patakirebeka15@gmail.com)

Témavezető: **Dr. ERDŐS-KAVEČAN Györgyi**, docens, Novi Pazari Állami Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Tanszék, Novi Pazar

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Speciális Edukáció és Rehabilitáció Szak, Újvidék; Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A prepubertás (kiskamasz) időszak az eddigi fejlődéslélektani kutatásokban nem mindig kapott különösebb figyelmet, pedig egyre hangsúlyosabban megjelenő életszakasz. Ebben a korban indul meg a gyermek érzelmi leválása, amikor a szüleitől fokozatosan eltávolodik, az utasításoknak ellenáll és egyenrangú kapcsolatokra vágyik. A kérdés azonban az, hogy kinek és miképp is akar egy kiskamasz elsősorban megfelelni? A szülők-e azok, akik továbbra is a gyermek érdeklődése középpontjában vannak vagy gondolataik, érzelmeik inkább a kortársak felé irányulnak?

94

Kutatásunk fő célja a kiskamaszok kapcsolatainak feltérképezése, valamint érdeklődésük és iskolai eredményük feltárása volt. Az adatok begyűjtése két saját összeállítású kérdőív segítségével történt. Az adatgyűjtés két alkalommal történt. A kiskamaszok viselkedéseinek jellegzetességeiről először is a szülőktől kaptunk információt az interneten keresztül, kutatásunk második részében viszont a péterrévei Samu Mihály Általános iskola 3., 4. és 5. osztályos tanulói adtak választ ugyanezekre a kérdésekre. A szülőknek szánt kérdőívet 54 személy töltötte ki (ebből 28 fiúgyermekkel és 26 lánygyermekkel rendelkező szülő), a kiskamaszoknak szánt kérdőívet pedig 50 diák töltötte ki (26 lány és 24 fiú). A kitöltő kiskamaszok életkora átlagban 10,7 év volt. Kutatási eredményeink azt mutatják a kiskamaszok és a szülők válaszai alapján is, hogy a gyermekek többsége gondjait, érzelmeit, tanulással kapcsolatos problémáit szüleiével próbálja megoldani. A gyerekek válaszai szerint szabadidejükről, az iskolában történekről barátaikkal csevegnek szívesebben, a szülők viszont úgy gondolják, hogy az iskolai történéseket inkább velük beszélnek meg a gyermekek. A lányoknak válaszaik alapján átlagban 18 barátjuk van, ebből 6 közeli (a szülők szerint átlagosan 8 barátjuk van, ebből 3 közeli), a fiúknál ez a szám 15 és 5 (a szülők szerint 7 és 2). A fiúk is és a lányok is többször kerülnek konfliktusba a barátokkal, mint a szülőikkel, ám a szülők úgy gondolják, hogy a fiúk többet vitatkoznak velük. Ami az iskolai eredményt illeti, a fiúk nagyobb számban rontottak az iskolai teljesítményükön. A kutatás alapján a gyermekek többségének van valamilyen hobbi, még hozzá a legnépszerűbb hobbi a lányok körében a tánc és a görkorcsolyázás, a fiúk körében viszont a foci és a számítógépezés. A számítógép vagy a tv előtt a fiúk és a lányok is átlagban 2-3 órát töltenek naponta.

Eredményeinkből láthatjuk, hogy a prepubertás korú gyermekeknél bár megindult a fejlődési folyamat az önállóság felé, azért még nagymértékben szükségük van az otthon melegére, ahol megértést és támogatást kapnak. Fontos lenne minden kisiskolás szülőjével ismertetni a kapott eredményeket, hisz a szülő-gyermek kapcsolat ápolása hozzájárul ahhoz, hogy a későbbiekben kiegyensúlyozott felnőtt váljon a kiskamaszból.

Kulcsszavak: kiskamaszok, szülők, társas kapcsolatok, érdeklődés

FAMILY OR FRIENDS?

The characteristics of the relationships and interests of young adolescents

Author: **Rebeka PATAKI**, fourth-year (patakirebeka15@gmail.com)

Supervisor: **dr. ERDŐS-KAVEČAN Györgyi**, assistant professor, State University of Novi Pazar,
Department of Philosophical Sciences, Study group of Psychology.

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Special Education and Rehabilitation, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The stage of early adolescence has not always been given adequate attention in previous studies, even though it is an increasingly prominent stage of life. Children’s emotional detachment takes place during this stage, where children gradually become distant from their parents, disobey their commands and desire peer relationships. The question is to whom and how young adolescents want to conform. Do they want to conform to their parents, who are still in the centre of children’s interest, or rather, are their thoughts and feelings cantered towards their peers? The main aim of the study is to examine the relationships of young adolescents, as well as to explore their interests and school performance. The collection of data was carried out through two self-compiled questionnaires that were assembled for the purpose of this study. The collection of data was executed in two steps. First, we got responses through the internet from parents regarding the characteristics of the behaviour of their young adolescents. Then, in the second stage of the research, pupils of the third, fourth and fifth grades of the Samu Mihály Elementary School in Péterréve answered the same questions. The questionnaire made for parents was filled out by 54 participants (from which 28 parents have sons and 26 have daughters), while the questionnaire made for young adolescents received 50 responses (from which 26 are girls and 24 are boys). The average age of the young adolescent participants is 10.7 years.

The results of the study show that, according to both the parents’ and young adolescents’ responses, the majority of them attempts to resolve their struggles, feelings and problems with learning with their parents. As can be stated from the young adolescents’ responses, they preferably talk about their free time and school with their friends, while parents believe that their children prefer talking about these issues with the parents. On the basis of girls’ responses, they have 18 friends on average, of which 6 are close friends (parents believe children have 8 friends, of which 3 are close), although in the case of boys this number is 15 and 5 (7 and 2, according to parents). Both boys and girls have more conflicts with friends than with parents; however, parents believe boys quarrel more with their parents. As far as school competence is considered, boys have fallen behind in school in a larger number. As it can be seen from the research, the majority of children have a hobby; the most popular hobby among girls is dancing and roller-skating, while boys prefer football and using a computer. Both boys and girls spend 2-3 hours on average in front of the TV or the computer. The results reveal that even though the process towards independence in young adolescents has already started, they are still in need of the warmth of their home where they can find understanding and support. It would be of great significance to present the results of the study to parents, since nurturing the relationship contributes to the young adolescents’ development into well-balanced adults.

Keywords: **early adolescence, parents, social relationships, interest**

KÉTNYELVŰSÉG ÉS EMPÁTIA

Szerző: **ŠELEMBA Aleksandra**, II. évfolyam (selembaa@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GRABOVAC Beáta**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A dolgozatnak két pillére van: a vajdasági kétnyelvűség és az empátia jelensége. Az eddigi kutatási eredmények a kétnyelvűséget különböző affektív dimenziókhoz kötötték. A vizsgáladások kiterjedtek arra, hogy a kétnyelvűek hogyan dolgozzák fel az érzelmi jelentéssel manifeszt vagy látens módon rendelkező szavakat, emellett, hogy az érzelmi intelligencia szintje milyen a két nyelvet ismerő személyeknél. Az empátia és a kétnyelvűség összefonódásával eddig kevés kutatás foglalkozott, ezért célunk az, hogy megvizsgáljuk vajon a kétnyelvűség különböző szintjeihez eltérő empátiaszint kapcsolódik-e.

Kulcsszavak: kétnyelvűség, Vajdaság, empátia

A VALLÁSOSSÁG KAPCSOLATA A KOHERENCIAÉRZÉSSEL, ILLETVE PROTEKTÍV SZEREPE A KIÉGÉSSEL SZEMBEN

Szerző: **HUSZÁK Eszter**, II. évfolyam, pszichológia mesterszak, tanácsadás és iskolapszichológia specializáció (eszter.huszak@gmail.com)

Témavezető: **BANDI Szabolcs Ajtony**, kutatási asszisztens,

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs

Kutatásunk során a vallásosság kapcsolatát vizsgáltam a kiégéssel és a koherenciaérzéssel, tanári mintán. Úgy gondoltuk, hogy mivel mind a koherenciaérzés, mind pedig a vallásosság segít a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában és feldolgozásában, korrelálni fognak egymással. Feltételeztük, hogy az egyházi fenntartású iskolákban a vallásos légkör és a vallásos tanításokból átvett elvek miatt a vallásosság protektív tényezői alacsonyabb kiégést, illetve magasabb koherenciaérzést fognak eredményezni az ott dolgozóknál, mint az állami fenntartású intézményekben

A kutatás során a Kritika Utáni Vallásos Attitűd Skála (PCBS) (Hutsebout, 1996, idézi Horváth-Szabó, 2003) segítségével értékeltem a vallásosság mértékét (4 kategóriába sorolhatók a kitöltők, ezekből kettőt vettem nem vallásosnak: a külső kritikai és a relativizmus alszkalákat; illetve kettőt vallásosnak: a fundamentalista/ortodox és a második naivítás alszkalákat). Továbbá a Maslach-féle Burnout Inventory (MBI) (Maslach és Jackson, 1981, idézi Nagy, 2007), és az Antonovsky-féle Koherenciaérzés Kérdőív rövidített változatát (SOC) (Antonovsky, 1987, idézi Balajti és mtsai., 2007) alkalmaztam.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a vallásosságnak vannak olyan elemei, melyek kapcsolatot mutatnak a kiégés és a koherenciaérzés egyes aspektusaival: összintán szignifikáns, ellentétes irányú kapcsolat mutatkozott a SOC

jelentőség alskálája és a PCBS külső kritikai attitűdje között ($r=-0,283$; $n=85$; $p<0,01$); férfiaknál az MBI személyes hatékonyság csökkenése alskála negatívan korrelált a PCBS relativizmusával ($r=-0,56$; $n=19$; $p<0,05$). Az egyházi, illetve az állami fenntartású intézetekben dolgozó tanárok között nem találtam kimutatható különbséget a vizsgált változók terén ($U=629$; $Z=-1,7$; $p=0,089$).

Elmondható tehát, hogy mivel a koherenciaérzés jelentőség dimenziója (a képesség, hogy a személy érzelmi jelentőséget tulajdonítson a vele történő életeseményeknek, fontosnak érezze az azokkal való megküzdést – még stresszes helyzetekben is segít motiválni az embereket, hogy érdekes kihívásként értelmezzék az adott szituációt) összefügg a vallásossággal, így a vallásosság az egészségi állapotot meghatározó befolyással bír.

Kulcsszavak: **kiégés, koherenciaérzés, vallásosság**

ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÍTÓK MEGLÁTÁSAI A PEDAGÓGUS-TANULÓ KAPCSOLATRÓL ÉS A KUTATÁS A TANULÓKRA VALÓ KITERJESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Szerző: **HUSZKA Noémi**, negyedéves PhD hallgató (huszkanoemi@edu.u-szeged.hu)

Témavezető: **Dr. KINYÓ László**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

A jelen munka célja a tanító-tanuló pedagógiai kapcsolat minőségének feltárása a tanítók és a tanulók bevonásával. A vizsgálatot egy korábbi kutatásunkkal kapcsoljuk össze, amelyben a Student-Teacher Relationship Scale (STRS, Pianta, 2001) 28 állításból álló mérőeszköz magyar nyelvre adaptált változatát alkalmaztuk tanítók körében. A nemzetközi kutatásokban gyakran vizsgálják a tanulók tanulmányi teljesítményét mint a kapcsolatot befolyásoló tényezőt, ezért kutatásainkat kiegészítettük egy általunk összeállított, papír alapú tanulói kérdőívvel. A tanulói adatlap forrásaként a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézetének korábbi kutatásaihoz kidolgozott adatlap, valamint az OKM-háttérkérdőívnek egyes tételei jelölhetők meg. A kizárólag zárt kérdéseket tartalmazó adatlap az alábbi területeket fedi le: (1) tantárgyi attitűdök, (2) tantárgyak megítélése, (3) tanulmányi teljesítménnyel való elégedettség. Az STRS kérdőív mellé korábban már elkészítettünk egy tanítói háttérkérdőívet, ami a gyermekek tanulmányi teljesítményét, az esetlegesen felmerülő tanulási problémákat vizsgálja. A tanítói kérdőívet 2019 tavaszán három magyarországi általános iskola alsó tagozataiban tanító osztályfőnök töltötte ki összesen 75 tanulóra vonatkozóan. A tanítói kérdőív reliabilitása megfelelőnek bizonyult ($\alpha=0,64$). A szülők beleegyezését követően azokat a 2. és 3. osztályos gyerekeket ($N=58$) kérdeztük meg, akiknek a tanítói korábban már kitöltötték az STRS-kérdőívet a gyermekről. Az adatgyűjtést háttérváltozók meghatározása, valamint összefüggés-vizsgálatok elvégzése céljából végeztük. Az adatok kiértékelését követően írásbeli visszajelzést kívánunk adni a tanítóknak, segítve ezzel munkájukat.

Kulcsszavak: **tanító-tanuló kapcsolat, tanítói kérdőív, tanulói kérdőív**

ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS' VIEWS OF THE TEACHER-STUDENT RELATIONSHIP AND POSSIBILITIES FOR THE EXTENSION OF RESEARCH TO STUDENTS

Author: **Noémi HUSZKA**, fourth-year PhD student (huszkanoemi@edu.u-szeged.hu)

Supervisor: **Dr. László KINYÓ**, professor

Institution: University of Szeged, Doctoral School of Education, Szeged

The purpose of this study is to explore the quality of teacher-student pedagogical relationships from both aspects. The study is combined with our previous research using the Hungarian version of the Student-Teacher Relationship Scale (STRS, Pianta, 2001), which consists of 28 statements. International research often examines the students' academic performance as a factor influencing the relationship, so we complemented our research with a paper-based student questionnaire. The data sheet developed for the previous research of the University of Szeged's Institute of Education can be marked as the source of the student questionnaire, as well as certain items of the OKM background questionnaire. The questionnaire, which contains only closed questions, covers the following areas: (1) subject attitudes, (2) subject opinion, (3) academic performance. In addition to the STRS questionnaire, we have previously prepared a teacher background questionnaire that examines children's academic performance and any learning problems that may arise. The teacher questionnaire was completed in the spring of 2019 by three class teachers in the lower grades from Hungarian elementary schools for a total of 75 students. Reliability of the complete teacher questionnaire was acceptable ($\alpha = 0.64$). Following the parents' consent, second- and the third-grade children ($N = 58$) filled out the student questionnaire. Their teachers had previously completed the STRS questionnaire about the child. We collect data to create background variables and to conduct correlation studies. After evaluating the data, we want to give teachers written feedback to help them with their work.

Keywords: **teacher-student relationship, teacher questionnaire, student questionnaire**

KÉPI ADATBÁZISOK ÉS ÉRZELEMELŐHÍVÁS VAJDASÁGBAN

Szerző: **BENÁK Andrea**, II. évfolyam (andrea.benak6@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GRABOVAC Beáta**, docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A TDK-dolgozat fő témája olyan adatbázisok bemutatása, amelyek érzelemelőhívásra használhatók. Hosszútávú céljaink közé tartozik, hogy az IAPS fényképeit validáljuk felnőttek mellett vajdasági magyar gyermekek mintáján. Alcélként azt tűztük ki magunk elé, hogy a fényképekre adott értékelések kapcsolatát ellenőrizzük a PANAS (pozitív-negatív affektív-

tás) skálán kapott értékekkel. Feltételezésünk az, hogy az arousal és a dominancia dimenziókra adott értékelésekben nemi különbségeket találunk majd, valamint, hogy a nők/lányok magasabb negativitással jellemezhetőek a PANAS-on. A magas pozitivitású egyéneknél magasabb valencia és arousal értékeket várunk, míg a magas negativitással rendelkezőeknél alacsonyabb dominancia értékeket.

Kulcsszavak: fényképek, érzelmek, dimenziók

ÉRZELEMFELISMERÉS VAJDASÁGI ÓVODÁS ÉS ISKOLÁSKORÚ GYERMEKEKNÉL ÉS FELNŐTTEKNÉL

Szerző: **SZITÁS Teodóra**, I. évfolyam, PhD-hallgató (teodora.szitas@gmail.com)

Témavezető: **Dr. GRABOVAC Beáta**, docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

Érzelmeink fontos szerepet töltenek be mindennapi életünkben, kihatnak arra, hogy hogyan gondolkozunk és cselekszünk, valamint irányítják mindennapjaink egyes pillanatait, időszakait is. Érzelmeink legfontosabb kifejezőeszköze az arcunk. A kutatások az érzelemfelismerés terén azt mutatják, hogy azok az emberek sikeresebbek a mindennapi élet során, akik helyesen azonosítják a másik személy érzelmeit.

Dolgozatom elsősorban az érzelmekkel kapcsolatos elméleti nézőpontok áttekintésén, másodsorban pedig az érzelmek a mindennapi életben játszott szerepén alapszik.

Az elméleti háttér mellett egy kutatást végeztem el Szerbiában, Vajdaságban – Nagybecskerekén és Szabadkán. Kutatásomban óvodás és alsó tagozatos iskolás gyermekek, valamint felnőttek vettek részt. Nagybecskerekén a Hóféherke óvodában és a Szervó Mihály Általános Iskolában, valamint Szabadkán a Majsai Úti Általános Iskolában valósítottam meg kutatásaimat.

Összesen 125 gyermek és 35 felnőtt érzelemfelismerési képességét vizsgáltam meg különböző tesztek segítségével. Az érzelemfelismerés kutatásához Simon Baron-Cohen Arcok Tesztjét alkalmaztam a gyermekeknél, a felnőtteknél pedig a Szemekből Olvasás Tesztjét.

Eredményeim azt mutatják, hogy az életkor előrehaladásával egyre jobb a gyermekek érzelemfelismerése. Az Arcok Tesztben a 3-6 éves gyermekek alacsonyabb szinten teljesítettek, mint az idősebb gyermekek, míg a Szemekből Olvasás Teszt során a 28-39 éves felnőttek sikeresebbek voltak a 40-59 éves felnőtteknél.

Kulcsszavak: érzelemfelismerés, gyermekek, felnőttek, Simon Baron-Cohen, Arcok Teszt, Szemekből Olvasás Teszt

RECOGNITION OF EMOTION IN PRESCHOOL AND SCHOOL-AGED CHILDREN AND ADULTS IN VOJVODINA

Author: **Teodóra SZITÁS**, first-year PhD student (teodora.szitas@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Beáta GRABOVAC**, associate professor

Institution: University of Szeged, Doctoral School of Education, Szeged

Our emotions have a very important role in our lives. They have a big influence on our thoughts and actions, and a big impact on our everyday lives. The most important means of expression of our emotions is the face. Research done in the field of emotions shows that those people who easily detect other people's emotions are more successful in their everyday lives than others. Firstly, my work deals with the theoretical aspects of emotions, and secondly it shows the relevance of emotions in everyday life. Besides the theoretical part, I will introduce my research, which I conducted in Vojvodina, Serbia – in the cities of Zrenjanin and Subotica. My research is based on measuring the recognition of emotions in preschool and school-aged children, and also in adults. I completed my research at the “Hófehérke” preschool institution and the Szervó Mihály Elementary School in Zrenjanin, and at the Majsai Úti Elementary School in Subotica. During my research, 125 children and 35 adults completed the tests. For my research, I used the Faces Test and the Reading the Mind in the Eyes Test developed by Simon Baron-Cohen. The results show that the recognition of emotions improves with age. The results from the Faces Test show that children aged 3-6 completed the test at a lower level than the older ones, while the Reading the Mind in the Eyes Test showed that adults aged 28-39 did better on the tests than adults aged 40-59.

Keywords: **recognition of emotions, children, adults, Simon Baron-Cohen, Faces Test, Reading the Mind in the Eyes Test**

A MESEPEDAGÓGIA ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI GYERMEKEK KÖRÉBEN

Szerző: **VÁLI Boglárka** II. évfolyam (v.boglarka17@gmail.com)

Témavezető: **Dr. FEKETE Richárd**, adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Pécs

A mesepedagógiai tevékenység lényege többek között, hogy a mesék segítségével a gyermekek jobban megértsék az adott mű témáját, és azon keresztül önmagukat is. Kutatásomban a mesepedagógia szakirodalmának részletes tanulmányozása után megtervezek és projektpedagógiai módszerrel megvalósítok egy mesepedagógiai foglalkozást. Arra igyekszem választ kapni, hogy eredményes volt-e a mesepedagógiai foglalkozás, segített-e az adott téma megértésében.

A mesékkel kapcsolatos beszélgetések, fókuszcsoportos interjúk során a gyermekek kinyilváníthatják véleményüket, érzéseiket, tapasztalataikat. Így többet megtudunk a gyermekek foglalkozáshoz való viszonyáról és arról, hogy mennyire kerültek közel az adott témához. A kutatómunka végeztével szeretném a vizsgálat eredményeit az érdeklődők számára elérhetővé tenni, ötletet adni a módszer alkalmazására.

Kulcsszavak: **mese, gyerekek, fókuszcsoport**

POSSIBILITIES FOR THE APPLICATION OF FAIRY-TALE PEDAGOGY AMONG CHILDREN

Author: **Boglárka VÁLI**, second-year student (v.boglarka17@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Richárd FEKETE**, PhD., adjunct

Institution: University of Pécs, Faculty of Cultural Sciences, Education and Regional Development, Pécs

The essence of the “fairy-tale pedagogy” activity, among others, is for children to better understand the topic of the work with the help of the tales, and through that, to better understand themselves as well. In my research, after studying the academic literature of fairy-tale pedagogy in detail, I plan and (with the use of project pedagogy methods) I carry out a fairy-tale pedagogy session. What I try to get an answer for is whether the fairy-tale pedagogy session was efficient, and whether it helped the children understand the topic. Through the fairy-tale-related conversations and focus group interviews, the children can express their opinions, feelings and experiences. This way, I learn more about the children’s attitude towards the session and about how close they got to the topic. At the end of the research, I would like to make the results of the study available for interested readers, and I would like to give an idea of how to apply this method.

Keywords: “**fairy-tale pedagogy**”, **children, focus group**

ALSÓ OSZTÁLYOS TANULÓK NÖVÉNYISMERETE

Szerző: **SZABÓ Beatrix**, IV. évfolyam (szabobeata25@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CZÉKUS Géza**, nyugalmazott egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dolgozatom a lakóhely nyújtotta lehetőségekkel foglalkozik és a Környezet és a Természet és társadalom tantárgyak vonatkozásában vizsgálja ezeket.

A kutatásban a Hunyadi János Általános Iskola alsó osztályos tanítói és tanulói vettek részt. A kutatás célja az volt, hogy felmérjük, hogy az alsó osztályos tanulók milyen mértékben és mélységben ismerik lakóhelyük növényvilágát, illetve hogy milyen összefüggés van a tanítók által alkalmazott módszerek és a gyerekek tudása közt. A kísérleti csoporttal párhuzamosan kontrollcsoporttal is dolgoztam. A tanulóknak (8-11 éves kor) egy tesztet kellett kitölteniük, melyben a lakóhelyen található növényfajok közül szerepelt néhány, melyet fel kellett ismerniük.

Az eredmények nagyon eltérőek voltak az összehasonlított csoportok között.

Kulcsszavak: település, növényismeret, alsó osztályos tanulók, kontroll csoport

ELEMENTARY-SCHOOL STUDENTS' KNOWLEDGE OF PLANTS

Author: **SZABÓ Beatrix**, fourth-year student (szabobeata25@gmail.com)

Supervisor: **dr. CZÉKUS Géza**, retired university professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Teacher Training Faculty, Subotica

102

The main point of this dissertation is to show us the possibilities when it comes to the education of elementary school children with regards to their current area of residence influenced by their surroundings within the framework of their nature and society class. To complete the research, I was able to get the help of the students and teachers of the Hunyadi János Elementary School. The goal of the research work was to see the extent to which the students know about soft-stem plants in their hometown; or, to see what the relationship between teachers' methods and children's knowledge is. This was done with control groups. Students aged 8 to 11 had to take a test in which some of the plant species in the place of residence had to be recognized by the children.

The results varied from group to group.

Keywords: hometown, plant knowledge, elementary school students, control group

PERMUTÁCIÓS JÁTÉKOK HASZNÁLATA A FÜGGVÉNYEK TANÍTÁSÁBAN

Szerző: **TORMA Bence**, IV. évfolyam (tormabence97@gmail.com)

Témavezető: **WALDHAUSER Tamás**, egyetemi docens

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Algebra és Számelmélet Tanszék, Szeged

A függvény a matematika egy alapvető fogalma, amelynek tanítása sokszor komoly kihívások elé állítja a tanárokat. Előadásomban arra a kérdésre keressük a választ, hogy a permutációs játékok segítségével meg lehet-e könnyíteni a függ-

vény fogalmának megértését az általános- és középiskolás tanulók számára. Részletesen kitérünk néhány permutációs játékra (15-ös játék és egyéb cserélgetős játékok) és a mögöttük álló matematikai háttérre is.

Kulcsszavak: permutációs játék, függvények, általános- és középiskolai matematikaoktatás

USING PERMUTATION GAMES IN THE TEACHING OF FUNCTIONS

Author: **Bence TORMA**, fourth-year student (tormabence97@gmail.com)

Supervisor: **Tamás WALDHAUSER**, docent

Institution: University of Szeged, Faculty of Science and Informatics, Department of Algebra and Number Theory, Szeged

The function is a fundamental concept in mathematics, and its teaching can cause a lot of trouble for teachers. I would like to answer the question about permutation games possibly facilitating the understanding of the concept of “function” for primary and secondary school students. I will present some permutation games in detail (15 puzzles and other kinds of swapping games) and the mathematics behind them.

Keywords: permutation game, functions, teaching mathematics at primary and secondary school

AZ ONLINE OKTATÁSI KÖRNYEZET SAJÁTÓSÁGAI

Szerző: **URBÁN Dorottya**, II. évfolyam, PhD-hallgató (urbaandorottya@gmail.com)

Témavezető: **dr. LENGYELNÉ MOLNÁR Tünde**, egyetemi docens

Intézmény: Eszterházy Károly Egyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola, Eger

Mára már megkérdőjelezhetetlen a IKT eszközök oktatásban betöltött szerepe és létjogosultsága. A mindenütt okostelefonokkal, laptopokkal és táblagépekkel kommunikáló társadalomban mindikább nagyobb igény mutatkozik az online oktatásra. Hirtelen szűknek bizonyul az eddig biztosságot és tudást jelképező tanterem négy fala és egyre inkább a világháló nyújtotta lehetőségek egy igen kicsi részét igyekszünk kihasználni és új fejezetet nyitni benne az oktatásnak. A dolgozat az online tér olyan pontjaival foglalkozik, melyek hatására a mindennapi digitális környezet „tanulóközeggé” válik/válhat. Nem kis szerepe van a folyamatban a minőség fejlődésének, melyet Ollé János négy ponton keresztül magyaráz: módszertani lehetőségek, oktatástervezés, oktatáslélektan, oktatásmélet. A minőség növekedése nem egyeztethető össze a technológia fejlődésével, ellenben megállapítható, hogy emelkedésével hatékonysága is nő. Az online tanulás fő színtere az oktatási környezet, ezért mind a tanár, mind a tanuló számára egyaránt fontos, hogy érthető és könnyen kezelhető legyen a felülete. Az információáradat itt halad át, a tanulási tevékenységét a tanuló itt végzi. Az online oktatás csupán két érzékszervünkre

hat – a hallásunkra és látásunkra – és mivel a hanganyagok alacsonyabb számban fordulnak elő, mint a vizuális elemek, ezért nyilvánvalóan nagyobb figyelmet kell rájuk fordítani. Minden, amit látunk az vizuálisan kommunikál velünk. Abban az esetben, ha erre különösen odafigyelünk, akkor végeredményként egy jól strukturált, átlátható, egységes tananyagot kaphatunk.

Kulcsszavak: **online tér, vizuális kommunikáció, virtuális elemek, oktatási keretrendszerek**

MOBILMATEMATIKA – A GYAKORLAT KIHÍVÁSAI

A mobil eszközök alkalmazása az alsó osztályos matematikaoktatás gyakorlatában

Szerző: **HORVÁT Krisztina**, 1. évfolyam, tanító mesterszak (hkrisztina96@gmail.com)

Témavezetők: **Dr. PINTÉR KREKIC Valéria**, egyetemi rendkívüli tanár;

Dr. NÁMESZTOVSZKI Zsolt, egyetemi docens;

Mgr. KOVÁCS Elvira, tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

104

A mai világban, amikor az információ és a technológiai fejlődés a legnagyobb érték, a matematikaoktatásban ezt még mindig nem használjuk ki kellőképpen, holott számos előnye van: segíti az individualizált oktatást, a tanulók egyéni tempójuknak megfelelően haladhatnak, stb.

Emellett a téma aktuálisabb talán soha nem lesz, hiszen a pedagógusoknak most van a legnagyobb szüksége iránymutatásra, „mankóra”, amikor a digitális tantermeket vezetik be hazánkban, s a tanítótársadalom ismeretei a legbizonytalanabbak e téren. Jelen munka a korábbi Mobilmatematika című dolgozatra épül (Horvát és mtsai., 2019), de már a gyakorlat kihívásaiban igyekszik segítő kezet nyújtani mindazon pedagógusoknak, akik még kezdők a témában, illetve már gyakorlottabbak, de fennakadásokkal, ötletihánnyal küzdenek.

A tanulmány célja néhány olyan szoftver bemutatása, melyek segítik az órai munkát a tanulókkal, a gyerekeknek érthetőbbé teszik a matematikatanulást, közelebb viszik azt hozzájuk; illetve olyan minta óravázlatok ismertetése a cél, melyek már kipróbáltak a gyakorlatban és megjegyzésekkel, jegyzetekkel is segítik a tanítók-tanárok munkáját.

A bemutatásra kerülő dolgozat vizsgálati módszerek tekintetében több, pedagógusok által kitöltött kérdőíves vizsgálaton, a gyakorlatban való megfigyeléseken és tapasztalatszerzésen, illetve a tanulók által nyújtott eredményeken és igényeken alapszik.

A vizsgálatok eredményei egybehangzóan olyan pozitív hozzáállást mutatnak mind a tanulók, mind a pedagógusok körében, mely értelmében hatalmas hiba volna ezt a motivációt kiaknáztatlanul hagyni, s pusztán azért, mert nem mutatjuk be, hogy mit és hogyan lehetne cselekedni.

Kulcsszavak: **mobileszköz, oktatás, matematika, alsós osztályok**

T Á R S A D A L O M T U D O M Á N Y O K I I .

MOBILEMATHEMATICS

Usage of mobile devices in teaching lower-grade math

Author: **Krisztina HORVÁT**, first-year MSc. teacher (hkrisztina96@gmail.com)

Supervisors: **Prof. Dr. Valéria PINTÉR KREKIĆ**;

Dr. Zsolt NÁMESZTOVSZKI, assistant professor;

Mgr. Elvira KOVÁCS, teaching assistant

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica

At the present time, when we are living in the era of information explosion, when information is of the biggest value, we still don't recognize its use in education, although there are many benefits – it helps in individualized teaching, children can move with educational material at their own pace.

In addition, the topic of this study will perhaps never be more actual and more necessary, because teachers now have the greatest need for a crutch when the government has begun to introduce digital classrooms in our country, and the teacher's knowledge is quite uncertain.

This work builds on the previous essay *Mobilemathematics* (Horvát and others, 2019), but it tries to offer a helping hand in practical challenges for all those teachers who are beginners in this topic, and for those who are in practice but have some questions.

This study's main goal is to feature some software which are helpful in classes, and which make math learning more easy to understand; the goal is also to present some lesson plans which have been tried in practice, some plans and templates where the teachers can read the authors' comments and notes.

The study which will be presented is based on more questionnaires filled out by teachers, on observation from practice in the authors' experiences, and on children's results and needs.

The results of the tests consistently show a positive attitude among both students and teachers, according to which it would be a huge mistake to leave this motivation untapped, and simply because it is not shown what could be done and how.

Keywords: **math, lower grades, teaching, mobile device**

21. SZÁZADI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE ROBOTOK JÁTÉKOS PROGRAMOZÁSÁVAL

Szerző: **BOROS Orsolya**, tanító mesterszak (borosorsi@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÁMESZTOVSZKI Zsolt**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A LEGO cégcsoport a klasszikus, konstrukciós elemek létrehozása mellett robotok gyártásával is foglalkozik, amelyek az oktatásban is egyaránt használhatók. Ezek közé tartozik a 2016-ban megalkotott *LEGO MINDSTORMS EV3* robot is, amely vizualizált, megfogható tulajdonságaival és a játékos munkafelülettel ellátott, ikonalapú programírásával lehetővé teszi a gyerekek számára a kódolás alapjainak az elsajátítását.

Ami külön kiemelendő, hogy a projektoktatáson túlmutatva a gyerekek lehetőséget kaphatnak a *World Robotic Olympiad* (WRO) versenyben való részvételre, ahol összemérhetik újonnan szerzett tudásukat. A WRO minden év elején korcsoportokra lebontva különböző pályákat, illetve az azon teljesítendő feladatokat és a hozzájuk tartozó szabályokat hirdeti meg. A felkészülésre több hónap áll rendelkezésre, amikor egy olyan robot építésére kerül sor, amely megfelel a követelményeknek és a programjával teljesíteni tudja az előírt feladatokat.

Idén, Vajdaság is képviseltette magát ezen a versenyen, az elődöntő szeptemberben, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon került megrendezésre. A huszonkét csapatból kettő jutott tovább a WRO-ra.

Az előkészületek körülbelül egy hónapot vettek igénybe, az oktatók számára pedig az erre felkészítő kurzus augusztus végén zajlott le. A pedagógusok és a tanulók rengeteg időt, munkát és energiát fektettek az előmunkálatokba, ami a verseny napján vissza is tükröződött. A logikus-algoritmikus, játékos és egyben kollaboratív, problémamegoldó, valamint az analitikus és a természettudományos gondolkodás mellett más kompetenciák is fejleszthetők ezzel a robottal, illetve a hozzátartozó programírással, olyanok, mint például a matematikai és a kommunikációs készségek, a tervezés, az építés, a térlátás, a kreativitás, az egyéni- és a csoportos tanulás. Tehát kijelenthetjük, hogy a készlet segítségével a soft skill-ek, másnéven a 21. századi készségek és képességek is fejlődhetnek, amelyek kiemelkedő szempontot képeznek a mostani munkaerőpiacon.

A dolgozat a fentiekben említettek mellett egy kutatást is tartalmaz, amely a készlet az oktatásban való használatának eredményességét vizsgálja, a tanulók és az oktatók szemszögéből is.

Kulcsszavak: LEGO, robot, kompetencia, verseny

DEVELOPING 21ST-CENTURY COMPETENCIES BY PROGRAMMING ROBOTS IN A PLAYFUL FORM

Author: **Orsolya BOROS**, first-year MSc. teacher (borosorsi@gmail.com)

Supervisor: **Doc. Dr Zsolt NÁMESZTOVSZKI**, docent

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Teacher Training Faculty, Subotica

In addition to creating classic, structural elements, the LEGO Group also manufactures robots that can be used in education. These include the LEGO MINDSTORMS EV3 robot, created in 2016, which allows kids to learn the basics of coding with visualized, tangible features and playful, icon-based program writing.

Notably, beyond project education, children can get a chance to participate in the World Robotic Olympics, where they can compare their knowledge. At the beginning of each year, the WRO announces the tasks to be performed and the rules that apply to them based on age. It takes months to prepare – from building a robot that meets the requirements to writing a code that fits the planned task. This year, Vojvodina was also represented in this competition, participating in the semi-final in September, which was held at the Hungarian Language Teacher Training Faculty. Two of the 22 teams advanced to the WRO.

The preparation took about a month, as the course for trainers was completed at the end of August. Teachers and students put in a lot of time, work and energy into the preparations, which was reflected on the day of the competition. In addition to logical-algorithmic, playful and collaborative problem solving, as well as analytic thinking, other competences, such as mathematical and communication skills, designing, construction, space vision, creativity, individual and group learning can be developed with this robot and the related software – not to mention the development of science education, which is a key part of the future. We can say that the kit can help in developing soft skills, also known as 21st-century skills, which are the priority in today's job market.

In addition to the elements mentioned above, the dissertation also includes a survey that examines the effectiveness of the kit in education, from the perspective of both students and educators.

Keywords: **LEGO, robot, competence, competition**

A TANÍTÓ-TANULÓ RELÁCIÓ ÉS A GYERMEK ISKOLAI TELJESÍTMÉNYE KÖZÖTTI KAPCSOLAT

Szerző: **HUSZKA Noémi**, negyedéves PhD hallgató (huszkanoemi@edu.u-szeged.hu)

Témavezető: **Dr. KINYÓ László**, egyetemi adjunktus

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

A jelen elméleti munka a tanító és a tanuló pedagógiai kapcsolatának hatására összpontosít, és kiemelten foglalkozik az általános iskolai tanulók tanulmányi teljesítményével. A tanító-tanuló közötti pozitív kapcsolat kiépítésére mint a nevelés egyik kulcsfontosságú céljára tekinthetünk. A pedagógus és a tanuló közötti kapcsolat összetettségét azonban számos közvetlen és közvetett tényező befolyásolhatja. A tanuló teljesítményére jelentős hatással van a tanító-tanuló kapcsolat minősége, ezért a pedagógus-tanuló relációjának vizsgálatakor gyakran kerül a középpontba a gyermek iskolai teljesítménye. A jelen kutatómunka célja, hogy az elmúlt 10 év nemzetközi szakirodalmának főbb megállapításai alapján ismertesse azokat a módszereket, amelyek a tanító-tanuló kapcsolat és a gyermek iskolai teljesítménye közötti összefüggésekkel foglalkoztak. A kutatók általában több szempontból vizsgálják a gyermek iskolai teljesítményét és a tanító-tanuló kapcsolatát. Leggyakrabban a motiváció, az olvasási teljesítmény, a szövegértés és a matematika kerül a kutatások középpontjába. A tanító-tanuló kapcsolat minőségének hatását De Teso (2011) a szövegértésre, Koca (2016) a tanulási motivációra fókuszálva vizsgálta. Az eredmények egyaránt rámutatnak a szoros diák-tanár kapcsolatok létrejöttének fontosságára és a pedagógusképzés szerepére is. Nemzetközi kutatások kimutatták, hogy a tanítóval pozitív, szoros kapcsolatot ápoló gyermek az iskolában általában jobban teljesít (Ladd & Burgess, 2001) és pozitív kapcsolatok esetén a diákok szívesebben veszik ki részüket a tantermi munkából is (O'Connor & McCartney, 2007). Érdemes volna hazai viszonylatban is jelentős figyelmet fordítani a tanár-diák kapcsolatok minőségére, mivel azok befolyásolhatják a gyermekek iskolai teljesítményét. A kapcsolat minőségét feltáró vizsgálatok segíthetnek megérteni az iskolai keretek között (tanórai és tanórán kívüli) megfigyelhető kapcsolatokat, valamint az osztályteremben előforduló esetleges kommunikációs problémák forrásait és megoldási lehetőségeit.

Kulcsszavak: **tanuló-tanító kapcsolat, iskolai teljesítmény, nemzetközi vizsgálatok**

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHER-STUDENT RELATIONSHIP AND THE CHILD'S SCHOOL PERFORMANCE

Author: **Noémi HUSZKA**, fourth-year PhD student (huszkanoemi@edu.u-szeged.hu)

Supervisor: **Dr. László KINYÓ**, professor

Institution: University of Szeged, Doctoral School of Education, Szeged

The present theoretical work focuses on the impact of the teacher-student pedagogical relationship and focuses on the learning performance of primary school students. Building a positive teacher-student relationship is one of the key goals of

education. However, the complexity of the relationship between the teacher and the student can be influenced by a number of direct and indirect factors. Student performance is greatly influenced by the quality of the teacher-student relationship, which is why the child's school performance is often in the focus of the teacher-student relationship. The purpose of this study is to outline, based on the main findings of the international literature of the last 10 years, methods that examines the relationship between teacher-student relationship and the child's school performance. Researchers examine the child's school performance and the teacher-student relationship in several ways. Most often, research is focused on motivation, reading performance, reading comprehension and mathematics. De Teso (2011) examined the effect of teacher-student relationship quality on reading comprehension and Koca (2016) focused on learning motivation. The results highlight both the importance of close student-teacher relationships and the role of teacher training. International research has shown that students with a positive, close relationships with teachers tend to perform better at school (Ladd and Burgess, 2001), and that positive relationships make students find more pleasure in taking part in classroom work (O'Connor and McCartney, 2007). Attention should be paid to the quality of teacher-student relationships as they influence children's performance at school. Relationship quality studies can help us understand the relationships that can be observed in the school environment, as well as the sources and possible solutions to communication problems that may occur in the classroom.

Keywords: **student-teacher relationship, school performance, international studies**

A SZÁJ ÉS USTA VEZÉRSZAVÚ FRAZÉMÁK A MAGYAR ÉS A SZERB NYELVBEN

Szerző: **SZILÁGYI Donáta**, III. évfolyam (donatasiladji@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat a frazémák összehasonlító vizsgálatával foglalkozik. A magyar *száj*, illetve a szerb *usta* vezérszavú frazémákat veszi a kutatás alapjául. A kutatás korpuszát több magyar és szerb frazeológiai szótárból gyűjtött frazémák képezik. A frazémákat kontrasztív szempontból, szerkezetük és jelentésük alapján osztályozza és igyekszik következtetéseket levonni arra vonatkozólag, hogy a két nyelv között milyen mértékben mutathatók ki hasonlóságok és különbségek az említett vezérszavak esetében. Elmondhatjuk, hogy a két nyelvben a *száj/usta* főnevekkel alkotott frazémák sok hasonlóságot mutatnak. Még akkor is, ha nem mindenben egyeznek meg formai jegyeik, illetve jelentésük tekintetében, többségükre találhatók ekvivalens példák mindkét nyelvben.

110

Kulcsszavak: száj, usta, frazeológia, magyar nyelv, szerb nyelv

PHRASEMES WITH SZÁJ AND USTA (MOUTH) IN HUNGARIAN AND SERBIAN

Author: **Donáta SZILÁGYI**, third-year student (donatasiladji@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Mária PÁSZTOR-KICSI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The paper deals with the contrastive analysis of phrasemes. The examination of phrasemes with the keywords *száj* in Hungarian and *usta* in Serbian (both mean *mouth*) makes the basis of the research. The corpus of the research is comprised of phrasemes collected from various Hungarian and Serbian phraseological dictionaries (Forgács 2003; T. Litovkina 2010; Bárdosi 2012 a, 2012 b; Matešić 1982; Otašević 2012). The phrasemes are categorized from a contrastive viewpoint, on the basis of their structure and meaning, with the aim to estimate the extent of differences and similarities between them in the case of the above-mentioned keywords in the two languages. It can be stated that the phrasemes with *száj/usta* show many similarities in both languages. Even though their structural characteristics and meanings do not always correspond, equivalents can be found for the majority of the phrasemes in both languages.

Keywords: száj/usta (mouth), phraseology, Hungarian language, Serbian language

A SZÍVVEL KAPCSOLATOS FRAZEOLÓGIZMUSOK ÖSSZEVEETŐ VIZSGÁLATA MAGYAR–ANGOL–SZERB VISZONYLATBAN

Szerző: **BÁLIZS Ágnes**, IV. évfolyam (balizsagnes@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HALUPKA-REŠETAR Szabina**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Tanszék, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozat a magyar *szív*, az angol *heart*, valamint a szerb *srce* vezérszavú, többé-kevésbé kötött szókapcsolatok tanulmányozásával foglalkozik. Előzetes kutatásom tárgya a *szívvel* kapcsolatos frazeologizmusok voltak a magyar és az angol nyelvben, következtetései pedig, hogy a magyar és az angol nyelv, bár két különböző nyelvcsaládból származik, mégis számos közös frazeologizmussal rendelkezik. Erre a kutatásra alapozva, jelen dolgozatom célja megvizsgálni, hogy mennyire mondható azonosnak a három nyelvben előforduló frazémák szerkezete és jelentése, mely jelentésekre nem létezik az érintett nyelvek egyikében frazeológiai egység, valamint az utóbbi esetben, hogyan fejezi ki az adott nyelv a más nyelv(ek)ben található *szív/heart/srce* vezérszavú frazéma jelentését.

A korpuszt több egynyelvű (magyar, angol, szerb) és többnyelvű (magyar-angol, magyar-szerb, szerb-angol) szólásgyűjteményből állítottuk össze. A többnyelvű összevetés végső célja megállapítani, hogy a szerb és az angol nyelv között fennálló genealógiai és tipológiai rokoni kapcsolat vajon nagyobb mértékű hasonlóságot eredményez-e a szomatizmusok terén, mint a magyar és a szerb közötti földrajzi közelség.

Kulcsszavak: szív, frazeológia, magyar, angol, szerb

A FÖLD NYELVI KÉPE A MAGYAR ÉS AZ ANGOL NYELVBEN

Szerző: **SERFŐZŐ Réka**, IV. évfolyam (reka996@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Tanszék, Újvidék

A dolgozat a föld nyelvi képének összehasonlító vizsgálatát tűzte ki célul az angol és a magyar nyelvben. Részletesen elemzi a konceptualizáció fogalmának szemantikai aspektusait és a kognitív metaforaelemzés eszközével kitér a föld nyelvi képének összehasonlító vizsgálatára az angol és a magyar nyelvben. A kutatómunka során a *föld* fogalom nyelvi megnyilvánulásait tanulmányozza a két nyelv vonatkozásában, különös tekintettel a konceptualizáció nyelvspecifikus jellegzetességeire (hasonlóságok és eltérések feltárása, fogalmi tagolódás, lexikalizáció, frazeologizáció, stb.), emellett pedig párhuzamos korpuszelemzés során elemzi az ekvivalenciájukat.

Feltételezzük, hogy a magyar és az angol nyelvben a földdel kapcsolatos frazémák különbségei alapvetően a felhasznált frazémák közötti eltérésekben nyilvánulnak meg. Míg a magyarban a *föld* lexémának tág jelentésköre van, addig az angolban a szövegkörnyezettől függően számos szinonima áll a beszélők rendelkezésére. Feltételezzük továbbá azt is, hogy a párhuzamos korpuszelemzés során olyan megfeleléseket találunk majd, amelyek hiányoznak az angol-magyar, illetve magyar-angol kétnyelvű szótárakból, viszont hasznosnak bizonyulnának az idegen nyelv elsajátítása során.

Kulcsszavak: kognitív nyelvészet, föld, korpusz, ekvivalencia, a világ nyelvi képe

THE LINGUISTIC IMAGE OF *FÖLD* IN HUNGARIAN AND ENGLISH

Author: Réka SERFŐZŐ, BA (reka996@gmail.com)

Supervisor: Mária PÁSZTOR-KICSI, Ph.D., professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of English Studies, Novi Sad

112

The aim of this paper is the comparative analysis of the linguistic image of the world in Hungarian and English. It analyses in detail the semantic aspects of the notion of conceptualisation, and, during the course of the cognitive metaphor analysis, it tries to compare the linguistic image of the world in English and Hungarian. The investigation attempts to study the manifestations of the concept of *föld* with respect to the two languages, with special attention given to the language-specific characteristics of conceptualisation (uncovering similarities and differences, conceptual division, lexicalisation, phraseologisation, etc.), and study equivalence through a parallel corpus study.

We can predict that the *föld* phrases in Hungarian and English will show differences primarily with respect to the diversity of the employed phrases. In Hungarian the *föld* lexeme has a broad range of meanings, whereas in English, depending on the context, there are a number of synonyms available for speakers. We also propose that during the parallel corpus studies we will find equivalence that is missing from the bilingual Hungarian-English dictionaries and which would prove useful for English-language acquisition.

The theoretical background is provided by the following works: Lakoff & Johnson 1980: *Metaphors We Live By*; Lakoff 1992: *The Contemporary Theory of Metaphor*; Kövecses–Benczes 2010: *Kognitív nyelvészet* (Cognitive Linguistics); Banczerowski Janusz 2008: *A világ nyelvi képe* (The Linguistic Image of the World).

Keywords: cognitive linguistics, *föld/earth*, corpus, equivalence, the linguistic image of the world

MAGYAR AJKÚ DIÁKOK BOCSÁNKÉRÉSI STRATÉGIÁI AZ ANGOL NYELVBEN

Szerző: **PÁSZTOR Livia**, II. évfolyam (livia.pasztor@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HALUPKA-REŠETAR Szabina** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol Tanszék, Újvidék

A beszédaktusok olyan társadalmi interakciók, melyek során nem csupán információt közlünk a beszédpartnerünkkel, de egy bizonyos magatartásmódot is kialakítunk. Végrehajtásuk mikéntjének, direktségi fokozatainak, udvariasságának meghatározásában a nyelvi faktorokon túl fontos szerepet játszanak az adott beszélőközösség által kialakított és elfogadott normák. E normákra, viszont, az idegen nyelv tanítása és tanulása mindmáig ritkán tér ki, annak ellenére, hogy az idegen nyelvi beszélő interakciójában zavar léphet fel, ha nem ismeri a célnyelv elvárt normáit. Egy-egy beszédaktus intralingvális tanulmányozása viszont feltárja az adott kultúra által meghatározott egyedi, illetve univerzális vonásokat és utat nyit az interpragmatikai, interkulturális kutatások felé is.

Dolgozatom tárgya a beszédaktusok egyik alcsoportja, a bocsánatkérés. A diskurzuskiegészítő kérdőívekkel nyert adatokon végzett kutatás azt tárja fel, hogy a magyar ajkú középiskolás diákok milyen bocsánatkérési stratégiákat alkalmaznak az angol nyelvben és hogy ez milyen mértékben felel meg az angolban bevett normáknak. Az alapvető hipotézis szerint a diákok csak kis mértékben sajátítják el ezeket a stratégiákat és angol nyelvhasználatukban kifejezésre jutnak a magyarban ismert bocsánatkérési stratégiák. Három adatközlő csoport vett részt a kutatásban. Az angol diákok csoportja az angol nyelvű kérdőívet töltött ki, míg a két magyar csoport egyike magyarul, a másik pedig angolul tette ugyanezt, annak érdekében, hogy feltárjuk mind a magyar, mind az angol nyelv általános bocsánatkérési stratégiáit. Ezután megvizsgáltuk a hasonlóságokat és eltéréseket, különösen összpontosítva a magyar diákok rendszerszerű tévedéseire, hiszen ezekre célszerű lenne külön figyelmet fordítani az angol nyelv tanítása során.

Kulcsszavak: **pragmatika, beszédaktus, bocsánatkérés, stratégia, magyar, angol**

AZ IGE, FŐNÉV ÉS MELLÉKNÉV SZEREPE A MAGYAR ÉS KÍNAI MONDATOKBAN

Szerző: **KOVÁCS Edina**, III. évfolyam (directiobelieber77@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR- KICSI Mária** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat fő témája a magyar nyelvtan alapjainak összehasonlítása a kínai nyelv nyelvtani alapjaival. A kutatásom három fő részre tagolódik, mégpedig a főnév, az ige és a melléknév szerepeinek összevetése alapján. A fő kérdés az, hogy a három alapszófaj milyen módon van jelen (ha jelen van) a kínai nyelvben. Az eredményeket a meglévő irodalom és különböző szövegek összevetésének segítségével kapjuk meg. A befejező rész bemutatja az összevetés eredményeit, valamint a magyar és kínai nyelv hasonlóságait és különbségeit.

Az összevetések eredményeképpen elmondhatjuk, hogy bár a magyar és a kínai nyelv más-más nyelvcsaládból származnak és két teljesen más (aglutináló és izoláló) nyelvtípusról van szó, a két nyelvben meglepően sok hasonlóság fedezhető fel.

Kulcsszavak: **ige, főnév, melléknév, magyar nyelv, kínai nyelv**

THE FUNCTION OF NOUNS, VERBS AND ADJECTIVES IN HUNGARIAN AND CHINESE SENTENCES

Author: **Edina KOVÁCS**, third-year student (directiobelieber77@gmail.com)

Supervisor: **Mária PÁSZTOR-KICSI**, PhD. professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian studies, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The paper is concerned with a comparison between the basis of Hungarian and Chinese grammar. It has three main points; namely, to compare the function of nouns, verbs and adjectives in both languages. The main issue is the way in which these three word classes are present (if they are present at all) in Chinese grammar. The results are taken from available and reliable resources, and from text comparisons. The last part of the paper shows the outcome of the comparison, and shows the similarities and differences between the Hungarian and Chinese languages. As the result of the study, we can state that, in spite of the differences (agglutinative and isolating type and different families) in these two languages, unexpected similarities can also be found between them.

Keywords: **nouns, verbs, adjectives, Hungarian language, Chinese language**

ÚJONNAN ENGEDÉLYEZETT ÉS KÉRELMEZETT MAGYAR UTÓNEVEK

Szerző: **KISS Virág**, III. évfolyam (19flower98@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat részletesen ismerteti az elmúlt pár évben kérelmezett és a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete által jóváhagyott utóneveket. A névtani ismeretekre vonatkozó elméleti kutatás ösztönzően hatott egy kérdőív felmérés elkészítésére. A felmérés során három (15–35 és 36–50 év közötti, illetve 51 év feletti) korosztály összesen 68 kérdőívet töltött ki. A kutatás célja az volt, hogy megtudjuk, milyen szempontok szerint választanak a szülők nevet gyermeküknek. A kérdőívek nyomán kiderült, mely neveket tartják a legszebbnek a megkérdezettek és megtudhatjuk többek között azt is, hogy mennyire vennék figyelembe az utónév kiválasztásánál a családnévvel történő együtthangzást. Konklúzióként levonható, hogy manapság a szülők nem a hagyományokat ápolva választanak nevet, hanem inkább a divatos, hangzatos névválasztás kerül előtérbe.

Kulcsszavak: **névadás, MTA, névesztétika, hagyományok**

RECENTLY APPROVED AND REQUESTED HUNGARIAN FIRST NAMES

Author: **Virág KISS**, third-year student (19flower98@gmail.com)

Supervisor: **Mária PÁSZTOR-KICSI**, PhD, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian studies, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

This paper portrays the first names requested in recent years and those names that have been approved by the Research Institute for Linguistics of the Hungarian Academy of Sciences. The theoretical research regarding onomastics has had a motivational impact on preparing the questionnaire. For the purpose of the survey, three age groups (between the ages 15–35, 36–50 and ages above 51) have filled in 68 questionnaires in total. The aim of the research is to conclude what factors parents favor when giving a name to their children. The questionnaire gave us answers about which names participants consider to be the most beautiful, and, among others, whether they take into account the consonance of the first name with the last name. In conclusion, parents today do not choose names in accordance with traditions, but rather prefer fashionable names.

Keywords: **naming, MTA, name aesthetics, traditions**

ISMERETLEN EREDETŰ JÖVEVÉNYSZAVAK

Szerző: **SZOBONYA Tamara**, III. évfolyam (szobonyatamara@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat az ismeretlen eredetű jövevényszavak vizsgálatát tűzte ki célul. A dolgozat két etimológiai szótár (Benkő, 1967–1984; Zaicz, 2006) ismeretlen eredetű szavait vizsgálja, hasonlítja össze. A fellelhető szavakat összegyűjti a dolgozat és azonos jegyeik alapján csoportosítja. A szótárak közötti hasonlóságok és különbségek könnyebben szemlélhetők grafikonok segítségével. A kutatás eredményeképpen elmondható, hogy a vizsgált etimológiai szótárak között eltérés található. Az eltérés annak tudható be, hogy a két kiadvány megjelenése között több évtizednyi eltérés van, ez idő alatt pedig fejlődött a jövevényszavak kutatása.

Kulcsszavak: **nyelvtudomány, etimológiai szótár, ismeretlen eredetű szó, jövevényszó**

LOANWORDS OF UNKNOWN ORIGIN

Author: **Tamara SZOBONYA**, second-year student (szobonyatamara@gmail.com)

Supervisor: **Mária PÁSZTOR-KICSI**, PhD, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The aim of the paper is to study loanwords of unknown origin. It examines and compares loanwords based on two etymological dictionaries (BENKŐ 1967–1984; ZAICZ 2006). The words observed are summarized and categorized by identical marks. Similarities and differences between dictionaries can be illustrated more easily by means of charts. As a result of the research, it can be stated that there is a difference between the studied etymological dictionaries. The difference is due to the fact that several decades have elapsed between the editions of the two books, during which time the research on new words has evolved.

Keywords: **linguistics, etymological dictionary, unknown origin, loanword**

NYELVÜNK AZ ELVÜNK

A rovásírás tanításának lehetőségei számítógépes környezetben

Szerző: **BORSITS Alex**, III. évfolyam (borsits.alex@gmail.com)

Témavezető: Dr. BEKE Ottó PhD, egyetemi tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Intézmény: Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Informatika Szak, Szabadka

A VMTDK-dolgozat egy középiskolás diákok körében végzett kísérlet eredményeit foglalja össze. Alapját egy, a rovásírás tanításának céljából általunk kidolgozott weboldal képezi. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy a rovásírás egy-egy karaktere mennyire gyorsan memorizálható. Az alkalmazott tanítási módszer két fő lépésből áll:

1. Rovás karaktereket mutatok be latin betűk mellett (például egy rovás „A” mellett egy latin „A” betűt), és arra kérem a diákokat, jegyzzék meg a látott rovás karaktert.
2. A rovás karaktere mellé egy vagy több képet jelenítek meg, amiről asszociálni tudnak a diákok a karakterre, ezzel segítve elő a memorizálást.

A TDK-dolgozat, illetve a weboldal fő célja a karakterek memorizálásának segítése magyar nyelvi közegben. Szemléltetni szeretném, hogy a rovásírás elvileg, kultúrtörténeti vonatkozásoktól függetlenül alkalmasabb a magyar nyelv szavainak hatékony rögzítésére.

Kulcsszavak: rovás, memorizálás, karakterek, weboldal, vizuális

A SZOVJET HADSEREGBEN SZOLGÁLÓ KÁRPÁTALJAI MAGYAROK ALKALMAZKODÁSI STRATÉGIÁI

Szerző: **KÉSZ Barna**, Phd III. évfolyam (bkbarnakesz@gmail.com)

Témavezető: Dr. KEMÉNYFI Róbert egyetemi tanár

Intézmény: Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Néprajzi Tanszék, Debrecen

A XX. század második felében Kárpátalja a Szovjetunió fennhatósága alá tartozott. Felmerülhet a kérdés, hogy a mind nyelvileg, mind kulturálisan kisebbségnek számító kárpátaljai magyar katonaköteles fiatal hogyan lehetett képes alkalmazkodni a szovjet hadseregben uralkodó, esetenként szélsőséges körülményekhez, valamint, hogy miként vészelte át ezt az időszakot. Jelen dolgozat kárpátaljai magyar katonák beszámolóit alapján törekszik a szovjet hadseregben kialakult viszonyrendszer és az abba történő beilleszkedést meghatározó tényezők bemutatására, valamint annak körüljárására, hogy a vizsgált személyek

magyar nemzetisége hogyan befolyásolhatta e közegeben való érvényesülésüket. Az etnikum kihatással lehetett a hadseregben jelenlévő viszony- és értékrendszer egyéni szinten történő megjelenésére, a katonák egymáshoz való hozzáállására is.

A munkában bemutatásra kerülnek azok a nemzetiségi-kulturális alapokon nyugvó kapcsolatok, melyek a különböző kultúrájú, nemzetiségű katonák egymás mellett élésének következtében alakulhattak ki, és amelyeket az egyén már meglévő tapasztalatain, ismeretein, előítéletein, gondolkodásmódján túl a másik féllel történő megismerési-együttélési folyamat is befolyásolhatta.

Kulcsszavak: **szovjet hadsereg, Kárpátalja, alkalmazkodási stratégiák, nemzetiség**

THE ADAPTATION STRATEGIES OF HUNGARIAN-TRANSCARPATHIAN SOLDIERS SERVING IN THE SOVIET ARMY

Author: **Barna KÉSZ**, third-year PhD student (bkbarnakesz@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Róbert KEMÉNYFI**, professor

Institution: University of Debrecen, Faculty of Arts, Department of Ethnography, Debrecen, Hungary

In the second half of the 20th century, Transcarpathia was a part of the Soviet Union. One might wonder how the Hungarian troops of Transcarpathia, belonging to minorities both linguistically and culturally, were able to adapt to the sometimes extreme conditions prevailing in the Soviet Army and how they survived this period. Based on the reports of Transcarpathian-Hungarian soldiers, this paper seeks to present the relationships and the factors determining their integration into the Soviet Army, as well as to determine how the Hungarian nationality of the examined individuals might have influenced their survival in this environment. Ethnicity may have influenced the system of relations and values within the army on an individual level, as well as the attitude of the soldiers towards each other.

The work introduces relationships based on nationality and culture, which may have resulted from the coexistence of soldiers of different cultures and nationalities, and which, in addition to the individual's existing experiences, knowledge, prejudices and attitudes, might have been affected by the process of coexisting with another individual.

Keywords: **Soviet Army, Transcarpathia, adaptation strategies, nationality**

SZABADKA KÖZSÉG NYELVI TÁJKÉPE VENDÉGLÁTÓIPARI VONATKOZÁSBAN

Csantavér, Nagyfény, Újnagyfény, Györgyén, Meggyes, Zentaörs

Szerző: **FEKECS Emese**, mesterképzés (fekecs.emese@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KOVÁCS RÁCZ Eleonóra** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Dolgozatomban Szabadka község néhány településének nyelvi helyzetével, azok szociolingvisztikai megközelítésével foglalkozom nyelvtájkép-vizsgálat segítségével, vendéglátóipari vonatkozásban. Saját képanyagom alapján, amelyek 2019 nyári-őszi hónapjaiban készültek, a társadalom sokszínűségét, a politikai ideológiákat és a nyelvhasználatot egységében kívánom láttatni. Az elemzés a vendéglátóipari üzletek felirataira fókuszál: étterem, kávézó, gyorsétkező, cukrászda, kávéház, kocsmá, bár. Célom ezen vállalkozások nyelvi tájképének részletes vizsgálata Szabadka község néhány településén: Csantavéren, Nagyfényen, Újnagyfényen, Györgyénen, Meggyesen és Zentaörsön. A felsorolt helységekben eltérő a magyar és a szerb nemzetiségű polgárok településen belüli számaránya. Fontos tudatosítani a különböző nyelvű feliratok meglétét vagy hiányát, valamint azok térbeli jellemzőjét is. Az állam nyelve (szerb), a kisebbségi nyelv (magyar) és az angol felváltva jelennek meg a települések vendéglátóipari tábláin. Reményeim szerint kutatásom átfogó képet ad Szabadka község felsorolt településeinek nyelvi tájképéről.

Kulcsszavak: **nyelvi tájkép, nyelvhasználat, vendéglátóipar, Szabadka község**

THE LINGUISTIC LANDSCAPE OF THE MUNICIPALITY OF SUBOTICA CONCERNING THE HOSPITALITY INDUSTRY

Čantavir, Žednik, Novižednik, Đurđin, Višnjevac, Dušanovo

Author: **Emese FEKECS**, MA (fekecs.emese@gmail.com)

Supervisor: **Eleonóra KOVÁCS RÁCZ**, Ph.D., professor

Institution: The University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad;
Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

In this paper I attempt to examine the linguistic background of the municipality of Subotica concerning the hospitality industry in a sociolinguistic approach, using the linguistic landscape model. Relying on my own data collected during the

summer and autumn of 2019, I wish to present the diversity of society, political ideologies and language use as a whole. The analysis focuses on the advertisement found in catering establishments such as restaurants, takeaways, fast food restaurants, confectioneries, cafés, pubs and bars. My goal is the detailed examination of the linguistic landscape of these establishments in the municipality of Subotica, namely in Čantavir, Žednik, Novižednik, Đurđin, Višnjevac and Dušanovo. The above-listed villages show differences in the proportion of Serbian and Hungarian population in the areas; therefore, it is important to establish the presence or absence of advertisement in different languages along with their spatial characteristics. The language of the state (Serbian), the language of the minority (Hungarian) and English appear alternately on the advertising boards of these establishments. In this paper I hope to give a comprehensive account of the linguistic landscape of the listed villages of the municipality of Subotica.

Keywords: **linguistic landscape, language use, catering industry, catering industry, municipality of Subotica**

„AMIT CSAK ÓHAJT, VELEM MEG TUDJA OLDANI”: Magyarországon idősápolói munkát végző kárpátaljai asszonyok táplálkozáskultúrájának vizsgálata

Szerző: **KÉSZ Réka**, Phd I. évfolyam (rekakesz@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÍKI Tamás** egyetemi tanár

Intézmény: Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Néprajzi Tanszék, Debrecen

Ukrajnában az 1991-es rendszerváltás után bekövetkező átalakulási folyamatok, gazdasági krízis és az addig nagyban korlátozott határátlépés megszűnése nagyarányú külföldi munkavállalási stratégiákhoz vezetett. Ennek egyik formája az informális szférába tartozó idősápolási, idősgondozási munka vállalása. A kutatásban bemutatott kárpátaljai magyar nők Magyarországon vállaltak gondozói munkát. Az ilyenfajta házi ápolóság komplex feladatkör betöltését foglalhatja magába az ápolástól a társalkodónői szerepkörön keresztül a házvezetőnői tisztségig. Az előadásban az idősápolói tevékenység, és az azt végző munkavállaló asszonyok életvitele, életstratégiája a táplálkozás vonatkozásában kerül bemutatásra. A táplálkozás tematika mélyebb feldolgozása azért is lényeges, mert ez a terület, amelyben kiemelkedő mértékben megmutatkozhatnak a találkozó lokalitások (kibocsátó közeg – fogadó közeg) és egyéniségek (ápoló – megbízó) közötti hasonlóságok, eltérések. Egyben a táplálkozás révén lehetőség nyílik egymás értékeinek, ízlésvilágának, egyéniségének megismerésére, vélemények és sztereotípiák alakítására illetve azok formálására. A kutatás módszere a témára vonatkozó szakirodalom felhasználása mellett félig strukturált interjúk készítése Kárpátaljáról származó, de Magyarországon dolgozó ápoló asszonyokkal.

Kulcsszavak: **házi ápolóság, idősgondozás, Kárpátalja, táplálkozás, munkavállalás**

„WHATEVER YOU WISH, YOU CAN ACHIEVE IT WITH ME”:
An examination of the dietary culture of Transcarpathian women working
as nurses for the elderly in Hungary

Author: Réka KÉSZ, first-year PhD student (rekakesz@gmail.com)

Supervisor: Dr. Tamás CSÍKI, professor

Institution: University of Debrecen, Faculty of Arts, Department of Ethnography, Debrecen, Hungary

In the Ukraine, the transformation processes that followed the change of regime in 1991, the economic crisis, and the abolition of the previous limitations of border crossing led to the appearance of large-scale employment strategies abroad. One form of this is the undertaking of informal care for the elderly. The Transcarpathian Hungarian women presented in the research study have undertaken care work in Hungary. This kind of home care can involve complex tasks ranging from nursing to serving as a lady's companion or housekeeper. In the presentation, the nurses' activity, the lifestyle, and the life strategy of the working women is presented in relation to nutrition. The deeper elaboration of the topic of nutrition is also important, because this is an area in which the similarities and differences between meeting localities (dispensing medium – receiving medium) and individuals (nurse – employer) may be revealed. At the same time, nutrition enables one to get to know each other's values, tastes, individuality, and to form opinions and stereotypes. The method of research, along with the analysis of the literature on the topic, was based on the use of semi-structured interviews with women from Transcarpathia who work as nurses in Hungary.

Keywords: home nursing, care for the elderly, Transcarpathia, diet, employment

HAJAS TIBOR ANTISZEMITIZMUSA A NEOAVANTGÁRD
ÉS A KÁDÁR-KORSZAK KULTÚRÁJÁNAK TÜKRÉBEN

Szerző: FENYŐ Dániel, V. évfolyam (fenyoda@gmail.com)

Témavezető: Dr. TAKÁTS József, egyetemi adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet,
Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék, Pécs

A magyarországi neoavantgárd politikai potenciáljának leglátványosabb, a pártállam által is jól dokumentált nyomai azok az események, amikor a művészi cselekvés hatósági intézkedéseket vont maga után. Ezek a konfliktusok olyan ütközési

pontokként jelennek meg, amelyben a budapesti neoavantgárd művészet felszakította a szocialista berendezkedés kultúrájában megképződött politikai esztétikai konszenzust. A magyarországi neoavantgárd történetét végigkísérik a hatóságokkal való összetűzések, kutatásom azonban Hajas Tibor és a Belvárosi galeri 1965-ös perére, valamint ennek kapcsán a neoavantgárd és a Kádár-korszak kultúrájának politikai esztétikai viszonyrendszerére fókuszál. A perrel kapcsolatos besúgói jelentések és iratanyagok felhasználásával rekonstruálható a szövegek felett folytatott interpretációs küzdelem Hajas és a hatóságok között, így mutatva rá az értelmezői stratégiákat meghatározó esztétikai preconcepciók közti különbségekből fakadó feszültségekre. Másrészt a határátlépés mibenlétére keresem a választ, hogy a *Légy tilos!* maximája által meghatározott esztétikai programot követő neoavantgárd, zsidó és antisztálinista alkotó miként válhat az államhatalom szemében antiszemita és fasiszta, ezáltal felelősségre vonható, jogi úton szankcionálható „zavarkeltővé”.

Kulcsszavak: **Hajas Tibor, neoavantgárd, antiszemitizmus, Kádár-korszak**

THE ANTISEMITISM OF TIBOR HAJAS IN THE LIGHT OF THE NEO-AVANT-GARDE AND THE CULTURE OF THE KÁDÁR ERA

122

Author: **Dániel FENYŐ**, fifth-year student (fenyoda@gmail.com)

Supervisor: **Dr. József TAKÁTS**, assistant professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Hungarian Institute of Language and Literature Department of Modern Literary History and Literary Theory, Pécs

The most spectacular traces of the Hungarian neo-avant-garde's political efficiency, which are also well-documented by the security agencies, are those incidents when art actions were sanctioned in a magisterial way. These affairs appear as points of impact, where the neo-avant-garde called off the aesthetic-political consensus of socialist culture. The Hungarian neo-avant-garde has always been in conflict with the authorities. My paper focuses on a suit of Tibor Hajas and *Belvárosi galeri* from 1965, which is able to show the relationship between socialism's distribution of the sensible and the subversive activities of the neo-avant-garde. The fight between Hajas and the authorities for the way of interpretation can be reconstructed by using agency reports and documents related to the case, which aim to point out the tension between the aesthetical preconceptions of the neo-avant-garde and the culture of socialism. On the other hand, I look for answers to the ontology of border-crossing: how an antistalinist Jewish artist following the order of *Be forbidden!* can appear, in the eye of socialist regime, as an unlawful, anti-Semite and fascist, who can be criminalised because of his art.

Keywords: **Tibor Hajas, neo-avant-garde, antisemitism, Kádár era**

„ISTENTŐL IHLETETT ÉS HASZNOS A TANÍTÁSRA” Összehasonlító elemzés Pál apostol leveleinek két református fordításáról

Szerző: **PÁSZTOR-KICSI Gergely**, mesterhallgató (gerishephard@gmail.com)

Témavezető: **Dr. RAJSLI Ilona** egyetemi tanár

Intézmény: ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat Pál apostol leveleinek két református fordítását hasonlítja össze, nevezetesen a Károli Biblia 1908-as revideált változatának és a 2014-es Revideált új fordítású Bibliának az episztola fordításait. Az összehasonlítás elsősorban jelentéstanilag szempontból történik, a nyelvtörténeti összevetés módszere csak azoknál az igeverseknél érvényesül (főként alaknani, szóképzéstanilag, mondattani és stilisztikai szinten), amelyeknek fordításai között lényeges különbség áll fenn. A diakrón szövegösszevetéshez a Vizsolyi Biblia 1590-es kiadásának hasonmását is figyelembe veszi a munka. Elsődleges célja, hogy megállapítsa, a korpusz mely igeverseinek fordításai között vannak különbségek, de emellett arra is választ igyekszik adni, tekinthető-e a két fordítás ekvivalensnek. Az igeversek közötti különbségek egy, a szerző által felállított, mennyiségi és minőségi szempontokat is figyelembe vevő rendszerbe lesznek besorolva. A legnagyobb különbségek esetében a kutatás kísérletet tesz annak megállapítására is, melyik változat állhat közelebb az autográfához. Ennek mérlegelése során egyrészt azt veszi figyelembe, hogy milyen mértékben harmonizál a kérdéses igeszakasz Pál apostol egyéb leveleivel, másrészt interlingvális (magyar-görög, angol-görög) bibliákra hagyatkozik. Igénybe veszi továbbá ugyanezen szótáraknak az igeszakaszokról adott részletes nyelvtani leírását is.

Kulcsszavak: Biblia, bibliafordítás, Pál apostol, Revideált új fordítású Biblia, Károli Biblia, a fordítások összevető szövegvizsgálata

„GOD-BREATHED AND USEFUL FOR TEACHING” A comparison of two reformed translations of the epistles of the apostle Paul

Author: **Gergely PÁSZTOR-KICSI**, master student (gerishephard@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ilona RAJSLI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

This paper compares two Hungarian reformed translations of the epistles of the Apostle Paul. The observed translations represent parts of the Revised Karoli Bible of 1908 (*Károli Biblia 1908-as revideált változata*) and the Revised Hungarian

Bible (*Revideált új fordítású Biblia*) of 2014. The paper is primarily concerned with questions concerning the semantics of the two texts. The method of diachronic comparison is used only in the analysis of verses among which there are considerable differences in meaning, focusing mainly on morphology, lexicology, syntax and style. For the purposes of diachronic analysis, a facsimile edition of the original Bible of Vizsoly (*Vizsolyi Biblia*, 1590) will also be consulted. The main goal of the paper is to determine which verses differ semantically in the two translations. The paper also seeks to assess the extent to which these two translations can be considered equivalent. The differences between the two translations will be categorized by qualitative and quantitative principles, and incorporated into a system formed by the author of the paper. In the case of major variations in translation, the author will try to evaluate which version is closer to the autographs. To this end, the verses in question will be compared with similar verses from other epistles of the Apostle Paul, and interlingual (English-Greek, Hungarian-Greek) Bibles containing a full linguistic analysis of the biblical text will also be consulted.

Keywords: Bible, Bible-translation, Apostle Paul, Revised Hungarian Bible, Karoli Bible, comparative analysis of translations

TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET PIER LUIGI NERVI ÉPÍTÉSZETÉBEN

Szerző: **CSÉBY Flóra Hanna**, I. évfolyam, mesterszak (csebyhanna@gmail.com)

Témavezető: **ORDASI Zsuzsanna** PhD

Intézmény: Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Művészettörténet Tanszék, Budapest

„Építeni művészet, még olyan technikai aspektusban is, mint a szerkezeti stabilitás.”/„Il costruire è arte anche in quei suoi aspetti più tecnici che si riferiscono alla stabilità strutturale”/ írja Nervi a *Scienza o arte del costruire?* című 1945-ben megjelent könyvében. Előadásomban szakdolgozatom témájával, Pier Luigi Nervi (1891–1979) építészével, vasbeton épületeivel foglalkozom. A mérnöképítészek fontos szerepe van a huszadik századi térlefedési szerkezetek megreformálásában az előre gyártott elemek alkalmazásának köszönhetően. Nervi épületei nem csak a szó tudományos értelmében vizsgálendók, hanem művészettörténeti szempontból is jelentős értéket képviselnek. Az építész kortársa, Bruno Zevi fogalmazta meg az építészet vizsgálatának különböző értelmezéseit, amik közül kiemelném a politikai és a térbeli értelmezést. A kutatás során vizsgált csarnokok és sportlétesítmények jelentős mértékben összefüggésben állnak a fasiszta rezsim, a háború utáni olasz kereszténydemokratizmus, valamint a Pápai Állam irányelveivel. A térbeli értelmezést illetően pedig az adott épületek világosan fejezik ki az építészet Zevi által vélt lényegét, a szociális tartalmat.

A kutatás kiterjed Pier Luigi Nervillek a magyar mérnöki gondolkodásra gyakorolt hatására is, amivel kapcsolatban Gnadig Miklós kazinbarcikai sóraktára említhető elsősorban. Hazánkban Nervi munkásságával mérnöki szempontból foglalkoznak a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Szilárdságtani és Tartószerkezeti tanszékén. Fontosnak tartom azonban az életmű művészettörténeti kontextusba helyezett vizsgálatát, többek között azért is, mert a téma magyar nyelven még feldolgozatlan.

H U M Á N T U D O M Á N Y O K I .

Előadásomban a firenzei Stadio Comunale-ról, az 1960-as római olimpiára épült Palazzo ill. Palazzetto dello Sport-ról, valamint a vatikáni VI. Pál audiencia csarnokról lesz szó, az egyes épületek egy-egy jellegzetes, egyedi, a szerkezeti szabadságból adódóan művészeti értékkel bíró elemeire fókuszálva.

Kulcsszavak: vasbeton, mérnököpítészet, szerkezet, Pier Luigi Nervi

SZÁZ ÉV MAGÁNY, AVAGY ÓKORTÓL A POSZTMODERNIG Gabriel Garzía Márquez regényének értelmezése

Szerző: **CSIKÓS Emese**, II. évfolyam (csikosemese1999@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BEKE Ottó** PhD, egyetemi tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A TDK-dolgozat, illetve előadás Gabriel Garzía Marquez *Száz év magány* című, paradigmaticus jelentőségű regényét értelmezi. Az interpretáció a mű szereplőit, valamint cselekedeteiket archetipikus vonatkozásaikban ragadja meg, miközben a mágikus realizmus jelentőségét, világirodalmi szerepét sem téveszti szem elől. Ily módon válik lehetővé a szövegben különböző formákban megjelenített ideológiai koncepciók vizsgálata és a kortárs recepció, regényértelmezés gazdagítása.

Kulcsszavak: **Gabriel Garzía Márquez, Száz év magány, mágikus realizmus**

A FÖLD MÁGIKUS SZEREPE García Marquez és Bodor Ádám prózájának összevető elemzése

Szerző: **MÁK Ivett**, III. évfolyam (mak.ivett023@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A dolgozatom témája a föld mágikus szerepének vizsgálata García Marquez és Bodor Ádám prózájának összevető elemzése révén. Feltételezem, hogy miután megvizsgáltam a föld motívumát a *Száz év magány* és *Az érsek látogatása* című művekben, új szemantikai összefüggések hálózata fog kibontakozni. Ez a háló új fényben tünteti majd fel a szereplőket, az egyes ok-okozati kapcsolatokat. Az összevető vizsgálat nyomán alátámasztható az a feltevés, hogy Bodor Ádám regényében García Marquez-hatások vannak, hogy a mágikus realizmus jegyeit és módszereit az erdélyi magyar író is alkalmazza. A föld motívumát kiragadva a kutatás még célirányosabbá válik. Megállapítható, hogy a szereplők mindkét műben közel állnak az anyaföldhöz, a föld anyagi mivoltában is az életük meghatározó része. A szemét motívuma is különös szerepet tölt be mindkét írónál.

Kulcsszavak: **föld, mágikus realizmus, szemét, kutatás, motívum, változatlanság**

THE MAGICAL ROLE OF EARTH

A comparative analysis of the prose works of Garcia Marquez and Ádám Bodor

Author: **Ivett MÁK**, third-year student (mak.ivett023@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Erzsébet CSÁNYI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad; “Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad; Hungarian College of Higher Education of Vojvodina, Novi Sad

The subject of the paper is the comparative examination of the magical role of earth in the prose works of Garcia Marquez and Ádám Bodor. The author hypothesizes that, after having examined the motif of earth in *One Hundred Years of Solitude* and *The Archbishop's Visit*, new semantic correlations will be revealed. The network will shed new light on the characters and some causal relationships. Considering the comparative analysis, it can be concluded that the influence of Garcia Marquez is present in Ádám Bodor's novel; the symbols and techniques of magical realism are adapted by the Transylvanian Hungarian writer as well. Focusing on the motif of earth, the research becomes more purposeful. It can be concluded that the characters are close to Mother Earth in both works – earth in its material form is a significant part of their lives. The motif of garbage also plays a special role in the works of both authors.

Keywords: **earth, magical realism, garbage, research, motif, permanency**

(KI AZ) ÚJ DETEKTÍV?

Szerző: **GANDIS Csongor**, IV. évfolyam (csongorgandis@gmail.com)

Témavezető: **dr. SAMU János Vilmos** docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Dolgozatomban a krimi műfajának aktuálisan megfigyelhető változásaival foglalkozom. Azokat a meglehetősen pontosan észlelhető kliséket tanulmányozom, amelyek szerkezeti és funkcionális feltárása segítheti az „újszerű detektívtörténetek” (ki)alakulásának, azaz a műfaj dekonstruálódásának és revíziójának megértését. A XXI. századi detektívtörténetek döntően televízióra adaptált változatai nem ritkán a mediális kontextus sajátosságaihoz alkalmazkodva bontják meg a műfaji konvenciókat, ezért elemzésemben intermediaális szempontrendszerrel igyekszem érvényesíteni. A kutatás jelenlegi szakaszában, a fentiekkel összhangban, a címszereplők és egyéb meghatározó karakterek jellemrajzára, narratív (újra)pozicionálásuk stratégiáira és módzataira összpontosítok. Céлом, hogy a változás és permutációk vizsgálatával egy kiterjesztett detektívfogalmat vezessek be, amely a fabuláris jegyek helyett inkább a figura ideológiájával és implicit szubjektumfilozófiájával számol.

Kulcsszavak: **detektív(történetek), krimi, XXI. század, televízió**

A NYELV KÉRDÉSE ORCSIK ROLAND *FANTOMKOMMANDÓ* CÍMŰ MŰVÉBEN

Szerző: **HOVANYEC Judit**, IV. évfolyam (hovanyec4@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NOVÁK Anikó** docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A kutatás célja a kilencvenes évek háborújáról szóló Orcsik Roland-regény, a *Fantomkommandó* tanulmányozása a nyelvhasználat szempontjából. A Kalligram és a Forum Könyvkiadó gondozásában 2016-ban megjelent műben fontos szerepet tölt be a nyelv. Legyen szó kétnyelvűségről, félnyelvűségről, nyelvkeveredésről, a nyelvek közötti átjárásról, nyelvcseréről vagy nyelvbezártságról – a regény számos lehetőséget kínál e jelenségek, motívumok értelmezésére. A kutatás elsősorban a kétnyelvűsége fókuszál, de szükségszerűen foglalkozik az előbb említett kapcsolódó fogalmakkal is a szereplők viselkedésének és kommunikációjának megfigyelése során. Az elemzéshez a narratológiai módszerek mellett a nyelvtudomány vonatkozó eredményei is alapként szolgálnak.

128

Kulcsszavak: Orcsik Roland, *Fantomkommandó*, vajdasági magyar irodalom, délszláv háborúk, kétnyelvűség

THE QUESTION OF LANGUAGE IN ROLAND ORCSIK'S *FANTOMKOMMANDÓ*

Author: **Judit HOVANYEC**, fourth-year student (hovanyec4@gmail.com)

Supervisor: **Anikó NOVÁK**, Ph.D.

Institution: The University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad;

Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

The aim of this research is to analyze Roland Orcsik's novel titled *Fantomkommandó*, which tells a story of the war-torn '90s, with respect to the question of language. Language itself plays a key role in the novel, published in 2016 by the Kalligram and Forum publishing houses. The novel allows for many interpretations of the phenomena and themes featured in it, such as bilingualism, semilingualism, language mixing, the transition between languages, language exchange, and the sense of being enclosed by language. The primary focus of the research is bilingualism, but it was also necessary to address the aforementioned concepts during the course of the analysis of the character's actions and communication. In addition to the methods of narratology, linguistic findings also serve as a basis for the investigation.

Keywords: Roland Orcsik, *Fantomkommandó*, Vajdaság-based Hungarian literature, South Slavic wars, bilingualism

LÉTÁLLAPOTOK ORCSIK ROLAND *FANTOMKOMMANDÓ* CÍMŰ REGÉNYÉBEN

Szerző: **FEHÉR Miklós**, mesterhallgató (fringemiki@outlook.com)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Ez a dolgozat Orcsik Roland *Fantomkommandó* című regényének vizsgálatát tűzte ki céljául. A dolgozat kifejezett szándéka, hogy a délszláv háborús időszakban játszódó történet karaktereit vegye górcső alá, különös figyelemmel arra, milyen hatással voltak a traumatikus események a szereplők identitására. A tanulmány feltételezi, hogy a szerző által használt technika, melynek során a zene és a zeneiség lép előtérbe, csak egyfajta menedékként szolgált a traumák feldolgozására. A melódiák csak háttérelméként funkcionálnak, mert az előtérben a megcsömörlött egzisztencia, az identitás elvesztése áll. A család, a közösség és az egyén is válságba kerül, a kollektív háborús trauma helyére pedig a privát trauma lép, mely alapjaiban meghatározza az alkotásban szereplő karakterek létállapotát. Kutatásomban főként arra szeretnék választ találni, hogy – a korábbi ismereteket figyelembe véve, melyek Sirbik Attila és Danyi Zoltán műveinek elemzése során váltak nyilvánvalóvá – a háború hogyan formálja önképére az identitást, milyen hatással van a határ fizikai és nyelvi értelemben vett kettőssége az énképre.

Kulcsszavak: délszláv háború, trauma, zene, kollektív trauma, egyéni trauma, identitás, létállapot

A FORDÍTÁS FUNKCIÓJA A NYELV- ÉS IRODALOMTANÍTÁSBAN

Szerző: **KECSKÉS Ildikó**, mesterképzés (kecskesildi93@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A két nagyobb fejezetre tagolódó dolgozat a fordítás szerepére koncentrál a nyelv- és irodalomtanításban. Célja annak feltárása, miként alkalmazható a fordítás az idegen nyelvi és anyanyelvi órán és milyen kompetenciákat fejleszt a diákoknál.

Az első fejezet az idegennyelv-oktatás elméleteit és módszereit foglalja össze a szakirodalom alapján, kitér a nyelvtani-fordító módszer tanórai alkalmazására, előnyeire és hátrányaira, az idegen nyelvek tanításának alapvető dilemmáira, a fordítás funkciójára a nyelvi tartalom közvetítésében, az általa fejleszthető kompetenciákra, az idegennyelv-tanulás és -tanítás humán és egyéb tényezőinek szerepére a nyelvvelsajátításban. A dolgozat a fordításnak mint módszernek az alkalmazási módjait is vizsgálja a magyar mint idegen nyelv órán.

A második fejezet a fordítás felhasználhatóságát tekinti át az irodalomórán. A világban egyre több ember válik többnyelvűvé. A vajdasági magyar diákok számára az idegen nyelvek tanulása és használata a mindennapi életük szerves részévé vált. A dolgozat arra próbál rávilágítani, mennyire fontos, hogy a diákok az irodalomórán elemzett művek, szövegrészek egy részének az eredetijét és fordítását is megismerjék, mert a szövegek összetevése, a (saját és már meglévő) fordítások elemzése révén tudatosítják a forrásnyelv és a célnyelv közötti különbségeket és hasonlóságokat, megismerkednek a fordítás elméleti és gyakorlati kérdéseivel, a fordítói segédletekkel, neves fordítóinkkal, a fordításoknak az anyanyelvű irodalomra gyakorolt hatásával, néhány mű fordítástörténetével, fejlesztik interkulturális ismereteiket. A dolgozat az elméleti megállapításokat gyakorlati példákkal és konkrét órateranggal is szemlélteti.

Kulcsszavak: nyelvtanítási metodológia, nyelvpedagógia, fordítás, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, paradigmaváltások, (inter)kulturális kompetencia

EGY PROFÁN PASSIÓJÁTÉK, MINT AZ IDENTITÁS SZÍNREVITELÉNEK MÉDIUMA

Szerző: **OLÁH Tamás**, III. évfolyam, doktorandusz (olah.k.tamas@gmail.com)

Témavezető: **Dr. JÁKFALVI Magdolna**, egyetemi tanár

Intézmény: Színház- és Filmművészeti Egyetem, Doktori Iskola, Budapest

A délszláv konfliktus, mely a Jugoszláv Szocialista Szövetség Köztársaság felbomlásához vezetett 1993-ban már második éve szedte áldozatait. A vajdasági Tanyaszínház próbái ebben az évadban Magyarországon zajlottak, s a premiért is a zsámbéki Kálvária dombon tartották. Ennek fő oka a háború miatt elvont anyagi támogatások hiánya mellett az volt, hogy a fiatal férfiszínészeket, ha huzamosabb ideig maradnak egy helyen Jugoszlávia területén, bármikor besorozhatták s valamelyik polgárháborús frontra vezényelheték volna. A *Csantavéri passió* című előadás szöveggönyve elsősorban a fiatalon elhunyt vajdasági költő, Sziveri János verseiből állt össze, a korábban megszokott s szinte elvárt komédiázás helyett pedig a tragikus hangvétel és a ritualitás vált benne dominánssá. Soltis Lajos, a társulat vezetője az ősbemutatót egy olyan autentikus vajdasági színház felé vezető út első konkrét lépésének látta, mely folyamatosan visszatér saját gyökereihez: a tájhoz és a benne létező emberhez. Az előadás során a teremtés és a krisztusi szenvedéstörténet primitív rítusokkal fonódott össze, a zsidó-keresztény mitológia összemosódott a pogány újjászületésmítoszok motívumaival, melyek mind jól ismertek és olvashatóak voltak a falusi nézők számára. E profán passió a középkori misztérium-drámákhoz hasonlóan nemcsak látványosság volt, hanem valódi lelki dráma megjelenítője is. Közvetlen módon fogalmazott a vajdasági magyarság aktuális létállapotáról, így tematizálva annak a közösségnek a társadalmi helyzetét, melyben létrejött.

Kulcsszavak: identitásválság, kisebbségi identitás, profán passiójáték, Tanyaszínház

A PROFANE PASSION AS THE MEDIUM OF THE STAGING OF IDENTITY

Author: **Tamás OLÁH**, third-year PhD student (olah.k.tamas@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Magdolna JÁKFALVI**, university professor

Institution: University of Theatre and Film Arts, Doctoral School, PhD, Budapest

In 1993 the southern Slavic conflict which led to the breakup of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia was claiming its victims for the second year. In this year, the rehearsals of the Hamlet's Theatre (*Tanyaszínház*) of Vojvodina took place in Hungary, and the premiere was at the Calvary Hill of Zsámbék. The main reason for this was the low financial support from the Yugoslavian government, but also, if the young male actors would have stayed in one place for a longer period in the wartime country, they could have ended up on one of the near frontlines. The script of the performance *Passion of Csantavér* ("Csantavéri passió") was mainly based on the poems of the late Vojvidinian-Hungarian poet, János Sziveri, and the tragic tone and ritualism replaced the regular and expected comedic genres. Lajos Soltis, the leader of the company defined the play as the first concrete step toward an authentic Vojvodinian-Hungarian theatre, which always goes back to its roots: the local landscape and the people living in it. In the performance, creation and the passion of Christ intertwined with pagan reborn-myths, which were all well-known to the village audience. Just like the Middle-Age mystery plays, this profane passion was not only a spectacle, but also displayed the drama of the human soul. It spoke directly about the actual state of being of the Vojvodinian-Hungarians and revealed the social position of the community which staged it.

Keywords: **identity crisis, minority identity, profane passion, Hamlet's Theatre (*Tanyaszínház*)**

„MEGYÜNK ÉS HALLGATUNK.” A TRAUMAELEBESZÉLÉS LEHETŐSÉGEI BORBÉLY SZILÁRD NINCSTELENEK CÍMŰ REGÉNYÉBEN

Szerző: **CSONDOR Soma**, II. évfolyam (csondorsoma@gmail.com)

Témavezető: **Dr. ORBÁN Jolán** egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom MA, Pécs

Borbély Szilárd életművének második szakaszában különösen fontos kérdéskör a traumaábrázolás. A *Halotti pompa – Szekvenciák* (2004) verseskötettől, a *Nincstelenek – Már elment a Mesijás?* (2013) című regényig tartó időszak a történelmi, társadalmi és személyes krízisek, traumák feldolgozásának lehetőségeivel kísérletezik. Előadásomban – a második pályaszakasz egyéb műveit is érintve – a szerző utolsó kiemelkedő szépirodalmi alkotását, a *Nincsteleneket* vizsgálom a száрма-

zás és a gyermekkori nyomor traumájának ábrázolása szempontjából. Ehhez a traumaelbeszélés általános problémájának, a leírhatatlanság tapasztalatának szakirodalmát tekintem át. Ezt követően áttekintem, hogyan reflektál e tapasztalatra Borbély regénye és végső soron milyen eszközökkel próbálja mégis ábrázolni az ábrázolhatatlant.

Kulcsszavak: **Borbély, Nincstelenek, trauma**

THE POSSIBILITIES OF TRAUMA NARRATIVE IN *NINCSTELENEK* BY SZILÁRD BORBÉLY

Author: **Soma CSONDOR**, second-year student (csondorsoma@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Jolán ORBÁN**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Hungarian Language and Literature MA, Pécs

Representation of trauma is a very important topic in the second part of the life work of Szilárd Borbély. He wrote about historical, social and personal trauma at this time. The aim of my lecture is to examine the trauma narrative of *Nincstelenek* (2013). I examine how this novel can be considered as a representation of unrepresentable trauma.

Keywords: **Borbély, Nincstelenek, trauma**

AZ ÉPÍTKEZÉS SZIMBÓLUMRENDSZERE CELLER KISS TAMÁS *ANYAMÉH* ÉS ZÁVADA PÉTER *MÉSZ* CÍMŰ MŰVEIBEN

Szerző: **SZELES Réka**, II. évfolyam (szeli579@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Dolgozatomban az építkezés fogalmához kötődő szimbólumokat vizsgálom Celler Kiss Tamás *Anyaméh* és Závada Péter *Mész* című kötetében.

Elemzésem az építkezés és az alkotás közti korrelációt kívánja feltárni, összpontosítva a kötetek közti átfedésekre, eltérésekre és a hasonló szimbolikára. Munkám elsősorban nem poétikailag, a trópusok szintjén elemzi a szimbólumokat. A pszichológia, a néprajztudomány, a művészettörténet, a mítosz kutatás és a vallástörténet egyaránt a téma alapvető szakirodalmához tartoznak.

A művekben az anya hiányát pótolni vágyó versbeszélők tűnnek fel, akik az emlékeket úgy használják, mint mesteremberek a téglákat.

A szerzők a trauma feldolgozása köré szervezik gondolatmenetüket. S míg az *Anyaméh* lírai elbeszélője új életteret kíván építeni az anya hiányából, a *Mész* központi alakja megpróbálja befalazni az anya emlékét.

Kulcsszavak: **anya, építkezés-alkotás, rombolás, fal, szimbólum, hiány**

THE ROLE OF CONSTRUCTION AS THE SYMBOLS' SYSTEM IN THE WORKS OF TAMÁS CELLER KISS'S *UTERUS (ANYAMÉH)* AND OF PÉTER ZÁVADA'S *WHITEWASH (MÉSZ)*

Author: Réka SZELES, second-year student (szeli579@gmail.com)

Supervisor: Dr. Erzsébet CSÁNYI, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad;
"Europa" Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

133

In my paper, I write about the definition of construction and about the symbols which are connected to it. I examine these in Tamás Celler Kiss's *Uterus (Anyaméh)* and Peter Závada's *Whitewash (Mész)*.

This analysis focuses on the correlation between the construction and the work itself while it focuses on the overlaps between volumes, differences and on similar symbols. First of all, my work doesn't analyse the symbols in term of poetics, but on the tropes level. Psychology, ethnography, art history, mythology and religious history are all part of this paper's professional literature.

The works feature poetry narratives that seek to make up for the mother's absence. These memories are used as the craftsmen's bricks.

The authors organize their thinking around the processing of trauma. And while the lyricist of *Uterus* wants to build a new living space through the absence of the mother, the central figure of *Whitewash* tries to "masonise" the mother's memory.

Keywords: **mother, construction work, destruction, wall, symbol, lack**

„SZÁRAZ MÉG A FÖLD” Nemzeti narratívák a Szörényi–Bródy szerzőpár munkásságában*

Szerző: **RADNAI Dániel Szabolcs**, I. évfolyam, doktorandusz (spacerock62@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HAVASRÉTI József**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Pécs

Jelen előadás egy tágabb kutatás része, amely a magyar populáris zene történetében – azon belül is a Kádár-rendszer könnyűzenéjében – megjelenő nemzeti narratívákat vizsgálja. A vizsgáldás fókuszában az áll, hogy az 1960–70–80-as évek reprezentatív magyar előadóinak, együtteseinek produkcióiban hogyan jelent meg a nemzet mint téma és a nacionalizmus mint viszonyulás, valamint e produktumok milyen elemeket emeltek ki a magyar nemzetről való gondolkodás kultúrtörténetéből, valamint hogyan aktualizálták és tették elbeszélhetővé őket a populáris regiszteren belül. A popular music studies, a szubkultúra-kutatás, a politikai eszmetörténet, illetve a nacionalizmuselmélet megközelítéseit és fogalomtárát ötvöző elemzés első egysége a részben Szörényi Levente és Bródy János alkotta zenei műhely (Illés- és Fonográf együttes) különböző – leginkább az 1968 és 1983 között keletkezett – produkcióira irányul.

Kulcsszavak: populáris zene, nemzeti narratívák, nacionalizmus, Kádár-rendszer

* A kutatás megvalósulását az Új Nemzeti Kiválóság Program ÚNKP-19-3-II kódszámú Felsőoktatási Doktori Hallgatói, Doktorjelölti Kutatói Ösztöndíja segítette. Egyedi azonosító: ÚNKP-19-3-II-PTE-6.

„THE SOIL IS STILL DRY” National narratives in the works of Levente Szörényi and János Bródy

Author: **Dániel Szabolcs RADNAI**, first-year PhD student (spacerock62@gmail.com)

Supervisor: **Dr. József HAVASRÉTI**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Communication and Media Studies, Pécs

This lecture is part of a wider research to examine different national narratives represented in the history of Hungarian popular music, mainly during the decades of the communist regime (the “Kádár-era”) in Hungary. The interpretation focuses on the emergence and representation of the nation as a topic and nationalism as an attitude in the works of eminent Hungarian musicians and bands, as well as how these productions can narrate, transform and actualize different parts of Hungarian history and national consciousness. The first step of this analysis is about a couple of productions composed by Levente Szörényi and János Bródy (members of Illés and Fonográf bands), between 1968 and 1983. To interpret these productions, the line of thought is based on the concepts, points of view and approaches of popular music studies, cultural studies, history of political ideology and nationalism theory.

Keywords: popular music, national narratives, nationalism, communist era of Hungary

„MI FELFORDULT VILÁG EZ ITT?”
Petőfi Sándor és Madách Imre *Tündérialom* című műveinek
összehasonlítása

Szerző: **RÉTFALVI P. Zsófia**, I. évfolyam, doktorandusz (zsofi200@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MILBACHER Róbert**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Irodalomtudományi Doktori Iskola, Pécs

Petőfi Sándor *Tündérialom* című költeményének és Madách Imre azonos című drámatörredékének összehasonlítása mindeddig elmaradt a magyar irodalomtörténeti munkákban. Természetesen rengeteg szakirodalom rámutat Petőfi hatására Madách különböző műveiben, azonban úgy vélem, hogy a *Tündérialomban* Madách nemcsak a szöveg bizonyos kifejezéseinak újrafelhasználására törekedett – ahogy azt az *Egy anya gyermeke sírján* című költeményében a *Hymnus*-allúziókkal tette – hanem szerkezeti szempontból is felhasználja a Petőfi-verset, melyet így a Madách-drámatörredék inverzeként is olvashatunk. Előadásomban ennek az olvasatnak a bemutatására teszek kísérletet, melynek köszönhetően alkalmunk nyílik a Madách-mű rekonstrukciójára is.

Kulcsszavak: Petőfi, Madách, *Tündérialom*

“WHAT OVERTURNED WORLD IS THIS?”
A comparison of the works of Sándor Petőfi and Imre Madách
titled *Fairy Dream*

Author: **Zsófia P. RÉTFALVI**, first-year student (zsofi200@gmail.com)

Supervisor: **Dr. habil. Róbert MILBACHER**, docent

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Doctoral School of Literary Studies, Pécs

A comparison of the poem by Sándor Petőfi titled *Fairy Dream* and the similarly titled work of the drama fragment of Imre Madách has not been done in Hungarian literary historical papers until now. Naturally, several papers present the influence of Petőfi in Madách's various works. However, in my opinion, Madách sought not only to re-use expressions of Petőfi's writing, but he also reconsidered the structure of the Petőfi's poem. Therefore, we can read the drama fragment of Madách as the inverse of Petőfi's work. In my presentation, I will present this reading, and I attempt to reconstruct Madách's work.

Keywords: Petőfi, Madách, *Fairy Dream*

TÁGULÓ UNIVERZUMOK A fanfictionök vizsgálata

Szerző: **TÓTH Teodóra**, III. évfolyam (teodora.toth98@gmail.com)

Témavezető: **Dr. BEKE Ottó**, egyetemi tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A kutatás a fanfiction-ök jelenségét vizsgálja. A fanfiction-ök olyan szövegszerű rajongói alkotások, melyek felhasználják egy (vagy több) író karaktereit, megalkotott világát, és abban hoznak létre új szálakat, mozzanatokot. Ez az alkotói folyamat több szempontból vizsgálható, ennek megfelelően vannak pártolói és ellenzői, illetve bírálói, kritikusai. Kutatásom e mozzanatok arányait, indokait tárja fel kérdőíves formában, továbbá kortárs populáris szerzők, Böszörményi Gyula és Leiner Laura véleményére, szerzői meglátásaira alapozva véleményez. A fanfiction jelensége komoly szereppel rendelkezik az olvasó közösségekben, összetartó ereje van, valamint ezen írások által indultak el néhányan az íróvá válás útján, aminek köszönhetően saját történeteket, szövegeket adtak ki. Mindennek megfelelően a fanfiction-ök jelenségének, illetve konkrét megnyilvánulásainak vizsgálata elengedhetetlenül fontos a kortárs irodalmi kultúra értelmezése szempontjából.

Kulcsszavak: **fanfiction, Böszörményi Gyula, Leiner Laura**

EXPANDING UNIVERSES Researching fanfiction

Author: **Teodóra TÓTH**, third-year student (teodora.toth98@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ottó BEKE**, assistant professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Studies, Novi Sad;
Hungarian College for Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

This piece of research focuses on the fanfiction phenomenon. Fanfiction is a piece of text written by a fan, featuring characters of a particular author's world, which creates new storylines within the universe. This creating process can be examined from many aspects, thus it has its own patrons and critics. The reasons behind this phenomenon in focus by using questionnaires based on the opinion and insight of popular Hungarian authors, such as, for instance, Gyula Böszörményi, or Laura Leiner. The fanfiction phenomenon has an inevitable effect on reading communities; it gives a common feeling and it makes people start writing and publishing their own stories. Therefore, researching fanfiction and its manifestations is indispensable, considering the interpretations of contemporary literature.

Keywords: **fanfiction, Gyula Böszörményi, Laura Leiner**

A FÖLD SZEREPE A SZIGETREGÉNYEKBEN (Defoe-tól Goldingig)

Szerző: **MOLNÁR Norbert**, IV. évfolyam (norbertm405@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsésztudományi Kar, Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Dolgozatomban a „föld” és a „sziget” fogalmak elemzését tűztem ki célul Daniel Defoe *Robinson Crusoe* és William Golding *A Legyek Ura* című szigetregényében.

Feltételezem, hogy jelentős szemantikai különbség mutatkozik e két fogalom kapcsán az egymástól több mint kétszáz évnnyi távolságra levő művekben, hiszen megváltoztak a gazdasági, politikai és ideológiai körülmények.

A kutatás során ezért összevető komparasztitikai módszert használtam.

A dolgozat először egy rövid áttekintést nyújt a szigetregények műfajának történetéről, majd kitér Defoe és Golding írásművészetének poétikai jegyeire. Ezt követően létrehozom a vizsgálandó korpuszt (a kérdéses fogalmak regényszöveg-beli felbukkanásai alapján), megvizsgálom azt gyakoriság, kontextuális használat, (poétikai) funkció, történelmi-politikai-gazdasági háttér alapján, majd összevető vizsgálat alapján következtetéseket vonok le.

A kutatás eredményeképpen elmondható, hogy a két szigetregényben a „föld” és a „sziget” szavak fogalomköre frekvens, de míg Defoe művében inkább gazdasági konnotációval bír addig Golding regényében a hősök szellemi-érzelmi állapotát problematizálja. Ugyanakkor mindkét műben külön kérdéskört képez a sziget mint körülhatárolt, bekerített föld, amely fogvatart, tehát a rabság gyűlölt oka, másrészt a szigeten ideig-óraig megteremthető éden, a saját „szabad” világ illúziója.

Kulcsszavak: **világirodalom, szigetregények, Defoe, Golding, föld, sziget**

THE ROLE OF THE EARTH IN ISLAND NOVELS (From Defoe to Golding)

Author: **Norbert MOLNÁR**, fourth-year student (norbertm405@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Erzsébet CSÁNYI**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Humanities, German Language and Literature, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

My paper aims to analyse the concepts of “earth” and “island” in Daniel Defoe’s *Robinson Crusoe* and William Golding’s novel *Lord of the Flies*.

We assume that there is a significant semantic difference between the two concepts in the works, which are more than two hundred years apart, because economic, political and ideological circumstances have changed.

Therefore, in the research I used a comparative method.

The paper first presents a brief overview of the history of the island novel genre, and then discusses the poetic features of Defoe's and Golding's writings. Then I create the corpus to be examined (based on the appearances of the concepts in question in the novels), check it on the basis of frequency, contextual use, (poetic) function, historical-political-economic background, and then draw conclusions from a comparative analysis.

As a result of the research, the terms "earth" and "island" are frequent in the two island novels, but while in Defoe's work they have more of an economic connotation, in Golding's novel they follow the changes in the mental and emotional state of the heroes. At the same time, in both works, the island forms two separate issues, as a delimited, enclosed land, which has the potential to hold prisoners, that is the hated cause of bondage, and, on the other hand, the island, the illusion of its own "free" world.

Keywords: world literature, island novels, Defoe, Golding, earth, island

AZ ALAKÍTÁS KIHÍVÁSAI SZÍNHÁZBAN, IRODALOMBAN TÉREY JÁNOS *KÁLI HOLTAK* CÍMŰ MŰVÉSZREGÉNYÉNEK HIPERREFLEKTIVITÁSA

Szerző: CSÍKOS Dániel, III. évfolyam (csikos.daniel97@gmail.com)

Témavezető: Dr. CSÁNYI Erzsébet egyetemi tanár

Intézmény: ÚE, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Térey János *Káli holtak* (2018) c. színházregényét a kritikák „impresszionista szövegtabló”, „szövegkatedrális”, „vibráló kortárs reál-fantasy” (Nagyéci Kovács József) meghatározásokkal titulálják, s e leírások mind hangsúlyozzák a szöveg-szerűség, reflexivitás, imagináció túltengését a világszerűség ellenében. A „nem teljesen valós szcena” (N. K. J.) a műviség, a teremtett világ, a szereplés, az alakítás, az alkotás kérdéseire hegyezi ki a beszédfolyam tétjét, miközben a színész-főhős papírfigura-mivoltát is érzékeli a nézőnek meghívott olvasó. A kutatás célja a mindentudó narrátor szerepének, külső-belső megvilágítást alkalmazó nézőponttechnikájának elemzése, illetve az alakításnak mint esztétikai kérdésnek a műből kibontható meghatározása.

Kulcsszavak: Térey, színház, irodalom, alakítás

DRÁMAJÁTÉK ÉS MŰÉRTELMEZÉS A MAGYARÓRÁN

Szerző: **RISTIC Anita**, mesterképzés (risticke93@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A drámapedagógia a dráma és a színház eszközeit használja fel az oktatásban és nevelésben. A drámapedagógia eszközeként a drámajáték olyan módszert jelent magyarórán az ismeretek átadásában, a szövegek interpretációjában, a személyiségfejlesztésben, az alapvető készségek és képességek kialakításában és fejlesztésében, amely aktív, cselekvő tanulást, nagyobb tanulói aktivitást követel, a tananyagot helyezi a középpontba a tanár helyett, s a közös dramatikus cselekvés révén a tananyag-elsajátítást élményszerűvé, az irodalomtanítást befogadóközpontúvá teszi.

A drámapedagógia a vajdasági oktatási szférában is meghonosodott (a regionális hagyomány kapcsán ld. a feketicsi, adai és magyarkanizsai képzéseket, műhelyeket). Bár a gyakorlatban már megjelenik a magyarórán a frontális osztálymunka helyett, a drámajáték felhasználásával ritkán kerül feldolgozásra egy-egy irodalmi mű, házi olvasmány. Hét hónapon keresztül dolgoztam a budapesti Nyitott Kör Egyesület színházi nevelési társulatával, ahol különböző korosztályú osztályokkal foglalkoztunk drámapedagógiai módszerekkel. A magyarországi iskolákban a diákok rendszeresen találkoznak színházi nevelési előadásokkal, amelyek segítségével a tanár befogadhatóvá teszi az irodalmi művekben megjelenített társadalmi kontextust, problémákat. A drámaóra gördülékenyebb és mozgalmasabb felépítésű, terjedelmesebb tanóra, kizárja a formális oktatás szabályait, a diákok kilépnek a megszokott tantermi keretekből.

Dolgozatom célja, hogy megvizsgáljam, hogyan alkalmazhatók a dramatikus tevékenységek az irodalomtanításban, az irodalmi művek értelmezésében, továbbá hogyan segíti a drámajáték eljáráskészlete az írott és a hangzó szövegek értését, a beszédkészség, az önkifejezés fejlesztését. A dolgozat a szakirodalom alapján összefoglalja a drámapedagógia területeit, módszereit, munkaformáit, infrastrukturális feltételeit, alkalmazási lehetőségeit, a drámapedagógus szerepét, kompetenciáit, a diák-tanár kommunikáció sajátosságait. A dolgozat célja az is, hogy az elméleti megállapításokat és feltevéseket a gyakorlatban is bemutassa, és konkrét drámaóratervekkel, gyakorlatleírásokkal rámutasson, hogyan lehet élményszerűen feldolgozni egy irodalmi szöveget (pl. a szereplők viszonyrendszerének kibontása, a karakterek jellemének, motivációinak vizsgálata, konfliktusok megvilágítása, összefüggések feltárása stb.) a színházi nevelés és a drámapedagógia módszereivel, miként lehet a diákokat (közös) gondolkodásra ösztönözni, segíteni a konfliktushelyzetek felismerését, és élmény megélésével, létrehozásával megoldásokra lelteni.

Kulcsszavak: drámapedagógia, drámajáték, műértelmezés, személyiség- és kreativitásfejlesztés, cselekvő, élményközpontú tanulás, kooperáció

DRAMA GAMES AND TEXT INTERPRETATION ON HUNGARIAN LESSONS

Author: **Anita RISTIĆ**, master student (risticke93@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Hargita HORVÁTH FUTÓ**, university professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Drama pedagogy employs the devices of drama and theatre in education. As the device of drama pedagogy, drama games mean a method in Hungarian classes in transferring knowledge, the interpretation of texts, in personality development, in forming and developing fundamental skills and abilities that require active, conative learning, more activity from the students, putting the curriculum at the centre, in place of the teacher, and through the common dramatic act, makes the mastery of the teaching material true to life, and literature teaching recipient-centred.

Drama pedagogy has gained ground in the Vojvodinian educational sphere as well (in connection with the regional tradition, see the trainings, workshops held in Feketić, Ada and Kanjiža), but its employment is still not so widespread in the domestic educational practice. Through seven months, I have been working together with the Nyitott Kör Egyesület (Open Circle Association), a theatrical educational association from Budapest, where we worked with different age group classes using drama pedagogy methods. In Hungarian schools, students meet theatrical educational lectures quite frequently. With the help of these classes, the teacher makes the social context, the problems depicted in literary works more perceptible. Drama classes are more fluent and eventful, more comprehensive; they exclude the rules of frontal work, students step out of the conventional classroom settings.

The aim of the dissertation is to examine how dramatic activities are applicable in literature teaching, in the interpretation of the literary works/ texts; furthermore, to see how the procedure supply of the drama game can help understand the spoken and written texts, the improvement of fluency and self-expression. On the basis of literature, the paper summarizes the areas, methods, work forms, infrastructural conditions, and application opportunities of drama pedagogy, the role and competences of the drama teacher, the peculiarities of communication between student and teacher. A subsequent aim of the paper is to present the theoretical statements and hypotheses in practice as well, and to show the way a literary text can be worked out in detail with the methods of the theatrical education and drama pedagogy through actual drama lesson plans, practice descriptions, and, further, how the students can be motivated to (common) thinking, helped in the recognition of conflict situations, as well as to find solutions with experience.

Keywords: drama pedagogy, drama game, text interpretation, personality and creativity improvement, conative and experience-oriented learning, cooperation

TOLNAI OTTÓ *KÉKÍTŐGOLYÓ* CÍMŰ KÖTETÉNEK VIZSGÁLATA A FÖLD, A HOMOK, A POR ÉS A SÁR VONZÁSÁBAN

Szerző: **FEKECS Emese**, mesterképzés (fekecs.emese@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSÁNYI Erzsébet**, egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Tolnai Ottó (vajdasági) magyar irodalom kiemelkedő alakja, akinek műveiben a kezdeti neoavantgárd törekvések átvetnek a mai posztmodernig.

Jelen dolgozatomban *Kékítőgolyó* című prózakötetét elemzem a föld, a homok, a por és a sár vonzásában.

A kutatás során először egy korpuszt hozok létre az említett fogalmak alapján, ezután megvizsgálom a földképzet szerepét, a motívumok gyakoriságát, relevanciáját, kontextuális jelentés-feltöltődését, kisugárzását, szemantikai jelentésmódosulásait a szürreális és abszurd szövegek világegyetemében. Komparatistikai összevető módszert alkalmazok.

Kutatásom célja a föld anyagi megjelenésformáinak és a fogalom lehetséges átszellemítéseiének (föld-szülőföld, sár-bélsár stb.) vizsgálata, ami rávilágít Tolnai narratíváinak képlekenységére és káprázatos gazdagságára.

Kulcsszavak: **Tolnai, Kékítőgolyó, föld, homok, por, sár**

A DRÁMAI SZOCIOLÓGIA: avagy Lukács György drámaelméletének szociológiai relevanciája

Szerző: **DARADICS Boglárka**, III. évfolyam (bogi.d98@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. DEMETER Tamás** egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Társadalom- és Médiatudományi Intézet,
Szociológia Tanszék, Pécs

A dolgozat célja, hogy bemutassa Lukács György magyar filozófus és esztéta irodalomelméleti írásainak szociológiai jelentőségét. A szerző vizsgálódása Lukács fiatalkori írásai (1902-1918) közül a drámával foglalkozókra esik.

A tanulmány szerzője azt állítja, hogy az általa vizsgálni kívánt drámaelméleti írásokra – irodalomtudományi, filozófia és esztétikai relevanciájuk mellett – tekinthetünk úgy, mint a magyar szellemtörténeti szociológia recepciójának értékes darabjaira. A dolgozat arra hivatott, hogy bemutassa azokat a – kizárólag esztétikainak tűnő – fogalmakat, melyek a lukácsi drámaelmélet fontos építőkövei, és szociológiai perspektívából elemezze őket. Írásában a szerző az elemezni kívánt fogalmak mellett az azokhoz kapcsolódó módszertant és elméletet is rekonstruálja, szintén a szociológia felől megközelítve azt.

A dolgozattal a szerző új megvilágításba kívánja helyezni az általa vizsgált szövegeket és az azokhoz kapcsolódó legfontosabb esztétikai fogalmakat a szociológiai nézőponton keresztül.

Kulcsszavak: szellemtörténet, magyar szociológiatörténet, esztétika, dráma

THE SOCIOLOGY OF DRAMA: The sociological relevance of Georg Lukacs's drama theory

Author: **Boglárka DARADICS**, third-year student (bogi.d98@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Tamás DEMETER**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Social and Media Studies, Department of Sociology, Pécs

The aim of this paper is to present the sociological importance of Hungarian philosopher and aesthetician Georg Lukacs's works on literary theory. The author focuses on Lukacs's earlier (mainly between 1902 and 1918) publications which discuss drama. The author claims that the selected writings on drama theory by Lukacs can be viewed as valuable pieces on the reception of Hungarian sociological history of ideas, apart from their importance in sociology, philosophy and literary theory. The paper's main objective is to present the main concepts (primarily thought to be aesthetic) of Lukacs's drama theory and analyse them from a sociological perspective. Apart from the main concepts, the author also reconstructs the related methodology and theory, also from a sociological viewpoint. In sum, the author's aim is to interpret the reviewed writings and presented concepts in a new light, focusing on their sociological nature.

Keywords: history of ideas, Hungarian history of sociology, aesthetic, drama

SCHREBER ÉS A POLITIKA: A FASIZMUS PSZICHOANALITIKUS ELMÉLETÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA

Szerző: **VIDA Tamás**, III. évfolyam (vidatamas42@gmail.com)

Témavezető: **Dr. ANDRÁS Csaba**, óraadó tanár, a Kerényi Károly Szakkollégium tanára

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia Tanszék, Pécs

A dolgozat célja egy német jogász, Daniel Paul Schreber emlékiratának vizsgálata az európai fasizmus összvegeként. Az 1903-as emlékirat, mely súlyos paranoid skizofréniától szenvedve íródott, Schreber elmeógyógyintézetben töltött éveit, valamint betegségének vélt spirituális okait tárgyalja. A szerző megvizsgálja a Schreber-eset pszichoanalitikus értelmezőit, magát az emlékiratot és tágabb kulturális kontextusát Schreber pseudo-filozófiájának megértéséhez, különös tekintettel a vallásról és történelemről alkotott elképzeléseire. A szerző továbbá foglalkozik Schreber korának politikai történéseiről feljegyzett gondolataival, kiemelve azokat a tényezőket, amik a szerző szerint hozzájárulhattak állapotához. A dolgozattal a szerző új megvilágításba kívánja helyezni a fasizmus pszichoanalitikus elméleteit és megkísérli ezen elméletek eredményeit alkalmazni a Nemzeti Szocialista rezsिम hatalomra kerülése előtti időkeretben.

Kulcsszavak: **pszichoanalízis, fasizmus, Schreber**

143

SCHREBER AND POLITICS: PSYCHOANALYTIC THEORIES OF FASCISM RECONSIDERED

Author: **Tamás VIDA**, third-year student (vidatamas42@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Csaba ANDRÁS**, external lecturer, teacher at Kerényi Károly College for Advanced Studies

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Philosophy, Pécs

The aim of this paper is to analyse the memoirs of the German jurist Daniel Paul Schreber as an urtext of European fascism. The memoir, written while he was institutionalized with severe paranoid schizophrenia, deals with its author's experiences in the German mental health system, as well as the perceived causes of his illness, which he believed to be spiritual in nature. The author examines the rich tradition of interpretations of the Schreber-case as well as the source text, *Memoirs of My Nervous Illness* and the broader cultural context to understand the elaborate pseudo-philosophy Schreber fabricated. The author focuses on Schreber's concepts of God and history, as well as on his preoccupation with the political issues of his time, highlighting the radicalising elements in German society at the turn of the 19th century that appear to have contributed to his condition. In so doing, the author revises existing psychoanalytic theories of fascism as well, and applies their results to a timeframe before the ascension of the National Socialist regime.

Keywords: **psychoanalysis, fascism**

AZ IGAZSÁGALKOTÓK PLURALIZMUSA

Szerző: **ÓNYA Balázs**, IV. évfolyam (onyabalazs@gmail.com)

Témavezető: **Dr. KOCSIS László**, adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia és Művészetelméleti Intézet,
Filozófia Tanszék, Pécs

A kutatás fókuszában egy, a kortárs igazságelméletekben kurrens téma, az *alethikus pluralizmus* áll. A dolgozat szerzője kontextualizálja, illetve ismerteti azokat a problémákat, amelyekhez egy pluralista igazságelmélet megoldást nyújthat, valamint röviden vázolja a *monizmus* téziseit és az ezekkel szemben megfogalmazott pluralista érveket. A pályamű célja, hogy egy olyan pluralista narratívát hozzon létre az igazság fogalmáról, amely megoldást kínál a monizmus okozta nehézségekre, valamint a pluralizmus problémáira egyaránt.

A szerző egyetért a monistákkal a tekintetben, hogy egy igazságfogalommal is képesek vagyunk számot adni az igazság természetéről (az igazság fogalmának analíziséhez a legalkalmasabb a *korrespondencia-elmélet* által kínált definíció), ugyanakkor elfogadja a pluralisták azon állítását, hogy a különböző diskurzusokban (morális, aritmetikai, természettudományos stb.) nem ugyanazt értjük igazságon. Ennek oka azonban nem az, hogy a korrespondencia-elmélet definícióját nem alkalmazhatjuk legitim módon bizonyos diskurzusokban, hanem az, hogy az *igazságalkotók* (amik igazzá tesznek egy állítást) más-más ontológiai státusszal bírnak. Ennek argumentálásához a dolgozat szerzője bevezeti az igazságelméletekbe a *természeti fajták*, *társadalmi fajták* megkülönböztetését, és amellet érvel, hogy a diskurzusoktól függően az igazságalkotók egyrészt lehetnek természeti fajták, másrészt pedig társadalmi fajták. Míg az előbbi esetben az igazságalkotó egy természeti tény, addig az utóbbiban egy nem-természeti tény.

Az előbbieket elfogadása esetén a dolgozat – többek között – az absztrakt artefaktumok ontológia státuszával, a kultúra-természet viszonyával, a kevert következtetésekkel és a morális ítéletek igazságértékével kapcsolatos kérdések megválaszolásához járulhat hozzá.

Kulcsszavak: **alethikus pluralizmus, korrespondencia-elmélet, természeti fajták, társadalmi fajták, igazságalkotók**

THE PLURALISM OF TRUTHMAKERS

Author: **Balázs ÓNYA**, fourth-year student (onyabalazs@gmail.com)

Supervisor: **Dr. László KOCSIS**, adjunct

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Philosophy and Art Theory,
Department of Philosophy, Pécs

The research work is focused on a current topic in theories of truth, *alethic pluralism*. The author attempts to introduce and contextualize the problems for which a pluralist theory of truth could provide solutions, and shortly describes the thesis

of *monism* alongside the pluralist counterarguments against them. The goal of the work is to construct such a pluralist narrative concerning the concept of truth that could offer a solution to both the difficulties presented by monism and the problems of pluralism itself.

The author agrees with monists about how we could account for the *nature* of truth using only *one* concept of truth (the definition of truth provided by the *correspondence-theory* is the most apt one for the analysis of such a concept), but he also accepts the pluralist thesis that truth does not mean the same thing in different discourses (moral, arithmetical, natural scientific, etc.). The reason for that, however, is not that we cannot legitimately apply the definition of the correspondence-theory in certain discourses, but rather that the ontological status of the *truthmakers* (things that make a certain assertion true) differ. In order to argue for such a claim, the author introduces the distinction between *natural kinds* and *social kinds* into the realm of the theories of truth, and argues that truthmakers themselves can be either natural or social kinds, depending on the discourse. While in the former case the truthmaker is a fact of nature, in the latter it is a non-natural fact.

Accepting these theses helps the paper to contribute to answering questions posed by – among other things – the ontological status of abstract artefacts, the relations between nature and culture, mixed inferences, and the truth-value of moral judgements.

Keywords: alethic pluralism, correspondence-theory, natural kinds, social kinds, truthmakers

A KORAI UTILITARISTA SZEMLÉLETMÓD BEMUTATÁSA AZ »IL CAFFÈ« CÍMŰ FOLYÓIRATON KERESZTÜL

Szerző: **CSABAY István Csaba**, 7. szemeszter (csabaystvan@gmail.com)

Témavezető: **Dr. habil. TOMBI Beáta**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Romanisztika Intézet, Olasz Tanszék, Pécs

Az »Il Caffè« című folyóirat az olasz felvilágosodás legmeghatározóbb periodikájának tekinthető, amely feladatának első-sorban az akkor formálódó polgárság tájékoztatását, illetve a közvélemény kialakítását tekintette. Szerkesztői, noha nemesi családból származtak, ismeretterjesztő írásaikkal kívántak kulturális, társadalmi és politikai irányvonalat kínálni, rámutatva az intézmények és az állami berendezkedés megújításának szükségességére. A változatos tanulmánycikkek központi eleme a társadalmi hasznosság és a közjó kérdése, amelyek érdekében jogi, gazdasági és politikai reformjavaslatokkal is szolgáltak.

A dolgozat célja a folyóirat hasábjain megjelenő korai utilitarista szemlélet bemutatása, illetve a társadalmi igazságtalanságokat felszámolni kívánó programjavaslatok ismertetése. Ennek azért kell akkora jelentőséget tulajdonítani, mert a lap írói – haszonelvőségüket materialista szenzualista alapokra helyezve – a megismerés kizárólagos forrásának az érzékelést tekintették. S mivel ez a szemlélet érényfelfogásukat is meghatározta, az volt az elképzelésük, hogy az individuum csak annyiban érényes, amennyiben cselekedetei hasznosnak bizonyulnak a társadalomban. A munka másik problémafelvetése

azt vizsgálja, hogy milyen eszközökkel igyekeztek átformálni a társadalmi nyilvánosságot, amelyet hathatós politikai erőnek tekintettek. A nyilvánosság szerkezetének megváltoztatásával azt a célt kívánták elérni, hogy az egyén az érzelmei által legyen ösztönözve a helyes morális cselekedetekre. A folyóiratban megjelenő cikkek értelmezésén kívül a dolgozat olyan francia felvilágosult gondolkodókra támaszkodik, mint Montesquieu, Helvétius és Rousseau.

Kulcsszavak: **felvilágosodás, utilitarizmus, szenzualizmus, közjó, hasznosság**

THE EARLY APPROACH OF UTILITARIANISM THROUGH THE ARTICLES OF »IL CAFFÈ«

Author: **István Csaba CSABAY**, fourth-year student (csabaystvan@gmail.com)

Supervisor: **Dr. habil. Beáta TOMBI**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanity, Institute of Romance Studies, Department of Italian, Pécs

146

The »Il Caffè« periodical is considered to be one of the most characteristic and defining periodical magazines of the Italian Enlightenment. Its aim and task were to inform the evolving bourgeoisie and to build up public opinion. Its editors, however, came from noble families, and by writing informative articles, they aimed to offer cultural, societal and political tracks, presenting the necessity of the renewal of the system of government and other institutional conditions. The main element of the changing range of articles was societal usefulness and the commonwealth. To fulfil the above-mentioned, the articles and their authors offered reform suggestions and solutions regarding law, economy and politics.

The aim of the work is to depict the early utilitarian view through the articles of »Il Caffè« and to introduce the programmes and their suggestions which wanted to end societal injustice. The importance of the formerly mentioned is that the authors of the magazine, putting their utilitarianism on materialistic sensualistic roots, considered perception as the exclusive source of recognition. As this aspect defined their view of morality, they have the idea that the individual is moral to the extent that his acts are useful in society. The work also examines what means of tools the authors used to make changes and affect societal public opinion, which was considered to be an effective political strength. By changing the construction of the public sphere, their goal was to ensure that the individual would be driven by his own feelings. Besides analysing the articles of the periodical, the paper also used the theories and works of such Enlightened thinkers as Montesquieu, Helvetius and Rousseau.

Keywords: **Enlightenment, utilitarianism, sensualism, usefulness, commonwealth, utility**

BIZALOM ÉS ELDOLOGIASODÁS

Szerző: **KÖMÜVES Dániel**, MA I. évfolyam (komuves.dani@gmail.com)

Témavezető: **Prof. dr. DEMETER Tamás** egyetemi tanár

Intézet: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológia Tanszék, Pécs

A kutatás a bizalom társadalomelméleti alapjait tárgyalja. A három alapvető bizalomfelfogás közül – racionális, morális és emocionális – a racionális döntésméleti megközelítéssel szemben felmerülő kritikából indul ki. E bizalomfelfogás alaptézise szerint a racionális egyének a rendelkezésre álló információk alapján, költségek, előnyök és lehetőségek kognitív számításával döntenek azzal kapcsolatban, hogy a másik személy felé bizalommal forduljanak-e vagy sem. E felfogással szemben az az ellenvetés támasztható, hogy aki ilyen (racionális) alapon szavaz bizalmat a másik egyénnek, az igazából nem a másik emberben, hanem a saját racionális számításának pontosságában bízik. Így az interakció során felértékelődnek az emberek azon jellemzői, amelyek „objektív”, felmérhető formában mutatkoznak meg és a racionális számításhoz felhasználhatók. A kutatás e társadalmi jelenség értelmezéséhez Lukács György eldologiasodás koncepcióját veszi alapul, amelynek lényege, hogy a modern kapitalista társadalmakban az árucserre folyamatok uralkodóvá válása nem csak a gazdaságban fejt ki hatását, hanem a személyközi mindennapi interakciókban is megmutatkozik. Ezáltal a kapcsolatok „dologszerű jelleget” öltének, az emberek pedig racionálisan megállapítható és kiszámítható tulajdonságaik alapján kezdenek egymáshoz viszonyulni. A kutatás az eldologiasodás elméletét alkalmazva azt állítja, hogy a korábban ábrázolt bizalmi szituációkban a személyek kvázi „dolgokként” tűnnek fel, akik tulajdonságai az adott helyzetben felmérhetők és ez alapján kiszámítható a velük szembeni racionális magatartás.

Kulcsszavak: **bizalom, eldologiasodás, racionális döntésmélet, kritika**

TRUST AND REIFICATION

Author: **Dániel KÖMÜVES**, first-year MA student (komuves.dani@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Tamás DEMETER**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of Sociology, Pécs

This research/paper is based on the social theory of trust. It focuses on the critique of the rational-choice-theory-based concept of trust. In this approach of the topic, rational individuals make decisions about trust based on the calculation of costs, benefits and probabilities. The critique of this theory claims that the trustor does not put trust in the other person, but in the correctness of his calculations. Thus the “objective”, calculable features of men become substantial in the interactions. The research invokes the reification theory of George Lukacs to understand this phenomenon. This concept claims that the exchange of commodities operates not only in the economic relations but also in social relations. Thus, the social relations (relations between persons) start to look like relations between things based on rational features. Based on this concept, the research claims that the relations between actors look like relations between things in the earlier presented trust relation.

Keywords: **trust, reification, rational choice theory, critique**

HISTORIOGRÁFIAI ÖSSZEFOGLALÓ GRÓF ANDRÁSSY GYULA BALKÁN-POLITIKÁJÁRÓL HÁROM PERSPEKTÍVÁBÓL

Szerző: **BORDÁS Bertalan**, PhD-hallgató (bertalan.bordas@gmail.com)

Témavezető: **SCHREK Katalin**, PhD; **Dr. BEBESI György**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola,
„Európa és a magyarság a 18-20. században” Doktori Program, Pécs

Az 1875–1878-as nagy keleti válság eseményei számos kortárs politikus és diplomáciatörténész számára tanulságos forrásokkal és visszaemlékezésekkel szolgálnak a 19. század végének nagyhatalmi játszmájáról. A munka három fő perspektívából fogja bemutatni az Osztrák-Magyar Monarchia külügyminiszterének Balkán-politikáját. Elsőként a teljesség igénye nélkül kerül felvázolásra – a kor forrásai alapján – a politikai döntéshozás közvetlen távlatában alkotott vélemény. Majd másodikára, a két világháború között írt művében át (*Disraeli, Gladstone and the Eastern Question*) Robert William Seton-Watson brit történész gondolatait vizsgálja a dolgozat. Seton-Watson álneven írt propaganda cikkeiről és munkásságáról Jeszenszky Géza és Szeghő Patrik történészek is írtak korábban, azonban nem mehetünk el a jelentősége mellett. A skót történész-újságíró ugyanis a világegéshez vezető, retrospektív távlatból szemlélte a Monarchia politikáját, és a szláv és kelet-európai kezdeményezések egyik fő támogatójává vált, a későbbi angolszász történeti irodalom egyik legtöbbet hivatkozott szerzője volt. A historiográfiai áttekintést végül a '70-es években bekövetkező angolszász fordulattal (Barbara Jelavich, Richard Millman) és a modern magyar és szerb történészek (Miloš Ković, Hornyák Árpád) írásaiban megjelenő osztrák-magyar külpolitikával kívánom lezárni. Úgy gondolom, hogy a dolgozat új információval és betekintéssel szolgál a 19. század végének osztrák-magyar Balkán-politikájáról és annak interpretációjáról.

Kulcsszavak: **Gróf Andrássy Gyula, diplomáciatörténet, interpretáció**

A HISTORIOGRAPHIC OVERVIEW OF THE BALKAN-POLICY OF COUNT JULIUS ANDRÁSSY FROM THREE PERSPECTIVES

Author: **Bertalan BORDÁS**, PhD student (bertalan.bordas@gmail.com)

Supervisors: **Katalin SCHREK** PhD; **Dr. habil. György BEBESI**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Interdisciplinary Studies Doctoral School,
“Europe and Hungarians in the 18th to 20th century” Doctoral Programme, Pécs

The Eastern Question and its crisis of 1875-1878 have served politicians and diplomatic historians with exceptional sources and memoirs of the politics and the dealings of the Great Powers of the late 19th century. The draft aims to present the

Balkan-policy of the Austro-Hungarian Empire from three main perspectives. First of all, the contemporary opinion about the policy will be presented based on sources that were created in the wake of the decision-making. Second, the thoughts of R. W. Seton-Watson will be examined which he wrote in his great book in the interwar period (*Disraeli, Gladstone and the Eastern Question*). His articles and propaganda-like pieces were both examined in the earlier works of Géza Jeszenszky and Patrik Szeghő. It is, nevertheless, worthy of further attention, as the Scottish historian-publicist examined the politics of the Monarchy retrospectively, and became a great benefactor of the Slavic and East European initiatives. He was a central figure and was referred to, on many occasions, in the later English works. The historiographical overview ends by examining the turn in the '70s (of Barbara Jelavich and Richard Millman mostly), and how the Austro-Hungarian policy was described in the works of Serbian and Hungarian modern-age historians (such as Miloš Ković, Árpád Hornyák). The draft may hold valuable information and provide insight into the above-mentioned Balkan-policy from the eve of the late 19th century.

Kulcsszavak: count **Julius Andrassy**, **diplomatic historians**

KÖZÉPKORI SZIMBOLIKUS KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁK Meinhard von Bamberg levelei

Szerző: **IGNÁCZ Ágoston**, VI. évfolyam (ignacz.agoston@gmail.com)

Témavezető: **Prof. Dr. BAGI Dániel** egyetemi tanár

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet,
Középkori és Korajútkori Történeti Tanszék, Pécs

Előadásom témája a középkorkutatás egy érdekes területére igyekszik betekintést nyújtani, melynek célja a 11-12. századi elbeszélő forrásokban megőrzött ún. szimbolikus kommunikáció jellegzetességeinek vizsgálata. Ez a sajátos, jelképekkel dolgozó kommunikációs stratégia a korabeli művelt klérus gondolkodásmódját tükröző kifejezés mód, amelyen keresztül nemcsak saját koruk történeti eseményeire reagáltak, hanem az egymás közötti írásbeli információcserét is hasonlóan ceremonális keretek között bonyolították le. E terület fontos részét képezi a kor vélekedése a barátságról (mint két szabad ember egymáshoz való jogviszonyát meghatározó intézményről), valamint az ennek segítségével létrejövő kapcsolati hálózatokról. Mindezt pedig legjobban a 11-12. századi levelekben követhetjük nyomon, amelynek jellegzetes példája Meinhard von Bamberg személye és fennmaradt levelezése.

Kulcsszavak: **középkor**, **szimbolikus kommunikáció**, **barátsági hálózatok**, **levelek**, **Meinhard von Bamberg**

AN EXAMPLE OF MEDIEVAL SYMBOLIC COMMUNICATION STRATEGIES: The letters of Meinhard von Bamberg

Author: **Ágoston IGNÁ CZ**, fourth-year student (ignacz.agoston@gmail.com)

Supervisor: **Prof. Dr. Dániel BAGI**, university professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanity, Institute of History, Department of Medieval and Early Modern History, Pécs

The topic of this presentation deals with an interesting area of medieval historical research. My aim is to present some signs of the symbolic communication in medieval narrative sources written during the 11th and 12th centuries. This symbolic communication was used by the cultivated clergy of this historical period; on the one hand, they reacted to different events of this era, and, on other hand, they exchanged information between each other with ceremonial or ritual tools. Important items of this research include the 11th- and 12th-century thinking about friendship (which was an especially important relationship between two free persons) and friendship networks. The best medieval narrative sources which can present these perfectly are the medieval letters. Furthermore, the letters of Meinhard von Bamberg are a good example of these.

Keywords: **the Middle Ages, symbolic communication, friendship networks, medieval letters, Meinhard von Bamberg**

DÉLVIDÉK ÉS SZABADKA AZ 1848-49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC IDEJE ALATT

Szerző: **RADAKOV Alen**, IV. évfolyam (alen.radakov@gmail.com)

Témavezető: **PFEIFFER Attila**, egyetemi tanársegéd

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Tanszék, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Magyarország történelmében nem sok olyan mozzanat volt, amely annyira nagy jelentőséggel bírt volna, mint a reformkor és az 1848/49-es forradalom és szabadságharc. Ez egy majdnem két évtizedig tartó belpolitikai küzdelem, amelyet a diétákon a progresszív politikusoknak kellett vívniuk a konzervatív és királyi elemek ellen az ország modernizációja érdekében. Az ez után kezdődő egy éven át tartó harcok, amelyekben a honvédeknek meg kellett küzdeniük a szabadságért, megpecsételték nemcsak azt a századot, de a magyar történelem további alakulását is. Ilyen meghatározó eseményről véleményem szerint sohasem lehet eleget kutatni, beszélni vagy írni.

A magyar–szerb viszony az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején központi szerepet játszott a térségünkön. Az idej VMTDK-dolgozatomban első részének pont ezért választottam a magyar és a szerb viszonyt az 1848/49-es forradalom

és szabadságharc idején. Dolgozatomban megpróbálom minél objektívebben bemutatni a magyar politikát, a szerbek hozzáállását ehhez a politikához és a törekvéseit. Legfőbb feladatomban az okok bemutatását tartom, megvilágítani azt, hogy miért is kezdődött el a viszály a két nép között. Dolgozatomban második részében pedig a központi szerepet szülővárosom, Szabadka, fogja elfoglalni. A célom az, hogy bemutassam e város szerepét és jelentőségét a vizsgált események alakulásában.

Kulcsszavak: forradalom, Szabadka, 1848–49

VOJVODINA AND SUBOTICA AT THE TIME OF THE 1848/49 REVOLUTION

Author: Alen RADA KOV fifth-year student (alen.radakov@gmail.com)

Supervisor: Attila PFEIFFER, assistant professor

*Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Novi Sad;
Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad*

151

In the history of Hungary, the age of reforms and the revolution of 1848/49 is one of the most important events, from which there are few more important. This was a two-decade-long fight, in the halls of Parliament, between the progressives, the conservatives and the monarchists, for the modernisation of the country. Then, from 1848, the fight went from Parliament to the battlefields, where the Hungarian army tried to defend not just the laws which were won with difficulty, but the freedom of the country as well. That is why the events of this time are so important. They transformed the country's politics, economics and culture, so it's safe to say they paved a new way for a brighter future of the country.

The Hungarian-Serb relations were at the centre of attention in the southern part of the country. For this reason, this year my main focus will be two things. The first is the relationship between the Hungarian government and the Serbian rebels in the troublesome years of 1848/1849. I will try, as objectively as I can, to present the Hungarian politics and the Serbian attitude towards the politics. My main goal is to present the reasons behind the start of an armed conflict between these two nations. The second goal of this paper is to present the history of Subotica, my birth city, at these times. I hope to paint a picture of my city at these times, and to show why it was so important in this fight.

Keywords: revolution, Subotica, 1848/1849

EGYENES VONALAK A HOMOKBAN: AZ IRAKI MANDÁTUM ÖNKÉNYESEN MEGHÚZOTT HATÁRAI

Szerző: **VARGA Tímea**, II. évfolyam (vtimi94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HORNYÁK Árpád**, egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet,
Modernkori Történeti Tanszék, Pécs

A dolgozat egy olyan, a 20. század első felében kialakult problémát vizsgál, amely még napjainkban is érzékelteti hatását. Az első világháborút követően a győztes nagyhatalmak létrehozta egy ún. mandátum-rendszert, amelynek részeként született meg Irak, Nagy-Britannia fennhatósága alatt. Az új állam határait a britek elsősorban saját gazdasági és stratégiai érdekeiket szem előtt tartva húzták meg, figyelmen kívül hagyva a helyi vallási és etnikai viszonyokat. Az Oszmán Birodalom három egymástól leginkább különböző tartományát egy állam keretei közé záró határvonalak azonban nem csak belpolitikai problémákat okoztak, de komoly határvitákhoz is vezettek: a fiatal új állam szinte minden szomszédjával konfliktusba került. Törökországgal hosszú éveken át vita tárgyát képezte Moszul tartomány hovatartozása, amelyet a törökök országuk szerves részének tekintettek, és akár a hadsereg bevetésére is hajlandóak lettek volna, hogy megszerezzék. Iránnal a Shatt al-Arab régiója képezte (és képezi) vita tárgyát, ami az 1980-as évek iraki-iráni háborújának is az egyik fő oka volt. Ugyanakkor az ország nyugati határát az akkor (a mai Szaúd-Arábia területén) uralkodó Ibn Szaud vitatta; míg Irak a délnyugati határán fekvő Kuvait függetlenségét kérdőjelezte meg történelme során több alkalommal is.

A dolgozat ezeket a problémákat kívánja röviden bemutatni, rávilágítva arra, hogy milyen hosszú távú következményekkel járt Irak számára a mandátum-korszak, illetve az, hogy egy kvázi kreált államról van szó. A kutatás alapját képezi Nagy-Britannia gazdasági, valamint stratégiai érdekeinek vizsgálata a térségben, tekintve, hogy az iraki állam határait nagyrészt ezek alapján húzták meg. A dolgozat megmutatja, hogy az egyes határvonalak milyen megfontolásból születtek meg, és azt, hogy ezen önkényes határok milyen problémákat okoztak Nagy-Britanniának és (elsősorban) Iraknak. Ennek bemutatásához elsősorban online elérhető brit diplomáciai iratokat használtam fel primer forrásként, valamint angol és francia nyelvű szakirodalmat.

A kutatás rávilágít arra, hogy milyen történelmi alapjai/előzményei vannak a 21. század egyik legjelentősebb konfliktuscácnak, a közel-keleti háborúknak, amely ezzel segíthet megérteni napjaink problémáit.

Kulcsszavak: **Közel-Kelet, Irak, határvita, mandátum**

STRAIGHT LINES DRAWN IN THE SAND: THE ARBITRARY BORDERS OF THE IRAQ MANDATE

Author: **Tímea VARGA**, second-year student (vtimi94@gmail.com)

Supervisor: **Dr. habil. Árpád HORNYÁK**, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of History, Department of Modern History, Pécs

This paper examines a problem that arose in the first half of the 20th century; however, its effects can be felt today as well. The great powers established a so-called mandate system after the First World War, as a result of which, the state of Iraq was born, under the supervision of Great Britain. The borders of the new state were drawn by the British, primarily for their own economic and strategic interests, ignoring local religious and ethnic conditions. However, the boundaries drawn around the three most diverse provinces of the Ottoman Empire not only caused internal political problems, but also led to serious border disputes: the young new state had a conflict with almost all of its neighbours. For many years, the province of Mosul had been the subject of debate between Turkey and Iraq, since the Turks considered Mosul to be an integral part of their country and were willing to use armed forces to acquire it. With Iran, the Shatt al-Arab region has been (and is being) disputed, which was one of the main causes of the war between Iraq and Iran in the 1980s. At the same time, the western border of the country was disputed by Ibn Saud, then ruler of what is now Saudi Arabia; while Iraq has questioned the independence of Kuwait on its south-western border several times.

The paper aims to briefly address these issues, highlighting the long-term consequences of the mandate period for Iraq and the fact that it is a quasi-created state. The study is based on an examination of Britain's economic and strategic interests in the region, given that the borders of the Iraqi state were largely drawn on this basis. The essay shows what issues were considered while creating the borders, and what problems arose for Britain and (primarily) for Iraq because of this. In order to carry out my research, I used primarily British diplomatic documents available online as a primary source, as well as English and French literature.

The research sheds light on the historical foundations/antecedents of one of the most significant problems of the 21st century, the wars in the Middle East and, by that, it might be able to help us understand today's problems.

Keywords: **Middle East, Iraq, border disputes, mandate**

A PÉCSI EGYETEMISTA IFJÚSÁG HANGJA

Bajtársi egyesületek a pécsi Erzsébet Tudományegyetemen a két világháború között

Szerző: **RAPOSA Vivien Kitti**, I. év, mesterszak (raposavivi95@gmail.com)

Témavezető: **POLYÁK Petra**, főlevéltáros

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet, Magyarország, Pécs

A dolgozat elsődleges célja a két világháború között működő legfontosabb bajtársi egyesületek, a jobboldali irányultságú *Turul Szövetség* és a katolikus jellegű *Foederatio Americana* szervezeti felépítésének, szokásrendjének és célkitűzéseinek ismeretése. Egy regionális kerület, a Pécs városához és a Pécsi Erzsébet Tudományegyetemhez köthető korporációk vizsgálatával főként arra keresem a választ, hogy a Horthy-korszak szellemisége és ideológiai meghatározottsága hogyan befolyásolta a bajtársi egyesületek arculatát és tevékenységét. Ennélfogva elemzésem során alaposan tárgyalom a kor nemzeti eszményét és oktatáspolitikáját, valamint kitérek az egyes bajtársi egyesületek jellemzésére, így a Turul és az Americana közti ideológiai-eszmei hasonlóságokra és különbségekre is.

A továbbiakban a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem keretein belül működő tagegyesületek tevékenységét mutatom be. Az egyesületi élet mindennapjaiban a nemzeti összetartozást egyrészt a város nevesebb rendezvényein való részvétel, másrészt az országhatáron kívül rekedt ifjúság körében szervezett közös programok, események fejezték ki. A katolikus jelleg kidomborítását szolgálta a harc a kereszt kitételéért az egyetemi termekben, illetve a karitatív programok szervezése és a szentmiséken való kötelező bajtársi részvétel is. Mindemellert katonai gyakorlatok, diákjóléti intézkedések is szerepeltek tevékenységi listájukon. A revíziós propaganda mellett hangsúlyosan megjelent az antiszemitizmus is, több tanévben is találkozunk antiszemita tüntetésekkel, melyeken például a numerus clausus fokozott betartását követelték. A kutatás során az Erzsébet Tudományegyetem Rektori Hivatalának a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Levéltárában őrzött iratait, illetve az egyes karok dékáni hivatalainak 1923 és 1944 közötti feljegyzéseit használtam fel. A levéltári forrásokat az országos és helyi napilapok hasábjain megjelenő cikkekkkel, főként a *Pécsi Napló* és a *Pécsi Lapok* közleményeivel egészítettem ki.

Kulcsszavak: bajtársi egyesület, Turul, Emericana, Numerus Clausus, revíziós propaganda, antiszemitizmus

THE VOICE OF THE UNIVERSITY YOUTH IN PÉCS

Youth associations on the Elizabeth university of Pécs between the two world wars

Author: **Vivien Kitti RAPOSA**, first-year student (raposavivi95@gmail.com)

Supervisor: **Petra POLYÁK**, main archivist

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities and Social Sciences, Institute of History, Pécs

The first aim of this article is to present the two most important Hungarian youth associations between the two world wars. More specifically it demonstrates the organizational structures, custom orders and objectives of the right-sided Turul

and the Catholic Foederatio Americana. Within this, it illustrates and analyses the corporations of Turul and Americana connected to one special local district, the city of Pécs. In this analysis, the work reflects on the nation's ideals, the principles of education and the spirit of the Horthy era. The writing emphasises the ideological similarities and differences of the discussed youth organizations.

Furthermore, the work deals in detail with the fundamental activities of organizations in connection with Pécs. This part of the dissertation is shown by the most significant characteristics of the Horthy system, which are the following: national, Catholic, conservative and anti-Semitic. The rejection of Trianon prevailed in the thinking of people during this era. The Turul and Foederatio Americana themselves claimed these principles so they organized their actions along these markers too. First of all, students took part in the most essential national celebrations to emphasise and strengthen the national character of Hungary. They kept in touch with the Hungarian students who were outside the borders of Hungary after Trianon. They set up common processions and programmes. Their participation in Holy Mass was obligatory and they fought to put the Catholic cross on the classrooms' walls of the University of Pécs. They also carried out charitable activities, but athletic and military training were also a part of their tasks. They tried to help the students with student welfare measures. Moreover, these youth associations often organized anti-Semitic demonstrations, strikes and wrote requests to the Council of University of Pécs and to rectors to tighten the rules of *numerus clausus*.

The researcher used the Documents of the Rector's Office of the Elizabeth University of Pécs between 1923 and 1944 which are stored in the Archives of the University of Pécs. Beyond archival sources, the author made use of the columns of national and local newspapers, such as the articles of *Pécsi Lapok* and *Pécsi Napló*.

Keywords: youth associations, Turul, Americana, *numerus clausus*, revisionist propaganda, anti-Semitism

A MOGYE HELYZETE 2019-BEN

Szerző: KEDVES Tamás Róbert, PhD, I. évfolyam (robertkedves88@gmail.com);

HALASI Vivien, II. évfolyam (halasivivi@gmail.com)

Témavezető: Dr. GYÖRBIRÓ András Csaba egyetemi tanár

Intézmény: Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Történelem és Filozófia Kar,

Jelenkori Történelem és Nemzetközi Kapcsolatok Szak, Kolozsvár

Intézmény: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Bölcsészettudományi Kar, Magyar-Könyvtár Szak, Budapest

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) 2011-ben alakult ki éles konfliktus az állami egyetem román vezetése és magyar tagozata között amiatt, hogy az egyetem vezetése az intézményi autonómiára hivatkozva nem léptette életbe az új oktatási törvény magyar szempontból fontos előírásait.

A MOGYE magyar tagozatának vezetőtanácsa 2018 szeptember végén döntött arról, hogy az akaratuk ellenére végrehajtott egyetemegyesítés elleni tiltakozás jeleként a magyar tisztségviselők mindaddig nem töltik be tisztségüket, amíg nem

születik az egyetemen belüli magyar nyelvű oktatás jövőjét hosszútávon biztosító, megnyugtató döntés. Így a szenátus magyar tagjai nem vettek részt a charta megvitatásában és elfogadásában.

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) és a Petru Maior Egyetem egyesülésével létrejött Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem szenátusa 2018. október 23-án a magyar tagozat képviselőinek távollétében fogadta el a működését leíró egyetemi chartát.

Az egyetemen a 2019 őszi félév végén zajló vizsgaidőszaktól vezették be, hogy azonos tételek és pontozás alapján kell az egyetem román, magyar és angol szakán is megtartani a vizsgákat. A magyar oktatók többsége aláírásával nyomatékosította, hogy nem fogadja el ezt a vizsgáztatási módot, és hasonló nehézségi fokban, hasonló stílusban, hasonló pontozás szerint, de önállóan megalkotott tételek alapján kéri számon a tananyagot. A tanárok a közös vizsgarendszert többek között azért tartották problémásnak, mert kötelezi a közös bibliográfia használatát, és kizárja az oktatásból a román nyelven nem elérhető magyar nyelvű szakkönyveket.

Kulcsszavak: Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE), államosítás, bojkott

THE SITUATION OF MOGYE IN 2019

Authors: **Tamás Róbert KEDVES**, second-year contemporary history and international relations master student, (robertkedves88@gmail.com);

Vivien HALASI, second-year Hungarian literature and library student (halasivivi@gmail.com)

Supervisor: **Dr. András Csaba GYÖRBIRÓ**, university professor

Institution: Babeş-Bolyai University, Faculty History and Philosophy, Kolozsvár (Cluj-Napoca), Transylvania

Institution: Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Budapest, Hungary

At MOGYE, in 2011, there was a sharp conflict between the Romanian leadership of the state university and its Hungarian branch because the university's management did not enforce the Hungarian-relevant provisions of the new education law on the basis of institutional autonomy.

At the end of September 2018, the governing board of the Hungarian branch of MOGYE decided that, as a sign of protest against the unification of the university, elected members would not fill their roles until the long-term future of the Hungarian section was assured. In the absence of the representatives of the Hungarian section, the Senate of the University of Medicine, Pharmacy, Science and Technology in Târgu Mureş was adopted on Tuesday, October 23, 2018, describing its operation by the University of Târgu-Mureş Medical and Pharmacy (MOGYE) and Petru Maior University.

From the exam period at the end of the autumn semester 2019, the university introduced the requirement to take exams in the Romanian, Hungarian and English sections of the university based on the same grading system. By signing, most of the Hungarian instructors emphasized that they would not accept this examination method and asked for the curricu-

lum in a similar degree of difficulty, in a similar style, with similar marks, but on the basis of self-made items. The teachers considered the common examination system problematic, *inter alia*, because it necessitates the use of a common bibliography and excludes Hungarian language books not available in Romanian from education.

Keywords: MOGYE, nationalization, disagreement

ELÁM POLITIKAI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA AZ ANTI-ASSZÍR KOALÍCIÓN BELÜL

Szerző: **NAGY Tamás**, I. évfolyam, mesterszak (tamasnagy199555@gmail.com)

Témavezető: **Dr. CSABAI Zoltán**, adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet, Ókortörténeti Tanszék, Pécs

A dolgozat részletesen ismerteti a Kr.e. 8. századbéli Elám politikai viszonyának alakulását az Újasszír Birodalommal. A TDK téma alapvető célja, hogy bemutassa a két birodalom között kialakult konfliktusok főbb okait, majd pedig egy elámi perspektívából közelítse meg az így kialakult diplomáciai, politikai helyzetet. A dolgozat szempontjából alapvető fontossággal bírnak az asszír forrásanyagok, amelyek a legtöbb információt szolgáltatják az elámi konfliktusokról. Azonban tartalmukat tekintve nem adnak biztos képet az egyes ütközetekről, így a források korrekciója szempontjából elengedhetetlen az egykorú babilóni beszámolókkal való összehasonlítás. Ezzel párhuzamosan szükséges megjegyezni, hogy az egykorú elámi források nehezen elérhetőek, a dokumentumok nyelvezete nehezen érthető, valamint az egyes elámi uralkodók gyakran nem számoltak be az asszír ellenes hadjáratokról, ezért az elámi források felhasználása az alábbi dolgozatban csupán a hozzáférhető szakirodalomban közölt dokumentációra támaszkodik, mint például: Daniel T. Potts (2016): *The archeology of Elam. Formation and Transformation of an Ancient Iranian State*; Matthew W. Waters (2000): *A survey of Neo-Elamite history*; illetve Vér Ádám (2019): *Az Újasszír Birodalom keleti tartományai*. A kutatás során felhasznált szakirodalom és primer források alapján a dolgozat egy olyan perspektívát kíván felvázolni, amely alapvetően eltér az eddig nagyban az Újasszír Birodalom szempontjából ismerttetett elámi konfliktusokról. Az eddig elért eredmények alapján felvázolható az elámi állam szerepének növekedése az anti-asszír koalíció belül. A Kr.e. 8. század elejétől a babilóni-asszír konfliktusba még csak egy „zsoldosként” bekapcsolódó államról beszélhetünk, amely a későbbiekben egyre inkább már a koalíció vezető szereplőjévé válik. Az elámi aktivitás növekedésével megrajzolható egy olyan geopolitikai, gazdasági indok, amely II. Sarrukín asszír uralkodó halálától egyre nagyobb mértékben kezdte el motiválni az elámi uralkodókat a határaik mentén kialakult asszír nyomás csökkentésére.

Kulcsszavak: geopolitika, gazdaság, anti-asszír koalíció, zsoldos

THE POLITICAL SITUATION OF ELAM IN THE ANTI-ASSYRIAN COALITION

Author: **Tamás NAGY**, first-year MA student (tamasnagy199555@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Zoltán CSABAI**, PhD. adjunct

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Department of History, Department of Ancient History, Pécs

The paper introduces the changes of the political situation of the Neo-Assyrian and the Elamite Empires from the 8th century BC. The basic objective of the paper is to present the main reasons for the conflicts, and then to show an Elamite aspect of the diplomatic and political situation. The most important sources are Assyrian, which give us the main information about the Elamite conflicts. Although their contents don't give us a complete picture of the campaigns, for the connections, we need to compare these sources with the contemporary Babylonian sources. It also needs to be mentioned that the contemporary Elamite documents are hardly available, the language is very difficult to understand, and the Elamite kings didn't report on all campaigns against the Neo-Assyrian Empire. For this reason, the paper uses only certain literature pieces, such as Daniel T. Potts' *The archeology of Elam. Formation and Transformation of an Ancient Iranian State. Second Edition.* Cambridge University Press, Cambridge, 2016; Matthew W. Waters' *A survey of Neo-Elamite history.* SAAS XII, University of Helsinki, Helsinki, 2000.; Ádám Vér's *Az Újasszír Birodalom keleti tartományai.* University of Pécs, Department of Ancient History – L'Harmattan, Pécs, 2019. The research project is based on academic literature and primary sources, which show a different perspective of the commonly shown Neo-Assyrian representation of the conflicts of the Neo-Assyrian Empire. Based on the results so far, we can show the increasing role of the Elamite Empire in the anti-Assyrian coalition. From the beginning of the 8th century BC, in the conflicts between the Neo-Assyrian and Babylonian Empires, the Elamites just had a mercenary role, but later on, this part became a leading role in the coalition. With the increasing activity of the Elamite Empire, we can picture a geopolitical and economic reason which – after the death of the Assyrian ruler Sargon II – had an increasing force on the Elamite rulers to break the Assyrian threats along the Elamite border.

Keywords: **geopolitics, economy, anti-Assyrian coalition, mercenary**

POLITIKAI ÖNREKLÁM, AVAGY PROPAGANDA A KORA CSÁSZÁRKORI ÉRMEKEN

Szerző: **NÉMETH Roland**, II. évfolyam, mesterszak (nemethroland23@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NAGY Levente** egyetemi docens

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Intézet, Régészet Tanszék, Pécs

Az éremverés és az érmék a gazdasági szerepük mellett a politika egyik legfontosabb eszközeivé is váltak a történelem során. Az érmék a mai értelemben vett sajtó szerepét is betöltötték, ugyanis a császárok az érméket használták propagand-

disztikus célokra. A római pénzek élő személy portréjával ellátott formái Iulius Caesarral kezdődően terjedtek el, amikor az addig szokványos, az államot jelképező istenfej helyett egy politikus a saját arcmását verette az érmékre. Az i.e. 1. század végére Augustus, a későbbi császárok pedig már rendszeresen saját képmásukat jelenítik meg a pénzekben. A, a portré az érem egyik oldalára kerülhetett a császár neve, illetve címei mellett.

A propaganda latin eredetű szó, eredetileg azt jelentette, hogy a „szőlő bújtatása”, tehát az ókorban még nem használták a mai értelemben, viszont maga a tevékenység természetesen létezett, főként a császárok körében, akik a különböző eszközöket (ki)használva „reklámozták” magukat. Ennek egyik megnyilvánulási formáját képezik a római pénzek, amelyek a császári hatalom szimbólumai voltak, és azért bírtak különös jelentőséggel, mert a birodalom minden pontjára eljutottak.

Ugyanakkor a római császárok nem csupán az érméket használták ki a propagandára, hanem az írott szöveg különböző aspektusait is.

Előadásomban igyekszem felsorakoztatni és képileg is bemutatni a propaganda különböző formáit (főként Augustus császár korából): érmek, feliratok, illetve emellett az egyes éremképek üzeneteivel, felirataival szemléltetem a rejtett üzeneteket. Képi melléklettel az említett érmék egy részét igyekszem bemutatni.

Kulcsszavak: érme, császár, propaganda

POLITICAL SELF-PROMOTION, OR PROPAGANDA ON EARLY IMPERIAL ROMAN COINS

Author: Roland NÉMETH, second-year MA student (nemethroland23@gmail.com)

Supervisor: Dr. Levente NAGY, university docent, department chair

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of History, Department of Archeology, Pécs

In addition to its economic role, coinage has become one of the most important tools in politics. Propaganda derives from the Latin *propagare*, which means to spread, propagate, disseminate. Coins circulated throughout Rome, Italy, and the provinces. In this way, they served as a means of news throughout the Roman world, and emperors employed coins for self-representation. One method of self-advertisement is the use of portraiture. The first portrait of a living Roman on a coin's obverse minted in Rome was that of Julius Caesar in 44 BC.

By the end of the 1st century, it became customary for living leading figures, i.e. Augustus and later emperors, to be portrayed on the obverses along with their titles and/or offices. Another method was the use of legends. During Augustus' reign, there is a marked increase in explanatory and informative coin legends. This study will examine the various types and legends Augustus (and subsequent emperors) issued on his (their) coins in order to investigate what self-image(s) he (they) wanted to promote.

Keywords: coin, emperor, propaganda

LABDARÚGÁS ÉS GLOBALIZÁCIÓ

A futball globalizációjával járó jelenségek leképződése futball-dokumentumsorozatok tükrében

Szerző: **PÁLFI Máté**, VI. évfolyam (szidinyo@gmail.com)

Témavezető: **dr. ANDRÁS Csaba**, óraadó tanár, a Kerényi Károly Szakkollégium tanára

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet,
Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék, Pécs

Dolgozatomban két futball-dokumentumsorozat (*All or Nothing: Manchester city; Sunderland 'Til I Die*) összevetésére teszek kísérletet. Célom, hogy rávilágítsak arra a folyamatra, melynek során a futball a tömegek sportjából elsősorban a tehetősek szórakozási formájává vált. E jelenség következtében megváltozott fogyasztói igények hívták létre ezt a merőben új sorozatműfajt, mely kiválóan szemlélteti a fentebb említett változásokat. A társadalmi kontextus felvázolása után következő műfaji bevezetőben ismertetem a futball-dokumentumsorozatok újításait, illetve kötődéseit a korábbi hagyományokhoz. A két alkotás komparatív elemzése során olyan narratív technikák, konkrét jelentek, kameramozgások, kísérőzenék stb. vizsgálatát fogom elvégezni, mely kirajzolja a két futballcsapat, annak szurkolói bázisai, és a két sorozat közti legfontosabb különbségeket.

Kulcsszavak: **futball-dokumentumsorozat, narratív, társadalom, komparáció**

FOOTBALL AND GLOBALISATION

Globalisation of football in football-docuseries

Author: **Máté PÁLFI**, sixth-year student (szidinyo@gmail.com)

Supervisor: **dr. Csaba ANDRÁS**, external lecturer, teacher at Kerényi Károly College for Advanced Studies

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Language and Literature,
Department of Modern Language and Literary Theory, Pécs

This paper focuses on the comparison of two docuseries, *All or Nothing: Manchester City* versus *Sunderland 'Til I Die*. I would like to reflect on the process of how football's position changed from a popular sport that everyone loved to the ultra-wealthy class' hobby. This process created a demand on the market, which created a new genre in the entertainment industry. These series perfectly demonstrate the changes. First, I outline the social context, then I describe the innovations and the traditions of these docuseries. In the comparison of the series, I analyse the narrative techniques, scenes, camera movements, cue music, etc. This analysis will highlight the differences between the two teams, supporters, and the docuseries.

Keywords: **football-docuseries, narrative, society, comparative**

A JAZZ (ének)

Szerző: **BAJÚSZ Krisztina**, IV. évfolyam (krisztinabajusz@yahoo.com)

Témavezető: **DANYI Zsuzsanna** kollégiumi nevelőtanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Zeneművészeti Kar, Zenepedagógia szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A dolgozat részletesen ismerteti a jazz zene kialakulását, valamint fejlődését a kezdeti próbálkozásoktól a mai kortárs jazz művészetig. Korszakonként mutatja be, hogy a történelmi események alakulása milyen hatással volt a stílusra, valamint megismerteti a hallgatókkal a műfaj kiemelkedő nagyjait, akik formálták, megújították és halhatatlanná tették azt.

Kis zenekarunk pedig pár dal segítségével szeretné illusztrálni a munkát, melyekkel bemutatjuk a műfajon belüli különböző irányzatokat, azok hangulatát és hangzását.

Kulcsszavak: **jazz, zenetörténet, hangzás, hangulat**

161

JAZZ

Author: **Krisztina BAJÚSZ**, fifth-year student (kristinabajusz@yahoo.com)

Supervisor: **Zsuzsanna DANYI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Music, Music Pedagogy, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

This work introduces the reader to the origins of jazz music in detail, including the development of it from the beginning to the contemporary era. From era to era, the reader can see how history has affected the development of the genre, while introducing the reader to the most important and famous representatives of jazz music, who've had the biggest impact on the genre by shaping and renewing it and making it immortal.

Our little ensemble is going to illustrate the work with a few songs, by which we would like to show the different genres in jazz, as well as the vibe and the sound.

Keywords: **jazz, music history, the vibe, the sound**

VAJDASÁGI NÉPZENEI GYŰJTÉSEK

Szerző: **TÖRÖK Noémi**, IV. évfolyam (toroknoemietno@gmail.com)

Témavezető: **DANYI Zsuzsanna** kollégiumi nevelőtanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Etnomuzikológia Szak, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

A vajdasági magyarság zenefolklór-kutatásának első lépéseit Bartók neve fémjelzi, érdemben viszont a múlt századunk közepe táján kezdődött el Kiss Lajos zombori származású népzenekutató kutatásaival. Vajdaság magyarságának a népdalkincsében az alföldi népzenei nyelvjárás az uralkodó. A magyar népesség tarka eredete tükröződik a hagyományos dalanyagon is. A XIX. század második felében kiemelkedő népzenekutatóink Király Ernő és Bodor Anikó voltak, akik nagyon hasonló módszereket, elemzéseket alkalmaztak gyűjtéseik során. A munka lényegében az említett két etnomuzikológus kutatásait, kiadványait, népdalelemzéseit vizsgálja. Bodor Anikó és Király Ernő igyekeztek a Vajdaság egészének népzenei hagyományát feltérképezni, rögzíteni és publikálni.

162

Kulcsszavak: magyar népzene, Vajdaság, népzenekutató, publikáció

FOLK MUSIC COLLECTIONS OF VOJVODINA

Author: **Noémi TÖRÖK**, fourth-year student (toroknoemietno@gmail.com)

Supervisor: **Zsuzsanna DANYI**, professor

Institution: Academy of Arts, Department of Music, Ethnomusicology, Novi Sad;
Hungarian Higher Education Students Dormitory in Vojvodina, Novi Sad

The first steps in the research of Hungarian folk music in Vojvodina are marked by the name of Bartók, but, on a more serious note, it started around the middle of the last century with the research of Lajos Kiss, a Sombor-native folk music researcher. In the folk music treasure of the Hungarians of Vojvodina, the dialect of the lowland is dominant. The colourful origins of the Hungarian population are reflected in the traditional song material as well. In the second half of the 19th century, our prominent folk music researchers were Ernő Király and Anikó Bodor, who used very similar methods and analyses in their work. The work essentially examines the research works, publications and folk song analyses of these two ethnomusicologists. Anikó Bodor and Ernő Király tried to map, record and publish the folk music tradition of Vojvodina as a whole.

Keywords: Hungarian folk music, Vojvodina, folk music research, publication

NICCOLO PAGANINI: 16. ÉS 20. CAPRICE

Szerző: **BREZOVSZKI Gergő**, III. évfolyam (gergobrezovszki5@gmail.com)

Témavezető: **DANYI Zsuzsanna** kollégiumi nevelőtanár

Inézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Zeneművészeti Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék;

Niccolo Paganini a XIX. század eleji romantika korának legjelentősebb hegedűvirtuóza. Koncertkörútjain elkrápráztatta hallgatóit legendás előadóművészetével. A kortársak számára hihetetlennek tűnt ez a hangszeres tudás, ezért nevezték technikáját boszorkányosnak, őt magát pedig „az ördög hegedűsének”. Briliáns kompozíciói a mai napig a hegedűművészek állandó műsorszámái.

Előadásom Paganini 16. és 20. caprice-át dolgozza fel. Ez a két etűd Paganini főművei közé sorolható. A 24 caprice tételei a legnehezebben játszható, virtuóz hegedűdarabok közé tartoznak.

Kulcsszavak: **romantika, virtuozitás, hegedű, Paganini**

NICCOLO PAGANINI: 16TH AND 20TH CAPRICES

Author: **Gergő BREZOVSZKI**, third-year student (gergobrezovszki5@gmail.com)

Supervisor: **Zsuzsanna DANYI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Music, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Niccolo Paganini is the most important violin virtuoso of the nineteenth century. He dazzled audiences with his legendary performance art. For the contemporaries, his instrumental knowledge seemed incredible, therefore they called his technique vicious, and he was called “the devil’s violinist”. His brilliant compositions are still constant productions of violin players.

My dissertation (performance) is going to process Paganini’s 16th and 20th caprices. These etudes are parts of his main work, the 24 caprices, which belong to the group of the most difficult to play virtuoso violin pieces.

Keywords: **romanticism, virtuosity, violin, Paganini**

A JÁTÉK ÖRÖME (performansz)

Szerző: **VEREBES Andrea**, mesterhallgató (selembaa@gmail.com)

Témavezető: **Dr. HERNYÁK György** egyetemi tanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Újvidék

A performansz központi témája a játék. Az előadó célja, hogy a játék megjelenési formáinak változásait a néző elé varázsolja különböző nyelvi eszközökkel és mozdulatokkal, ahogyan az az emberi élettörténeten keresztül, különböző korosztályoknál megjelenik (illetve eltűnik, kitörlődik). A játék mint természetesen jelenlévő és kreatív erő a felnövekedés során kikopik az ember életéből.

Kulcsszavak: **játék, gyermek, felnőtt, performansz**

GAIA (performansz)

Szerzők: **ALBERT Éva, GAVRAN Emma, MAJOR Evelin, MÓRICZ Virág Kinga, PAP Rebeka, PETRO Éva, RASZTOVÁC Henrietta, RÓZSA Viola, TURI Orsolya**, II. évfolyam

Témavezetők: **CSÁNYI Erzsébet** egyetemi tanár;

Dr. NOVÁK Anikó egyetemi docens;

CRNKOVITY Gabriella színművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Tolnai Ottó művészetében a gipsz, a liszt, a só, a mész vagy éppen a hamu mellett a por és a sár is meghatározó matéria. A földmotívumok gazdag tárházából felvillan a gyermekkori sárháborúk emléke, a Tisza-parti homokvárak és a palicsi Homokvár képe, az erotikus rózsaszín sár, a múzeumi minőségként, esztétikai kategóriaként megjelenő por vagy éppen a világpor. Thomka Beáta a *Világpor* című kötet kapcsán ír e költészet világot újratemtő jellegéről. A versszilánkok, töredékek homokszemekként peregnék a költő ujjai között. E parányi szemcsék játékos világteremtése áll a port, sarat, homokot tematizáló Tolnai-szövegekből építkező performansz középpontjában.

Kulcsszavak: **Tolnai Ottó, por, sár, homok, homokvár**

RASZTER (festménysorozat)

Szerző: **DANKÓ Boglárka** II. évfolyam (dbogi98@gmail.com)

Témavezető: **BULLÁS József** adjunktus

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Pécs

A kiállított sorozat alapját a vonalak kígyózásából fakadó felületkitöltő mintázatok létrehozása volt. Az inspirációt a különböző gyűrűsférgék mozgásából merítettem. Különböző színek kombinációk összeállításával pedig a mintázat mozgását akartam kiemelni. Erre rájátszva a mozgó vonalcsomók szabálytalanságának ellenpontját a szabályosan ismétlődő rácshálózat képezi. Olajfestéket és olajpasztellkrétát vegyítve jöttek létre a felületek, vászonra és farostlemezre is készültek variációk.

Kulcsszavak: **kígyózó vonalak, felületkitöltő mintázatok, gyűrűsférgék**

FORDÍTOTT SYMPOSION (kombinált technika)

Szerző: **TÖRTELI Réka**, I. évfolyam (tortelireka@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. LÁZÁR Tibor** festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Kar, Festő Tanszék, Újvidék

A munka a bomlás köré épül. Egy kémiai reakció, melynek szimbolikája messzebbre nyúlik. Lehetnének aktuálisabbak? Körülöttünk rohamosan haldoklik, amiből teremtettünk. A folyamat esztétikája foglalkoztat leginkább, az állandóan változó textúrák, színek. A természetes anyagokkal való munka görbe tükör. A fogyasztói társadalom által kreált tragédiát járom körbe, ahol a pazarlás, a halmozás mindennapi, elfogadott jelenség. Fotódokumentációkat, festményeket készítek, melyekben felhasználom egy-egy általam rothasztott anyag részét. Kinyílik a kapu a szintetikus-organikus materiák között. A legfontosabb benne talán az idő. Nem kímél, napról napra változik minden, és ez visszafordíthatatlan. Ha nem lassítunk, az életterünk is erre a sorsra jut. Fordított symposion. Rágódhatunk rajta. A pusztítás bacchanáliája. A túlzott bőség, ami majd megbosszulja magát. Vajon mi a hús? Mi vagyunk. Mi, akik felőrlik a bolygót (a fejletlen szemfogaikkal). A felsőbb hatalmak pedig ugyanígy örölnék minket. A bomlás erkölcsi folyamat is. A bűnbak felhajtása, „az előre vaknyugatnak” mentalitás. Kivonjuk magunkat a felelősség alól, továbbra is támogatjuk azt, ami ugyan szükségtelen, de kényelmi cikk. A billboardok által butított ember is a Föld szerves része. Aki abban a hitben él, hogy ő irányít mindent, azzal a tudattal, amivel megáldottá, megverték. A döntéseink kellemetlen következményeit szeretném feltenni erre az asztalra. Legyen ez a posztapokaliptikus

vízió. A befejező részben avval foglalkozom, milyen alternatívákat találhatunk arra, hogy ne ártsunk, és annyit vegyünk el, amennyit vissza is tudunk adni.

A kiállításon a Fordított Symposion c. festménnyel veszek részt, amelyen kombinált (olaj, akril) technikát alkalmazok, a kép méretei: 300×100 cm.

Kulcsszavak: **bomlás, pazarlás, változás**

INVERSE SYMPOSIUM

Author: **Réka TÖRTELI**, first-year student (tortelireka@gmail.com)

Supervisor: **Mgr. Tibor LÁZÁR**, artist

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Novi Sad

166

My dissertation is built around putrefaction. It's a chemical reaction which has a lot of symbolic meanings. The things from which we're created are dying rapidly around us. The aesthetics of the process, which interests me the most, are the ever-changing colours' textures. The work with natural materials is an illusion. The tragedy is created by consumerism where wasting and hoarding are an acceptable, daily phenomenon. I create photo documentaries and paintings in which I use parts of rotten materials. The gate opens between the synthetic and organic materials. Maybe the most important factor in the process is time. Without mercy, everything changes daily, and it's irreversible. If we don't slow down, our lives will suffer the same fate. This is reversed symposium. We can worry about it. Destruction and lavish lifestyle. The exaggerated abundance will avenge itself. Putrefaction is also a moral process. It is the searching for a scapegoat. We remove ourselves from the duty of responsibilities, but we still support unnecessary luxuries. I would like to present the unpleasant consequences of our decisions. Let it be the post-apocalyptic vision. In the ending segment I'd like to show the alternatives we could adopt to avoid causing harm and to take only as much as we can give back.

Keywords: **putrefaction, wasting, change**

A 7. CSODA (fényképsorozat)

Szerző: **ÓTOS Annabella**, VI. évfolyam (otosannabella@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Dráma Tanszék, Operatőr Szak, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Az idei föld top-témára egy fényképsorozattal készülök, amivel bemutatom Amerika őskori nevezetességeinek egyikét, egyben a világ 7. természeti csodáját, pontosabban a híres Grand Canyont. De nem a modern kor digitális képeivel fogok foglalkozni, hanem megragadom az alkalmat és visszaugrok az időben az analóg filmes fényképezőgépekhez.

A témaként választott természeti csoda a tudósok számára még mindig vitaalapot biztosít, korát tekintve ugyanis máig sincs pontos adatunk. Egyesek 6 millió évesre becsülik, míg mások 70 millió évesre, és az sem egyértelmű, hogy a Colorado folyó vájta-e ki, vagy az épp csak keresztülhaladt a már meglévő képződményen. Pont ezen érdekességei miatt nyújt tökéletes alapanyagot kutatómunkámhoz.

Miért pont az analóg technikát választottam ennek bemutatására? Elsősorban, a történelmi nevezetesség és az analóg képek közötti kortörténetből vonnék párhuzamot, ebben az esetben az őskori park régiességét mutatnám be az analóg film szemcsés, retró jellegzetességeivel. Néhány érdekességet is beépíték előadásomba, mint például egy régi indián legendát, mely szerint a következőképpen keletkeztek a kanyonok: a zord istenek kővé változtatták az embereket, majd színes festékekkel locsolták le azokat. Szó lesz továbbá a városról, amely a kanyonban található, arról, hogy milyen törzseknek nyújt otthont, valamint a park különféle elnevezéseiről is. Mindezek mellett beszámolok pár híres fényképészről is akik kitartó munkájukkal megörökítették ezt a természeti csodát.

Kulcsszavak: Grand Canyon, dokumentarista fotográfia, analóg technika

ERDŐ KÖZEPÉBEN JÁROK (festmény)

Szerző: **ZOMBORI Dóra**, IV. évfolyam (zomboridora.art@gmail.com)

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Festőművész Szak, Pécs

Jelenleg negyedéves hallgató vagyok a Pécsi Tudományegyetemen. Az évek során a legfőbb inspirációs forrásom a különböző kultúrák népművészete, az ókori görög mitológiától kezdve a magyar népi világ motívumrendszeréig. Ezeket a jellegzetes formarendszereket szeretném átültetni egy az eredetitől teljesen idegen színvilágba, mely csak formailag ragaszkodik az eredetihez. Az általam választott színvilággal egy 21. századi szituációba helyezem bele a jeleneteket.

Kulcsszavak: népművészet, 21. századi szituáció, az eredetitől idegen színvilág

FÖLD ELŐTTEM, FÖLD UTÁNAM (festmény, mixed-média)

Szerző: **TURKÁLY Emma**, III. évfolyam (mmturkaly014@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Porból lettünk, porrá leszünk – állítja a Halotti beszéd és könyörgés első pár sorában.: („Látjátuk feleim szümtükhel, mik vogymuk: isá, por es homou vogymuk.”) Emberi létünk, fizikai mivoltunk múlandó.

De vajon tényleg porrá leszünk? Lesz rá egyáltalán alkalmunk, mint már oly sokanak?! Van még lehetőség, vagy már minden határt átléptünk? Milyen határ? Ez itt a kérdés valójában. Van határ? Milyen az? Ki szabja meg?

A Föld előttem, föld utánam című műalkotás négy darabból álló mixed-média festménysorozat, mely absztrakt módon mutatja be a létezés, az elmúlás, az élet és a halál fogalmait. Majd pedig a végén, legutoljára a kezdetleges elmúlást, amit megakadályoz a mai világ.

Kulcsszavak: föld, por, mixed-média, festmény, lét

EARTH BEFORE ME EARTH AFTER ME

Author: **Emma TURKALY**, third-year student (mmturkaly014@gmail.com)

Supervisor: PhD **Andrea PALASTI**, docent

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

“From dust we were made to dust we shall return” as it is written in the first few lines of *Funeral sermon and prayers*: (“Behold, brethren, with your own eyes, what we are. Behold, ‘tis but dust and ashes that we are.”) Our human existence, our physicality is transient.

But will we truly turn to dust? Will we even have the opportunity, like many did before us? Is there still a chance, or have we crossed every line? What’s the limit? This is the real question. Is there a limit? What is it like? Who sets it?

“Earth Before Me Earth After Me” is a four-piece mixed-media series that presents the concepts of existence, passing away, life and death in an abstract way. And then in the end, for the last time, the initial passing, which is prevented by the world of today.

Keywords: **earth, dust, mixed-media, painting, being**

169

KÖRÜLÖTTEM (kombinált technika)

Szerző: **TURKÁLY Emma**, III. évfolyam (mmturkaly014@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. KAPITÁNY Attila** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Tervezőgrafika Szak, Újvidék;
Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Az én világom, az én földem. Létem ritmusai. Mindazon dolgok, amelyek oly mindennaposak, de nem fordítunk rájuk elég figyelmet. De néztél már körbe? Hány fajta ritmus vesz körbe? Miféle ritmusokkal találkozol nap mint nap?! Mikor kilépsz az ajtón, a rohanó világban kevés idő marad arra, hogy figyelj egy kicsit is az apró részletekre. Én most a saját környezetem, akár monoton, akár izgalmas részleteit festettem meg. Mindezekben ott van a ritmus, akár a színekben, akár a formákban. És igen, ez vesz körül, ez az én világom, és a tiéd milyen? Négyzet alakú falapokra festettem a környezetem ritmusait. Az első sorozat festmény, pedig lassan kevert technikába folyt át a második rész.

Kulcsszavak: **föld, festmény, ritmus, saját**

HYPATHIA TOPOLOGIAI DEFORMÁCIÓI II. (festmény)

Szerző: **CSATLÓS Asztrid** (astrid.csatlos@gmail.com)

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Pécs

Jelenleg olyan képalkotási technikákat és kompozíciókat tűztem ki, amelyek erős kontrasztban állnak a régebbi munkáimmal. Így igyekeztem elhagyni a témát, a nem-tárgyas festészet megjelenítésformáit vizsgáltam, csak a napjainkban felhasználható festészeti anyagokra koncentrálni ezáltal. A formarendszerek nem igazodnak a harmonikus képalkotás pátozához. A kiegyensúlyozatlan képtörések, neonszínek használata ellensúlyozza a nagy felületeken elterülő üres tér egységét. Az úgynevezett üres tér egy holisztikus struktúrát hoz létre az anyag által, mely már nem engedi a befogadót az asszociáció megközelítéséhez. A felhasznált festészeti anyagok teljes valójukban jelennek meg és ahhoz közelítenek, hogy felbontsák a klasszikus táblakép rendszerét. Ezt az alkotási folyamatot 15 festményből álló sorozatnál alkalmaztam. A kiállításra ezekből választottam ki a munkámat. A felhasznált képépítő elemeket, különböző formákat, színeket, váltakozó arányban használtam fel. A redukált motívumrendszerek néhol erős kontrasztot alkotnak, néhol uralják a vászon egész területét. A festmények között kialakul egy párbeszéd, de mégis egyfajta individuális jelentést is magukban hordoznak. Fontos szerepet szántam a választott koloritnak, a neonszínek nem a megszokott palettánk részei. Vezető szerepüket a mértékletességre és a felhasznált anyagok legellentétebb nyomhagyására építettem fel. Az alkalmazott matériákat különböző oldószerekkel utköztettem (pl. hígítók, szappan, víz) váltakozó hatású egymásra rétegzett felületeket hozva létre ezáltal.

Kulcsszavak: **nem-tárgyas festészet, neonszínek, holisztikus struktúra, egymásra rétegzett felületek**

FÖLD

Szerző: **SZENTI Lilla**, mesterképzés (szenti.lilla@gmail.com)

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Kar, Rajz Tanszék, Újvidék

Számos művészt megihletett a környezete. Egyeseket a körülöttük levő táj szépsége, másokat az adott terület adta életérzés. A mai értelmezés szerint a táj tranziens, a múlandóság metaforája, spirituális kötélek a környezettel. A földrajzi és topográfiai meghatározások kiemelhetik a nemzeti identitást, így a táj bizonyos esetekben konceptuális értelmezést is nyerhet. A természethez való társítás ilyen módja lehet egyfajta reakció a környezetben bekövetkező változásokra, amelyek érintik az embert. Makrokozmosz és mikrokozmosz (gör. nagyvilág és kisvilág): az ember és a kozmosz kapcsolatáról az ókori Keleten (főként Egyiptomban) kialakult fogalom-pár. Elmélete szerint a kozmosz az embernek, az ember a kozmosznak a tükré vagyis megfelelője. Ennek az elméletnek az eszmei forrása a keleti teremtésmítoszok és a késő hellén csillagkutatás.

Tehát már az ókori kultúrák gondolkodói is vallották, hogy az ember környezetének befolyása alatt áll. A földrajzi környezet állandó jelleggel hat az emberre és csoportokra, valamint az éghajlati hatások is befolyást gyakorolnak szervezetére – főképp a tüdő, a szív és az izmok működésére, azon keresztül pedig a hangulatra. Noha a táj hatása kétségtelen, annak mértéke nem mindig azonos. Nagy jelentősége van a történelmi korszakok szellemiségének, jellegének, eszményképeinek, ami a különböző földrajzi környezetekben eltérő módon csapódik le. Végül, de nem utolsósorban, mindebbe az emberi lélek nyugtalansága és elégedetlensége vegyül, ami a tájtól függetlenül alakul, az embereket munkára és alkotásra ösztönzi, a jóra és a rosszra, kit jobban, kit meg kevésbé, az egyik embert így, a másikat úgy. Ez a lelki nyugtalanság, amelyet valamely külső tényező hatása idéz elő, készleten alkotásra, kifejezésre az embert. Persze, mindenkinek más a „kommunikációs csatornája», amivel közvetít embertársai felé. Valójában, az a lényeg, hogy a művészember mondanivalója célba érjen, és embertársait újabb gondolatok megszületésére ösztönözze. A művész az alkotásain keresztül ismeri meg az őt körülvevő világot, művei által pedig a befogadó, a néző is részese lesz ennek a megismerésnek.

Tájképeimen ezt a valóságelsajátítási folyamatot igyekszem elmélyíteni, ábrázolni.

Kulcsszavak: táj, föld, tájkép-ciklusok, kötődés

„A SEMMI ÁGÁN ÜL SZIVEM . . .” (előadóművészet)

Szerző: **TÓTH Johanna**, II. évfolyam (totjohanna@gmail.com)

Témavezető: **HORVÁT Mária** okleveles könyvtáros, kollégiumi nevelőtanár

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Tanszék, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

József Attila, az örület és a zsenialitás vékony határán táncoló, a kicsit „csodagyerek”, kicsit „árva” költő kétségkívül a magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja. Munkássága felbecsülhetetlen szépirodalmi értékkel bír, azonban kevesek előtt ismeretes költészetének azon oldala, melyet a szakdolgozatom és előadásom során szándékozom bemutatni Önöknek. Skizofréniával diagnosztizáltak, ám a tudomány jelenlegi álláspontja szerint egy akkor még ismeretlen betegségben, Borderline személyiségzavarban szenvedett. Műveiben tisztán felismerhetőek a BPD (Borderline Personality Disorder) karakterisztikus tünetei, az effajta torzult személyiségre jellemző gondolkodásmód. Szakdolgozatomban verselemzéseken keresztül mutatom be a tipikus Borderline-tüneteket; munkámban külön figyelmet szentelek a költő terápiás céllal írt naplójára (Szabad-ötletek jegyzéke). Előadásomban pedig ezen versekre alapozva, a dráma és az előadóművészet elemeinek segítségével dolgozom fel és prezentálom József Attila életét, valamint az azt átszövő betegségét.

Kulcsszavak: József Attila, Borderline személyiségzavar, költészet, előadóművészet, pszichológia

„MY HEART, SITTING ON THE BRANCH OF NOTHINGNESS . . .”

Author: **Johanna TÓTH**, second-year student (totjohanna@gmail.com)

Supervisor: **Mária HORVÁT**, graduate librarian

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Psychology, Novi Sad;

“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

Attila József, the poet who was partly a “gifted child”, partly an “orphan”, who’d danced on the thin line between being insane and being a man of genius, is one of the most outstanding figures of Hungarian literature. His work is extremely precious for literature, but only a few know about those parts of his poetry that I will present to you in my essay, and also in my performance. He was diagnosed with schizophrenia, but by today’s point of view, he was suffering from Borderline Personality Disorder – an illness unknown back then. In his whole work, the symptoms of BDP are clearly recognizable, the train of thoughts that are characteristic for the malformed personality of this kind. In my thesis, while analysing his poems, I’ll be focusing on the typical Borderline symptoms expressed in his poetry, paying special attention to his diary written for the purpose of psychotherapy (*Szabad-ötletek jegyzéke*). In my performance, while using the elements of drama and performing arts, I will present his whole life and illness through his poems.

Keywords: **Attila József, Borderline Personality Disorder, poetry, performing arts, psychology**

ELTART A FÖLD, CSAK LEGYEN, AKI MŰVELJE (kombinált technika)

Szerző: **MONYOV Glória**, mesterhallgató (gloria.monyov@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Szobrászat, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Eddigi munkáimat leginkább a kivándorlás problémája ihlette, főként a magyar kisebbség helyzete Bánát déli részén. A hirtelen népességsökkenés miatt különös kötődés alakult ki bennem a szülőfalum és annak hagyománya iránt. A régi kézművesség néhány anyagának feldolgozási módját kutatom, amelyek már eltűntek vagy elvesznek a közeljövőben. Így ideai munkám tizenkét darab hímezést ölel magába. A vásznon cérnával megrajzolt széljek, szántóföldek láthatóak felülnézetből. Első ránézésre talán absztrakt képként tűnnek fel. A tradicionális és a kortárs művészeti eljárások ötvözése érdekessé teszi a hagyományt a fiatalabb generációk számára is, és ezzel egyidejűleg sugallja a kultúra és a történelem fontosságát a hagyományos értékek megőrzése érdekében.

Kulcsszavak: **föld, hagyomány, hímezés, széljek**

THE LAND WILL LAST SO LONG AS SOMEONE CULTIVATES IT

Author: **Glória MONYOV**, master student (gloria.monyov@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Andrea PALÁSTI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Sculpture, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

The main motif of my work so far was inspired by the problem of emigration. In particular, the situation of Hungarians as a minority, with special regard to Hungarians from Bukovina in southern Banat. Because of the sudden decline in population, I gained a special attachment to my birthplace.

Through the research, I apply methods of processing some of the materials of old crafts that have already disappeared or will be lost in the near future. This year’s work includes twelve pieces of embroidery. On the canvas there are edges of a settlement and fields “drawn” with thread, which at first glance may seem like an abstract image. The combination of traditional and contemporary would make the tradition interesting to the younger generations, while at the same time suggesting the importance of culture and history in preserving traditional values.

Keywords: **land, tradition, embroidery, fields**

173

EXIST-UM (kombinált technika)

Szerző: **VARGA Valentin**, mesterhallgató (vargav90@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. LÁZÁR Tibor** festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Szak, Újvidék

Alkotómunkám elsődlegesen a születésről és a halálról szól mint fogalmakról, melyek nem léteznek egymás nélkül és melyek magukba foglalják az emberi létet. Az ideiglenes formáról, ami mégis magában hordoz valami örökérvényűt. Az emberről, aki születése pillanatában predesztinálva van a halálra, és e két végpont között folyamatos a változás.

A felhasznált motívumok, tárgyak, anyagok, amelyek a születéshez és a halálhoz köthetőek, önmagukban nem szimbólumok, a képzőművészet kontextusába helyezve azonban szimbólumokká válnak és új jelentést kapnak.

E motívumok párhuzamos használatán, valamint azok absztrahálásán és redukcióján keresztül megpróbálok egy olyan fúziót létrehozni, amely mind a forma, mind pedig a tartalom szintjén utal arra, hogy az emberi élet minden egyes pillanata egy átmeneti konfiguráció két pont, a születés és a halál végpontja között.

„Aki tegnap voltál ma már nem te vagy,
Aki holnap léssz ma még nem te vagy,
Csak az emlékezet csalása fűzi egy életté a folyamatos halált”
(Weöres Sándor)

Képeimhez felhasználom akcióim maradékát, régebbi munkáim darabjait és hamvait, utalva ezzel az állandó ciklikusságra, folytonos elmúlásra és újraterepítésre.

Kiállított munkáim egyike egy nagyméretű vászon (Exist-Um 017), amely az expresszív absztrakció, az assemblage és az anyagfestészet fúziója. Az alapul szolgáló antropomorf motívum vizuális felszámolásának egy adott pillanatban való berekesztése. A figurális szinte teljesen háttérbe szorul és az anyaggal való kommunikáció kerül előtérbe.

Emellett egy videoinstalláció is kiállításra kerül *Etetés 01* címmel. E munkám az élet kezdetére és végére való utalás mellett a személyiség fejlődésével, valamint annak folyamatos leépülésével, a kiszolgáltatottsággal és az információk egyéni feldolgozásának kérdésével foglalkozik.

Kulcsszavak: élet, halál, szimbólum, expresszív absztrakció, redukció, fúzió, assemblage és anyagfestészet, video-installáció

PORBÓL LETTÉL, PORRÁ LESZEL (kombinált technika)

Szerző: **SZABÓ Kornélia**, mesterhallgató (kornisabo@yahoo.com)

Témavezető: **Mgr. LÁZÁR Tibor** festőművész

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Képzőművészeti Kar, Festészet Szak, Újvidék

A HGP, azaz az emberi génkészlet 23 kromoszómapárjának és az azokat alkotó DNS molekulák mintegy 3 milliárd bázispárjának teljes leírása és azonosítása 16 évig tartott. Arra az álláspontra jutottak, hogy az emberi testet 37,2 billió sejt, egészséges és beteg egyaránt alkotja. Az ember egy teljesen komplex és teljesen tökéletesen megtervezett egység, mely képes önálló lenni, tudattal rendelkezni, döntéseket hozni, érezni és célokat kitűzni. Ugyanakkor az ember olykor alkot, ápol és egyben rombol is. Andrew M. Cuomo, New York kormányzója január 23-án bejelentette, hogy a képviselőház elfogadta a Reprodukív Egészségügyi Törvényt, amely azt foglalta magába, hogy ennek értelmében az anyák egészen a születés pillanatáig eldönthetik, hogy megszülik vagy abortálják gyermeküket. Bár ez nem az én környezetemben történt, mégis számomra egy nagyon megrázó és megdöbbentő felismerés volt, hogy mennyire kegyetlen és önző világban élünk, ahol minden pillanatban azon igyekszünk, hogy kihasználva adott hatalmunkat, elnyomjuk a védteleneket. Ezt a hibát generációról, generációra ismételjük újra és újra. Egy kedves rész a Bibliában sokat jelentett nekem, hogy megtanuljak minden emberi életet egyenrangúan értékelni, beleértve a sajátommal együtt:

„Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmetes és csodálatos vagy, csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előled, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna. Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük” (Zsoltárok 139: 13–16). Ennek jegyében alkottam meg néhány munkát az emberi élet csodálatos és megmagyarázhatatlan alakulásának fázisairól az anyaméhben. Alkotásaimban a hangsúlyt a magzat esztétikai tökéletességére helyeztem. Ezt mind egy nehezebb hordozóanyagon dolgoztam ki, és olyan technikákkal és felületkezelésekkel, hogy ennek földre vagy agyagra való asszociációja legyen.

Kulcsszavak: föld, alkotás, test, ember, gyermek, élet

YOU ARE DUST AND TO DUST YOU SHALL RETURN

Author: Kornélia SZABÓ, master student (kornisabo@yahoo.com)

Supervisor: Mgr. Tibor LÁZÁR, painter

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Faculty of Fine Arts, Department of Painting, Novi Sad

175

The full description and identification of the human genome took 16 years; it has 23 pairs of chromosomes and there are about 3 billion base pairs within the DNA molecules that make them. Researchers have found that the human body is made up of 37.2 trillion cells, both healthy and sick. The human being is a complex and intricately designed unit that can be self-sufficient, exhibit consciousness, and is capable of making decisions, experiencing emotion and setting goals. Humans create and nurture but, at the same time, they also destroy. On January 23, Andrew M. Cuomo, the New York governor announced that the House of Representatives have accepted the Reproductive Health Act, which included giving mothers the right to decide, up to the day of their labour, whether they are willing to keep their child or if they want to have an abortion. Although this hasn't happened in my country, it was a very shocking and astounding revelation for me that we live in such a cruel and selfish world where we strive to suppress the defenceless at every moment by using our own power. This mistake has been repeated throughout history over and over again. A passage in the Bible helped me considerably in learning how to value all human life equally, including my own: For you created my inmost being; you knit me together in my mother's womb. I praise you because I am fearfully and wonderfully made; your works are wonderful, I know that full well. My frame was not hidden from you when I was made in the secret place, when I was woven together in the depths of the earth. Your eyes saw my unformed body; all the days ordained for me were written in your book before one of them came to be.

Psalms 139: 13-16 (Bible, Old Testament).

With this in mind, I created an artwork of the wonderful and inexplicable stages of human life in the womb. Through my works I emphasised the aesthetic perfections of a foetus. I developed this on a heavier substructure, and with techniques that would make a surface texture similar to soil or clay.

Keywords: soil, creation, body, human, child, life

10080 (kombinált technika)

Szerző: **RÁC Gyöngyike**, mester hallgató (gyongyi.power@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Grafikai Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A munkám 10080 percet (7 napot) mutat be az életemből, infográfok felhasználásával. A munka lineáris feljegyzések formájában kezdődött a személyes könyvemben, ahova a napi eseményeket és hangulatomat jegyzeteltem. A lineáris feljegyzéseket egy 1mx2m-es plexi lapra véstem fel, ami a hullámokkal együtt egy egységes munkát alkot és az idő folyamát jelképezi. A plexi lapról lenyomtatott grafikai nyomat és maga a plexi lap együtt kiállítva egy olyan kombináció, ami egy rétegzett és mélységes hatást ad. A munka karakterisztikus motívumai a reflexió, rekollekció, az idő folyamata és a hangulatok. A megjelenő elemek, mint a hullámok, vonalak és a különböző irányok a mozgás, a dinamika és az organikus absztrakció érzését keltik.

A megjelenő dátumok: február 4., február 14., február 24., március 1., március 2., március 4. és 2019. március 18.

Kulcsszavak: infográf, plexi lap, grafika, hangulat

10080

Author: **Gyöngyike RÁC**, master student (gyongyi.power@gmail.com)

Supervisor: PhD **Andrea PALÁSTI**, docent

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Division for Graphic, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

My work depicts 10080 minutes (7 days) of my life using infographics. The works began as linear recordings in my private journal, where I kept notes on the days' events. These linear recordings were etched onto a 1m x 2m plexiglass plate, which, along with the waves, create a cohesive work that represents the flow of time. The graphic print printed from the plexiglass and the plexiglass itself exhibited together have a layered effect and give the impression of depth. The characteristic motifs of the work are reflection, recollection, the flow of time and moods. The depicted elements, such as the waves, lines and different directions, give the work a sense of movement, dynamics and organic abstraction.

The dates featured are: January 4, January 14, January 24, March 1, March 2, March 4, March 18, 2019.

Keywords: infographs, plexiglass, graphic printing, mood

4 ELEM (festmény)

Szerző: **VARGA Emília**, III. évfolyam (vargaemilia9898@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Illusztráció Szak, Újvidék;
Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

A 4 ELEM négy darabból álló festménysorozat, mely egy vizuális-absztrakt káoszban mutatja be a négy elemet, mely a világunkat alkotja: terra (föld), ignis (tűz), aqua (víz) és aer (levegő).

A négy alapelemnek a múltja egészen az Ókorig nyúlik vissza, amikor még úgy hitték, hogy minden, ami körülvesz minket ezekből az alapelemekből tevődik össze. A világot felépítő őselemek kulcsfontosságú szerepet játszottak az ember életében. Nagyon fontos volt a környezet iránti tisztelet, valamint az a tudat, hogy az ember csak egy kis része egy nagy körforgásnak. Bár a kortárs tudomány nem ad különösebb jelentőséget a négy alapelemnek, mégis a spirituális és ezoterikus jelentősége egyfajta érdekességé vált a tudománytörténetben és a művészetekben is egyaránt.

A hinduizmus szerint a Földet az összes többi elem segítségével hozták létre, ami miatt az összes érzékszervvel érzelhető – hallás, tapintás, látás, szaglás, ízlelés. Ezt figyelembe véve a festménysorozat is sok különböző textúrából épült fel. Helyenként megjelennek realiztikus papagájtoll-motívumok is, melyek ellensúlyozzák a festmények kétdimenziós színvilágát. Az impresszionizmus művészei szembeszálltak az elemekkel/időjárással, és a képeiken tapasztalni lehet azok erejét, hatását. Hasonló ihletettséggel mutatkoznak meg az alapelemek a 4 ELEM festménysorozatban, ugyanis, az elemeket konkrét módon alkalmaztam: a földet textúráként több rétegben, festékfújással valamint égetéssel.

A 4 ELEM, négy szubjektív színvilágot ábrázol, melyekkel mindenki azonosulni tud, attól függően ki hogyan látja, hallja, érzi és érinti a természetet és a világot.

Kulcsszavak: absztrakt művészet, négy alapelem, körforgás, toll

4 ELEMENTS

Author: **Emília VARGA**, third-year student (vargaemilia9898@gmail.com)

Supervisor: PhD **Andrea PALASTI**, docent

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Division for Illustration, Novi Sad;
“Europa” Student Centre – Student Dormitory, Novi Sad

4 ELEMENTS is a four-piece painting series, which depicts the four elements that make up our world in a visual-abstract chaos: *Terra* (Earth), *Ignis* (Fire), *Aqua* (Water) and *Aer* (Air).

The history of the four basic elements can be traced all the way back to ancient times, when it was believed that everything that surrounds us is made of these elements. These world-building blocks played a key role in everyday life. Respect towards the environment was very important, as was the notion that mankind was only a small portion of this cycle. While contemporary science does not grant much importance to these four basic elements, the spiritual and esoteric aspect became a fascination in science history and art as well.

According to Hinduism, the World was created through the combination of all the elements, which is why it is perceived by all our senses – hearing, touch, sight, smell, taste. Taking all of this into account, the painting series consists of various textures as well. The realistic parrot feather motifs that are scattered around balance out the paintings’ two dimensional colour schemes. The Impressionists faced the elements / the weather and we can experience the sheer strength of them in their works. The basic elements in the 4 ELEMENTS series show a similar inspiration, seeing as the elements are depicted in a specific way: dirt was used as texture in multiple layers, the paint was applied by the means of blowing and burning.

The 4 ELEMENTS show four subjective colour schemes, which can be interpreted by each individual depending on how they “see”, “hear”, “sense”, and “feel” nature and the world.

Keywords: **abstract art, four basic elements, cycle, feather**

GEW – THE WAY (plakát)

Szerző: **SZABADOS Zsófi**, II. évfolyam (zsofija1123@gmail.com)

Témavezető: **Dr. PALÁSTI Andrea** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Művészeti Akadémia, Tervezőgrafika Szak, Újvidék;

Európa Kollégium Egyetemista Központ, Újvidék

Egyre jobban érezhető a globális felmelegedés, s emiatt sok emberben felmerül a kérdés: Mit lehetne tenni a klímaváltozás lassítása érdekében? Egyszerű a válasz: Sok mindent! Ennek érdekében létrejött a GEW (Global Environmental Way) – a globális felmelegedés veszélyeire figyelmeztető művészi projekt. Kortárs technológiát használva, a GEW egy Android/IOS alkalmazás (app), mely praktikus klímamentő ötletekkel és tanácsokkal próbál segíteni a közösségeknek, hogy megértsek az éghajlatváltozás kihívásait és felkészüljenek a jövőre.

A GEW valójában egy fiktív, interdiszciplináris dizájnprojekt, amely egy síkra hozza a művészetet (plakát, logó, élő háttérkép, videó) és a környezetvédelmi kampányt (kulturális rendezvénysorozat), ösztönözve így egymást a közös jövőnk megvédésének céljából.

Kulcsszavak: **környezetvédelem, projekt, éghajlatváltozás, művészet, kampány**

MESE A HALÁLRAÓL ÉS A SZEGÉNY EMBERRÓL

Szerző: **CSUWARDITY Tamara** okleveles óvodapedagógus (csuvi9661@gmail.com)

Mesemondással az egyetemi éveim alatt kezdtem foglalkozni. A népmesék és a hagyományok iránti érdeklődésem mindig is jelen voltak az életemben, a pedagógusi hivatást választva pedig célszerűnek tartottam, hogy kipróbáljam magam mesemondóként. Mesélni palóc nyelvjárásban szoktam, ugyanis édesanyám kupuszinai származású, így volt lehetőségem megtanulni ezt a tájszólást. A mesét, amit elő fogok adni Czimmer Anna (Arad, 1906 – Újvidék, 1967) 1950-ben gyűjtötte Kupuszinán. Számomra minden mesemondás egy különleges élmény, élvezem, ha szórakoztathatom, megnevettettem a hallgatóságot, és kivételesnek érzem, hogy ezt mind a szívemhez közel álló palóc nyelvjárásban tehetem.

Kulcsszavak: **mesemondás, palóc nyelvjárás, Czimmer Anna, Kupuszina**

JOHANNES BRAHMS: F-DÚR CSELLÓSZONÁTA (Op. 99, No. 2)

179

Szerző: **GYÖRE Szabolcs**, mesterképzés (csello31@gmail.com)

Témavezető: **Kálmán Imre**

Intézmény: Művészeti Akadémia, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Brahms 1886-ban komponálta második csellószonátáját, amely első szonátája után 12 évvel íródott. Robert Hausmann-nak dedikálta és írta, aki első csellószonátájának premierjét is biztosította. Előadásomban 2 tételét fogom előadni, melyet zongorán Tijana Simunović, az akadémia tanára kísér.

Tételek:

- I. Allegro vivace
- II. Adagio affettuoso in Fisz-dúr
- III. Allegro passionato in f-moll
- IV. Allegro molto

Kulcsszavak: **komolyzene, szóló+zongora, Brahms, cselló**

ARCHÍVUM (kombinált technika)

Szerző: **RÁC Gyöngyike**, mesterhallgató (gyongyi.power@gmail.com)

Témavezető: **Mgr. KAPITÁNY Attila** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Képzőművészeti Tanszék, Grafikai Szak, Újvidék;

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék

Organikus absztrakciónak nevezünk olyan absztrakt festményeket és szobrokat, amelyek közvetve vagy közvetlenül organikus (biológiai) alakzatokra hasonlítanak.

Munkáim önkutató jellegűek és a mindennapjaimat veszik alapul. A munkasorozat különböző elemekből szövődik össze, amelyeken keresztül alkot egy egységet. A vésett plexi lapok, rajzok, kartonok, grafikai nyomatok kombinációjával és a művészeti kifejezési módok ötvözésével egy olyan munkasorozatot kapunk, amelynek asszociatív karaktere több interpretáció lehetőséget nyújtja a megfigyelőnek. A munkán megjelenő és azokat összekötő elemek, mint a hullámok, vonalak, irányok és a folyamatok a mozgás és az organikus absztrakció érzését keltik, azon belül pedig a reflexió, rekollekció és a dokumentálás fogalmával foglalkozik.

Kulcsszavak: **archívum, organikus absztrakció, önkutatás, rekollekció**

ARCHIVE

Author: **Gyöngyike RÁC**, master student (gyongyi.power@gmail.com)

Supervisor: **Mgr. Attila KAPITÁNY**, docent

Institution: University of Novi Sad, Academy of Arts, Department of Fine Arts, Division for Graphics, Novi Sad;

Hungarian College of Higher Education in Vojvodina, Novi Sad

Organic abstraction is defined by abstract works of art, such as paintings and sculpture that directly or indirectly resemble organic (biological) shapes.

My works are considered self-researching as I take my everyday life as the basis for my research. This work series is made of different elements, which, when combined, create a unified work. The engraved plexi plates, the drawings, cardboard and graphic prints combined with differing artistic expressions present us with an associative character that gives the viewers the opportunity of multiple interpretations. The elements that connect the works, such as the waves, lines, directions and flows, give the works an impression of movement and organic abstraction, and within that deal with concepts of reflection, recollection and documentation.

Keywords: **archive, organic abstraction, self-search, recollection**

A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA

E l n ö k :

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

T a g o k :

ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

- Növénytermesztési és kertészeti tudományok • Agrártudományok
- Klinikai orvostudományok • Egészségtudományok • Multidiszciplináris természettudományok
- Gyógyszertudományok • Biológiai tudományok • Multidiszciplináris orvostudományok
- Erdészeti és vadgazdálkodási tudományok • Állattenyésztési tudományok • Multidiszciplináris agrártudományok
- Elméleti orvostudományok • Orvostudományok • Állatorvosi tudományok
- Környezettudományok • Élelmiszertudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Barak Ottó egyetemi tanár, ÚE, Orvostudományi Kar, Újvidék

Dr. Horák Rita docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Kastori Rudolf akadémikus

Dr. Lengyel László címzetes egyetemi docens, Szent István Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest

Dr. Pajić Mária egyetemi tanár, ÚE, Mezőgazdasági Kar, Újvidék

Dr. Sörös Zita egyetemi tanár, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék

ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

- Fizikai tudományok • Földtudományok • Kémiai tudományok
- Matematika- és számítástudományok
- Agrár műszaki tudományok • Anyagtudományok és technológiák • Építésztechnológiai tudományok
- Építőmérnöki tudományok • Gépészeti tudományok • Informatikai tudományok
- Katonai műszaki tudományok • Közlekedéstudományok • Multidiszciplináris műszaki tudományok
- Vegyészmérnöki tudományok • Villamosmérnöki tudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Csanádi János egyetemi tanár, ÚE, Természettudományi-Matematikai Kar, Újvidék

Huszár Rudolf akadémikus, (Washington University, USA), az MTA köztestületi külső tagja, Martonos–USA

Dr. Kaszás-Lažetić Karolina docens, ÚE, Műszaki Kar

Dr. Lendák Imre rendkívüli tanár, ÚE, Műszaki Kar, Újvidék

Dr. Pintér Róbert főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka

Dr. Simon Vilmos egyetemi docens, BME, Újvidék-Budapest
Dr. Takács Márta egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Dr. Weiszburg Tamás egyetemi docens, ELTE, Budapest

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ I.

- Állam- és jogtudományok • Gazdálkodás- és szervezéstudományok
- Közgazdaságtudományok • Multidiszciplináris társadalomtudományok
- Sporttudományok • Szociológiai tudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Dobay Beáta egyetemi tanár, Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Testnevelés Tanszék, Komárom, Szlovákia

Dr. Dudás Attila egyetemi tanár, ÚE, Jogi Kar, Újvidék

Dr. Gábrity Molnár Irén egyetemi tanár, ÚE, Közgazdasági Kar, Szabadka

Dr. Lázár Zsolt egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék

Dr. ifj. Muhi Béla egyetemi tanár, Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Újvidék

182

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ II.

- Neveléstudományok • Pszichológiai tudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Grabovac Beáta docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Horváth Futó Hargita egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Ivanović Josip egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Námesztovszki Zsolt docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

HUMÁN TU D O M Á N Y O K S Z E K C I Ó 1.

- Nyelvtudományok • Irodalomtudományok
- Néprajz és kulturális antropológiai tudományok • Művészeti és művelődéstörténeti tudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Andrić Edit egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Halupka-Rešetar Szabina egyetemi tanár, ÚE, BTK, Angol Tanszék, Újvidék

Dr. Kovács Rác Eleonóra egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Molnár Csikós László ny. egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Pápista Zsolt tanársegéd, ÚE, BTK, Német Tanszék, Újvidék

Dr. Pásztor-Kicsi Mária egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Szedmina Livia főiskolai tanár, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka
Dr. Toldi Éva egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

HUMÁN TUĐOMÁNYOK SZEKCIÓ II.

- Irodalomtudományok • Multidiszciplináris bölcsészettudományok
- Művészeti és művelődéstörténeti tudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. András Csaba óraadó oktató, PTE, BTK, Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti, Tanszék/vezetőtanár,
PTE, BTK, Kerényi Károly Szakkollégium, Pécs

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Hózsa Éva egyetemi tanár, ÚE, MTTK, Szabadka–ÚE, BTK, Magyar Tanszék Újvidék

Dr. Samu János Vilmos docens, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

HUMÁN TUĐOMÁNYOK SZEKCIÓ III.

- Filozófiai tudományok • Történelemtudományok

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Dr. Beke Ottó tanársegéd doktorátussal, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Dévavári Zoltán egyetemi tanár, ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dr. Gherdán Katalin adjunktus, ELTE TTK, Budapest

Pfeiffer Attila tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Tanszék, Újvidék

MŰVÉSZETEK SZEKCIÓ

- Film- és videoművészet • Képzőművészet • Multimédia
- Színházművészet • Tánc- és mozdulatművészet • Zeneművészet

S z e k c i ó v e z e t ő k :

Crnkovity Gabriella színművész, Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Újvidék

Danyi Zsuzsanna zenetanár, Európa Kollégium, Újvidék

Gombos Dániel színművész, Újvidéki Egyetem, Művészeti Akadémia, Újvidék

Gubik Korina képzőművész, Bolyai Gimnázium, Zenta

Kapitány Attila grafikusművész, Művészeti Akadémia, Újvidék

Mgr. Lázár Tibor festőművész, Bolyai Gimnázium, Zenta

Dr. Novák Anikó docens, ÚE, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Dr. Palásti Andrea docens, ÚE, Művészeti Akadémia, Újvidék

A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
SZERVEZŐBIZOTTSÁGA

Dr. Csányi Erzsébet egyetemi tanár, ÚE, BTK, Újvidék, a bizottság elnöke

Dr. András Csaba, Pécsi Tudományegyetem, BTK, Pécs

Dr. Sörös Zita egyetemi tanár, ÚE, Technológiai Kar, Újvidék

Dr. Pajíc Mária egyetemi tanár, ÚE, Mezőgazdasági Kar, Újvidék

Dr. Novák Anikó docens, ÚE BTK, Újvidék

Dr. Grabovac Beáta docens, ÚE MTTK, Szabadka

Oláh Csongor, Újvidék

Nagy Olivér informatikus

Vass Szabolcs képzőművész

A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA TAGJAINAK E-MAIL ELÉRHETŐSÉGE

- Dr. Barak Ottó** – ottopotom@yahoo.com
Dr. Horák Rita – horakrita83@gmail.com
Kastori Rudolf – kastori@polj.uns.ac.rs
Dr. Lengyel László – lengyelmail@gmail.com
Dr. Pajić Mária – marija_vet@polj.uns.ac.rs
Dr. Sörös Zita – zitas@tf.uns.ac.rs
Dr. Csanádi János – janos.canadi@dh.uns.ac.rs
Huszár Rudolf – rhusar@me.wustl.edu
Dr. Kaszás-Lažetić Karolina – kkasas@uns.ac.rs
Dr. Lendák Imre – lendak@uns.ac.rs
Dr. Pintér Róbert – probi@vts.su.ac.rs
Dr. Simon Vilmos – svilmos@hit.bme.hu
Dr. Takács Márta – takacs.marta-magister.uns.ac.rs
Dr. Weiszbürg Tamás – glauconite@gmail.com
Dr. Dobay Beáta – dobay.beata@gmail.com
Dr. Dudás Attila – dattila1978@gmail.com
Dr. Gábrity Molnár Irén – gmolnariren@gmail.com
Dr. Lázár Zsolt – egyetemi zolt.lazar@ff.uns.ac.rs
Dr. ifj. Muhi Béla – muhi.bela@gmail.com
Dr. Grabovac Beáta – beagrabovac2@gmail.com
Dr. Horváth Futó Hargita – futo@eunet.rs
Dr. Ivanović Josip – josip.ivanovic@magister.uns.ac.rs
Dr. Námesztovszki Zsolt – namesz@stcable.rs
Dr. Andrić Edit – egyetemi andrice@ff.uns.ac.rs
- Dr. Halupka-Rešetar Szabina** – halupka.resetar@gmail.com
Dr. Kovács Rácz Eleonóra – kalic@tippnet.rs
Dr. Molnár Csikós László – mcsikos@gmail.com
Pápista Zsolt – zsolt.papista.91@gmail.com
Dr. Pásztor-Kicsi Mária – manyipsztorkicsi@gmail.com
Dr. Szedmina Lívია – slivia24000@gmail.com
Dr. Toldi Éva – eva.toldi@ff.uns.ac.rs
Dr. András Csaba – andrascsab@gmail.com
Dr. Csányi Erzsébet – erzsebet.csanyi@gmail.com
Dr. Hóza Éva – hozsaeva@eunet.rs
Dr. Samu János Vilmos – dnsamu@gmail.com
Dr. Beke Ottó – bekeotto1@gmail.com
Dr. Dévavári Zoltán – zoltan.devavari@gmail.com
Dr. Gherdán Katalin – gherdankata@hotmail.com
Pfeiffer Attila – attilapfeiffer88@gmail.com
Crnkovity Gabriella – gabriellacrnkovity@gmail.com
Danyi Zsuzsanna – zsuzsanna.danyi@eukol.rs
Gombos Dániel – danieldelaron@gmail.com
Gubik Korina – korinagubik@gmail.com
Kapitány Attila – plakatila@gmail.com
Mgr. Lázár Tibor – lzrtbr@yahoo.com
Dr. Novák Anikó – uneco84@gmail.com
Dr. Palásti Andrea – andrea.and.palasti@gmail.com

A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
FELLÉPŐINEK E-MAIL ELÉRHETŐSÉGE

- Ágh Barbara** – hannabarbara93@gmail.com
Albert Évi – evialbert99@gmail.com
B. Varga Emese – emesebvarga96@gmail.com
Bajusz Krisztina – krisztinabajusz@yahoo.com
Bali Cintia – bali.cintia@gmail.com
Bálizs Ágnes – balizsagnes@gmail.com
Benák Andrea – andrea.benak6@gmail.com
Bertók Izabella – bertoki97@gmail.com
Bordás Bertalan – bertalan.bordas@gmail.com
Boros Orsolya – borosorsi@gmail.com
Borsits Alex – borsits.alex@gmail.com
Bošković Oliver – oliversniper@gmail.com
Brezovszki Gergő – gergobrezovszki5@gmail.com
Csabay István – csabaystvan@gmail.com
Csatlós Asztrid – astrid.csatlos@gmail.com
Cséby Hanna – csebyhanna@gmail.com
Csikós Dániel – csikos.daniel97@gmail.com
Csikós Emese – csikosemese1999@gmail.com
Csondor Soma – csondorsoma@gmail.com
Csuvárdity Tamara – csuvi9661@gmail.com
Csuvik Viktor – csuvikv@gmail.com
Dankó Boglárka – dbogi98@gmail.com
Daradics Boglárka – bogi.d98@gmail.com
Deák Iréna – deak.irena@gmail.com
Dupák Valentina – valentinadupak@gmail.com
Erdős Ágnes – emagnet05@gmail.com
Farkas Athéne – athenej@gmail.com
Fehér Miklós – fringemiki@gmail.com
Fekecs Emese – fekecs.emese@gmail.com
Fenyő Dániel – fenyoda@gmail.com
Fiser Annamária – fiser.annamaria@gmail.com
Francia Edina – edinafrancia@gmail.com
Gandis Csongor – csongorgandis@gmail.com
Gavran Emma – kalap2107@gmail.com
Györe Szabolcs – csello31@gmail.com
Hévizi Márton – mhevizi@gmail.com
Holpert Csilla – holpert.csilla@gmail.com
Horvát Krisztina – hkrisztina96@gmail.com
Horváth Kornél – kornelhorvath96@gmail.com
Hovanyec Judit – hovanyec4@gmail.com
Huszák Eszter – eszter.huszak@gmail.com
Huszka Noémi – huszka.noemi@gmail.com
Ignác Ágoston – ignacz.agoston@gmail.com
Kancsár Zsolt – kancsar98@gmail.com
Kapás Mónika – kapasmonika7@gmail.com
Kecskés Ildikó – kecskesildi93@gmail.com
Kedves Tamás Róbert – robertkedves88@gmail.com
Kenéz Endre – endrekenez@gmail.com
Kész Barna – bkbarnakesz@gmail.com
Kész Réka – keszrekavirag@gmail.com
Kiss Mária – kiss.mari.21@gmail.com
Kiss Virág – 19flower98@gmail.com
Koós Csilla – csilla997@gmail.com
Kopunović Dávid – kopikadavid@gmail.com
Korhecz Réka – rkorhecz@gmail.com
Kovács Edina – directiobelieber77@gmail.com
Kömüves Dániel – komuves.dani@gmail.com
Lackó Ármin – arminlacko@gmail.com
Lajkó Flórián – iskolaiskola@gmail.com
Lócz Eszter – esterloc.97@gmail.com
Lörincz Diána – diana.l4124@gmail.com
Major Evelin – majorevelin995@gmail.com
Mák Ivett – mak.ivett023@gmail.com
Mihalek Nóra – noramihalek@gmail.com

A 18. VMTDK FELLÉPŐINEK E-MAIL ELÉRHETŐSÉGE

- Mihály Botos – botosmisi25@gmail.com
 Molnár Aurél – aurelm1113@gmail.com
 Molnár Norbert – norbertm405@gmail.com
 Molnár Tamás – molnar.tomy9@gmail.com
 Molnár Viktória – molnarviktoria0502@gmail.com
 Monyov Glória – gloria.monyov@gmail.com
 Móricz Virág Kinga – moriczviragkinga@gmail.com
 Nagy Ilona – nagyilona4918@gmail.com
 Nagy Tamás – tamsnagytamas199555@gmail.com
 Nemesszeghy-Nagy Enikő – nagy.eniko94@gmail.com
 Németh Roland – nemethroland23@gmail.com
 Oláh Tamás – gezengonzo@gmail.com
 Olexó Tünde – tunde.olexo@gmail.com
 Ónya Balázs – onyabalazs@gmail.com
 Orsós György – orsosgyorgydvk@gmail.com
 Ótos Annabella – otosannabella@gmail.com
 Pálfi Máté – szidinnyo@gmail.com
 Pap Rebeka – rebekapap8@gmail.com
 Pásztor Kicsi Gergely – gerishephard@gmail.com
 Pásztor Livia – livia.pasztor@gmail.com
 Pataki Rebeka – patakirebeka15@gmail.com
 Péntes Lilla – lilla.pentesb97@gmail.com
 Petro Éva – evike2999@gmail.com
 Pletikoszity Árpád – pletiarpad96@gmail.com
 Polyák Gabriella – gabriellapolyak8@gmail.com
 Rác Gyöngyi – gyongyi.power@gmail.com
 Radakov Alen – alen.radakov@gmail.com
 Radnai Dániel Szabolcs – spacerock62@gmail.com
 Raposa Vivien – raposavivi95@gmail.com
 Rasztovec Henrietta – heni.rastovac.35@gmail.com
 Reéb Zsófia – reebzs@gmail.com
 Rekecki Tibor – tibor927@gmail.com
 Resnyák Krisztina – kristinaresnjak@gmail.com
 Rétfalvi P. Zsófia – zsofi200@gmail.com
 Réthi-Nagy Zsuzsanna – zsuzsanna_nagy@yahoo.com
 Ristic Anita – risticke93@gmail.com
- Sárkány Krisztina – srkny.krisztina@gmail.com
 Sass Judit – judit.sass97@gmail.com
 Šelemba Aleksandra – selembaa@gmail.com
 Serfőző Réka – reka996@gmail.com
 Simonyi Fekete Gabriella – fekete.gabriella@gmail.com
 Szabados Noémi – nomisabi@gmail.com
 Szabados Zsófi – zsofija1123@gmail.com
 Szabó Beatrix – szabobeata25@gmail.com
 Szabó Kornélia – kornisabo@yahoo.com
 Szeles Réka – szeli579@gmail.com
 Szent Lilla – szenti.lilla@gmail.com
 Szilágyi Donáta – donatasiladji@gmail.com
 Szitás Teodóra – dorici94@gmail.com
 Szobonya Tamara – szobonyatamara@gmail.com
 Szollár Krisztofer – szkrisztofer@gmail.com
 Torma Bence – tormabence97@gmail.com
 Tóth Izabella – totiza123@gmail.com
 Tóth Johanna – totjohanna@gmail.com
 Tóth Teodóra – teodora.toth98@gmail.com
 Török Noémi – toroknoemietno@gmail.com
 Törteli Réka – tortelireka@gmail.com
 Turi Orsolya – turiorsolya99@gmail.com
 Turkály Emma – mmturkaly014@gmail.com
 Urbán Dorottya – urbaandorottya@gmail.com
 Vajagics Viola – vajagicviola@gmail.com
 Váli Boglárka – v.boglarka17@gmail.com
 Varga Emilia – vargaemilia9898@gmail.com
 Varga Tímea – vtimi94@gmail.com
 Varga Valentin – vargav90@gmail.com
 Verebes Andrea – vandreaverebes@gmail.com
 Vida Tamás – vidatamas42@gmail.com
 Viola Rozsa – vrozsas81@gmail.com
 Vojvodić Stefan – vojvodic.stefan@gmail.com
 Wiandt Péter – wpeti88@gmail.com
 Zabos Diana – dianazabos@gmail.com
 Zombori Dóra – zomboridora.art@gmail.com

TÁMOGATÓINK

TARTALOM

A 18. VMTDK PROGRAMJA	5
ELŐSZÓ	27
A TDK-dolgozatok összefoglalói	
■ PLENÁRIS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI ÜLÉSSZAK	
Deák Iréna (Újvidék):	
SZÜLŐFÖLDDEL KAPCSOLATOS ASSZOCIÁCIÓK KOGNITÍV NYELVÉSZETI ELEMZÉSE	29
Orsós György (Pécs):	
A MI FÖLDÜNK – NACIONALIZMUS ÉS LOKÁLIS IDENTITÁS A PÉCSI ÉS A SZARAJEVÓI UTCANEVEK VÁLTOZÁSAINAK TÜKRÉBEN	31
Reéb Zsófia (Szabadka–Budapest):	
AMYGDALAMAGOK LOKÁLIS KAPCSOLATRENDSZERÉNEK STRUKTURÁLIS VIZSGÁLATA	32
Pletikoszity Árpád (Újvidék):	
AUTONÓM ROBOT TERVEZÉSE AZ EUROBOT 2019 NEVŰ VERSENYRE	34
■ ÉLŐ TERMÉSZETTUDOMÁNYOK	
Zabos Diana (Újvidék):	
A FOKHAGYMAROTHADÁST ELŐIDÉZŐ FUSARIUM OXYSPORUM GOMBA MORFOLÓGIAI ÉS TENYÉSZETI JELLEMZŐI	36
Resnyák Krisztina (Újvidék):	
A CUKORIPARI SZENNYVÍZ TISZTÍTÁSA MIKROSZŰRÉSSSEL	37
Koós Csilla (Újvidék):	
A CUKORRÉPAROSTOK FIZIKAI-KÉMIAI ÉS MIKROBIOLÓGIAI TULAJDONSÁGAI	37
Nemesszeghy-Nagy Enikő (Szeged):	
A BÚZACSÍRA MINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TÁROLÁSI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT	39
Rekecki Tibor (Újvidék):	
AZ ERDEI FÜLESBAGOLY TÉLI TÁPLÁLKOZÁSA TÖRÖKKANIZSÁN	40
Dupák Valentina (Újvidék):	
A LOVAK SZEMÉLYISÉGTÍPUSAINAK MEGHATÁROZÁSA	41

Sass Judit (Újvidék): A SZÉLENERGIA MINT MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS KIHASZNÁLTSÁGA VAJDASÁGBAN, ILLETVE SZERBIÁBAN	42
Erdős Ágnes (Újvidék): A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉS A SZÜLETÉSI HELY HATÁSA A KÉTÉLTŰEKSEL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖKRE	43
Molnár Tamás (Újvidék): A FRANCIA BULLDOG KUTYAFAJNÁL JELENTKEZŐ BŐRBETEGSÉGEK	44
Olexó Tünde (Budapest): ÚJ FITTSÉGI JELLEMZŐK KERESÉSE OMEGA-3 ZSÍRSAVAK HATÁSAINAK ELEMZÉSÉRE	45
Lörincz Diána (Belgrád): AZ ANTIBIOTIKUMOK ISMERETE ÉS HASZNÁLATA AZ ÚJVIDÉKI EGYETEM ORVOSTUDOMÁNYI KARÁNAK HALLGATÓI KÖRÉBEN	47
Holpert Csilla (Újvidék): BIOKALCIFIKÁCIÓS POTENCIÁLLAL RENDELKEZŐ SPOROGÉN, ALKALOFIL BAKTÉRIUMOK IZOLÁCIÓJA KÜLÖNBÖZŐ FORRÁSOKBÓL ÉS AZOK JELLEMZŐI	49
Réthy-Nagy Zsuzsánna (Szeged): A NAGY SPECIFICITÁSÚ mAb1 ELLENANYAG FEHÉRJÉK JELÖLÉSÉRE ÉS TISZTÍTÁSÁRA TÖRTÉNŐ FELHASZNÁLÁSA .	50
Lajkó Flórián (Újvidék): A HYPOPHYSISADENOMÁK TRANSSPHENOIDALIS MŰTÉTI KEZELÉSE	52
Mihalek Nóra (Újvidék): A LIPID AKKUMULÁCIÓS TERMÉK ÉRTÉKE ÉS A NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ KIALAKULÁSA KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS METABOLIKUS SZINDRÓMÁVAL ÉLŐ BETEGEKNÉL	54
■ ÉLETTELEN TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI Tudományok	
Vajagíc Viola (Újvidék): A BOROK NMR-ES VIZSGÁLATA	56
Sárkány Krisztina (Újvidék): ÚJ, KOLESZTERIN ALAPÚ HETEROCIKLUSOS SZÁRMAZÉKOK ELŐÁLLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA	57
Szollár Krisztofer (Újvidék): MATEMATIKAI MODELLEK A TOMOGRÁFIAI KÉPALKOTÁSBAN	58
Kiss Mária (Újvidék): RADON TRANSZFORMÁCIÓ ÉS ALKALMAZÁSA A KÉPALKOTÁSBAN	59
Szabados Noémi (Újvidék): ARCFELISMERŐ MEGOLDÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA	60

Wiandt Péter (Szeged): SZUBKRITIKUS GALTON-WATSON FOLYAMATOK BEVÁNDORLÁSSAL	61
Molnár Aurél (Szabadka): ÚJSÁGCIKK GENERÁLÁSA NEURÁLIS HÁLÓZATTAL	61
Csuvik Viktor (Szeged): SZOFTVERHIBÁK AUTOMATIKUS JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK TOVÁBBALAKÍTÁSA	62
Hévizi Márton (Budapest): Q-LEARNING ALAPÚ KÖZLEKEDÉSI LÁMPA VEZÉRLÉSE	64
Polyák Gabriella (Újvidék): RÁDIÓKOMMUNIKÁCIÓ ÉS INFORMÁCIÓÁRAMLÁS A FORMULA-1-BEN	65
Bošković Oliver (Újvidék): A KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGSZINTJÉNEK JAVÍTÁSI LEHETŐSÉGEI LOZNICA KÖZSÉGBEN	67
B. Varga Emese (Újvidék): LÁTOK, HALLOK, ÉRZEK – EGY INKLÚZÍV ÓVODA TERVE	68
Kancsár Zsolt (Újvidék): SZOLÁRIS FŰTÉSSZABÁLYZÓ	68
Bertók Izabella (Újvidék): INTERNETES ZAKLATÁS – A DIÓDÁK SZEREPE AZ EGYENÁRAMÚ TÁPEGYSÉGEKBEN	70
Vojvodić Stefan (Újvidék): A DIÓDÁK SZEREPE AZ EGYENÁRAMÚ TÁPEGYSÉGEKBEN	71
■ TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.	
Lócz Eszter (Újvidék): AZ ELEKTRONIKUS FOGYASZTÓI SZERZŐDÉSEK JOGI SZABÁLYOZÁSA	73
Francia Edina (Újvidék): FÖLDÜNK FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK JOGI FELTÉTELRENDSZERE SZERBIÁBAN AZ UNIÓS CSATLAKOZÁS TÜKRÉBEN	74
Korhecz Réka (Újvidék): A BIOGAZDÁLKODÁS JELLEMZŐI, FEJLŐDÉSE ÉS VERSENYKÉPESSÉGE A VAJDASÁGBAN	76
Lackó Ármin (Újvidék): A KISTERMELŐK SZÖVETKEZETEINEK LÉTREHOZÁSA – PRO ET CONTRA	77
Farkas Athéne (Szabadka): HATÁRON ÁTNYÚLÓ GAZDASÁGFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉSZAK-BÁCSKÁBAN	78

Kenéz Endre (Szabadka): TRANSZNACIONÁLIS OLAJIPARI CÉGEK ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIA	80
Fiser Annamária (Szeged): AZ EURÓPAI UNIÓHOZ VALÓ CSATLAKOZÁS LEHETŐSÉGEI ÉS FOLYAMATA – KÖZÉPPONTBAN A VAJDASÁGI MAGYARSÁG	81
Nagy Ilona (Budapest): AZ ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK LAKOSSÁGI MEGÍTÉLÉSE	82
Molnár Viktória (Pécs): FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓ NŐK ÉS A GYERMEKVÁLLALÁS A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM KULTÚRATUDOMÁNYI PEDAGÓGUSKÉPZŐ ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KARÁN	83
Kapás Mónika (Pécs): A VAJDASÁGI CIGÁNY/ROMA TANULÓK TANULÁSI MOTIVÁCIÓJA NÖVELÉSÉNEK FONTOSSÁGA	84
Ágh Barbara (Komárom): A MAGYARORSZÁGI ÉS SZLOVÁKIAI NETFIT MÉRÉSEK EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN	85
Pénzes Lilla (Újvidék): A VAJDASÁGI MAGYAR EGYETEMISTÁK FIZIKAI AKTIVITÁSA ÉS TÁPLÁLTSÁGI INDEXE	87
Kopunović Dávid (Szabadka), Tóth Izabella (Szabadka): AZ OBEZITÁS JELENLEGI ÉS PROGNOSZTIZÁLT HELYZETE AZ ÉSZAK-BÁCSKAI ALSÓS TANULÓK KÖRÉBEN	88
Botos Mihály Bálint (Szeged): A VESZÉLYES ÜZEMI FELELŐSSÉG JOGTÖRTÉNETI ASPEKTUSAI	90
Horváth Kornél (Szeged): AZ 1848 UTÁNI MAGÁNJOGI SZABÁLYOZÁS ÁTALAKULÁSÁNAK VIZSGÁLATA 1861-IG	91
 ■ TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.	
Simonyi Fekete Gabriella (Szeged): A FILMBELI FŐSZEREPLŐVEL VALÓ AZONOSULÁS VISZONYA A FILMÉLVEZETHEZ NYOLCADIKOS DIÁKOKNÁL	92
Bali Cintia (Pécs): TÁRSAS KAPCSOLATOK EGY FIKTÍV VILÁGBAN – RAJONGÁSRÓL A SZOCIÁLIS SZORONGÁS TÜKRÉBEN	93
Pataki Rebeka (Újvidék): CSALÁD VAGY BARÁTOK? – A KISKAMASZOK KAPCSOLATAINAK, ILLETVE ÉRDEKLŐDÉSI KÖRÉNEK JELLEMZŐI ...	94
Šelemba Aleksandra (Szabadka): KÉTNYELVŰSÉG ÉS EMPÁTIA	96

Huszák Eszter (Pécs): A VALLÁSOSSÁG ÉS A SPIRITUALITÁS KAPCSOLATA A KOHERENCIAÉRZÉSSEL, ILLETVE PROTEKTÍV SZEREPE A KIÉGÉSSEL SZEMBEN	96
Huszka Noémi (Szeged): ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÍTÓK MEGLÁTÁSAI A PEDAGÓGUS-TANULÓ KAPCSOLATRÓL ÉS A KUTATÁS KITERJESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI A TANULÓKRA	97
Benák Andrea (Szabadka): KÉPI ADATBÁZISOK ÉS ÉRZELEMELŐHÍVÁS VAJDASÁGBAN	98
Szítás Teodóra (Nagybecskerek–Szeged): ÉRZELEM FELISMERÉS VAJDASÁGI ÓVODÁS ÉS ISKOLÁSKORÚ GYERMEKEKNÉL ÉS FELNŐTTEKNÉL	99
Váli Boglárka (Pécs): A MESEPEDAGÓGIA ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI GYERMEKEK KÖRÉBEN	100
Szabó Beatrix (Szabadka): AZ ALSÓ OSZTÁLYOS TANULÓK NÖVÉNYISMERETE	101
Torma Bence (Szeged): PERMUTÁCIÓS JÁTÉKOK HASZNÁLATA A FÜGGVÉNYEK TANÍTÁSÁBAN	102
Urbán Dorottya (Eger): AZ ONLINE OKTATÁSI KÖRNYEZET SAJÁTOS SÁGAI	103
Horvát Krisztina (Szabadka): MOBILMATEMATIKA A GYAKORLATBAN	104
Boros Orsolya (Szabadka): 21. SZÁZADI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE ROBOTOK JÁTÉKOS PROGRAMOZÁSÁVAL	106
Huszka Noémi (Szeged): A TANÍTÓ-TANULÓ RELÁCIÓ ÉS A GYERMEK ISKOLAI TELJESÍTMÉNYE KÖZÖTTI KAPCSOLAT	108
■ HUMÁN TUDOMÁNYOK I.	
Szilágyi Donáta (Újvidék): A SZÁJ ÉS USTA VEZÉRSZAVÚ FRAZÉMÁK A MAGYAR ÉS A SZERB NYELVBEN	110
Bálizs Ágnes (Újvidék): A SZÍVVEL KAPCSOLATOS FRAZEOLÓGIZMUSOK ÖSSZEVETŐ VIZSGÁLATA MAGYAR-ANGOL-SZERB VISZONYLATBAN	111
Serfőző Réka (Újvidék): A FÖLD NYELVI KÉPE A MAGYAR ÉS AZ ANGOL NYELVBEN	111

Pásztor Livia (Újvidék): MAGYAR AJKÚ DIÁKOK BOCSÁNKÉRÉSI STRATÉGIÁI AZ ANGOL NYELVBEN	113
Kovács Edina (Újvidék): AZ IGE, FŐNÉV ÉS MELLÉKNÉV SZEREPE A MAGYAR ÉS KÍNAI MONDATOKBAN	114
Kiss Virág (Újvidék): ÚJONNAN ENGEDÉLYEZETT ÉS KÉRELMEZETT MAGYAR UTÓNEVEK	115
Szobonya Tamara (Újvidék): ISMERETLEN EREDETŰ JÖVEVÉNYSZAVAK	116
Borsits Alex (Szabadka): NYELVÜNK AZ ELVÜNK – A ROVÁSÍRÁS TANÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI SZÁMÍTÓGÉPES KÖRNYEZETBEN A SZOVJET HADSEREGBEN SZOLGÁLÓ KÁRPÁTALJAI MAGYAROK ALKALMAZKODÁSI STRATÉGIÁI	117
Kész Barna (Debrecen): A SZOVJET HADSEREGBEN SZOLGÁLÓ KÁRPÁTALJAI MAGYAROK ALKALMAZKODÁSI STRATÉGIÁI	117
Fekcs Emese (Újvidék): SZABADKA KÖZSÉG NYELVI TÁJKÉPE VENDÉGLÁTÓIPARI VONATKOZÁSBAN (CSANTAVÉR, NAGYFÉNY, ÚJNAGYFÉNY, GYÖRGYÉN, MEGGYES, ZENTAÖRS)	119
Kész Réka (Debrecen): „AMIT CSAK ÓHAJT, VELEM MEG TUDJA OLDANI”: MAGYARORSZÁGON IDŐSÁPOLÓI MUNKÁT VÉGZŐ KÁRPÁTALJAI ASSZONYOK TÁPLÁLKOZÁSKULTÚRÁJÁNAK VIZSGÁLATA	120
Fenyő Dániel (Pécs): HAJAS TIBOR ANTISZEMITIZMUSA A NEOAVANTGÁRD ÉS A KÁDÁR-KORSZAK KULTÚRÁJÁNAK TÜKRÉBEN	121
Pásztor-Kicsi Gergely (Újvidék): „ISTENTŐL IHLETETT ÉS HASZNOS A TANÍTÁSRA”. ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉS PÁL APOSTOL LEVELEINEK KÉT REFORMÁTUS FORDÍTÁSÁRÓL	123
Cséby Flóra Hanna (Budapest): TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET PIER LUIGI NERVI ÉPÍTÉSZETÉBEN	124
 ■ HUMÁN TUDOMÁNYOK II.	
Csikós Emese (Szabadka): SZÁZ ÉV MAGÁNY, AVAGY ÓKORTÓL A POSZTMODERNIG	126
Mák Ivett (Újvidék): A FÖLD MÁGIKUS SZEREPE (GARCIA MARQUEZ ÉS BODOR ÁDÁM PRÓZÁJÁNAK ÖSSZEVETŐ ELEMZÉSE)	126

Gandis Csongor (Szabadka): (KI AZ) ÚJ DETEKTÍV?	127
Hovanyec Judit (Újvidék): A NYELV KÉRDÉSE ORCSIK ROLAND <i>FANTOMKOMMANDÓ</i> CÍMŰ MŰVÉBEN	128
Fehér Miklós (Újvidék): LÉTÁLLAPOTOK ORCSIK ROLAND <i>FANTOMKOMMANDÓ</i> CÍMŰ REGÉNYÉBEN	129
Kecskés Ildikó (Újvidék): A FORDÍTÁS FUNKCIÓJA A NYELV- ÉS IRODALOMTANÍTÁSBAN	129
Oláh Tamás (Magyarokanizsa–Budapest): EGY PROFÁN PASSIÓJÁTÉK MINT AZ IDENTITÁS SZÍNREVITELÉNEK MÉDIUMA	130
Csondor Soma (Pécs): „MEGYÜNK ÉS HALLGATUNK.” A TRAUMAELBESZÉLÉS LEHETŐSÉGEI BORBÉLY SZILÁRD <i>NINCSTELENEK</i> CÍMŰ REGÉNYÉBEN	131
Szeles Réka (Újvidék): AZ ÉPÍTKEZÉS SZIMBÓLUMRENDSZERE CELLER KISS TAMÁS <i>ANYAMÉH</i> ÉS ZÁVADA PÉTER <i>MÉSZ</i> CÍMŰ MŰVEIBEN	132
Radnai Dániel Szabolcs (Pécs): „SZÁRAZ MÉG A FÖLD” – NEMZETI NARRATÍVÁK A SZÖRÉNYI-BRÓDY SZERZŐPÁR MUNKÁSSÁGÁBAN	134
Rétfalvi P. Zsófia (Pécs): „MI FELFORDULT VILÁG EZ ITT?” PETŐFI SÁNDOR ÉS MADÁCH IMRE <i>TÜNDÉRÁLOM</i> CÍMŰ MŰVEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA	135
Tóth Teodóra (Újvidék): TÁGULÓ UNIVERZUMOK	136
Molnár Norbert (Újvidék): A FÖLD SZEREPE A SZIGETREGÉNYEKBEN	137
Csikós Dániel (Újvidék): AZ ALAKÍTÁS KIHÍVÁSAI SZÍNHÁZBAN, IRODALOMBAN – TÉREY JÁNOS <i>KÁLI HOLTAK</i> CÍMŰ MŰVÉSZREGÉNYÉNEK HIPERREFLEKTIVITÁSA	138
Ristić Anita (Újvidék): DRÁMAJÁTÉK ÉS MŰÉRTELMEZÉS A MAGYARÓRÁN	139
Fekecs Emese (Újvidék): TOLNAI OTTÓ <i>KÉKÍTŐGOLYÓ</i> CÍMŰ KÖTETÉNEK VIZSGÁLATA A FÖLD, A HOMOK, A POR ÉS A SÁR VONZÁSÁBAN	141

■ HUMÁN TUDOMÁNYOK III.

Daradics Boglárka (Pécs):

A DRÁMAI SZOCIOLÓGIA, AVAGY LUKÁCS GYÖRGY DRÁMAELMÉLETÉNEK SZOCIOLÓGIAI RELEVANCIÁJA 142

Vida Tamás (Pécs):

SCHREBER ÉS A POLITIKA: A FASIZMUS PSZICHOANALITIKUS ELMÉLETÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA 143

Ónya Balázs (Pécs):

AZ IGAZSÁGALKOTÓK PLURALIZMUSA 144

Csabay István (Pécs):

A KORAI UTILITARISTA SZEMLELETMÓD BEMUTATÁSA AZ »IL CAFFÈ« CÍMŰ FOLYÓIRATON KERESZTÜL 145

Kömüves Dániel (Pécs):

BIZALOM ÉS ELDOLOGIASODÁS 147

Bordás Bertalan (Pécs):

HISTORIOGRÁFIAI ÖSSZEFOGLALÓ GRÓF ANDRÁSSY GYULA BALKÁN-POLITIKÁJÁRÓL
HÁROM PERSPEKTÍVÁBÓL 148

Ignác Ágoston (Pécs):

KÖZÉPKORI KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁK EGY PÉLDÁJA: MEINHARD VON BAMBERG LEVELEI 149

Radakov Alen (Újvidék):

DÉLVIDÉK ÉS SZABADKA AZ 1848/49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC IDEJE ALATT 150

Varga Tímea (Pécs):

EGYENES VONALAK A HOMOKBAN: AZ IRAKI MANDÁTUM ÖNKÉNYESEN MEGHÚZOTT HATÁRAI 152

Raposa Vivien (Pécs):

A PÉCSI EGYETEMISTA IFJÚSÁG HANGJA – BAJTÁRSI EGYESÜLETEK A PÉCSI ERZSÉBET TUDOMÁNYEGYETEMEN
A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT 154

Kedves Tamás Róbert (Kolozsvár):

A MOGYE HELYZETE 2019-BEN 155

Nagy Tamás (Pécs):

ELÁM POLITIKAI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA AZ ANTI-ASSZÍR KOALÍCIÓN BELÜL 157

Németh Roland (Pécs):

POLITIKAI ÖNREKLÁM, AVAGY PROPAGANDA A KORA CSÁSZÁRKORI ÉRMEKEN 158

Pálfi Máté (Pécs):

LABDARÚGÁS ÉS GLOBALIZÁCIÓ (A FUTBALL GLOBALIZÁCIÓJÁVAL JÁRÓ JELENSÉGEK LEKÉPZŐDÉSE
FUTBALL-DOKUMENTUMSOROZATOK TÜKRÉBEN) 160

■ MŰVÉSZETEK

Bajúsz Krisztina (Újvidék):	
A JAZZ	161
Török Noémi (Újvidék):	
VAJDASÁGI NÉPZENEI GYŰJTÉSEK	162
Brezovszki Gergő (Újvidék):	
NICCOLO PAGANINI: 16. ÉS 20. CAPRICE	163
Verebes Andrea (Újvidék):	
A JÁTÉK ÖRÖME	164
Albert Éva, Gavran Emma, Major Evelin, Móricz Virág Kinga, Rasztovác Henrietta, Rózsa Viola, Pap Rebeka, Petro Éva, Turi Orsolya (Újvidék):	
GAIA	164
Dankó Boglárka (Pécs):	
RASZTER	165
Törteli Réka (Újvidék):	
FORDÍTOTT SYMPOSION	165
Ótos Annabella (Újvidék):	
A 7. CSODA	167
Zombori Dóra (Pécs):	
ERDŐ KÖZEPÉBEN JÁROK	168
Turkály Emma (Újvidék):	
FÖLD ELŐTTEM FÖLD UTÁNAM	168
Turkály Emma (Újvidék):	
KÖRÜLÖTTEM	169
Csatlós Asztrid (Pécs):	
HYPATHIA TOPOLOGIAI DEFORMÁCIÓI II.	170
Szenti Lilla (Újvidék):	
FÖLD	170
Tóth Johanna (Újvidék):	
„A SEMMI ÁGÁN...”	171
Monyov Glória (Újvidék):	
ELTART A FÖLD, CSAK LEGYEN, AKI MŰVELJE	172

Varga Valentin (Újvidék):	
EXIST-UM	173
Szabó Kornélia (Újvidék):	
PORBÓL LETTÉL, PORRÁ LESZEL	174
Rác Gyöngyike (Újvidék):	
10080	176
Varga Emilia (Újvidék):	
4 ELEM	177
Szabados Zsófi (Újvidék):	
GEW – THE WAY	178
Csuvardity Tamara (Szabadka):	
MESE A HALÁLRLÓL ÉS A SZEGÉNY EMBERRÓL	179
Györe Szabolcs (Újvidék):	
JOHANNES BRAHMS: F-DÚR CSELLÓSZONÁTA (No. 2, Op. 99)	179
Rác Gyöngyike (Újvidék):	
ARCHÍVUM	180
A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA	181
A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA SZERVEZŐBIZOTTSÁGA	184
A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA TAGJAINAK E-MAIL ELÉRHEŐSÉGE	185
A 18. VAJDASÁGI MAGYAR TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA FELLÉPŐINEK E-MAIL ELÉRHEŐSÉGE	186
TÁMOGATÓINK	188

18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia

18. Vajvođanska mađarska naučna konferencija studenata

18. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students

Újvidék, 2019. november 21–24.

18. VMTDK-REZÜMÉKÖTET 2 0 1 9

Szerkesztette: **Csányi Erzsébet, Novák Anikó, Grabovac Beáta**

A kiadásért felel: **Csányi Erzsébet**

Műszaki szerkesztő: **Barna Csaba**

Lektor: **Lázár Szűcs Anikó**

Fedőlapterv: **Kapitány Attila**

Nyomda: **Sajnos**, Újvidék, 2019

Példányszám: 200

Kiadó:

Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium

21000 Novi Sad/Újvidék, Vojvode Mišića 1/III. em.

e-mail: vamafelkol@gmail.com

www.vmtdk.edu.rs

CIP – Каталогизacija у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

3(048.4)
5/6(048.4)
7(048.4)
8(048.4)

**VAJDASÁGI Magyar Tudományos Diákköri Konferencia
(18 ; 2019 ; Újvidék)**

18. VMTDK-rezümékötet : 2019 / 18. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia = 18. Vojvodanska mađarska naučna konferencija studenata = 18. Hungarian Scientific Conference of Vojvodinian Students, Újvidék, 2019. november 21–24. ; [szerkesztette Csányi Erzsébet, Novák Anikó, Grabovac Beáta]. – Újvidék : Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, 2019 (Újvidék: Sajnos). – 199 str. ; 22 cm

Deo teksta uporedo na mađ. i engl. jeziku. – Tiraž 200.

ISBN 978-86-85245-44-2

- a) Друштвене науке – Апстракти
- б) Природне науке – Апстракти
- в) Уметност – Апстракти
- г) Књижевност – Апстракти
- д) Језик – Апстракти

COBISS.SR-ID 331639047